

**Proceedings of
19th National Children's Science
Congress 2011**

**19th All Karnataka Children's
Science Congress 2011**

**BOOK OF ABSTRACTS
on
“ Land Resources ”
use for prosperity and save for posterity**

**“ ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ”
ಸಮೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿ, ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಉಳಿಸಿ**

**Book of Abstracts; Proceedings of 19th All Karnataka
Children's Science Congress and 19th NCSC 2011.**

© Karnataka Rajya Vijnana Parishat

Published by: **Karnataka Rajya Vijnana Parishat**, Bangalore -70

Layout and Cover Page :

JUNE : 2011

Pages:

Printed at

Contents

Description	Page Nos.
1. Profile of the institutions	9 - 12
2. Abstracts of XVIII NCSC 2010 - Projects selected for National level - NCSC	16 - 75
3. Abstracts of XVIII NCSC 2010 - Projects selected for state level CSC - Mysore	77 - 215
4. List of young scientists participated in XVIII NCSC 2010 at Channai 27-31 December 2010	
5. Details of projects presented in State level CSC 2010 At Mysore	
6. Proforma - VI : List of the District Co-ordinators	
7. Proforma - VI : List of the District Academic Co-ordinators	
8. List of resource person / Judges involved in State level CSC 2010 At Mysore	
9. Photo gallery - XVIII All Karnataka CSC-2010 Mysore	
10. Brief Report on XVIII NCSC Karnataka	

Editorial Team

Sri.M.N.Musturappa

State Co-ordinator
No. 2009/2, Dr. M.C. Modi Road
M.C. Colony, 'A' Block
Davanagere - 577 004

Chief Editor

Prof.C.G.Hawaladar.

Academic Co-ordinator
Karnataka Rajya Vijnana Parishat
No 24/2, 21st main Road,BSK 2nd stage
Bangalore 560 070

Member

Smt. Aruna Kumari

No.1639/P34, Saraswathi Nagar
Davanagere

Member

Smt. Vagdevi R.

Datta Niliya, 16th Cross,
Anjaneya Badavane
Davanagere

Member

Sri Gurusidda Swamy M.

Sri Banashankari Vidya Samste
Avaragere, Davanagere

Member

Dr. Smt. Vasundhara Bhupathi

Hon. Secretary
Karnataka Rajya Vijnana Parishat

Member

Prof. K.S. Nataraj

Academic Co-ordinator
Karnataka Rajya Vijnana Parishat

Member

Sri. Prabhu S. Math

Project Assistant,
Karnataka Rajya Vijnana Parishat

Member

PREFACE

The abstracts given in this book are the projects presented at 19th All Karnataka Children's Science Congress-2011 Gulbarga and 19th National Children's Science Congress 2011 Jaipur. These projects were built around the theme “ **Land Resources - use for prosperity and save for posterity** ” by the young scientists of Karnataka.

In order to provide a complete gist of the project work, the editorial team has made considerable efforts in precise communication of the context, idea / concept, methodology adopted and the efforts involved in the study by young scientists in shaping their project.

Sd
Editorial Team

Profile of the Institutions

Rashtriya Vigyan Evam Prodyogiki Sanchar Parishad

Rastriya Vigyan Evam Prodyogiki Sanchar Parishad (RVPSP), is an autonomous Council under the Department of Science and Technology, Government of India. The Council (earlier known as National Council for Science and Technology Communication - NCSTC), was established with the sole purpose of promoting science, popularization and propagation of scientific temper amongst the people.

From the day it was setup, RVPSP has been catalyzing and supporting research and development in the area of S & T Communication through regional languages. To achieve this purpose, RVPSP supports development of software in different languages in the form of film, radio and television programmes. The popularity of the Turning Point, the television feature on science supported by the Parishad is an example of RVPSP's impact in this sector.

Besides software development, RVPSP organizes field projects, in the form of jathas, melas, science exhibitions, seminars and so on, involving other agencies. One such effort, the Bharat Jana Vigyan Jatha, organized by the Parishad in 1989 along with several NGOs was a huge success and paved the way for the establishment of NCSTC-Network.

RVPSP supports science writer's workshops helping to train competent science communicators.

A major contribution of RVPSP has been the recognition, it is according to outstanding science communicators through institution of prestigious national awards.

Started in 1993, the National Children's Science Congress has been a popular programme of RVPSP for the budding scientists of the country.

Karnataka Rajya Vijnana Parishat

Karnataka Rajya Vijnana Parishat (KRVP) was established as a voluntary organization in the year 1980 with a few units at various places in Karnataka. Committed to the task of popularizing S & T through various channels of activities and communications, KRVP today is a federal structure of a network of more than 300 units spread all over Karnataka. The Head office is located at the Vijnana Bhavana, Banashankari 2nd Stage, Bangalore. Karnataka Rajya Vijnana Parishat is a member of All India People's Science Network and NCSTC- Network.

OBJECTIVES

- Advancement of science, scientific attitude and science education (both formal and non-formal) in Karnataka, especially in rural areas.
- Propagation of scientific knowledge among the people of the state by organizing lectures, seminars, symposia, forums, excursions, exhibitions, publication and distribution of books and journals on science, especially in Kannada.
- Publication of science periodicals, books in Kannada, production of scientific films and audio visual aids, science kits and toys, organizing environment camps, seminars, workshops, training for science teachers in science communication and camps regarding health and hygiene are some of the major programmes. Organizing Children's Science Congress at State level and participating at National level Congress is another important event coordinated by KRVP. The National Children's Science Congress - 2002 was organized by KRVP.

The Parishat organizes a science conference at the State level once in every three years. Science writer's workshops, telescope making, balotsavas, environment awareness programmes, birth centenaries of scientists, exploring myths of blind beliefs, helping the State to set up eco-clubs, science centres in schools and special environment projects are many of the programmes handled by KRVP.

NCSTC - Network

The NCSTC Network is a voluntary organization of over 60 voluntary and governmental organizations, is a unique organization for science popularisation and for stimulation of scientific temperament among the people. It was registered in 1991 under Societies Registration Act 1860 of Delhi as an autonomous society. (S-21587).

1. Genesis :

Soon after the pioneering and massive science communication experiment, the Bharat Jan Vigyan Jatha (BJVJ) of 1987, a whole lot of voluntary groups all over the country were eager to join hands with then existing group of 26 organisations involved in BJVJ. These 26 groups has been brought together by the efforts of NCSTC (DST) to organize the Jatha in 1987.

The tremendous potential of the additional organizations, sensitised and motivated through the Jatha experience, was realized by all concerned. But two years of efforts failed to attach these to the then existing group of 26 organisation. Therefore the NCSTC and some like-minded non-governmental organizations took initiative to bring these active groups together as NCSTC Network. What followed was a series of intense efforts, face-to-face consultations and these effons culminated in registration of this group as NCSTC-Network on January 2, 1991.

What followed has been watched by all. The Network remains a unique and successful experiment in science popularization, bringing the government and non-governmental sectors together in nation building exercise. It publishes books, co-ordinates National Children's Science Congress (NCSC), arranges science programmes, holds training workshops, spreads scientific attitude and in shon, bridges science and the common person.

2. National Children's Science Congress:

The National Children's Science Congress (NCSC), the most visible activity of the NCSC-Network, catalysed and supported by RVPSP-DST has been instrumental in providing a very creative channel to the children of the country and attracted children even from abroad. It involves about half a million children, teachers, scientists and others every year who congregate from all over the country after a long series of school, district and state level programmes. For some years, the selected entries are presented during the Science Congress. A model in cooperative learning, NCSC reaches its 14th year of organization this year.

3. Membership of the NCSTC-Network :

The membership is open to the science and technology communication organizations - governmental as well as non-governmental. At present the member-list includes State Science and Technology Councils, several education departments, in addition to a number of voluntary organizations including winners of national awards for science popularisation. People of eminence in the field of science popularisation are nominated as Fellows and Associates. Some essential eligibility conditions for membership are that the organization must have science popularization as primary concern in their charter, should have been active in the field for at least 2 years in a considerable geographical area which must be more than half the concerning state and should not be registered under FCRA

Application forms may be obtained from the
Delhi Office: NCSTC Network, E-56, First Floor, Samaspur Road
Pandav Nagar, New Delhi 110091
Telefax: 011-22799236, Email: info@ncstc-network.org
Website: www.ncstc-network.org

Sl. No-1/ Code:4

	Title: Study of rubber particles in soil
Team members	1) Mahesh K.J 2) Sharan Kumar A.Y 3) Md. Munazer Ul Haq 4) Syeda Manzar Fatima 5) Syeda Sakina Fatima
Name of the School	: Kayaka Foundation High School, Gulbarga
Theme	: Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity
Sub Theme	: Anthropogenic activities on land
Category	: Urban senior

ABSTRACT

The project aims to study the effect of rubber particles resulting pollution on soil caused by vehicular traffic . Gulbarga is a medium city as per RTO Gulbarga statistics, everyday nearly 2,25,000 vehicles run around Gulbarga using 1 million tyres. The survey conducted by our team near school campus from Rammandir Ring road circle to Siddeshwar swamy Math, 1000 vehicles move on road every day. Due to rubbing of the tyres on road while vehicle is moving rubber particles are left behind. It is found that an average of 16 grams of rubber particles are deposited on 1km road. The particle size varies from 5microns to 1 microns.

The tyres are made up of synthetic polymers which are not easily bio-degradable further these rubber particles contain harmful chemicals like sulphur and carcinogenic heavy metals like cadmium and titanium. These rubber particles deposited in soil reduce the porosity and permeability of the soil resulting biological degradation of soil. The flying rubber particles bring air pollution and cause cancer, asthma etc.

The team suggests that the harmful effects of the rubber particles can be reduced by using tyres with biodegradable rubber, proper alignment of wheels and maintaining good roads.

*****

Name of the Guide Teacher: Mr. Syed Sami Hyder
Kayaka Foundation High School, Gulbarga, Karnataka State

Sl. No-2/ Code:4**Title: Importance of Upper soil and conservation methods**

Team members   1) Nihajabin N. Attar
                                  2) Neelambika B. Hokrani
                                  3) Varshini V. Jainapur
                                  4) Mallamma A. Mali
                                  5) Aishwarya S. Chawan

Name of the School   :   RMG Comp. Junior College (highschool section) Mudhol
Theme   :   Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity
Sub Theme   :   4
Category   :   Senior Urban

ABSTRACT

Methods: Four corner of land of the farmer which has been undertaken survey and V shape hole should be dug in one square area (width) in that “V” shape are soil should be collected and it should be dried in shadow and after that it should be ground soil’s “PH” value. “EC” quantity and water holding capacity in the soil like this it should be yield experiment.

Subject analysis: Now a days the farmers are using the chemicals in the field to earn lot of money in desire. By this the natural nourishments have perished which are in the soil and also it has lost its original quality “PH” value of soil has become variation. And “EC” quantities of soil is increasing. And the useful tiny germs have died which are in the soil.

Decision: Informing the reasons to perish soil to the farmers, sowing the seeds after examined. Using chemicals it it has necessary.

Decided to inform the farmers by conducting procession distributing the pamphlets and gathering the meeting of farmers.

*****

Name of the Guide Teacher: M.V. Gulabala, RMG Comp. Junior College (highschool section) Mudhol

Sl. No-3 / Code:4

Title : Use of microbes in agriculture

Team members :
1) Mahesh B.M
2) Shreyas K.N
3) Rahul Srivasthsa
4) Ganesh K.N
5) Sreevathsa A

Name of the School : Chinmaya Vidyalaya, Kolar.

Theme : Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity

Sub Theme : Know your land

Category : Senior Urban

ABSTRACT

As India being a country of villages and most of people living are depending upon the agriculture as their primary source of income, So if the development of India is to be achieved then we should think of improving the agricultural life of farmers. The best way in this scenario is the farmer should be provided with very must efficient fertilizers.

Since a long time, the artificial or chemical fertilizers have been used by the farmer in their agricultural fields to increase the crop yielding we all known that one of the major concern in today's world is the population and contamination of soil. The use of chemical fertilizer and pesticides has cause tremendous harm to the environment. An answer to this "Biofertilizers", an environmentally friendly fertilizers. Now used in most countries.

The growth of all organisms depend on availability of mineral nutrients and none is more important than nitrogen, which is required as an essential component of proteins. Nuclear acids and other cellular constituents there is an abundant supply of nitrogen in earths atmosphere nearly 79% in the forms of nitrogen (N₂) GAS. However N₂ is unavailable for use by most organisms because there is a triple bond between the 2 nitrogen atoms, making the molecule, almost inert. In order nitrogen to be used for growth. It must be fixed combined in form of ammonia (NH₄) OR Nitrate (NO₃) ions.

An experimentation has been made to prove the advantages of growth of legume plants. For this purpose a legume plant namely "X" has been selected. Its seeds have been grown in two different parts i.e., one inoculated with rhizobium and another without the inoculation then it was kept for 25 days for observation. Then after 25 days various parameters such as number of various parts of plant like leaves and nodules have been checked out. An analytical estimation of lagamin has been carried out by using calorimetric method.

*****

Name of the Guide Teacher : Smt Jayanthi, Chinmaya Vidyalaya, Kolar.

Sl. No-4 / Code:4

Title : Composting of coffee plants and waste

Team members :
1) Nithin Vivek B.C
2) Vinay Kumar
3) Mohan M.U
4) Ashish N.Swaroop
5) Adwaith C.D

Name of the School : St. Joseph's Boys High School, Chikmagalur
Theme : Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity
Sub Theme : Sustainable use of land resources
Category : Senior Urban

ABSTRACT

Coffee in India is mainly propagated through seeds. This method is simple and easy to adapt. In Arabica high degree of uniformity could be achieved by setting because of its self-compatible nature. But in case of cross-pollinated robusta, seed propagation results in a high degree of segregation and it can lead to many undesirable plants in the plantation. By adapting vegetative propagation technique, superior plants with desirable characteristics like high yield, resistance to pests and diseases and good cup quality could be produced in robusta as well as hybrid Arabica. Vegetative propagation of coffee is being practiced in many countries like Ivory Coast, Indonesia, Philippines, Kenya and India.

*****

Name of the Guide Teacher: Mr Anthony K.B, St. Joseph's Boys High School, Chikmagalur

Sl. No-5 / Code:4

Title : Waste water management through Salvinia Molesta.

Team members :
1) Pruthvi Shetty
2) Vibha Menon
3) Sadhana M.Bhat
4) Ayus Menon
5) Sanjay Mohunta

Name of the School : B.G.S Education Centre, Kavooru
Theme : Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity
Sub Theme : Sustainable use of land resources
Category : Senior Urban

ABSTRACT

Introduction

On our planet, water is infinite but renewable resource. With demographic changes and changing life styles, there is enhanced need for water. We use water for domestic, agricultural and industrial operations and waste waters originate from domestic as well as industrial sources. To have sustainability in waters can only be achieved through reuse of water. However, the quality of waste waters has to be assured. Besides physical and chemical technologies for improving the quality of waste waters, the biological processes offer much superior alternatives.

Salvinia molesta prefers to grow in slow moving waters such as those found in lakes, ponds, streams, ditches, marshes and rivers. It prefers nutrient rich waters such as those found in eutrophic water or those polluted by waste water. It does not usually grow in brackish or salty waters but has been reported in streams with tidal flow in Southeast Texas. It copes well with dewatering and while it prefers to grow in moderate temperature it will tolerate temperatures that are low or very high.

Aim: Removal of toxic substances from contaminated waste water by biological processes (Phytoremediation).

Methodology: The sewage effluent was collected from local body receives contaminated water from nearby chemical industries. The sewage effluent was divided into two parts. In one of the parts Salvinia molesta was inoculated and on alternate days the levels of

medium was filled with tap water to compensate for evaporation losses. After seven days *Salvinia molesta* biomass was harvested and the two samples were given for chemical analysis to analyse the presence of contaminants.

Result: The result obtained was tremendous. The part of the sewage effluent in which *Salvinia molesta* was not positive for the presence of eighty heavy metals were as the sewage effluent in which *Salvinia molesta* was grown showed the absence of heavy metals like Cadmium, Cobalt, Nickel.

Conclusion: *Salvinia molesta* can be used for waste management as it has got high affinity towards heavy metals. This will save money and also helps in conservation of water.

*****

Name of the Guide Teacher: Ms. Yashaswini, B.G.S Education Centre, Kavooru

Sl. No-6/ Code:4

Title: Salvation from Chemicals

Team members

- 1) Harshitha K.V.
- 2) Banu G.N.
- 3) Tanushree G.T.
- 4) Manasa K.P.
- 5) Akilesh L.B.

Name of the School : NMK highschool, Jagaluru, Davangere dt.

Theme : Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity

Sub Theme : 4

Category : Senior Urban

ABSTRACT

For controlling the use of chemicals prepared for Dashaparna an organic insecticides. Prepared Dashaparna in school garden by taking 1 kg. or leaves and stems from bitter tasted plants and mix this with 100 litres of water and close the container. Three times a day stir this content and this process should be continued for 21 days and after 21 days filter this content and filtered content can be mixed with 10 litres of water. Use this as a natural insecticide.

Awareness through newspaper, pamphlets, cycle rally. Gandhiji's famous saying is that - "Be the change that you want to see in the World". We have sprayed on organic particles namely "Dashaparna" on 42 plants in our school premises and have controlled insects birds successfully.

The request of our team to the farming community is that we should not depend on the hazardous chemical substances, so that our mother earth is protected to promote sustainable agriculture and conserving our natural resources to generation to come.

*****

Name of the Guide Teacher: Sateesh K.M., NMK highschool, Jagaluru, Davangere dt.

Sl. No-7/ Code:4

Title: Desiya Tanthtragnana belasi, tengu rasa soruva roga gunapadasi

Team members   1) Jayanth C.M.
                                  2) R.B. Prasanna Kumar
                                  3) H.K. Nandini
                                  4) N. Jayanth
                                  5) Nithyashree

Name of the School   :   Dr. Ambedkar Highschool, C.N. Halli, Tumkur South dt.
Theme   :   Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity
Sub Theme   :   4
Category   :   Senior Urban

ABSTRACT

Today the farmers are using more pesticides, fertilizers for getting more yield. The soil fertility is destroyed, even though they get good yield. The natural pollination will be destroyed by these pesticides. Identified some sort of juice bleeding in the coconut stem. Farmers archards are suffering from several diseases among those, the stem bleeding disease is severe in the area. - Micro organisms are poor in the soil, water holding capacity is very less in those archards, more people using pesticides - their expenses are high, soil erosion is identified in that archards.

Visited agricultural officers and organic farmers, then only know the causes for this stem bleeding. - Condition of the tree is marked by stem bleeding, there is no rigorous respiration in the roots, adding excess of tank soil in the garden, cultivating by the heavy machines like tractor, over irrigation (stagnant water) in the archards, irrigation by depth borewell water, excess of soil collection at the bottom of the plant. The excess of carbohydrates from photosynthesis which are not properly transported to all plant body. This carbohydrates is expelled in the form of juice through stem. This is called stem bleeding system. Stem bleeding is occurred when the tree will not rigorously respire. It is one type of descentry of tree. For solving the problem, basins around the tree and digging the channel basin between two rows of coconut tree. Followed cultivation, growing the mixed crop. Remove the cortex of the tree and burn it, then the fungus are destroyed and growing rasakalli beside the affected coconut tree.

Took the stem bleeding juice in a test tube, heated with a benidict's solution. Then the colour is changed into dark red. The taste is sweet. It shows presence of carbohydrate. This will prove the stem bleeding is due to the bud transportation in the phlocon tissues.

*****

Name of the Guide Teacher: K.N. Ramkumar, Dr. Ambedkar Highschool, C.N. Halli, Tumkur South dt.

Sl. No-8 / Code:3

Title : Kuri/Adina Hindannu holadalli tanguvikeyinda mannina palavattate hechaguvikeya ondu samshodana adhyayana

- Members:
1. Sukanya S. Meti
  2. Madhushree M. Karadi
  3. Madhu G. Amalazeri
  4. Radha E. Isareddy
  5. Riya Y. Fakiranavar

School Name : Vivekananda highschool, Housing Colony, Bagalkote
 Theme : Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity
 Sub Theme : Sustainable use of land resources
 Category : Senior Urban

ABSTRACT

Soil is a valuable natural resource. Soil is formed by the disintegration and the decomposition of rocks under different types: It takes about 800-1500 yrs. There are 6 types of soil. They are Alluvial, Black, Red, Desert, Laterite, Mountain.

Soil erosion is one of the main problems of our country. Soil erosion is on the increase in recent years. The main reasons for soil erosion are: Destruction of forests, over - grazing, scientific methods of cultivation, over irrigation. Soil erosion results in the loss of fertility of the soil since it is washed away by floods. This directly affects agriculture because India is an agriculture nation.

*****

Guide Tecaer: Arun S. Samboji, Asst Master, Vivekananda High School, Bagalkote, Karnataka State

SI. No-9/ Code:5

Title: Impact of GAP on Productivity and Soil Health - A Study in purple village.

Members: 1. Pooja R.
                                  2. Ashwini M.V.
                                  3. Namratha H.
                                  4. Nanditha R.S.
                                  5. Pragathi G.R.

Name of the School : S. Ramaiah Sarvodaya Girls highschool, Jayanagar,
Shimoga 577 201

Theme : Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity

Sub Theme : Land Quality

Category : Senior Urban

ABSTRACT

India covers a land of 32,87,263 sq. km and using this land for many activities. As we know our main occupation is agriculture land is almost 54.7%.

In this, land is used by our agriculturists property. Are we getting good food for consumption? How to safeguard our land for future generation.

To get solution for all these problems, it is very difficult for a farmer and a common man. But today our agriculture scientist working to solve these problems and finally come to the opinion that GAP is a solution for all about the problem.

Good Agricultural practices are GAP, production and farm level approaches to ensure the safety of fresh produce for human consumption. GAP production and post harvest guidelines are designed to reduce the risk of food farm diseases contamination on fresh produce. The voluntary produces can be tailored to any production system.

GAP principle can be summarized as follows of contamination soil, water, human beings and environment. These applications must be applied to all places of production such as field solution, preplanned field preparation production, harvest and post harvest etc to be effective.

GAP is focused on the clean environment and healthy life emphasizes on “Prevention is better than cure”.

*****

Guide Teacher : Hema K.M, S. Ramaiah Sarvodaya Girls highschool, Jayanagar, Shimoga 577 201

SI. No-10 / Code:3

Title : “Bio fertilizers are nectar for land”

- Team members
- 1) Poornima B. Koli
  - 2) Lakshman M.Hanji
  - 3) Hanumanth Karikatti
  - 4) Mallikarjun B.Chikkanagi
  - 5) Prajna A.Munnoli

Name of the School : Bharatesh Comp. PU College, Bellada Bagewadi, Taluk
 Theme : Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity
 Sub Theme : Land Quality
 Category : Senior Rural

ABSTRACT

Indian is a nation of agriculture, Indians depend on agriculture. They think agriculture not only as profession, but it's their culture. But today our farmers are facing a lot of problems. Different types of breeds, chemical fertilizers, pesticides, modern instruments, different types of methods etc. Due to improper knowledge of these. The land is losing its fertility. Due to globalization and greediness our traditional way of farming is losing its charms and it affects our land and crops.

It is today's call that "agriculture at low cost, farming without any chemical fertilizers and pesticides, farmers in order to maintain purity and quality of crops. If we know this and follow it we can maintain the fertility of our (mother) land. So we approached our science teacher Shri. D. D. Desai. And under his guidance we approached the professors of Dharwad agriculture college and set a project.

Under the main title "Land resources" "Use for prosperity", save "for posterity" We chose the subtitle "Quality of land". And we put a new name for our project that "Biofertilizers are nectar for land". We chose two types of seeds. i. e. a monocot maize and a dicot Bengal gram. We prepared and set 21 plots of land each of size 1.5 X 3 mtr. for maize and 1 X 1.5 mtr for Bengal gram.

We treated the seeds with 5 gm of rizobium, 5gm phosphate solubilizing bacteria, 5 gm Azospirillum, 5 gm mycorrhiza, 5 gm trichoderma and 5 gm fluorescent pseudomonas and 100 gm compost and vermicompost.

We divided each type of seeds into two groups

- 1) Treated seeds
- 2) Controlled seeds.

Here the controlled seeds don't have any treatment and gave equal amount of water to both the treatments. i.e. treated plants and controlled plants. We maintained (kept) the distance of 10 cm to each seed and 30 cm to each row for gram plants and for maize it is 30 cm to each plant and 60 cm to each row.

These plants were separated into 7 groups from T1 to T7 and mentioned the results into Annexure No. 2

We supplied the biofertilizers to the plants for every 30 days and 60 days. Meanwhile to control harmful insets. We used insecticides like Nomuriyarily, Metarizium Anisopliya, We put 2 gms of each to each litter. We observed the both groups controlled and treated (practical) groups. We examined and wrote the sprouting period (shoot talking time), height of the plant, size, root nodules, number of seeds each plant bears, branches, leaves cobs, weight of the seeds and total weight of the plants and mentioned those in Annexure – 3. We noticed them daily carefully and finally we got the results.

Here : T1 – is controlled group. There is no treatment and we got an average crop.

T2 – T5 groups are ok.

T6 – T7 are the plants, grown very good and bears lot of seeds and crop is good. Now we tested the soil. The Dehydrogenate enzyme test gave the result that in T6 – T7 group the rate of micro organisms is increased and the land (soil) is fertile.

So we came to the conclusion that “Bioferilizers are the nectar for land”

Seven sets of treatments imposed are as follows

TREATMENT NO.	TREATMENT IMPOSED
T1	Control
T2	Recommended Dose of Fertilizers (RDF)
T3	Rhizobium / Azospirilum
T4	Rhizobium + PGPR
T5	Rhizobium + PGPR + Mychorhiza
T6	Rhizobium + PGPR + Mychorhiza + PSB
T7	Rhizobium + PGPR + Mychorhiza + PSB + Trichoderma sp.

All the plots were watered regularly and observations were recorded at regular intervals the parameters observed were.

- A. Height of the plants
- B. Number of leaves
- C. Number of branches
- D. Number of pods & weight of the pods
- E. Number of nodules

- F. Total dry matter weight of the plant
- G. 100 seeds weight
- H. green weight per cob.

*****

Name of the Guide Teacher: D.D.Desai, Bharatesh Comp. PU College, Bellada Bagewadi, Taluk, Hukkeri, Chikkodi.

Sl. No-11 / Code:4

Title: Jeevamrutha - A liquid manure The one and only the Panacea to flourish the greenness everywhere.

- Team Members:
1. Vijetha Pai
  2. Pratheeksha P. Kudava
  3. Digvijay
  4. Sunu Pai
  5. Suravan N.

- Name of the school : Sri SDM English Medium highschool, Ujire
Theme : Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity
Sub Theme : 4
Category : Senior Rural

ABSTRACT

Soil is a natural body consisting of layers (soil horizons) of mineral constituents of variable thickness, which differ from the parent materials in their morphological, physical, chemical and mineralogical characteristics. Strictly speaking, soil is depth of regolith that influence and have been influenced by plant roots.

Soil is composed of particles of broken rock, that have been altered by chemical and mechanical process that include weathering and erosion. Soil differs from its parent rock due to interaction between the lithosphere, hydrosphere, atmosphere and the biosphere. It is a mixture of mineral and organic constituent that are in solid, gaseous and aqueous states. Soil is commonly referred to as Earth or dirt. Soil forms a structure that is filled

with pore spaces, and can be thought as a mixture of solids, liquids and gas. Soil is the life blood of our garden. Soil profile will give us a good indication on the health and success of the produce grown in it. Knowing our soil will minimize the quality and yield of our crops. Living plants and animals live in the soil and improve creation, drainage. As plants and animals decompose, humus is formed from their remains. Humus fertilizer enriches the soil as it contains nutrients and improves the soil's ability to hold water and air. Soil forms the uppermost layers of the earth's crust, and is made up of organic and inorganic matter. The space between the small particles that makes up the soil are filled with air or water.

Soil profile refers to the layers of the soil that is horizon ABCD. Horizon A refers to the upperlayer of the soil, nearest the surface. It is commonly known as top soil. The layer below horizon A, of course is horizon B. litter is not present in horizon B and there is much less humus. Horizon C is below horizon B, and consists of weatherized big rocks. Last horizon is Horizon D. This rock that has been weathered to produce the weatherized big rocks.

*****

Guide Teacher : Akshatha S., Veena K. Sri SDM English Medium highschool, Ujire

SI. No-12 / Code:4

Title : Azolla Potential for the Future

Team Members:

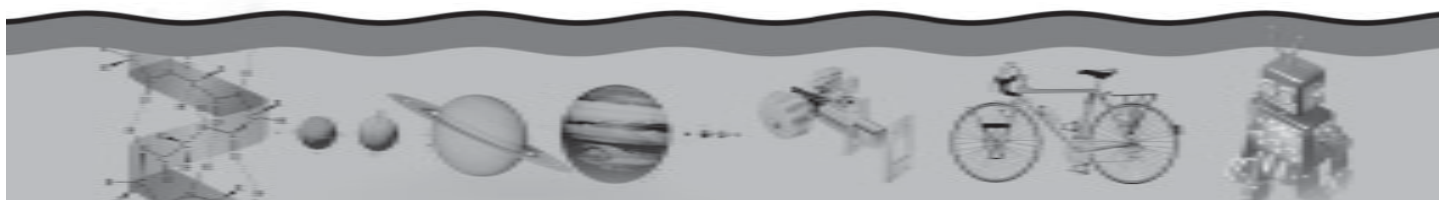
1. Chinmayi M. Pavate
2. Athmeeya M. Shetty
3. Ramya R. Kotiyan
4. Kaashyap K. Rao
5. Karthik P.V.

Name of the School : SDM Eng. Med. School, Ujire 574 240

Theme : Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity

Sub Theme :

Category : Senior Rural

ABSTRACT

Soil is the life blood of our earth. Knowing our soil profile will give us a good indication on the health of our soil and success of products grown in it. Agriculture must not be considered as a food producing machines or business. It must be developed as the lack of healthy and peaceful livelihood. Indiscriminate and increased use of chemicals fertilizers and pesticides has awfully posed many serious problems in the agro ecosystem. The manufacture of these chemicals is very costly and depends on non-renewable fossil fuels.

Azolla is optly called potential for the future due to its vital role in sustainable organic farming. Azolla helps to solve some of the problems faced by the civilization today in rebuilding soil and resolving earth to its immediate usable farm, for safe healthy food production and clean environment. Green manure not only minimizes its effects of pollution but also helps to get safer, healthier and higher yields at a relatively low cost, without deterioration of the soil health.

Azolla is the most economic and efficient feed substitute for live stock. Some azolla species are used as ornamental plants in ponds or aquatic gardens.

Preparation Cultivation Azolla as a Green Manure:

The soil in the area is first cleared of weeds and leveled.

Azolla spreads all over the bed and develops a thick mat like appearance.

The bed should be cleaned, the water and soil replaced and new azolla inoculated once in every six months.

A fresh bed has to be prepared and inoculated with pure culture of azolla, when contaminated by pests and diseases. The dairy became main occupation in rural area because of agriculture is receding.

*****

Guide Teacher

: Ms. Roopashree, Ms. Thejaswini

Sri SDM English Medium highschool, Ujire

Sl. No-13/ Code:4

Title: Burning process of useful plant products

Team members   1) Girish Ganigar
                                 2) Hanumanth Singadi
                                 3) Basavaraj Nayak
                                 4) Manjunath Hiremath
                                 5) Manjunath Lamani

Name of the School : Gandhi Grameena Gurukula, Hosaritti, Haveri dt.

Theme : Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity

Sub Theme : 4

Category : Senior Rural

ABSTRACT

India is our country. It is fully depends on agriculture. More than 60 % of people depend upon agriculture. We know that according to 2011 population census India had more than 121 crore population. It is second highest populated country in the world. The raising of population day by day causes so many problems such as poverty, illiteracy, unemployment, health problems and food problems etc...

Former is back bone of our country. He have responsible job to produce food for all the people in the country. Hence he adopted modern agriculture methods. So now a days he is using may chemical fertilizers and insecticides to the soil. He completely neglected organic fertilizers such as cow dung, sheep maneuvers and urine. He also started burning agriculture wastes.

Burning of agriculture wastes means to spoil the nutrients of land. Example if a former burnt 8-10 tons of sugar cane leaves which available from one hector land. He is going to spoil the nutrients of next five years crops. He is also responsible for burning of crore together micro organisms.

We selected Koradur village for our project purpose. It is a small village having less than 2000 population. In this village according to our survey 96 % of people burn sugar cane leaves and agriculture wastes and other 4 % of peoples use that leaves for other purpose

like feeding of cattle, covering sheds etc... None of these utilize it as compost.

Burning of agriculture wastes is very bad thing. Its waste of nutrients which gained by plants in the form of food. We can get 8-10 tons of waste from one hector land. We can produce 45-51 Kg. of nitrogen, 22-30 Kg. of phosphate, 78-106 Kg. of potash and also 3000-4000 Kg. of organic carbons.

Methods of using waste leaves

In one hector land we get about 8-10 tons of leaves divide them into two parts. Each part contain 5 tons. One part of them use as a layer between crops(as a mulching). The layer should not exceed more than 9 inches because it helps to avoid fear about fire and snakes don't cut them use as whole. It helps quick decomposition of leaves and also add to them dicot crops waste. Decomposition of sugar cane leaves takes long period because they contain high percentage of carbon nitrogen proportion (120:1) also contains high percentage of lignin and cellulose. So to decrease them mix daicot crops waste with it and increase water circulation about 50-60 %.

We visit again all the houses of Koradur convince them by telling importance of agriculture waste. And methods of using the leaves as a layer by giving pomp lets which contain all information of leaves it is very glad to say you that some of them agree hearty to use waste of leaves of sugar cane in coming days.

*****

Name of the Guide Teacher: N.M. Hasareddi, Gandhi Grameena Gurukula, Hosaritti, Haveri dt.

SI. No-14/ Code:4

Title: Agriculture with Dicotyledons decreases the utilization of chemical fertilizers

Team members   1) Ranjitha L.
                             2) K.T. Ramya
                             3) G. Kavya
                             4) M.J. Pradeep
                             5) B.N. Manjunatha

Name of the School : Govt. highschool, Devikere, Jagalur tq. Davangere 577 553

Theme : Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity

Sub Theme : 4

Category : Senior Rural

ABSTRACT

With the increase of population, the problem of food, accommodation, health etc ..... are also increasing. The problems faced by the farmers due to modified methods of agriculture are in fertility of soil and yielding of the crops. Either hook or crook, farmers are using chemical fertilizer by taking loans. This spoils the soil quality and results in poor soil fertility. And the fact is that this causes a worst effect on the health of not only human beings but also animals and birds.

The main theme of the 19th NCSC is "Geo Resources - Use for progress - Use for progress, save for future" and under this caption, the sub theme we have choosen is "Agriculture with dicotyledons decreases the utilization of chemical fertlizers".

The farmers were contented by growing dicotyledons with monocotyledons which helped them in getting good yield and also cost consuming. The project communicates that dual is better than single in inter crop method growing of dicotyledons helps in the fertility of the agriculture land. It is concluded that growing of dicotyledons with monocotyledons is exemtory.

*****

Name of the Guide Teacher: B.K. Mallehappa

Sl. No-15/ Code:4**Title: Environmental Protection in Traditional performances**

Team members	1) Soumya Vighneshwara Bhat 2) Soumya G. Joshi 3) Pallavi V. Hegde 4) Kavya D. Hegde 5) P. Ramya
Name of the School	: Shri Sharadamba highschool, Bhairumbe, At po, Tq. Sirsi (NK)
Theme	: Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity
Sub Theme	: 5
Category	: Senior Rural

ABSTRACT

Traditional performances are declining today and thereby cleanliness is not finding. Discipline has disappeared. There is pollution of water and soil and finding too much consumption of cow meat. The people have no respect and fear corruption, robbery and malpractices are prevailing. The performance of traditional festivals will fight against the pollution of the people and thereby create the feeling of respect, fear and obedience. They will induce the responsibility of protecting the environment and protecting the environment and protect living creatures around us. The aim of this project is to convey meaningfully to the common people that these performances are all based on scientific basic.

It is found that 10% are performing traditional performances, 90% of the families are performing modern celebrations. It is found that the people above 65 years age are performing traditional performances. It is also found that traditional performances are all superstitions.

*****

Name of the Guide Teacher: Vinayaka G. Hegde, Mahadevi N. Markande

Sl. No-16/ Code:4

Title: Kirudhanya Belesi- Bhusara Ulisi

Team members
1) Aishwarya K.G.
2) Pooja G.
3) Kavitha M.S.
4) Priya S.
5) Vaishnavi J.

Name of the School : DVS highschool, Bharamsagar, Chitradurga tq. Dt.

Theme : Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity

Sub Theme : 4

Category : Senior Rural

ABSTRACT

Earth is the unique planet in the solar system due to presence of living organisms. All the living organisms need the food as a basic. Animals obtained their food mainly from plant recourses.

The major constituents of our food carbohydrates, proteins, vitamins, lipids and minerals etc. Carbohydrates and lipids are regarded as energy producers.

The energy is mainly obtained by the cereals such as Ragi, Jowar, Kodamillet, foxtile millet, great millet prosomillet, littlemillet, pearlmillet above all are also known as Minor millets.

There are many parts of the world where the fashion in food, and the crops grown have changed. In the southernmost tip of India, small millets, were once the favoured food. Unresponsive to fertilizer, however, the small millets were largely ignored during the Green Revolution, and hampered by poor yields and laborious processing the tiny grains came to be replaced by grains such as rice, which yield better and are a lot easier to mill. Yet some communities living in the Kolli hills of Tamil Nadu have continued to plant a small amount of millet each year despite declining demand, and over the last three years, these farmers have had cause to reassess the value of this neglected crop.

A leading cause of that reappraisal has been a series of dry years. The successive failure

of rains over several years has resulted in very poor harvests. Deep rooted small millets, however, are extremely drought tolerant, making them valued as a vital emergency food crop. But the restored interest in millets has not been based only on their value to food security. As part of a global project to promote neglected and underutilized crops, field workers from the MS Swaminathan Research Foundation have sought to convince farmers that the neglected small millets also deserve recognition for their nutritional qualities.

Reason for not growing minor millets:

Due to lack of importance of minor millets, no good market facility for millets, entering of hybrid varieties etc.

Effects caused by the absence of minor millets on Society:

Lack of biodiversity, lack of nutritional food, unavailability of fodder for cattle

The conclusion is that to educate farmers by creating awareness to grow minor millets to provide balance diet to everyone of our Country and also enrich and make the soil pollutant free (eco friendly).

Name of the Guide Teacher: Shri Veeresh, DVS highschool, Bharamsagar, Chitradurga tq. Dt.

Sl. No-17/ Code:4

Title: Mannu pariksheya aadhara mele suktha rasagobbaragala shifaarassina ondu samshodanaa adhyayana.

- Team members
- 1) Muthuraj Kadapatti
  - 2) Archana E. Koti
  - 3) Sapna L.Gundara
  - 4) Asma R.Jamakhandi
  - 5) Vidyashree R.Thimasagara

Name of the School : Hema-Vema High School, Metagudda.
Theme : Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity
Sub Theme : 4
Category : Senior Rural

ABSTRACT

Soil can be defined as upper layer of earth soil's well mixture of minerals and other elements even we can see water and air. Its very important media for the growth of plants. We can see a large amount of germs in the soil. Some of them are vey useful for the growth of the plants.

It is very important to study physical structure and qualities of soil because ony on the factor of the soil. It can be decided on the unit of the atomic bond and minerals which inturn decides the factor of particles. There are 4 components in the soil, thay are minerals, water and air which differ from place to place. WE can divide these things on the base of relation between water and plant. Here we can bifurcate them as gravitational water, sulphur containing water, water plants from soil stored.

Due to units of minerals, we can see layer of collide. Due to external process chemical fators of the earth are changed. In the soil compost are fresh and stayled plants, animals and boost, bacteria and micro germs. These things may be mixture of soil or out of it.

India extends 378.72 sq. hectare in it 30% of land ois extends with mountains 25% of land is extended with islands. 45% of land is extended with glen. Ultimately we can cultivate in 69.02 sq. hectares, 28.48 hectare land is out of use for agriculture. 53.38 sq. hectare land is not good for agriculture due to short of water, 11.04 sq.hectare land is waste land. Then 50.11 sq. hectare is of forest only, 189.79 sq. hectare land is useful for agriculture. In over all only 45% of land is facing colding problem, 93.6 sq. hectare is of want of water, 9.4 sq. hectare for the destruction for air, 14.3 for water conjunction 5.9 16.0 acidified, 87.4 is facing many complex problems. For well use of land it is very necessary to use proper proportion of pesticides. That leads growth of productivity and decrease in environmental pollution. On this path testing of soil is important. For that farmers must be given proper information about the use of chemicals and pesticides. In this regard soil is tested in the lab to know proportion of the components in the soil. One the base of that test report soil can be dividedinto less vaccume soil, more nitrogen containing soil and potassium containing soilalong with this we can know proportion of other unitsof the soil. After testing soil we can take decision of proportion of pesticides to use on the soil.

Without testing soil using pesticides it may harm a lot for soil. That may lead decrease of productivity.Even water may be lied from the earth. The testing of osil gives us many information, one of them is "PH" we can fertile by adding lime gypsum.

*****

Name of the Guide Teacher: Srinivas K.Benakatti

Sl. No-18/ Code:4**Title: Parisara Snehi Shouchalaya**

Team members

- 1) Veena N. Hunashikatti
- 2) Nasreena Banu S. Mulla
- 3) Imambi S. Mulla
- 4) Rashmi R. Ganigera
- 5) Akkamma D. Patil

Name of the School : Karemmadevi highschool, Tegur, Tq. Dt. Dharwad
Theme : Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity
Sub Theme : 4
Category : Senior Rural

ABSTRACT

Soil is valuable and important natural resources soil act as a medium for supporting plant growth, water transport, decomposition of residues and exchange of gases. Soils is living entity because it act as habitat for living and non living organisms. It is very unfortunate to state that our soil is very limited because it consists of valuable materials and it is the main medium for food production. If this limited resource is not managed properly, It may degrade itself or polluted and finally gets destroyed due to human intervention and natural process constant changes occur in soil system. Deforestation and prohibited agricultural practices had to erosion of surface soil and we are force to live in unpleasant environment. Soil and land degradation have increased pressure on our earth, and we have to think about sustainable development on this earth. Since we interfere in natural process on this earth we cannot stay comfortably as well as we are not allowing our future generation to stay normally.

In this context, we have to find out some alternate measures to enface soil health for sustainable development and we have to make use of a good resource. Land use system, population of farm animals and use of manures help us to know timely changes that might take place principals.

We have to educate our farmers about importance of soil and it is our naturally and valuable resources and how to conserve it. So for this pupose Use of eco friendly latrine

and improve the soil health. Many people in India are going for defecation in the open grounds, this helps in fly breeding in the urine and of solid waste of human being millions of bacteria. Viruses and other germs present. These organisms enter healthy person and infect him. Construction of clean and healthy village should be our more responsibility.

Uses of Eco-friendly latrines and profit making:

1. It improves health and prevents waste water generation. Hence occurrence of diseases and pollution of water is inhibited.
2. Eco-friendly surface and under ground water quality is maintained. Re use faces and urine for soil application enhance soil fertility.
3. Reduces dependence on chemical fertilizers and re use and re use and enriched nutrients containing faeces cum urine manures.
4. Manure prepared from these latrines can be sold and profits can be made.
5. six tractor loads of vermin compost is equivalent to one tractor load of manure from eco-friendly latrine.

Thus urine night soil and flushed water all three can be re used in such eco friendly latrines. Such eco-friendly latrines if constructed for each houses in villages, then only villages will definitely become clean and environmentally safe villages.

*****

Name of the Guide Teacher: Shobha Indi

Sl. No-19/ Code:4

Title : An experimental study on biological degradation of soil

Team members   1) Kaveri N.Baddigoudar
                             2) Sukubhai B.Hawaldar
                             3) Manjuka K. Hubballi
                             4) Anasuya C.Kotagi
                             5) Anitha A. Garjura

Name of the School : Sri Ramalingeshwara High School, Udikere, Taluk: Bailhongal,
District: Belgaum.

Theme : Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity

Sub Theme : Land quality

Category : Rural junior

ABSTRACT

Soil is the natural main resources for maintaining life on earth and biological diversity. Now a days because of fast biological degradation soil is loosing its productivity. Thus the project aims to find out new methods to regain the productivity of the soil.

An experiment is designed taking parameters like 1) Nitrogen fixing- Rhizobium bacteria 2) Phosphorus Solubalizing Bacteria(PSB) 3) Organic matter 4) Nutrients 5) Temperature. The experiments are carried out to study the effect of these on biological degradation of soil compared with control experiment. It is observed that in Bengal gram, nitrogen fixing bacteria reduced 100% biological degradation of soil. PSB in maize has reduced 75% biological degradation of soil. Addition of organic matter and nutrients also reduced 75% of the biological degradation of soil. The temperature in the range of 20-25 degree Celsius is found to be more optimum in increasing productivity of the soil.

The team suggested to use bio fertilizers, organic matter to reduce biological degradation of soil and thus increased productivity of the soil.

*****

Name of the Guide Teacher: Mr. S.D.Patil, Sri Ramalingeshwara High School, Udikere,
Taluk: Bailhongal, District: Belgaum.

SI. No-20/ Code:4

Title: Krishi Mannige Hodikeyannu Hodisi

Team members   1) Nandan G.
                                  2) Radhika Y.K.
                                  3) Jyothi Y.N.
                                  4) Shravya P.
                                  5) Ambika Y.T.

Name of the School   :   Govt. hr. pry. School, Yalaguru, Sira tq.
Theme   :   Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity
Sub Theme   :   2
Category   :   Junior Rural

ABSTRACT

Yadiyur, a village of Sira in Madhugiri Education district has maximum agriculture families. Rainfall in this region is very little. The farmers have to do agricultural activities with that less rain water. More over there is problem of shortage of electricity. Although the water supplied to the crops is fastly evaporated due to dry weather. The farmers are not possible to cultivate easily. After having identified the loss of water in farming, organic mulching may be implemented to avoid the loss of water. To create organic layer, to control the wastage of water steps are adopted

The water has been supplied to both the part by the open canal. After 5 days conducted the test of Humidity and warmth of soil. Warmth test was increasing fastly and decreasing fastly which is having no mulching. But the soil having mulching the warmth was increasing slowly and was decreasing slowly. The main information we get from the experiments of humidity test and warmth test are by implementing organic mulching, the variation of warmth in the soil will be slow, so that the loss of water in soil by evaporating will be controlled.

*****

Name of the Guide Teacher: Kamalamma N.

Sl. No-21/ Code:4

Title: Solid Waste Management through vermi technology

Team members   1) Susmita A. Mathali
                                 2) Tanavi Biradar
                                 3) Ajay Nargal
                                 4) Dayashankar H.
                                 5) Kapil Shrigiri

Name of the School   :   Excellent English medium High school
Theme   :   Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity
Sub Theme   :   5
Category   :   Junior Rural

ABSTRACT

Earth worm is a small organism which lives in the soil. It is said that "earth worm is a friend of farmer". It is used for making manures and fertilizers which are non-chemical. There are about 365 species of earth worm which generally more away from light in adult earthworm lay out allowed coloured cell which produce 1-3 earthworm in early stages it feeds on organic accayed matter and grows upto 1 on long. An adult earthworm grows upto 10 to 20 cm and sesyred in colour. An adult earthworm leaves upto 60-90 days.

How to prepare vermicompost:

To prepare the vermicompost s pit is needed which is 10m in length in breadth and 0.3 m depth. In that pit we should put house hold waste like rotten fruits rotten vegetables and we should added 1 to 2 litres of water in it. After 15 to 20 days we should put earthworms in it and also we should put again 1 to 20 litre of wastes to keep 40% to 50% moisture for earthworms.

*****

Name of the Guide Teacher: Preethi Kale

Sl. No-22/ Code:4**Title: Wondering Biomanure factory**

Team members

- 1) Shivaraj. Shaybannavar
- 2) Fakiresh Nagaralli
- 3) Praveen Redder
- 4) Gururaj Thogunashi
- 5) Manthu Chennapur

Name of the School : Gandhi Grameen Gurukul Hosaritti, Tq/Dist :Haveri

Theme : Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity

Sub Theme : 4

Category : Junior Rural

ABSTRACT

Indian is our country. It is fully depends on Agriculture. More than 60 % of our people depends upon Agriculture. We know that according to 2011 senses India have more then 121 crore population. It's second highest population country in the world. The rising of population day by day causes so many problems such as poverty, illiteracy un employment health problems and food problems etc.

Former is a back bone of our country He have responsible job to produce food for all people in the country. Hence he adapted to modern agricultural methods. So now a days he use many chemical fertilizers and insecticide to the soil. He completely neglected organic fertilizers such as cow dung, sheep manure and Urine.

Sheep is a innocent domestic animal. It eats green grass and leafs and give highly fertile urine and manure . It's manure has 0.7% of Nitrogen 0.58% phosphate and 0.29% of potash and it's urine contains 1.47% of nitrogen and 0.5% of phosphate & 1.96% of potash and also have so many micro nutrients.

We selected Akkur village for our project purpose it is a small village have less than 2000 population . In this village according to our survey 60 % of people using sheep manure & urine for their fields & other 40% of people neglected for using this manure & urine. Among the 60% of people who using the sheep manure and urine don't know scientific

method about using of manure it is proved by our survey. After contacting some experts we again visit to Akkur village by home to home & convince the people who to use sheep manure & urine by giving pomp lets. We are happy to say one thing all the people agreed to our information and they promise to us incoming days they are ready to use sheep manure & urine by scientific method.

*****

Name of the Guide Teacher: N.M. Hasareddi

Sl. No-23/ Code:4

Title: earth wants little bit of Diancha (Bhumi ge beku koncha diancha)

Team members   1) Nirmala T.
                               2) Sindhuja V.
                               3) Mahalakshmi K.
                               4) Vishalakshi U.
                               5) Kavya H.

Name of the School   :   Kastura baa Gandhi Sanivasa Vidyalaya, Tel
 Theme   :   Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity
 Sub Theme   :   4
 Category   :   Junior Rural

ABSTRACT

The important part of the soil is to protect the nutrients. That's why we know that now a day's formers are less using of manure than the chemical fertilizers. Now a days in fertilizers organic substance used as a lesser amount that's why it is effects physically, chemically and biologically to the soil. Automatically soil nutrients decreases. In the olden days formers used only manures. But some reason now a day's using of manures is decreases. Due to the increasing population to full fill the food production they think about economical profit. So they depend on chemical fertilizers decreased. In this reason we should use green

leaf manure of Diancha. Using green leaf manure is since 100 years ago. This is very use full method for soil nutrients are to be protected. While using the chemical fertilizers are too costly, that's why we can easily taken of green leaf manure in a larger amount, we should concentrated to this. Farmers should used green leaf manure from diancha, to enrich the soil resources .we can used for the future. This is our main project.

Below mention the amount of nutrients present in the Diancha plant.

Name of the plant	Nitrogen	Phosphorous	Potash
Diancha	.68	.13	.40

We used this Diancha to improve the overall physical, chemical and biological properties of the soil and also contain various nutrients. Diancha grows only in 30 to 45 days, then we can used as a manure. The plant is not consuming more water while growing so we can conserve the water also. Diancha seeds Rate is 56 Rupees, our Govt. gave about 50 percent of expected rate so farmers can buy one k.g of seeds it is about only 23 rupees. But govt. neglect to provide the sufficient amount of chemical fertilizers so we should prepare easily of green leaf manure. In this ways we can say that our main intension is "we should grow Diancha for develop the soil resource for future".

*****

Name of the Guide Teacher: Aruna G.C.

SI. No-24/ Code:4

Title: Jeevamrutha balasi bhusampanmula palavathathe hechchisi

- Team members
- 1) Sumithra S. Mayachari
  - 2) Sruthi C. Nambalagundi
  - 3) Chandrashekar A. Hiremath
  - 4) Sangamesh G. Hiremath
  - 5) Sharanabasu N. Handi

Name of the School : Model primary school, Aihole

Theme : Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity

Sub Theme : 6

Category : Junior Rural

ABSTRACT

India is a Country of agriculture more than 70% of people depend upon agriculture. Eventhough some people are farmer facing economical crisis. Today most of the farmer are using chemical fertilizers. Therefore the fertility of land is decreasing. There is no progressive change in crops yielding. Is there a solution for this? How to improve the fertility of land? There are problems before us in order to solve these problems. Collected information from radio monthly information magazine. Decided to give life to the crops by biotechnology and also due to biotechnology the land becomes naturally fertile.

This method was used by our ancestors. It was named kunpajal, later in Maharashtra Amarawati Mr. Walmiki Aingar found out a kind of liquid called Sasyagavya. Visited the farmers. Conducted a meeting for the farmers to make them understand about the information of Jeevamruth and also the method of preparation and use.

The main aim of the project is to enhance the fertility of soil rather than improving the crops.

*****

Name of the Guide Teacher: Elamelimath, Model primary school, Aihole

Sl. No-25/ Code:4

Title: Coir Pith - A Novel Resource to prevent soil erosion and increase soil fertility

Team members   1)Nishanth Shastry
   2) Goutham A.P. Gaurav Shetty
   3) Nanith Ashwin Kumar T.
   4) Gaurav Shetty
   5) Ashwin Kumar

Name of the School   :   Vivekananda highschool, Puttur

Theme   :   Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity

Sub Theme   :   5

Category   :   Junior Urban

ABSTRACT

Hillocks of coir pith accumulate in the vicinity of coconut fibre extraction units, of which disposal and management remains a major problem. Southern states of India especially Kerala, Tamil nadu and Karnataka face this problem. Project aims to find how coir pith can be composed to breakdown the insoluble lignin and cellulose coating and to use the the composed coir pith to improve soil fertility and control soil erosion, which are the major constraints in the field of agriculture in Puttur. The following attempts were done by the team:

1. The method of composting the coir pith was studied by the team. The coir pith has a PH of ..... and Electrical conductivity (EC) of ..... Making it more desirable organic manure.
2. To know the effect of coir pith in plant growth and development, coir pith manure and cow dung of same quantity was added to different soil beds and rate of plant growth was observed. It was also noticed that the application of coir pith prevented the soil erosion too. The team was convinced that coir pith improves land fertility, texture and prevents soil erosion.
3. The resource persons were consulted and the team found that coir pith can be used as a medium instead of soil for plant cultivation. The team successfully grew anthurium, rose, ginger in coir pith medium. The components used for the potting medium were coir pith, sand and cow dung in equal proportion.
4. The use of coir pith in roof garden was studied.
5. Developed an innovative method of growing button mushroom in coir pith.
6. The team consulted Coir Board of India, officials in Bengaluru, Kannanore and Pollachy for the promotion of coir blocks in Agriculture.
7. The team created awareness programmes in Puttur and surrounding area by joining hands with Dept. of Horticulture, Govt. of Karnataka.
8. Distributed coir pith manure to the students of our school to create awareness and popularize the good effects.

The different techniques used in organic farming include use of green manure, crop rotation, biological management, vermicomposting and animal husbandry.

Conducted survey in Belgaum and surrounding areas to determine how many farmers adopted organic farming. Survey was also conducted in Chidambarnagar, Belgaum area to collect data about the number of people consuming organic form products and the number of people using organic fertilizers/pesticides/weedicides in their vegetable gardens.

Survey reports throw that more than 60% of the farmers were not aware of organic farming and only 28% adopted it. 66% were interested to know about organic farming techniques and only 46% were ready to switch over to organic farming after learning about its importance and benefits.

Surveying among the general public in Chidambarnagar gave the following results. More than 50% consumed organically grown products and felt that they were of better quality. Also 100% people felt that organic pesticides/fertilizers/weedicides were effective enough. More than 80% used home made or commercially available organic fertilizers and pesticides for their vegetable garden. Nearly 90% agreed that organic farm inputs were cheaper than inorganic ones.

In order to achieve 100% organic farming, it is necessary to create more awareness regarding the harmful effects of chemical fertilizers and pesticides and also about the benefits of using organic farming.

*****

Name of the Guide Teacher: Mrs. Premlatha Latha

Sl. No-27/ Code:4

Title: The role of natural hollows in increasing of ground water and biodiversity.

- Team members
- 1) Swathi Gurunath Hegde
  - 2) Ranjan Goshalu
  - 3) Pooja Shetty
  - 4) Sridhar Patagara
  - 5) Ganesh Patagara

Name of the School : Govt High School Ganesh nagar Sirsi
 Theme : Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity
 Sub Theme : 5
 Category : Junior Urban

ABSTRACT

Aim : Increases ground water and protect biodiversity.

Method : Earthworms, termites, ants, crabs , grubs, drytreeroots are forms,agriculture hollows in the soil of the agriculture and non – agriculture fields. We conducted a projects on these natural hollows.Our aim is increase the ground water and protect the biodiversity.We find out how much of water is absorbed by these natural hollows.

Research results: We visit 50 houses. 90% houses are used wells for agriculture, 10% houses are used ponds .but we know from old peoples that all agricultural lands are used only running water . Due to under ground water table fallen cousess water shortage problems.We surveyed the area of 01 acre .We find out the result of resistance of water absorbing capacity in termite mount is 40%, in earth worms hollow is 35% in crab holes is 8% , in mousse hollow is 7% in dry root canal is 5% , in others 3%. Also these hollows are serves the food web.

Descisions :

- 1).We grow more plants which serves the water increasing in ground .
- 2) The weed plants are cut down for cover the ground which increases hollows.
- 3)Don't destroy the termite mount, mouse hollows.

*****

Name of the Guide Teacher: K.L. Bhat, Govt High School Ganesh nagar Sirsi

Sl. No-28/ Code:4

Title: Mannina Mele Shushkakoshagala Aakramana

Team members   1) Monika K.
                             2) Divyashri S.N.
                             3) Poojashri L.
                             4) Ananya Y.H.
                             5) Divya M.

Name of the School : Indian Public School, Dreamland form, Udayagiri, Mandya
Theme : Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity
Sub Theme : 1
Category : Junior Urban

ABSTRACT

Soil is one of the most significant ecological factors which is derived from the transformation of surface rocks. The soil provides homes and ideal environmental conditions for living beings.

Rapid urbanization with the consequent increase in population and building construction has resulted in the reduction of lands for the wastes to be disposed. Every year solid wastes are increasing tremendously all over the world, depending upon the living standards of the people.

Dumping of household wastes with use and throw cells/batteries which are used in torch, radio, TV remote, clocks in every houses, the soil texture - its fertility and stabilization of soil organic matter. So instead of it rechargeable cells/batteries can be used or eco-friendly oil lamps solar lamps can be used to avoid soil pollution.

*****

Name of the Guide Teacher: Nandini M.P., Indian Public School, Dreamland form, Udayagiri, Mandya

Sl. No-29/ Code:4

Title: Less Rain Bumper Crops

Team members   1) Jamuna Kamblekar
                                 2) Sudha S.
                                 3) Vinayak D.
                                 4) Sangappa M.
                                 5) Aravind G.

Name of the School   :   St. John's Highschool, Betageri-Gadag, Tq.Dt. Gadag
Theme   :   Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity
Sub Theme   :   4
Category   :   Junior urban

ABSTRACT

Agriculture is the backbone of our nation. In the way farmer also. Nearly 75% of farmers depend on dried agriculture. It means agriculture entirely depends on rain. But now a days the position of our Indian farmer is critical because of the scarcity of rain.

Due to the scarcity of rain crop won't come in time. No rain, less gain. Hence our farmer is likely to go on loss and commit suicide.

Although Indian farmers are facing such type of critical conditions of shortage of rain. The village Hombal is completely covered with black soil. In order to wet this black land nearly 30 cm of rain is needed. But one can't expect it much of rain. Average rainfall of covering area is 5-6 cms. The farmer of this village have discovered to grow crop within this limit of rain. In order to wet this land completely it has to draggle atleast 4-6 hours then only the land absorbs the water completely. The new method is to store the water without allowing to roll down ahead. In this method they have followed the system of loading the streams and on the surface of the black soil about 150-175 trips of tractors. Its level must be about 3-4 inches. When it rains the sand absorbs the rain water completely and will not allow to flow the excess water.

It is completely a Scientific method where there is a steam sand on the land. Water won't be evaporated and it remains in the land itself. The land will be highly wet there will be no scarcity of water to plants. When the land is full of humidity the plant will grow up nicely. By this method we expect excellent yield. In this way we cant expect a good crop with less rain.

*****

Name of the Guide Teacher: Smt. Paramma Hammigi, St. John's Highschool, Betageri-Gadag, Tq.Dt. Gadag

Sl. No-30/ Code:4

Title: To research excess of copper in the soil, and to maintain the characteristics of Soil.

Team members   1) Tanzila Naaz
                                 2) Chandini B.A.
                                 3) Priyanka S.
                                 4) Indu G.A.
                                 5) Chaitra P.

Name of the School   :   St. Pauls Convent P.J. Extn., Davangere 577 002

Theme   :   Land Resources, Uses for Prosperity, Save for Posterity

Sub Theme   :   5

Category   :   Junior Urban

ABSTRACT

Thousands of years have been passed the main occupation of our farmers is agriculture. We grow varieties of crops, vegetables, fruits and leafy vegetables in this environment. Leafy vegetable is used for cooking as well as in the liquid form. But the quantity of the leafy vegetables is not up to the mark, it is decreased day by day.

Decaying of the mushroom in large quantity in the field has increased the copper level in the soil. This has effect the growth of the crops and also small insects present in soil.

When these crops will be eaten by the human beings it effect the health and suffer from dehydration and vomiting not only this but also it is very much harmful or effective in growing crops.

To make awareness among the farmers visited Kakkargolla taluk and Kondajji and collected the information by questionnaire. Collected the data is as follows:

80% of the farmers grow sugarcane, paddy and jowar.

60% of the farmers are willing to grow leafy vegetables and raw vegetables.

95% of the farmers has said that crops cannot be grown on sandy soil

90% of the farmers of the opinion that black soil is the best soil to grow crops

95% of the farmers do not have idea of the copper mixed in soil and occur yellow data on leaf.

96% of the farmer did not test the percentage of copper present in soil.

Suggestions for the farmers given to lesser the percentage of copper in soil.

do not use the chemical pesticides, stop using chemical fertilizer. Use more home made and natural fertilizers, factories should not be constructed in or near the farming of leafy vegetables land.

Advantages by growing palak:

Improvement in digestive system

In purification of blood and give glow to the fact.

Improvement in the growth of human health.

Vegetables consist of mainly vitamins which are helpful for all round development of human body.

*****

Name of the Guide Teacher: Smt. Sulochana M. Smt. Lucy G. Peter

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: 'ಭೂಫಲವತ್ತತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿಡಗಳ ಪಾತ್ರ'
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಕಿರಿಯ-ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಮಂಜುನಾಥ ಹೆಚ್
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ನವನೀತು ಜಿ.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಶಿರಿಷ ಶೆಟ್ಟರ್ ಎನ್. ಆರ್. ಭೂಮಿಕ ಎಂ.ಎ, ಅರ್ಚನ. ಎಸ್. ಭರತ್ ಪಿ.ಆರ್, ಅಜಿತ್ ಹೆಚ್. ಬಿ.
ಶಾಲೆ	: ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ರೈತರು ಕೆಳಗಿಡಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕುವುದರ ಬದಲಿಗೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಸಿ ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ, ಪೋಷಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
- ಕೆಳಗಿಡಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.
- ಕೆಳಗಿಡಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ರೈತರು ಕೆಳಗಿಡಗಳನ್ನು ಹೊಲದ ಬದುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕುವರು ಅಥವಾ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗಿ ಬಳಸುವರು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸುಡುವರು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದ ತಂಡದವರೆಲ್ಲರೂ ರೈತರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬೇಟಿ ನೀಡಿ ಅವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಕೆಳಗಿಡಗಳು ರೈತನ ಮಿತ್ರನಿದ್ದಂತೆ ಇದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಹಸಿರೆಲೆಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಇಳಿಜಾರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 2 ಅಡಿ ಅಗಲ 10ಅಡಿ ಉದ್ದ. 2ಅಡಿ ಆಳಕ್ಕೆ ಗುಂಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಈ ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಪದರ ಪದರವಾಗಿ ಕೆಳಗಿಡಗಳು ಹಾಗೂ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹಾಕಿ, ಗುಂಡಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕು. ಮಳೆ-ಬಂದು ನೀರು ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಸಲ್ಪ ತಗ್ಗಾರಲಿ, ಮುಂದಿನ 6 ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಈ ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಾಗುವುದು ಈ

ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಭೌತಲಕ್ಷಣಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಕೆಳಗಿಡಗಳನ್ನು ಅನುಪಯುಕ್ತ ಗಿಡಗಳೆಂದು ಸುಡದೇ, ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಹಸಿರೇಲೆ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಸಿ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಕಣಗಳು ಬಿಡಿ-ಬಿಡಿಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ನೀರು ಹೆಚ್ಚು ಹಿಡಿದಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.

- ಶಿರ್ಷಿಕೆ** : ಹನಿ-ಹನಿ, ನೀರನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಉಣಿಸಿ.
ಉಪ ವಿಷಯ : ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ
ವಿಭಾಗ : ಕಿರಿಯ-ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಮಂಜುನಾಥ ಹೆಚ್
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ : ಸೌಮ್ಯ ಸಿ.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ವಿಕಾಸ, ಸಜ್ಜನ್, ಮಣಿಕಂಠ ಬಿ, ಅಭಿಲಾಷ. ಎಂ, ಸುಶ್ವಿತ,
ಶಾಲೆ : ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ರೈತರು ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದ ಕಾರಣ ನಮಗೆ ಹೊಸತನ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನಗಳು ರೈತರ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಧುನಿಕ ಪದ್ಧತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದೇ ನಮ್ಮ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.
- ರೈತರು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆ ಪಡೆಯುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದು.
- ಕರಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವಿಕೆ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ರೈತರು ಸಹಜವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬೆದ್ದಲು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಹಳೇ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವರು ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮುಂಚೆ ಅಂದರೆ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯವಾರದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆಳಕ್ಕೆ

ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿ ಕೆಳಮಣ್ಣು ಮೇಲೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು, ನಂತರ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು 15ದಿನದ ನಂತರ ಹರಡಬೇಕು. ನಂತರ ಒಂದು ಹಸಿಮಳೆ ಬಂದಾಗ ರೈತರು ಬಿತ್ತನೆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವರು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ತಮ್ಮ ಹೊಲಗಳ ಮಣ್ಣನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಅಗತ್ಯವಾದ ಪೋಷಿಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬೆಲ್ಲದ ಅಂಟಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ರೈಸೋಬಿಯಂ ಪುಡಿಯಿಂದ ಬೀಜಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಂತರ ಬೀಜಗಳನ್ನು 20 ಸೆ.ಮಿ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಉಳುಮೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಗಿಡಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳೆದಾಗ ಫರ್ ಒಪನ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಫರ್ ಒಪನ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬಿದ್ದ ಮಳೆ ಈ ಫರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ನೀರು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ತಪ್ಪಿಸಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: 'ನೀರು ನಮಗಾಗಿ-ನಮ್ಮವರಿಗಾಗಿ'
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಿರಿಯ.
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಎಂ.ಎಸ್. ಉಮಾಶಂಕರ.
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ಟಿ.ಆರ್. ವಿನಯ್‌ಕುಮಾರ್.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಭಾರತಿ.ಜಿ.ಎಂ, ರಂಜಿತ್. ಸಿ.ಪಿ, ಸಿಂಧೂ ಟಿ.ಜಿ, ಮಂಜುನಾಥ ಪಿ.ಎಂ.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಕನ್ನಡ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ತುಮಕೂರಹಳ್ಳಿ, ಮೊಳಕಾಮ್ಬರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ತಲೆದೋರುತ್ತಿವೆ. ಇಂದು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಬಂದ್‌ಗಳು, ಜಗಳಗಳು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಿಂದ ನೀರು ತರುವ ದೃಶ್ಯಗಳು ನೀರಿನ ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದಾದ ಆಪತ್ತಿನ ಸೂಚನೆಗಳಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮವರಿಗಾಗಿ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯವರಿಗೇನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಇವಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿನ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಈ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಗ್ರಾಮ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆಯಿಂದ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.

- ನೀರು ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬಿತ್ತಿ ಪತ್ರ ಹಂಚಿಕೆ ಸಮೂಹಿಕ ಸಂವಾದ ಮತ್ತು ವೀಡಿಯೋ ಪ್ರದರ್ಶನ.
- ಕೃಷಿಹೊಂಡ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು.
- ಮಳೆ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿ ಪುನರ್ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು ನೀಡುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಭೂಮಿಯ ಅತ್ಯದ್ಭುತ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಪ್ರಮುಖವಾದುದು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಶೇ 1ಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ ನೀರು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸದಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಪೂರೈಕೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಾವಿ, ಕೆರೆ ಹಳ್ಳ ಇತ್ಯಾದಿ ಮೂಲಗಳು ಬತ್ತಿ ಹೋಗಿವೆ. ಬೇಸಿಗೆ ಬಂತೆಂದರೆ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಿಂದ ನೀರು ತರಬೇಕಾಗುವುದು. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದರಿಂದ ಪದ್ಧತಿ ಬಳಸಿ, ಕೃಷಿಹೊಂಡ ನಿರ್ಮಿಸುವುದರಿಂದ ನೀರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ನೀರು ನಮಗಾಗಿ ನಮ್ಮವರಿಗಾಗಿ, ನೀರಿನ ಪುನರ್ ಬಳಕೆ ಆಗಲಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಉಳಿಕೆ ನೀರನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ನಿಂತನೀರನ್ನು ಇಂಗಿಸಿ.

- ಶಿರ್ಷಿಕೆ** : 'ಭೂ ಫಲವತ್ತತೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ಲೂಗ್ರೀನ್ ಆಲ್ಗೆ'
- ಉಪವಿಷಯ** : 'ಜಮೀನು ಬಳಕೆ ಕುರಿತು ಜನಜನಿತ ಜ್ಞಾನ'
- ವಿಭಾಗ** : ಹಿರಿಯ-ನಗರ
- ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು** : ಶ್ಯಾಮ್ ಕುಮಾರ್ ಆರ್.
- ತಂಡದ ನಾಯಕಿ** : ಸಹನ. ಬಿ. ವಿ.
- ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು** : ಸಿಂಧು ಎಮ್, ತನುಜ ಹೆಚ್. ಮೋಹನ್‌ರಾಜ್ ಕೆ.ಟಿ, ಶಶಿಕಿರಣ್. ಜಿ.ಆರ್.
- ಶಾಲೆ** : ಇನ್‌ಫೆಂಟ್ ಜೀಸಸ್ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ರಸ್ತೆ ಚಳ್ಳಕೆರೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ರೈತರು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ, ಕೀಟನಾಶಕ ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಹಸಿರು ನೀಲಿ ಶೈವಲ್ಯ, ಅಜೋಲ್ಲವನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ರೈತರ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
- ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಭೇಟಿ ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ.
- ಕರ ಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ರೈತರಿಗೆ ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕುವುದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ದನಕರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಸಗಣೆ ಸಿಗುವುದು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಎರೆಹುಳುಗೊಬ್ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎನ್.ಎ.ಡಿ.ಇ.ಪಿ ಕಾಂಪೋಸ್ಟನ್ನು ಸಾದರಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ತುಂಬಾ ಸುಲಭದ ನಿರ್ವಹಣೆಯಾಗಿದೆ. ಬ್ಲೂಗ್ರೀನ್ ಅಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಅಜೋಲ್ಲ ಸಾರಜನಕ ಸ್ಫಿರಿಕರಣೆ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ. ಜೈವಿಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ರೈತರು ಬ್ಲೂಗ್ರೀನ್ ಅಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಅಜೋಲ್ಲಗಳನ್ನು ರೈತರು ಹೊಲದಲ್ಲೇ ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದ ಗೊಬ್ಬರದ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಸಾರಜನಕ ಸ್ಫಿರಿಕರಣ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: 'ವಿಷಯುಕ್ತ ರಸಗೊಬ್ಬರ ತೃಜಿಸಿ ಭೂ ತಾಯಿಗೆ ಅಮೃತ ಉಣಿಸಿ'
ಉಪವಿಷಯ	: ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ-ಕಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಪರಪ್ಪ ಎಂ.
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಅಕ್ಷಯ್ ಕುಮಾರ್ ಎಂ.ಕೆ.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ರಾಜೇಶ್ವರಿ ಐ.ಆರ್, ಶಿವರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್ ಎನ್.ಟಿ. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಆರ್, ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಓ.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ದೇವ ಸಮುದ್ರ ಮೊಳಕಾಲ್ಮುರು ತಾ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ದುಬಾರಿಯಾದ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ರೈತರು ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಸಾಲಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸತತ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಬಳಕೆಯಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಗೋವಿನ ಸಗಣಿ ಮತ್ತು ಗೋಮೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಸಂತತಿ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದೇ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಮತ್ತು ಸಮೀಕ್ಷೆ
- ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ದ್ರವರೂಪದ ಗೊಬ್ಬರ ಪ್ರಯೋಗ
- ಜೀವಾಮೃತದ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಜನಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು.

ವಿಷಯ:

ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ಮಣ್ಣು ಎಲ್ಲ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಸರೆಯಾಗಿರುವ ಅಂಶ. ಅದರ ಆರೋಗ್ಯವೇ ವಿಶ್ವದ ಜೀವಸಂಕುಲದ ಆರೋಗ್ಯ. ಭಾರತದಂತಹ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸಾಂದ್ರತೆ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶತಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರದ

ಮೂಲ ಮಣ್ಣು. ವೆಂಕಟಾಪುರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರಸಗೊಬ್ಬರದ ಅತಿಯಾದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಅರಿತ ತಂಡವು ರಸಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕಲು ಮುಂದಾಯಿತು. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ತಂಡವು ಸಹಜ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ಜೀವಾವೃತ್ತ ಮತ್ತು ಜೀವಮೃತ ಬಳಸಿ-ದ್ರವರೂಪದ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪವಾಗಿ ನೀಡಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಬೀಜಾಮೃತ ಮತ್ತು ಜೀವಾಮೃತವನ್ನು ಬಳಸಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ತೇವಾಂಶವು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯ ಕೃಷಿಯಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು.

ಶಿಕ್ಷಿಕೆ : “ವಿಷಯಕ್ಕೆ ರಾಸಾಗೊಬ್ಬರ ತ್ಯಜಿಸಿ; ಭೂ ತಾಯಿಗೆ ಅಮೃತ ಉಣಿಸಿ”.....

ಉಪವಿಷಯ : ‘ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಧರ್ಮ’

ವಿಭಾಗ : ಗ್ರಾಮೀಣ-ಕಿರಿಯ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಓಂಕಾರಪ್ಪ ಬಿ.ಟಿ.

ತಂಡದ ನಾಯಕ : ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಐ. ಆರ್.

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ರೋಜಾ ಎಲ್.ಪಿ, ಅಮಿತ್ ವಿ.ಕೆ, ರಾಕೇಶ್. ಪಿ.ಎಸ್, ಅನಂತಸೇನ ಹೆಚ್.ಬಿ.

ಶಾಲೆ : ಸರ್ಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ಉರ್ಧಾಳ್ ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ತಾ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ರಸಗೊಬ್ಬರ ಬಳಕೆ ಇವುಗಳ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಗೋವಿನಸಗಣೆ ಮತ್ತು ಗೋಮೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಸಂತತಿ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದೇ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ರೈತರ ಸಮೀಕ್ಷೆ.
- ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕ್ರೋಢೀಕರಣ; ತಜ್ಞರೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ.
- ದತ್ತಾಂಶ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು.

ವಿಷಯ: ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜೀವಾಣುಗಳು ನಾಶವಾಗಿವೆ. ರೈತನ ಮಿತ್ರನಾದ ಎರೆಹುಳು ಮೇಲ್ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಫಲಾಯನ ಮಾಡಿದೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಮೂಲ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಲವಣಾಂಶಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಫಲವತ್ತಾದ ಮಣ್ಣು ಚೌಳು ಮಣ್ಣಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ನೆಲ ಬಂಜರು ಭೂಮಿಯಾಗಿ ಬದಲಾಗಲಿದೆ, ರಸಗೊಬ್ಬರದಿಂದ ಬೆಳೆದ ಆಹಾರ ಬಳಸಿ ಮಾನವನಿಗೆ ರೋಗಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸರಾಸರಿ ಆಯಸ್ಸು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇ ನಿಸರ್ಗಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ರಸಗೊಬ್ಬರ ಆಧಾರಿತ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಹಾಗಾದರೆ ಬನ್ನಿ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾದ ಸಹಜ ಕೃಷಿಯತ್ತ ಮರಳುವುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಉಳಿಸದಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾದಿದೆ ಆಪತ್ತು.

ಉಪವಿಷಯ : ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ.

ವಿಭಾಗ : ಹಿರಿಯ-ನಗರ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಮಂಜುನಾಥ ಹೆಚ್.

ತಂಡದ ನಾಯಕ : ಅಶ್ರಫ್ ಎಂ. ಎಸ್.

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ರಾಜಿತ್‌ಕುಮಾರ್ ಕೆ.ಎಂ. ಕಿರಣ್ ಹೆಚ್, ಪ್ರೇಮ್‌ಕುಮಾರ್ ಬಿ.ಟಿ, ತನು ಎ, ದಿಕ್ಷಿತ್ ಸಿ.ಎಸ್.

ಶಾಲೆ : ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ಅಂಗ್ಲಮಾಧ್ಯಮ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ವಿದ್ಯುತ್ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಆದಷ್ಟು ಮಿತವಾಗಿ ಬಳಸಿ ಉಳಿಸಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ತಿಳಿಸುವುದು.
- ವಿದ್ಯುತ್ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಶಕ್ತಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಉಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ:

ಪ್ರತಿ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಲ್ಬುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯುತ್ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದು ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಿಎಫ್‌ಎಲ್ ಗಳ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಶೇ 80 ರಷ್ಟು ಮಿತವ್ಯಯವಾಗುವುದರಿಂದಿಗೆ ಅಪವ್ಯಯ ತಡೆಯಬಹುದು. ದೂರದರ್ಶನ, ಮೊಬೈಲ್‌ಗಳ ಬಳಕೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಂತರ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಪ್ರಿಜ್‌ಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೆಡದಂತೆ ಪೋಷಿಸಬೇಕು.

ತೀರ್ಮಾನ:

ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸರಬರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಯಾದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಆಕ್ರಮ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಸುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆಯಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಕೆ	: ಉಳಿಸದಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿದೆ ಆಪತ್ತು.
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ.
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ಜೆ. ತೇಜಶ್ವಿನಿ.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಆರ್.ಪಲ್ಲವಿ, ಪಿ.ಎಂ.ಚೈತ್ರ, ಮೈ. ಸಿದ್ದೇಶ್, ಸಿ. ರಾಜ್.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಓಬಳಾಪುರ ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ನಾವು ಮಿತವಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕು. ತಿಳಿದೂ ಅಪವ್ಯಯ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಭಯಂಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮಾಡುವುದೇ ನಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ

- ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ.
- ಜಾಥಾಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.
- ಕರಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಚುವುದು ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಚಾರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವಿಕೆ.

ವಿಷಯ: ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸಧ್ಯದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗೂ ಮೂಲ 'ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ದಿನನಿತ್ಯದ ಅಗತ್ಯತೆಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಜೀವಿಗಳ ಮತ್ತು ಮಾನವನ ಅಮೂಲಾಗ್ರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯು ಹೇಗೆ ಅವಶ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವನಾಧಾರವಾಗಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಪವನಶಕ್ತಿ, ಭರತಶಕ್ತಿ, ಭೂಉಷ್ಣಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸೌರಶಕ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಮತ್ತು ಅಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯು ಪರಮಾಣು ಸ್ಥಾವರ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವಷ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಈ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ನಾವು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ನಾವು ಮಿತವಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದು ತಿಳಿದೂ ಅಪವ್ಯಯ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಭಯಂಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: “ಸದ್ದಿಲ್ಲದೇ ಜೀವ ತೆಗೆಯುವ ರಸಾಯನಿಕಗಳು”
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಬಳಕೆ ಕುರಿತು ಜನಜನಿತ ಜ್ಞಾನ.
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಎಸ್.ವಿ. ಶೆಟ್ಟರ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಅಭಿಷೇಕ ಮು. ದಂಡಾವತಿ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ದಾದಾಪೀರ ಎಂ. ಗಿರೀಶ್, ರಾಜೇಶ್ ಬಿ ಕನ್ನೂರ, ಶ್ರೀ ಕಾಂತ ಸೋ, ಮುಳಗುಂದ.
ಶಾಲೆ	: ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಶ್ವರ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಕಮತಗಿ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ರಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳಿಗೆ ರೈತರು ಹೆಚ್ಚು ಮಾರು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಸತತ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಕುಗ್ಗುತ್ತಿದೆ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕ್ರಮೇಣ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಮತ್ತು ಪರ್ಯಾಯ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಬಳಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಕಮತಗಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಕೀಟನಾಶಕ ಬಳಸುವವರ ಸಮೀಕ್ಷೆ.
- ಗ್ರಾಮದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲಾಯಿತು.
- ಬೀಜಾಮೃತ ಮತ್ತು ಜೀವಾಮೃತ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಬಳಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ವಿಷಯ: ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಸಡ್ಡೆಯಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬೆಳೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯದೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯೂ ಕುಂಠಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜೀವಾಣುಗಳಿವೆ. ಜಮೀನಿಗೆ ಹಿತಮಿತವಾಗಿ ನೀರು ಹಾಯಿಸದೆ. ಜೀವಾಣುಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆ ಹಾಳಾಗಲು ನಾವೇ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರೈತರು ಗೋವು ಆಧಾರಿತ ಕೃಷಿಯತ್ತ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಗೆಹರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಬೆಳೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಕಾಪಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಮಣ್ಣನ್ನು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸಿದರೆ ಬೆಳೆಯು ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಸಾವಯವ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಹಾಗೂ ಬೃಹತ್ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಸಾವಯವ ಬಳಸಿ ವಿಷ ರಹಿತ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಸಿ, ಸಾವಯವ ಬಳಸಿ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಿರಿ. ಗೋವುಗಳನ್ನು ಸಾಕಿ ಬಡತನ ನೋಡಿ.

- ಶಿರ್ಷಿಕೆ** : “ನಿಶ್ಯಬ್ದ ಹಂತಕ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿ, ಉತ್ತಮ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ”
- ಉಪವಿಷಯ** : ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ
- ವಿಭಾಗ** : ನಗರ ಕಿರಿಯ
- ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು** : ಮಹಾಂತೇಶ ಜಿ. ಹೆಬ್ಬಿ
- ತಂಡದ ನಾಯಕಿ** : ಅನಿತಾ ನಾಗಪ್ಪ ರಾವಳೋಜಿ
- ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು** : ಭಾಗ್ಯಶ್ರೀ, ದಾನಮ್ಮ ರಾ. ಪೂಜಾರಿ, ಪ್ರೀತಿ ಶೇ ಕಾಂಬಳ, ಭವ್ಯ ಸು ಸಾಯತ.
- ಶಾಲೆ** : ಬಸವೇಶ್ವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಕಡಪಟ್ಟಿ ಜಮಖಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ದಿನನಿತ್ಯ ಬಳಸುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು, ರಸಗೊಬ್ಬರ, ಕೀಟನಾಶಕಗಳು, ಪೆಟ್ರೋಲ್, ಡೀಸಲ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಬೆಲೆ ದುಬಾರಿಯಾಗಿ ಕೃಷಿ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ರೈತರು ಶೋಚನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅಮೂಲಾಗ್ರ ಬದಲಾವಣೆ ತಂದು ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಕೃಷಿ ಅಂದರೆ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರ, ಹಿರಿಯರ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಸದಸ್ಯರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.
- ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.
- ಎರೆಹುಳು ಮಡಿ ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ: ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳಿಂದ, ರೈಜೋಬಿಯಂ, ಅರ್ಯುಟೋಬ್ಯಾಕ್ಟರ್, ರಂಜಕ ಕರಗಿಸುವ ದುಂಡಾಣು ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಬೀಜೋಪಾಚಾರದ ಮುಖಾಂತರ ಅಥವಾ ನೇರವಾಗಿ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಬಹುದು ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಕೀಟ ಹಾಗೂ ರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ಬೇವಿನ ಕಷಾಯ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ರಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಜೈವಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ರಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಬಹುದು. ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಹಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರಗಳಿಂದ ಗ್ಲಿರಿಸಿಡಿಯಾ ಸ್ಪೇನಿಯ, ಡಯಾಂಚಿ, ಸೆಣಬು ಮತ್ತು ಹೊಂಗೆ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ರಚನೆಯ ಕಣಗಳ ಜೋಡಣೆಯಿಂದ ಉತ್ತಮಗೊಂಡು ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಕೃಷಿಕ ತನ್ನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಮತೋಲನ ಕಾಪಾಡುವುದು. ಕೃಷಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪರಿಸರ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಹಾಗೂ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ, ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕ್ಷೇಮಗೊಂಡು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಸಾಧಿಸಬಹುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: 'ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸತುವಿನ ಪ್ರಮಾಣ'
ಉಪವಿಷಯ	: ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ-ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀಮತಿ ಫಿ.ಆರ್. ಹಸರೆಡ್ಡಿ
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ದಾನಮ್ಮ ಹುಣಶ್ಯಾಳ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ರಿಹಾನಾ ತೇರದಾಳ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕೊಳದೂರ, ಭಾಗ್ಯಶ್ರೀ ಜಾಧವ, ಪೂಜಾ ಪಾಟೆ.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಮಹಾಲಿಂಗಾಪೂರ, ಮುಧೋಳ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಾಗಲಕೋಟ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ : ಆಧುನಿಕತೆಯ ಬರಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ರೈತನು ಮಣ್ಣಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ-ತಾತ್ಕಾರ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ, ಇಳುವರಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸುವತ್ತ ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವ ದಿಸೆಯತ್ತ ಭೂಮಿಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಪೂರಕವಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನ ಪರಿಕ್ಷೇಪಮಾಡಿಸಿ ಬೆಳೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಮಣ್ಣು ಪರಿಕ್ಷೆಯ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಮಡಿಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಬಿತ್ತನೆ.
- ಜಾಥಾ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ವಿಷಯ: ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಗಾಳಿ, ಬೆಳಕು, ನೀರು, ಜೀವಿಗಳು ಬದುಕಲು ಬೇಕಾದ ಮೂಲ ಭೂತ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು, ಆದರೆ ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಜೀವಿಗಳ ವೃದ್ಧಿ ಇಲ್ಲ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇಲ್ಲ, ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಜೀವ ಸಂಕುಲ ಬದುಕಬೇಕಾದರೆ ಆಹಾರವೂ ಅಷ್ಟೇ ಅವಶ್ಯ. ಈ ಶಕ್ತಿಯುತ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಸ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಸಸ್ಯ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಭೂ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿಯ ಘಟಕಗಳು ಮುಖ್ಯ. ಎಲ್ಲ ಲವಣಾಂಶಗಳಂತೆ ಸತು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಸತುವಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಸಸ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ದಕ್ಕೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ಕಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಸತುವಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಆಮ್ಲಜನಕ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಕೋಶಬಿತ್ತಿಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳಲು ವಿಫಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ : ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ತಿಳಿಯುವುದರಿಂದ ರೈತ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಸತುವಿನ ಪ್ರಮಾಣ ತಿಳಿದು ಅದರ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬಹುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: “ಜೀವಾಮೃತ ಬಳಸಿ ಮಣ್ಣು ಉಳಿಸಿ’
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ-ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ವಿಷ್ಣು ಎಲ್. ಚವ್ವಾಣ
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ಪ್ರಮೋದ ಕಲ್ಯಾಣಶೆಟ್ಟಿ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಮುತ್ತಕ್ಕಿ ಬಾಗನ್ನವರ, ಶೃತಿ ಮುದಿಗೌಡ, ಗೀತಾ ಕಲ್ಯಾಣಶೆಟ್ಟಿ, ಸಕ್ಕೂಬಾಯಿ ಬಡಿಗೇರ
ಶಾಲೆ	: ಹೇಮ ವೇಮ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಉಗಲವಾಟ, ಬಾದಾಮಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಅಲ್ಲಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಈ ಭಯಾನಕ ಅವಗಡದಿಂದ ಮಣ್ಣನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ಉಗಲವಾಟ ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲಾ ಬೀದಿ ಬೀದಿಗಳ ಜಾಥ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕರಪತ್ರ ಹಂಚುತ್ತಾ ಜೀವಾಮೃತದಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವಿಕೆ.
- ಜೀವಾಮೃತ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ಮಾಡಲು ತಿಳಿಸುವುದು.
- ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.

ವಿಷಯ: ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸಾವಯವ ಸಂತ್ರಪ್ತ ಘನ ಮೀಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೂರು ಎರೆಹುಳುಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇವು ರೈತನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಡಲು ಕಾರಣವಾಗುವುವು. ಈ ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯ, ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಪಾಲೇಕರ್ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಜೀವಾಮೃತ, ಬೀಜಾಮೃತ ಜೀವನ ಮಿತ್ರ, ಶ್ರೀ ಪದ್ಧತಿ, ಅಗ್ನಿಹೋಮ, ಪಂಚಗವ್ಯ, ಎರೆಗೊಬ್ಬರ ಕೃಷಿ ಇವೆಲ್ಲ ಇಂದು ಅನುಸರಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ವಿಧಾನಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಈ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಬಂದ ಇಳುವರಿಯು ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಜೀವಾಮೃತ ಮತ್ತು ಬೀಜಾಮೃತ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಬಂದ ಬೆಳೆಯು ವಿಷಮುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಗಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : “ಎರೆಜಲ ಬಳಸಿ ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ”

ಉಪವಿಷಯ : ಭೂಮಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು.

ವಿಭಾಗ : ಕಿರಿಯ-ನಗರ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಎಸ್. ಎಮ್. ಜುಮ್ಮನ್ನವರ

ತಂಡದ ನಾಯಕಿ : ಲಕ್ಷ್ಮಿ. ಫ. ಗಿಡ್ಡಿ

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ರಾಜನಿ. ಈ. ಪರದೇಶಿ, ದೀಪಾ. ಆ. ಕುದರಿ, ವಸಂತಾ ರಾ. ಸುಟಗಾಲ, ಶಶಿಕಲಾ.

ಶಾಲೆ : ಶ್ರೀಮತಿ ಎ.ಸಿ. ಘಟ್ಟದ ಬಾಲಕಿಯ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಕೆರೂರು, ಬಾದಾಮಿ ತಾಲ್ಲೂಕು. ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಸಸ್ಯ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು ಮಿಶ್ರಣಗೊಳ್ಳಲು ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ತಪ್ಪಿಸಲು ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಎರೆಹುಳುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಎಂಬುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ಎರೆಹುಳುಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿಯುವುದು.
- ಎರೆಜಲ ತಯಾರಿಕ ವಿಧಾನ ತಿಳಿಸುವುದು.
- ಎರೆಜಲ ಬಳಸಿ ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಜಾಥಾ ನಡೆಸುವುದು.
- ಜಾಗೃತಿಯ ಫಲಿತಾಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಎರೆಜಲ ಒಂದು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿದ್ದು ಎರೆಜಲವನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಬೆರೆಸುವುದರಿಂದ ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ಗೊಬ್ಬರ ಬೆರೆಸುವುದಕ್ಕಿಂತ 5 ಪಟ್ಟು ಸಾರಜನಕ 7 ಪಟ್ಟು ರಂಜಕ 11 ಪಟ್ಟು ಪೊಟ್ಯಾಸಿಯಂ, 2 ಪಟ್ಟು ಮ್ಯಾಗ್ನೀಸಿಯಂ 2ಪಟ್ಟು ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ, 8 ಪಟ್ಟು ಎಕ್ಸಿನೋ ಮೈಸಿಟ್ಟ ದುಂಡಾಣುಗಳಲ್ಲದೇ ಆಕ್ಸಿನ್, ಜಿಬ್ಬರ್ಲೀನ್

ಮತ್ತು ಸ್ಟೆಪ್ಪಿಂಗ್ ಸೈಕ್ಲಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಬೆರೆಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾವಯವ ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸುವ ಹಾಗೂ ರಂಜಕ ಕರಗಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಎರೇಜಲ ಪೊರಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಎರೇಜಲದಲ್ಲಿಯ ಸಾರಜನಕ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಧಾರ ಪೋಷಕ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಎರೇಜಲವನ್ನು ಕೃಷಿಗೆ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಇತರ ಜೀವಜಂತುಗಳು, ಮಣ್ಣಿನ ಕಣ ರಚನೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಗುಣಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವುದು.

- ಶಿರ್ಷಿಕೆ** : 'ಮರಳು ಮಾಫಿಯಾ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ, ಭೂಷ್ಯತ್ತಿಗಾಗಿ ಉಳಿಸಿ'
- ಉಪವಿಷಯ** : ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
- ವಿಭಾಗ** : ಗ್ರಾಮೀಣ-ಹಿರಿಯ
- ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು** : ಡಿ.ಎಲ್.ಕೆಂಗಲ್
- ತಂಡದ ನಾಯಕ** : ಎಸ್.ಎಸ್. ಬಾಗೇವಾಡಿ
- ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು** : ವೀರೇಶ್ ಎಂ, ನಶೀಮರ, ಪ್ರಭು ಎ, ಹಿರೇಲಿಂಗಣ್ಣನವರ್, ವೀರೇಶ್ ಡಿ. ಕಡೇಮನಿ, ಹನುಮಂತ್ ಎಸ್. ಪೂಜಾರಿ.
- ಶಾಲೆ** : ಸಂಗಮೇಶ್ವರ ಸಂಯುಕ್ತ ಪದವಿ ಪೂರ್ವಕಾಲೇಜು ಅವೀನಗಡ ಬಾಗಲೋಟಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಮರಳುಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಉತ್ತಮ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ರೈತರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಶೋಷಣೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡು, ಮರಳುಗಾರಿಕೆ ನಡೆಸುವ ಪ್ರದೇಶದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನಿನ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಉದ್ದೇಶವೇ ಈ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಅಕ್ರಮ ಮರಳುಗಾರಿಕೆ ಮಾಡುವ ಸತ್ತಲಿನ ಭೂಮಿಯ ವೀಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
- ರೈತರೊಂದಿಗೆ ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಾ ಸಭೆ.
- ಭತ್ತಿಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಅಕ್ರಮ ಮರಳುಗಾರಿಕೆಯು ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಮರಳು ನವೀಕರಿಸಲಾಗದ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ, ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಆಗುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕು. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಮಿತವಾಗಿ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಆಗದಂತೆ ಮರಳುಗಾರಿಕೆ ನಡೆಸಬೇಕು. ನದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮರಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರಿಂದ ನದಿಯ ಅಂತರ್ಜಲ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಮರಳುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸಮತೋಲನದಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಾನವನ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮರಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿತ ಮರಳು ಬಳಕೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಜನರಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಅವಿವೇಕ ಮೂಡಿಸಲು ಇಲಾಖೆಗಳ ವತಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಮರಳುಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಅಮೂಲ್ಯ ಜಲಚರ ಜೀವಿಗಳ ಸಂತತಿ ನಾಶವಾಗದಂತೆ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

- ಶಿರ್ಷಿಕೆ** : ಜೈವಿಕ ಫಲವತ್ಕಾರಕ ಕೀಟನಾಶಕ, ಕಳೆನಾಶಕ ಬಳಸಿ ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲ ಬಳಸಿ ಉಳಿಸಿ.
- ಉಪವಿಷಯ** : ಜಮೀನಿನ ಬಳಕೆ ಕುರಿತು ಜನಜನಿತ ಜ್ಞಾನ.
- ವಿಭಾಗ** : ಕಿರಿಯ-ಗ್ರಾಮೀಣ.
- ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು** : ಶ್ರೀಮತಿ ಎನ್.ಕೆ. ಮಾಲಾದೇವಿ.
- ತಂಡದ ನಾಯಕಿ** : ಬಿ.ಎಸ್.ಭೂಮಿಕ
- ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು** : ಅನುಷಾ, ಜಯಶ್ರೀ, ಸಂಗೀತ, ಚೈತನ್ಯ.
- ಶಾಲೆ** : ಸರ್ಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ಗುಮ್ಮನಕೊಲ್ಲಿ, ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಸಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ ಮಣ್ಣು ಇಂದು ಮಾನವ ಬಳಸುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಂದ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬರಡಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಸಂಗ್ರಹ.
- ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಹಾಗೂ ವೀಕ್ಷಣೆ.
- ಜೈವಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಕೀಟನಾಶಕ ತಯಾರಿಕೆ.

ವಿಷಯ: ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಬಹುತೇಕ ರೈತರು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನೇ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ-ಅವಸರದ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಭೂಮಿ ಬರಡಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಜೈವಿಕ ಫಲವತ್ಕಾರಕ/ಜೈವಿಕ ಕೀಟನಾಶಕ, ಜೈವಿಕ ಕಳೆನಾಶಕವಾಗಿ ಹಸುವಿನ ಮೂತ್ರ, ಮಜ್ಜೆಗೆ, ಬೇವಿನ ಮರದ ಸಾರ, ಹೊಂಗೆ, ಸೀತಾಫಲ, ಬೀಟೆ ಸೋಪ್ಪು ಔಷಧಿ, ಜತ್ತೋಪ, ಸಗಣೆ ಬಳಸಿ ಜೈವಿಕ ಕೃಷಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರಾಂತೀಯವಾಗಿ ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಜೈವಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಜೈವಿಕ ಫಲವತ್ಕಾರಕ ಕೀಟನಾಶಕ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಣ್ಣು ಮಲಿನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಜೀವರಾಶಿಯ ಮೇಲೆ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಉಳಿಸಬಹುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : “ಭದ್ರ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿಗಾಗಿ ಬಹು ಬೇಡಿಕೆಯ ಹಣ್ಣು”

ಉಪವಿಷಯ : ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ.

ವಿಭಾಗ : ಹಿರಿಯ-ಗ್ರಾಮೀಣ.

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಆರತಿ ಹೆದ್ದಾರಿ ಮನೆ

ತಂಡದ ನಾಯಕಿ : ವಿದ್ಯಾ ಭಾರದ್ವಜ್ ಕೆ.ಎಸ್.

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ಕು. ಜಬೇರಿಯಾ

ಶಾಲೆ : ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಕಡಗದಾಳು, ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಭರತ ವರ್ಷದ ಭೂಖಂಡವು ತನ್ನ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ನೆಲಜಲ ಹವಾಮಾನಗಳ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಅಷ್ಟೇ ವೈವಿಧ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾದ ಹಣ್ಣುಗಳ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಂಬುಟಾನ್ ತರಹದ ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಸ್ಥಿರವಾದ ಆದಾಯ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ರಾಂಬುಟಾನ್ ಬೆಳೆಯ ಕುರಿತು ಸರ್ವೇ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ
- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಮತ್ತು ಸಮೀಕ್ಷೆ.
- ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಹಣ್ಣನ್ನು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ರಾಂಬುಟಾನ್ ಫಲಗಳು ದೊಡ್ಡದಾದ ಗೊಂಚಲಿನಲ್ಲಿದ್ದು, ಗಾಢವಾದ ಕೆಂಪು ಅಥವಾ ಕಿತ್ತಳೆ ಮಿಶ್ರಿತ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿದ್ದು, ರೆಂಬೆಗಳ ತುದಿಗಳಿಂದ ನೇತಾಡುತ್ತವೆ. ಹಲವು ಜಾತಿಯ ರಾಂಬುಟಾನ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಬೇಡಿಕೆಯಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಫಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಬೀಜವಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಓಲೇಕ್ ಹಾರ ಈ ಕೋಸಾನಿಕ್ ಆಮ್ಲದಂತಹ ಕೊಬ್ಬಿನ ಎಣ್ಣೆಯ ಪದಾರ್ಥಗಳಿದ್ದು, ಸಾಬೂನಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವವು. ರಾಂಬುಟಾನ್‌ದ ಬೇರು, ಚಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಎಲೆಗಳು ವಿವಿಧವಾಗಿ ಬಣ್ಣದ ಹಾಗೂ ಔಷಧ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮರದಿಂದ ಮರಕ್ಕೆ 10 ಮೀ ಅಂತರವು ಒಳ್ಳೆಯದಾದರೂ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹಾಗೂ ತಳಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ರೀತಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ರಾಂಬುಟಾನ್ ಸಸ್ಯವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯ ಇಳುವರಿ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ತೋಟಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ದಿನೇ-ದಿನೇ ರೈತರ ಆಸಕ್ತಿಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ವಿದ್ಯುತ್ ವ್ಯರ್ಥತೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ-ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶೃತಿ.ಎಸ್.
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ದಿವ್ಯ.ಎಸ್. ನಿಶ್ಚಿತ.ಜೆ .ತಿಲಕನಾಥ್, ಎಸ್. ನಯನಶ್ರೀ.ಜಿ.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಸ್ಪೂರ್ತಿ.ಪಿ
ಶಾಲೆ	: ನಿಸರ್ಗ ವಿದ್ಯಾನಿಕೇತನ ಶಾಲೆ, ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ, ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ

ಉದ್ದೇಶ :

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಲವಾರು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪಾದಿಸುವಾಗ ಹಾಗೂ ಬಳಸುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ

ವಿಧಾನ :

- ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ
- ವಿದ್ಯುತ್ ಉಳಿತಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು
- ಸಮೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ವಿದ್ಯುತಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಮಾನವನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬಹುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಶೇ. 0.5% ರಷ್ಟು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಲಾರ್ ಪೆನೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬೀದಿ ದೀಪಗಳು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಬಳಸುವಂತಹ ಉಪಕರಣಗಳ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು ಸೋಲಾರ್ ವಾಟರ್ ಹೀಟರ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಗೀಸರ್, ಸೋಲಾರ್ ದೀಪಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯುತಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಪರ್ಯಾಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು, ವಿದ್ಯುತ್ ವ್ಯರ್ಥಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಶಕ್ತಿಯ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಕೆ	: ಮಾರ್ಜಕವೆಂಬ ಮಲಿಕನಕಾರಿ
ಉಪವಿಷಯ	: ಆಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಕಿರಿಯ-ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀಮತಿ ಉಷಾರಾವ್
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ರೋಜಾ.ಪಿ.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಮಮತಾ.ಎಸ್.ವನಿತಾ ಎಂ. ಪ್ರಮೋದ್.ಬಿ. ಮಧುಪ್ರಸಾದ್.ಪಿ.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಮಲ್ಲೂಕು, ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ

ಉದ್ದೇಶ :

ನಾವು ಬಳಸುವ ಮಾರ್ಜಕಗಳು ಮಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು. ಮಾರ್ಜಕಸಹಿತ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಜಕರಹಿತ ಮಣ್ಣಿನ ಲವಣತೆಯ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಮಾರ್ಜಕಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬಳಸಬಹುದಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡುವುದು. ಮಾರ್ಜಕಗಳ ಅನಾನುಕೂಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮುಖಾಂತರ ಮಾರ್ಜಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಪರಿಣಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.
- ಮಾರ್ಜಕ ಸಹಿತವಾದ ಮಣ್ಣಿನ ಮಾದರಿಯ ಪಿಹೆಚ್ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.
- ತಜ್ಞರ ಬೇಟಿ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಮಾರ್ಜಕಗಳನ್ನು ಬಟ್ಟೆ ತೊಳೆಯುವ, ಪಾತ್ರ ತೊಳೆಯಲಿ, ಇನ್ನು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಮಾಲಿನ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೆಯಾಗದ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಭೂಮಿಗೆ ಸೇರಿ ಆಮ್ಲಿಯತೆ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಕ್ಷಾರೀಯತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಜಲ ಆವಾಸಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ, ಶೈವಲಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ಕೆಳಸಸ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಜೀವಿಗಳ ನಾಶವೂ ಆಗುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಾರ್ಜಕಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ನಿಧಾನಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಸಿಗುವಂತಹ ಸೀಗೆಪುಡಿ, ಹುಣಸೆಹಣ್ಣು ಅಂಟಳಕಾಯಿ ಇಂತಹ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ತಡೆಯಿರಿ ರಸಗೊಬ್ಬರದ ಅಬ್ಬರ, ಬಳಸಿ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಪ್ರಸಾದಿನಿ
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ಪ್ರಕಾಶ್.ಎಂ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಉಲ್ಲಾಸ್‌ಕುಮಾರ್ ಎಸ್, ಶಶಿಕುಮಾರ್.ವಿ, ರವಿ.ಎಸ್, ಸೂರ್ಯ.ಎಸ್.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಹೊಂಗನೂರು, ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾ & ಜಿ

ಉದ್ದೇಶ :

ಬಹುತೇಕ ರೈತರು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದು ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿದೆ, ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಹಾನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಲಾಯಿತು.
- ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕಾ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು.
- ವಿವಿಧ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಸಹಾಯಕರೊಂದಿಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸಸ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅನೇಕ ಪೋಷಕಾರಗಳು ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಬಹುತೇಕ ರೈತರು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಪರಿಸರ ಕಲುಷಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ, ಜೊತೆಗೆ ಕುಡಿಯು ನೀರು ಮತ್ತು ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರದಲ್ಲೂ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡುತ್ತಿದೆ. ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕುಂಠಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಜೈವಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೂ ದಕ್ಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ, ಆರೋಗ್ಯ, ಆಯುಷ್ಯ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸುಸ್ಥಿರ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬೇಕು, ಪರಿಸರದ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಕಾಪಾಡಲು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯೊಂದೇ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಕೆ	: ಮಣ್ಣಿನ ಒಡಲು ರಾಸಾಯನಿಕ ಮಡಲು
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀನ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ.ಕಾಂತರಾಜು
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ಪುಷ್ಪ.ಎಂ.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ರಮ್ಯ.ಎಂ, ಮಧುಸೂದನ.ಆರ್, ಸಾಟಿನ್.ಎನ್.ಬಿ.ಅಭಿಷೇಕ್.ಎಂ.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಲೋಕನಹಳ್ಳಿ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ

ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಮೇಲ್ಪದರದ ಮಣ್ಣು ಇಡೀ ಜೀವಿ ಸಂಕುಲದ ಉಳಿವಿಗೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಅಮೂಲ್ಯ ಮಣ್ಣಿನ ಭೌತರಾಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ ಮಣ್ಣಿನ ಮೇಲಿನ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಸರ ತಜ್ಞರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಬಗ್ಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ➤
ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜಾಥಾ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಅರಿವುಮೂಡಿಸಲಾಯಿತು.
- ರೈತರ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಕೀಟ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ವಿಷಯ: ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಮಣ್ಣಿನ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯು ಆ ಮಣ್ಣಿನ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಜಮೀನಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಮಣ್ಣು ಫಲವತ್ತಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜಮೀನಿನ ಮಣ್ಣು ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗದಂತೆ ಕಾಪಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ ವಿವಿಧ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ರಸಗೊಬ್ಬರದ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜೈವಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹ ನಿಯಂತ್ರಣ ವಿಧಾನ ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬಹುದು

- ಶಿರ್ಷಿಕೆ** : ಪಾಲಿಥೀನ್ ಅಳಿಸಿ ಪರಿಸರ ಉಳಿಸಿ
ಉಪವಿಷಯ : ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ : ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಅನಿತಾ ರೀಟಾ ರೊಜಾರಿಯೊ
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ : ಮಾಲಿನಿ.ಬಿ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ಪ್ರದೀಪರಾಜು.ಎನ್. ದಿಲೀಪ್.ಕೆ.ಎಸ್. ಪೂಜಾಶ್ರೀ.ಎಸ್.
 ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ. ಎಸ್.ಆರ್.
ಶಾಲೆ : ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಇರಸವಾಡಿ, ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾ|| & ಜಿಲ್ಲೆ

ಉದ್ದೇಶ :

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಪಾಲಿಮರ್‌ಗಳು ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಅಸ್ತ್ರಗಳಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದರೂ, ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದಿದ್ದರೂ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗುವ ಗುಣವಿದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಸರ್ವೆ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ
- ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಮಣ್ಣಿನ ಸಾರ ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಸುಡುವುದರಿಂದ ಡೈಯಾಕ್ಸಿನ್ ಎಂಬ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್‌ಕಾರಕ ಅನಿಲ, ಸೀಸ್ ಮುಂತಾದ ಲೋಹಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಸ್ಯಗಳು ಗಾಳಿಯಿಂದ ಥೈಯಾಕ್ಸಿನ್ ಹೀರಿಕೊಂಡು ಆಹಾರ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಆಹಾರ ಕಲುಷಿತಗೊಂಡು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್, ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಯಿಲೆ. ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ತೊಂದರೆ ತೆಲೆನೋವು ನರವ್ಯೂಹಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಟಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಮಣ್ಣಲ್ಲಿ ವಿಘಟನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಸುಡುವುದರಿಂದ ಪಾಲಿನೂಕ್ಲಿಯರ್ ಹೈಡ್ರೋಕಾರ್ಬನ್, ಕಾರ್ಬನ್ ಮೊನಾಕ್ಸೈಡ್ ನಂತಹ ವಿಷಾನಿಲ ವಾತಾವರಣ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಡಯಾಕ್ಸಿನ್ ಎಂಬ ವಿಷ ವಾತಾವರಣ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಮೈಸೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಆನೆ ಬಂತೆಂದು ಆನೆ
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಕಿರಿಯ-ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶಂಕರ್.ಆರ್.ವಿ.
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ಸಂಜಯ್ ನಾಯಕ್.ಎಂ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಶ್ರೀಕಂಠ.ಎಂ.ಆರ್, ತೇಜಸ್.ಬಿ, ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ಎಂ.ಆರ್, ಸಂತೋಷ
ಶಾಲೆ	: ಶ್ರೀವಾಣಿ ವಿದ್ಯಾಮಂದಿರ, ವಿದ್ಯಾರಾಣ್ಯಪುರಂ, ಮೈಸೂರು

ಉದ್ದೇಶ :

ಮೈಸೂರಿನ ಹೃದಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಾಂದ್ರತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರದೇಶ, ಎರಡು ಮರಿ ಆನೆಗಳು ಮೈಸೂರಿನ ಆಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ರೋಷಗೊಂಡು ಜನಾರಿಂದಾಗುವ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ತಾಳದೇ ಅನೇಕ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವು. ಇದರ ಅಧ್ಯಯನವೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು.
- ಮೈಸೂರಿನ ಮೃಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವುದು.
- ಬೀದಿ ನಾಟಕದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿದೆ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 28,000 ಆನೆಗಳೂ ಇವೆ ಎಂದು ಸರ್ವೆಕ್ಷೆ ಪ್ರಕಾರ ತಿಳಿಯಿತು. ಹೆಚ್ಚಾದ ಜೀವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಾಡು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಹಾರ, ನೀರು ಮುಂತಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಆನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಎದುರಾಗಿವೆ. ಕಾಡಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಕಟೀರಗಳನ್ನು

ತಯಾರಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣವು ಕಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆನೆಗಳು ನಾಡಿನ ಕಡೆಗೆ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದವು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಆನೆಗಳಿಗೆ ವಾಸ ಮಾಡಲು ಆ ವಾಸದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಸುತ್ತಲೂ ಕಂದಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿರುವುದರಿಂದ ನಾಡಿಗೆ ಬರುವುದು ತಪ್ಪಿಸುವುದು, ಕಾಡಿನಿಂದ ಆನೆಗಳು ನಾಡಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಕಲ್ಲು ಮತ್ತು ಮರಗಳಿಂದ ಹೊಡೆದು ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆದರಿಸುವ ಬದಲು ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಕ್ಷಣವೇ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಿ ಅವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕಳುಹಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

- ಶಿರ್ಷಿಕೆ** : ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳ ಪಾತ್ರ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಧ್ಯಯನ
- ಉಪವಿಷಯ** : ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ
- ವಿಭಾಗ** : ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
- ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು** : ಚಿಕ್ಕ ನೀಲಯ್ಯ
- ತಂಡದ ನಾಯಕಿ** : ಯಶವಂತ್.ಪಿ.ಎಂ
- ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು** : ನಿಶಾಂತ್‌ಕುಮಾರ್, ಮಾದೇಶ್‌ಎಸ್. ರೇಖಾ.ಬಿ. ಭೂಮಿಕ.ಕೆ.ಜೆ.
- ಶಾಲೆ** : ಶ್ರೀ ಮೂರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ಮಾದರಿ ವಸತಿ ಶಾಲೆ, ಸೋಸಲೆ, ಟಿ.ನರಸೀಪುರ ತಾ||, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ರೈತರು ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವ ಮಣ್ಣು ಫಲದಾಯಕವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಮಣ್ಣು ಉತ್ತಮ ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥ ಹೊಂದಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಎರೆಹುವಳು, ಸಹಸ್ರಪದಿ, ಗೆದ್ದಲು ಹುಳು ಮುಂತಾದ ಬೃಹತ್ ಜೀವಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿವೈವಿಧ್ಯ ನಮ್ಮ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಮಣ್ಣಿನ ಭೌತಿಕ ಗುಣಧರ್ಮ ತಿಳಿಯುವ ಪ್ರಯೋಗ
- ಮಣ್ಣಿನ ನೀರು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು
- ಮಣ್ಣಿನ ಜೈವಿಕ ಗುಣಧರ್ಮ ತಿಳಿಯುವ ಪ್ರಯೋಗ

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸಹಸ್ರಪದರಿ, ಗೆದ್ದಿಲುಹುಳು ಮತ್ತು ಎರೆಹುಳುಗಳಿಂದ ಉಪಚರಿಸಿದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಕಣಗಳ ರಚನೆ ಶೇ.50 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಗುಣಮಟ್ಟ ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ಆಡುವಿಕೆ ಗುಣ 75% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ರಸಗೊಬ್ಬರದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಎರೆಹುಳುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಎರೆಹುಳು ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಪ್ರಯೋಗದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣುಜೀವಿಗಳು ನಿರಂತರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಮರಳಿಗೆ ಮರಳಾಗದಿರು ಓ ಮರುಳೇ

ಉಪವಿಷಯ : ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ವಿಭಾಗ : ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ

ತಂಡದ ನಾಯಕಿ : ನಾಗಲಾಂಬಿಕೆ.ಬಿ

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ಮೋಹನಕುಮಾರ್, ಸಂಜಯಕುಮಾರ್, ವಿವೇಕ್.ಪಿ, ಮೇಘ.ಆರ್.

ಶಾಲೆ : ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಮಾವಿನಹಳ್ಳಿ, ತಿ.ನರಸೀಪುರ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ

ಉದ್ದೇಶ : ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಅಧುನೀಕರಣ : ಉದಾರಿಕರಣದ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ಮರಳಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಮರಳನ್ನು ಅವಿರತವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಪ್ರದೇಶದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿ ಮರಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವುದು. ➤
ಬೀದಿನಾಟಕದ ಮೂಲಕ ಊರಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಮರಳಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು.
- ಮರಳುಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಜಲಚರಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ತೊಂದರೆ ಗಮನಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ನದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮರಳು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ಮರಳು ತಲಕಾವೇರಿಯಿಂದ ಹರಿಯುವ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರಾಶಿಯಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತವೆ ಬಂಡೆಗಳು, ಗಾಳಿ,

ಮಳೆ ಒತ್ತಡ, ತೇವಾಂಶಗಳಿಗೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡು ಒಡೆದು ಮರಳಾಗಲು ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳೇ ಬೇಕು. ಇಂತಹ ಮರಳನ್ನು ಅವಿರತವಾಗಿ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನದಿಯಿಂದ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟ ಕುಸಿಯುತ್ತಿದೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಆಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾನವನ ಮರಳಿನ ಮೇಲಿನ ಅತಿಯಾದ ಆಸೆ, ಅಪಬಳಕೆ ಇಡೀ ನಿಸರ್ಗವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಜೀವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವೇ ಮುಂದೂಂದು ದಿನ ನಾಶದ ಬೀತಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮರಳನ್ನು ನದಿಯಿಂದ ತೆಗೆಯುವುದರಿಂದ ಅಂತರ್ಜಲ, ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ, ಕೃಷಿಸಮಸ್ಯೆ, ಪ್ರಕೃತಿಯನಾಶ, ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ದುರ್ಬಳಕೆ ಆಗುವುದು ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದೇ ನಮ್ಮಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

- ಶಿರ್ಷಿಕೆ** : ಮರಳು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಉರುಳು
ಉಪವಿಷಯ : ಆಮೀನಿನ ಮೇಲ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ : ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ : ನಾಗಲಾಂಬಿಕ.ಬಿ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ಮೋಹನಕುಮಾರ್, ಸಂಜಯಕುಮಾರ್, ವಿವೇಕ್.ಪಿ, ಮೇಘ.ಆರ್.
ಶಾಲೆ : ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಮಾವಿನಹಳ್ಳಿ, ತಿ.ನರಸೀಪುರ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ

ಉದ್ದೇಶ :

ಮರಳು ಉದ್ಯಮದ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಅದು ಸಿಗುವುದು ಕಷ್ಟವಾದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಬೆನ್ನನ್ನೇ ಮುರಿದಂತೆ ಇಂತಹ ಮರಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದೇ ನಮ್ಮ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮರಳು ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಿಂದಾಗುವ ತೊಂದರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಸರ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮಾಡಿಸಲಾಯಿತು.
- ಮನೆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬೇಟಿ ನೀಡಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು.
- ತಜ್ಞರ ಭೇಟಿ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಭೇಟಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಕಪಿಲಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮ ಮರಳುಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಪರಿಸರ ಕಲುಷಿತಗೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನದಿಯ ದಿಕ್ಕು ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ತ್ರಿವೇಣಿ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಆಗಾಧವಾಗಿದ್ದ ಮರಳು ರಾಶಿಯನ್ನು ಸಿಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕಲ್ಲಿ ಬಗೆದು ತೆಗೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹರಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೆಳೆತ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಕ್ರಮ ದಂಧೆಯ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಮರಳು ಗುಡ್ಡಗಳೇ ಕರಗತೊಡಗಿವೆ. ಸುಂದರ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ನದಿಯ ಸ್ಥಳ ಇದೀಗ ಜೊಂಡು ಹಾಗೂ ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಅಳತ್ತರದ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಅಪಾಯ ಸ್ಥಳವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ನದಿಗಳು, ತೊರೆಗಳು ಇರುವಡೆ ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಇದ್ದು ಮರಳುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸಬೇಕು ಇದರಿಂದ ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಕಬ್ಬು ಅರೆಯುವ ಗಾಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶೈಲಜ.ಬಿ.
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ಅರುಣ್.ಎಸ್.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಹರ್ಷಿತ ಗೌಡ, ಇಮ್ರಾನ್, ಚೇತನ್.ಕೆ.ಎಸ್. ವಿಜಯಕುಮಾರ್
ಶಾಲೆ	: ಪಿ.ಎಸ್.ಎಸ್.ಕೆ. ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಪಾಂಡವಪುರ ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣ, ಪಾಂಡವಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಕಬ್ಬು ಅರೆಯುವ ಗಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಪಯುಕ್ತ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ರಬ್ಬರ್ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ದಹಿಸುವುದರಿಂದ ಸುತ್ತಿನ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಜೀವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮ ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಪರಿಸರದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಕಾಪಾಡಲು ಮತ್ತು ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.

- ಕಬ್ಬು ಅರೆಯುವ ಗಾಣಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಮತ್ತು ರಬ್ಬರ್ ಬಳೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸರ್ವೆ ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ ಪಿ.ಎಸ್.ಎಸ್.ಆರ್. ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಸುತ್ತ ಸುಮಾರು 4 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಕೆನ್ನಾಳ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿನ ಗಾಣಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಗಾಣಗಳಿಗೆ ಬಳಸುವ ಅನುಪಯುಕ್ತ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ರಬ್ಬರ್‌ಗಳನ್ನು ದಹಿಸುವುದರಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಹೊಗೆಯಲ್ಲಿ Co, Co₂, No₂, So₂ ಕೂಡಿದ್ದು, ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಸಂಬಂಧಿ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಬಂದಿವೆ ಸುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಕಬ್ಬು-ಅರೆಯುವ ಗಾಣಗಳ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಕೃಷಿಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುನಿಂತ ಎಲೆಗಳು ಸುಟ್ಟಂತಾಗಿ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿ ಮಾಲೀಕರು ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಫಲವತ್ತತೆಗಾಗಿ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆ
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ರೇಣುಕಾ
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ಯೋಗೇಶ್.ವೈ.ಎಸ್.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಆಶಾ.ಬಿ.ಎಸ್. ಅಕಾಶಗೌಡ, ಕಿರಣಕುಮಾರ್.ಬಿ.ಕೆ. ಹೇಮಾವತಿ.ಎ.ಎಸ್.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಬೇಲೂರು ಮಂಡ್ಯ ತಾ , ಮತ್ತು ಜಿ

ಉದ್ದೇಶ :

ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದು ಕಾಡಿನ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತರುವುದು. ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿ ಬಿಟ್ಟು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.
- ಗ್ರಾಮದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ
- ಕೃಷಿ ತಜ್ಞರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಬಳಸದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ರೋಗ ಕೀಟಗಳ ಭಾಧೆಯನ್ನು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ತಡೆಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಹೊಂಗೆ, ಬೇವು, ಇತರ ಮರಗಳ ಸೊಪ್ಪನ್ನು, ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಬೆಳೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಫಲವತ್ತತೆ ಕುಂಠಿತಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದ ರೈತರ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಬೆಳೆಯೋಗ್ಯ ಮಣ್ಣಿನ ಪರಿಶೀಲನೆ.

ಉಪವಿಷಯ : ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ

ವಿಭಾಗ : ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಕೆ.ರೇಷ್ಮೆ

ತಂಡದ ನಾಯಕಿ : ಸಿಂಧೂ.ಎಸ್.ಪಿ

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ಮೇಘನಾ.ಎ.ವೈ. ಸಿಂಧೂ.ಹೆಚ್.ವೈ. ಕೃಷ್ಣವೇಣಿ.ಎ.ಕೆ. ಸುನೀತಾ.ಕೆ.

ಶಾಲೆ : ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಅರಳಕುಪ್ಪೆ ಪಾಂಡವಪುರ ತಾ||, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ

ಉದ್ದೇಶ :

ಮಣ್ಣಿನ ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಯ ಮೆಲ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು

ವಿಧಾನ :

- ಪ್ರತಿ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಮಾದರಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
- ಕರ ಪತ್ರ ಹಂಚುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ರೈತರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು
- ರೈತಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಸಗೊಬ್ಬರ ಬದಲಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಈ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದು ಕೇವಲ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅರಿವು ಇರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಕಾರಣ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಮಾನ್ಯನ್ ಮಳೆ, ರೈತರ ಅನಕ್ಷರತೆ, ಹಳೆ ಕಾಲದ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ, ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಪಾತ್ರ ಮುಖ್ಯ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಯಾವ ಬೆಳೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಣ್ಣಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಹುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮೂಡಿಸದೇ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪೋಷಕಾಂಶ ಕೊರತೆ ನಿವಾರಿಸಲು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶೀಘ್ರಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಸಮತೋಲನ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಸಿರಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

- ಶಿರ್ಷಿಕೆ** : ಕಬ್ಬಿನ ತರಗಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತು. ಅಧ್ಯಯನ
- ಉಪವಿಷಯ** : ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ
- ವಿಭಾಗ** : ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಿರಿಯ
- ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು** : ರಾವುಳಯ್ಯ
- ತಂಡದ ನಾಯಕಿ** : ಭಾನುಮತಿ.ಟಿ.ಜೆ.
- ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು** : ನಿಸರ್ಗ, ಪವನ್‌ಕುಮಾರ್.ಕೆ.ಎಂ. ಶಿವು.ಟಿ.ಎನ್. ಮಾದೇಶ
- ಶಾಲೆ** : ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ತಳಗವಾದಿ ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾ||

ಮಂಡ್ಯ ಜಿ||

ಉದ್ದೇಶ :

ಕಬ್ಬಿನ ಕಟಾವಿನ ನಂತರ ಸಿಗುವ ತರಗನ್ನು ಸುಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಕೊಳೆಬೆಳೆಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಸುಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಮೂಲಕ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.
- ಕ್ಷೇತ್ರ ವೀಕ್ಷಣೆ, ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸಕ್ಕರೆ ನಾಡು ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಕಬ್ಬಿನ ಕಟಾವಿನ ನಂತರ ಸಿಗುವ ತರಗನ್ನು ಸುಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಇಳಿಮುಖ, ತರಗಿನಲ್ಲಿರುವ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ನಾಶ, ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ ಎರೆಹುಳು ಮುಂತಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳ ನಾಶ ಇಳುವರಿಯು ಇಳಿಮುಖವಾಗುವುದು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿದ್ದರೂ ರೈತರು ಇದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಕಬ್ಬಿನ ತರಗನ್ನು ಪರ್ಯಾಯ ಸಾಲುಗಳ ತಾಖಿನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾಯಿಸಿ ನೀರನ್ನು ಹಾಯಿಸುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಸಗಣೆ ಅಥವಾ ಮಡಿಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಸಿ ಚುಮುಕಿಸಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ತೆಳೆವಾಗಿ ಮುಚ್ಚುವುದರಿಂದ ತರಗು ಬೇಗ ಕೊಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಾರನಕ, ರಂಜಕ, ಪೋಟಾಷಿಯಂ, ಕಬ್ಬಿಣ, ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್, ಸತು ಮುಂತಾದ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಎರೆ ಹುಳುಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ನಗರ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀಮತಿ ಪದ್ಮ ಉಡುಪ
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ಎಂ.ಕೀರ್ತಿಪ್ರಸಾದ್
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಎ.ಎಂ.ಶ್ರೇಯಸ್, ಝಬಿಉಲ್ಲಾ, ಎ.ಎಂ.ಮದನ, ಆರ್.ಚೇತನ್
ಶಾಲೆ	: ಬರ್ಡ್ಸ್‌ಪೌಂಡೇಶನ್ ಶಾಲೆ, ಪಾಂಡಮಪುರ, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ

ಉದ್ದೇಶ :

ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ಬೆಳದ ಆಹಾರ ಮನುಷ್ಯನ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿಯು ನಿರಂತರ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಾಲಿನ್ಯ ರಹಿತ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು
- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು

ವಿಷಯ: ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಅಧುನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ವಿನಾಸಕಾರಿ ಕೀಟನಾಶಗಳ ಬಳಕೆ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ಉಂಟು ಮಾಡುವುದರಿಂದಿಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಸಾರವನ್ನು ಕೆಳದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರನ್ನು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಎರೆಹುಳುಗಳ ಪಾತ್ರ ತುಂಬಾ ಮಹತ್ವವಾದದ್ದು ಕಡ್ಡಿ-ಕಸ, ಹೊಟ್ಟು ಕೃಷಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು ಜಾನುವಾರಗಳು ತಿಂದುಬಿಟ್ಟ ಹುಲ್ಲು, ಮರಗಿಡಗಳ ಎಲೆ ಮುಂತಾದ ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಎರೆಹುಳುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಸಿದಾಗ ಮಾಲಿನ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಳೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟಲು, ವಿಷರಹಿತ ಆಹಾರಪಡೆಯಲು ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ವೃದ್ಧಿಸಲು ಮಣ್ಣಿನ ಸವೆತ ಕಡಿಮೆಮಾಡಲು ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಜನವರಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

- ಶಿರ್ಷಿಕೆ** : ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತಾಜ್ಯ ಸೇರ್ಪಡೆ
- ಉಪವಿಷಯ** : ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
- ವಿಭಾಗ** : ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಿರಿಯ
- ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು** : ಹರೀಶ್.ಕೆ.ಎಸ್.
- ತಂಡದ ನಾಯಕಿ** : ಮನು.ಎ.
- ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು** : ಅಮಿತಪಟೇಲ್.ಎಸ್.ಕೆ. ಬಬಿತಾ.ಹೆಚ್.ಜೆ. ಹರ್ಷಿತಾರಾಣಿ, ಆಕಾಶ್ ನಾಯಕ್.ವಿ.
- ಶಾಲೆ** : ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಸೂನಗಹಳ್ಳಿ ಮಂಡ್ಯ ತಾ|| ಮತ್ತು ಜಿ||

ಉದ್ದೇಶ :

ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಸೇರುವ ಘನತಾಜ್ಯವಾದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಸೇರುವುದರಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆಯು ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ

ವಿಧಾನ :

- ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಸಿಗುವ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಅವುಗಳಿಂದಾಗುವ ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಪಂಚಾಯಿತಿ ವತಿಯಿಂದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತಾಜ್ಜಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನಿಂದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾಯಿಲೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತಿಂದು ಹಸು-ಕರು ಆಡು-ಕುರಿಗಳು ಸಾಯುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸುಡುವುದರಿಂದ ಡೈ ಆಕ್ಸಿನ್ ಕಾರ್ಬನ್ ಮನಾಕ್ಸೈಡ್, ಕಾರ್ಬನ್ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡ್ ವಿಷಾನಿಲಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಕಾನ್ಸರ್, ಅಸ್ತಮ, ಚರ್ಮರೋಗ, ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಕಾಯಿಲೆ ನಿಶ್ಯಕ್ತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. 40 ಮೈಕ್ರಾನ್‌ಗಿಂತ ತೆಳುವಾದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಳಕೆ ಮಾರಾಟವನ್ನು ನಿಷೇದಿಸಲಾದರೂ ಅನೇಕರು ಅದರ ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿವತಿಯಿಂದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತಾಜ್ಜಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತಾಜ್ಜಿವು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸೇರದಂತೆ ಶ್ರಮಿಸಲು ಇಡೀ ಸಮುದಾಯವೇ ಜಾಗೃತಿ ಹೊಂದಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಿಕೆ	: ಬೆಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ
ಉಪವಿಷಯ	: ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಧರ್ಮ
ವಿಭಾಗ	: ಕಿರಿಯ-ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ವೇತ.ಆರ್.ಹೆಚ್
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ಸಹನ.ಎ.ಗೌಡ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಪ್ರಜ್ಜಲ್, ಪಾವನ, ಕೌಶಿಕ್, ವೇಣು
ಶಾಲೆ	: ಶ್ರೀ ಗುರುಕುಲ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಶ್ರೀ ಆದಿಚಂಚನಗಿರಿ, ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ತರವಾದುದಾಗಿದೆ. ಜೋರಾಗಿ ಮಳೆ ಬಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟ, ಗುಡ್ಡಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ನೀರು ವೃಥಾವಾಗಿ ಹೊರಹೋಗುವುದು. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ವಿಷಯ ತಜ್ಞರಿಂದ ಕೊಚ್ಚಿಹೋಗುವ ಮಣ್ಣಿನ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ವಿಶೇಷಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.
- ಸರ್ವೆಯಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.
- ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ.

ವಿಷಯ: ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಬೆಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿನ ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗಲು ಕಾರಣ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಚೆಕ್ ಡ್ಯಾಮ್‌ಕೆರೆಗಳು ಅಥವಾ ಒಡ್ಡುಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಇದರಿಂದ ಬೆಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆಯ ಮಣ್ಣು ಸಹ ನೀರಿನ ಜೊತೆ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಇಳಿಜಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಒಡ್ಡುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದ ನೀರು ವೃಥಾವಾಗದಂತೆ ಕೃಷಿಹೊಂಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಿಸಬೇಕು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಮರಳೋ ಚಿನ್ನದ ಹರಳೋ

ಉಪವಿಷಯ : ಆಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ವಿಭಾಗ : ಹಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಶಿಲ್ಪ

ತಂಡದ ನಾಯಕಿ : ಸುಪ್ರಿತಾ ಪಾಟೀಲ್.ಸಿ.ಪಿ

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ಬೃಂದಾ.ಎಸ್. ವಿಂದ್ಯಾರಾಣಿ, ಸಿಂದೂ.ಆರ್. ಸ್ನೇಹ.ಆರ್.

ಶಾಲೆ : ಆಚಾರ್ಯ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಗೌರಿಬಿದನೂರು, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ

ಉದ್ದೇಶ :

ಮರಳಿನ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ರೈತರು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ ಇಡೀ ಪರಿಸರ ನಾಶ ಮಾಡಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಸಮತೋಲನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಮರಳುಗಾರಿಕೆ ತಡೆಯುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ

ವಿಧಾನ :

- ಜಮೀನಿನ ವೀಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ರೈತರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
- ಮರಳು ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ತೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮಗಳು
- ತಜ್ಞರೊಂದಿಗೆ ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ ರೈತರಲ್ಲಿ 25% ರಷ್ಟು ಜನರು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಮರಳುಗಣಿಗಾರಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಮರಳುಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಇಳುವರಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮರಳಿನ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕುಗ್ಗುತ್ತದೆ. ಅಂತರ್ಜಲ ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮರಳು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಹೊಸ ಮಣ್ಣನ್ನು ತಂದು ಹಾಕಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಫಲವತ್ತತೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಪರಿಸರ ನಾಶದೊಂದಿಗೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಮತೋಲನಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಪರಿಸರದ ಜೈವಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಜೀವಾದಾರಕ ಜೈವಿಕ ಕೃಷಿ, ಜೀವಮಾರಕ-ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿ

ಉಪವಿಷಯ : ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ವಿಭಾಗ : ಕಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಶಿವಪ್ರಸಾದ್

ತಂಡದ ನಾಯಕಿ : ಭರತಿ.ಜಿ.

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ಸಾಯಿಕುಮಾರ್, ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.ಕೆ.ಎ. ಪ್ರತಿಭಾ.ಟಿ. ಮಂಜುಳಾ.ಜಿ.

ಶಾಲೆ : ಸರ್ಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ಹೊಸಕುರುಬರಹಳ್ಳಿ, ಗೌರಿಬಿದನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಆರೋಗ್ಯದಾಯಕ ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಮಹಾದಾಸೆಯಿಂದ ಜೈವಿಕ ಕೃಷಿ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು

ಸಮಾನ ಮನಸ್ಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಬಿಡುವಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲ ಈ ಯೋಜನೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಜೈವಿಕ ಕೃಷಿ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು
- ಪಾರಂಪರಿಕ ಕೃಷಿ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡುವುದು
- ರೈತರು ಉಯಪಯೋಗಿಸುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಮತ್ತು ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಕೃಷಿ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು ಇಂದಿನ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ನೇಹಿಯಾದ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು ಜೈವಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ, ರಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕ ಬೆಳಕೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದಾದರೂ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ, ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿನ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಕೊರತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಜೈವಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಶುದ್ಧ ಮೃತ್ತಿಕೆ ಬೇಕು ಪರಿಶುದ್ಧ ಜೀವನಕ್ಕೆ

ಉಪವಿಷಯ : ಭೂಮಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು

ವಿಭಾಗ : ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಿರಿಯ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಶಿವಪ್ರಸಾದ್

ತಂಡದ ನಾಯಕಿ : ಅಂಕಿತಾ.ಎನ್.

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.ಕೆ.ಸಿ. ಶ್ರಾವಣಿ.ಸಿ.ಹೆಚ್. ಅನುಷಾ.ಹೆಚ್. ಕಾವ್ಯ.ಕೆ.ಆರ್.

ಶಾಲೆ : ಸರ್ಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ಹೊಸಕುರುಬರಹಳ್ಳಿ, ಗೌರಿಬಿದನೂರು
ತಾಲ್ಲೂಕು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ, ರಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗಿವೆ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಸಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಕೀಟನಾಶಕ ಬಳಸುವವರು ಸಮೀಕ್ಷೆ
- ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಸುವ ರೈತರ ಸಮೀಕ್ಷೆ
- ರೈತರಿಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ, ಗೊದ್ದ, ಜರಿ, ಗೆದ್ದಲು, ಎರೆಹುಳು, ಮುಂತಾದ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳಲ್ಲಿದೇ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ಎಲೆ, ಧೂಳು, ಕಸ, ಕಡ್ಡಿ, ವ್ಯವಸಾಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ವಿಘಟಿಸಿ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸೇರಿಸುತ್ತವೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳೂ ಮಣ್ಣಿನ ಸಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ ಎರೆಹುಳು ಮಣ್ಣಿನ ಆಳವನ್ನು ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಮಣ್ಣಿನ ಒಳಕ್ಕೆ ಗಾಳಿ ಹರಿದಾಡಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ ಸಾರಜನಕ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸೇರಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹಾಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ಬೆಳದ ಬೆಳೆಯು ಮಣ್ಣಿನ ಸತ್ವವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡರೂ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಮಣ್ಣು ಪುನಃ ಸತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿರುವ ರೈತರ ಮಿತ್ರ ಎರೆಹುಳು ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳನ್ನು ಹುಳು ಹುಪ್ಪಡಿಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಳಸಬೇಕು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಒಣ ಬೇಸಾಯದ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂಮಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ವಿ.ವೆಂಕಟೇಶ್
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ಆರ್.ಹರ್ಷಿತ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಛಂದಶ್ರೀ .ಜಿ.ಎನ್. ರಚನ.ಕೆ. ಶಾಜಿಯಾ ನಾಜ್ಜಿನ್.ಎ. ಸಿಬೀಹ ಸುಲ್ತಾನ
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ,ಗುಡಿಬಂಡೆ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ

ಉದ್ದೇಶ :

ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸಿ ಒಣ ಬೇಸಾಯದ ಜಮೀನಿಗೆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿನ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹಾಕಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಗುಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ಒಣಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವ ಜಮೀನಿನ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ
- ಒಣಬೇಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ
- ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಸುವ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ವಿಧಾನ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ರೈತರು ಸೂಕ್ತ ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸದೆ ಇರುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು, ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಆಯ್ಕೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಅಕಾಲಿಕ ಮಳೆ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಒಣಬೇಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬೀಜೋಪಾಚಾರ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇರುವ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಹೊಂಡ ನಿರ್ಮಿಸುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಒಣಬೇಸಾಯದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಉತ್ತಮ ಸಸಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನ ತೇವಾಂಶ, ಫಲವತ್ತತೆ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಕಾಪಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ ಗೊಬ್ಬರದ ಆಯ್ಕೆ ರೋಗ ರುಜಿಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಣಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಪರ್ಯಾಯ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಿರಿ ಮಣ್ಣಿನ ಸಾರ ಉಳಿಸಿರಿ
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀನ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ನವೀನ್‌ಕುಮಾರ್.ಆರ್.ಯು.
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ಶಿಲ್ಪಾ.ಪಿ.ಎಸ್.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ವರ್ಷಿತಾ.ಎ.ಎನ್. ಮೋನಿಷಾ.ಪಿ.ಎಂ. ರಂಜಿತಾ.ಎ.ಆರ್. ದೀಪ್ತಿ.ಎನ್.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಅಲಿಪುರ, ಗೌರಿಬಿದನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಅಧಿಕ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಅಧಿಕ ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರೆಹುಳು ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದು ಪರ್ಯಾಯ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯದೇ ಭೂಮಿ ಬರಡಾಗುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಉದ್ದೇಶವೇ ಈ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ
- ಪರ್ಯಾಯ ಬೆಳೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವುದು
- ಜನಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಆರೋಧಿ ಕೆರೆ ಬಯಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಒಂದನ್ನು ಬೆಳೆದು ಏಕರೂಪ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಅಂಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮಿಶ್ರ ಹಾಗೂ ಪರ್ಯಾಯ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚುವುದರೊಂದಿಗೆ ಇಳುವರಿ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು ಮಣ್ಣಿನ ಭೌತಿಕಗುಣ, ಲವಣ, ತೇವಾಂಶ, ಪಿ.ಹೆಚ್.ಗಳಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣಿನ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿರುವ ಎರೆಹುಳುಗಳ ದಟ್ಟಣೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ಪರ್ಯಾಯ ಬೆಳೆಯು ಮಣ್ಣಿನ ಸಾರವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಅದರ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯದುಕೊಳ್ಳಲು ಮಿಶ್ರ ಹಾಗೂ ಪರ್ಯಾಯ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ ಅಳವಡಿಕೊಂಡು ಮಣ್ಣನ್ನು ಮಲೀನತೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಉಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಮಣ್ಣಿನ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕುರಿತು ಜನಜನಿತ ಜ್ಞಾನ
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಬಳಕೆ ಕುರಿತು ಜನಜನಿತ ಜ್ಞಾನ
ವಿಭಾಗ	: ಕಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀಮತಿ ವಸಂತ ಲಕ್ಷ್ಮಿ.ವೈ.ಎಸ್.
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ಸೌಂದರ್ಯ.ಎಂ.ಎಸ್.ಜೈನ್
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ವರ್ಷ.ಆರ್. ತೃಪ್ತಿ.ಕೆ.ವಿ. ನಿಹಾರಿಕ .ಆರ್. ದಿವಾಕರ್. ಹರ್ಷವರ್ಧನ್. ಬಿ.ಆರ್.
ಶಾಲೆ	: ಠಾಗೋರ್ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ತಿಪಟೂರು, ತುಮಕುರು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ : ನೀರು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಜೀವಿಗಳ ಉಗಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮತ್ತು ಪೋಷಣೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವವಾದ ಅಮೃತಧಾರೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಪೋಲು ಮಾಡದೆ ಮಾಲಿನ್ಯ ಮಾಡದೇ ಬಳಸುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ

ವಿಧಾನ :

- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಸಿದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಕರ ಸಮೀಕ್ಷೆ
- ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಹೊಂಡದ ನಿರ್ಮಾಣ
- ಕರ ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ನೀರು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾದುದು ನೀರು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಪತ್ತು. ನೆಲ-ಜಲ ಪ್ರಕೃತಿ ನಮಗೆ ನೀಡಿರುವ ವರ ಇಂತಹ ಭೌಗೋಳಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದಲೇ ವಸುದಂತರೆಯ ಮಡಿಲಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಾಂಕುರವಾದದ್ದು ಅದರಲ್ಲೂ ಜಲ-ಜೀವಾಂಕುರದ ಮೂಲ ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದಲೂ ನಾವು ನೀರಿಗೆ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಗೆ ಪೂಜ್ಯ ಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಭೂಮಿಯು ಮೇಲೆ ಚರ್ಮದಂತೆ ಆವರಿಸಿರುವ ಮಣ್ಣೆಂಬ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಸ್ಯಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವ ಹೊಂದಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿವೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ನೆಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಣ್ಣಿನ ಸವೆತವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕಾಡುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳಸುವುದು ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು, ಕೃಷಿ ಹೊಂಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಅಂತರ್ಜಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ತಡೆ ಅಣೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ವಿಪರೀತ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮಣ್ಣಿನ ಜೀವಕ್ಕೆ ಮಾರಕ
ಉಪವಿಷಯ	: ನಿಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ
ವಿಭಾಗ	: ಕಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಸಿ.ಬಿ.ಮಹಲಿಂಗಪ್ಪ
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ಬೊಮ್ಮಲಿಂಗಪ್ರಸಾದ.ಎಂ.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಯಲ್ಲಪ್ಪ ಬಳಾಪ್ಪಬಾಳಗೋಳ, ಸೂರ್ಯ, ಚೈತ್ರ, ಲತಾಮಣಿ
ಶಾಲೆ	: ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ತಿಪಟೂರು, ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ರೈತರು ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಭೂಮಿಯ ಒಲಡಲಿಗೆ ಹಾಕಿ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ದುರಾಸೆಯಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ರೈತರಿಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ಮಣ್ಣಿನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು
- ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ
- ರೈತರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಮಣ್ಣಿನ ಜೀವರಾಶಿಗೆ ಆಧಾರ ಇದು ಒಂದು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ನೀಡುವ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಮಣ್ಣನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಜೀವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿ ಫಲವತ್ತತೆ ನಾಶವಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಮಣ್ಣು ಮಾದರಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಆಳ ಬೆಳೆಗಳ ಬೇರಿನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅಲವಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ರಸಸಾರ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯುತ್‌ವಾಹಕತ್ವ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಮಣ್ಣಿನ ಲವಣಾಂಶ ತಿಳಿದು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬಹುದು ಮಣ್ಣಿನ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನೀಡುವ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಸಮತೋಲನ ಪ್ರಮಾಣ ತಿಳಿಯಬಹುದು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರೆ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಜೀವಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವುದು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತಿಯಾದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಬಳಕೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿನ ತೊಡಗುವುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಸೂಚಿ ಎರೆಹುಳು
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂಮಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ನಗರ ಕಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀಮತಿ ವಸಂತಲಕ್ಷ್ಮೀ.ವೈ.ಎಸ್.
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ತರುಣ್.ಕೆ.ಜಿ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಉದಯಾ.ವಿ. ಶಿವಕುಮಾರ್.ಹೆಚ್. ಮನೋಜ.ಡಿ.ಸಿ. ಸಾಗರ್.ಎಸ್.ಎನ್.
ಶಾಲೆ	: ಠಾಗೋರ್ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ತಿಪಟೂರು, ತುಮಕುರು ಜಿಲ್ಲೆ.
ಉದ್ದೇಶ	: ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎರೆಗೊಬ್ಬರ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣ ಸೂಚಿಯಾಗಲು ಒಂದು ಬದಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ರೈತರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ
- ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರದ ತಯಾರಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳು
- ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಣೆ
- ಸರ್ವೆಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರಗಳನ್ನು ಕೊರೆದು ಗಾಳಿ ನೀರು ಶೇಖರಿಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣುಗಳು ವೃದ್ಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಎರೆಹುಳುಗಳು ಸಹಕಾರಿ, ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎರೆಹುಳುಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಿ ಎರೆಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ರೈತ ಮಿತ್ರ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಎರೆಹುಳು ಅತ್ಯಂತ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ ಅಂದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಮುಖ 100 ಜೀವ ಜಂತುಗಳ ಪೈಕಿ ಎರೆಹುಳು ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿ ಜೀವಿ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಪಡೆದಿದೆ. ಅದು ಜೀವ ಸಂಕುಲದ ಪ್ರಬಲ ಜೀವ ಮಾನವನನ್ನು ಮೀರಿಸಿದೆ ಜತೆಗೆ ದೈತ್ಯದೇಹ ಡೈನೋಸಾರಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರಮುಖ ಜೀವಿಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ ಎರೆಹುಳು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೋಡಿ ಪ್ರವಾಹ ಬರದಂತೆ ತಡೆಯುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಕೂಡ ಹೌದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ರೈತರ ರಾಸಾಯನಿಕ ಬಳಕೆ ತ್ಯಜಿಸಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಸಾವಯವದ ಜೊತೆಗೆ ಎರೆಗೊಬ್ಬರ ಬಳಸಿ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

ಶಿಕ್ಷಕೆ	: ಭೂವಿಷಯಕಾರಿಗಳ ಅಳಿಸಿ ಜೀವಸಂಕುಲ ಉಳಿಸಿ.
ಉಪವಿಷಯ	: ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ವೆಂಕಟೇಶ್.ಟಿ.ಆರ್.
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ಕಿರಣ್ಮಯಿ.ಎಂ.ಟಿ.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಶಶಕಿರಣ.ಎಂ.ಟಿ. ದರ್ಶನ.ಬಿ.ಎಸ್. ವಿನೋದ.ವಿ.ಎನ್, ಅರ್ಜುನ್, ಅಶೋಕ್

ಶಾಲೆ : ಮಯೂರ ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ತುರುವೇಕರೆ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ಮಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರೀತಿ ಮಮತೆ ಮೂಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಜೊತೆ ಸೇರಬಹುದಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿ ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಮರುಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಪಕ ವಿಲೇವಾರಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ
- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ
- ಸಮರ್ಪಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಬಿತ್ತಿ ಪತ್ರ ಮತ್ತು ಗುಂಪುಚರ್ಚೆಯ ಮೂಲಕ ತಿಳುವಳಿಕೆ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ತುರುವೇಕೆರೆ ನಗರದ ಬಾವಿಕೇರಿ ಬಡಾವಣೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಗೆಹರಿಸಲಾಗದಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ಈ ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಕಾರಿಯುಕ್ತ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಸೇರಿದೆ ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ನೀರು ನಿಂತು ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಕೊಳೆತು ಕಟ್ಟವಾಸನೆ ಬರುತ್ತದೆ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡಲು ಇಲ್ಲಿನ ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ತಪ್ಪಿಸಲು ಮಣ್ಣಿನ ಬಂಜರುತನವನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸಲು ಜೊತೆಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಬಡಾವಣೆಯ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ಗಾಜು, ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮರುಚಕ್ರೀಕರಣ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಕಾಗದ, ಎಲೆ, ಕಾಂಡ ಹಣ್ಣಿನ ಸಿಪ್ಪೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಾಗಿ ಎಸೆಯುವ ಬದಲು ಉರುವಲಾಗಿ ಬಳಸುವುದು ಕೊಳೆಯುವ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಗೊಬ್ಬರ ಮಾಡುವುದು.

- ಶಿರ್ಷಿಕೆ** : ರಾಸಾಯನಿಕಗಳಿಂದ, ರಸವೇ ಇಲ್ಲದ (ಬರಡು) ಭೂಮಿ
- ಉಪವಿಷಯ** : ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ
- ವಿಭಾಗ** : ಕಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
- ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು** : ಸಂತೋಷ್‌ಕುಮಾರ್.ಬಿ.ಎಂ.
- ತಂಡದ ನಾಯಕಿ** : ಪೂಜಾ.ಕೆ.
- ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು** : ಅನುಷ್.ಕೆ. ಅಭಿಷೇಕ.ಪಿ. ಉದಯಕುಮಾರ್ ಜಿ. ಉದಯ.ಹೆಚ್.ಎಂ.
- ಶಾಲೆ** : ಸ್ಮಯೋರ್ ವ್ಯಾಸಪುರ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ವ್ಯಾಸನಕೆರೆ, ಹೊಸಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ.
- ಉದ್ದೇಶ** : ರೈತರು ವ್ಯವಸಾಯದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅಲ್ಪಪ್ರಮಾಣದ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ರಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ

ವಿಧಾನ

- ರೈತರ ಸಂದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ
- ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರದಿಂದ ಆಗುವ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಅನಾನುಕೂಲತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸ
- ಕರಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ದೇಶದ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಎಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರೈತನ ಮೇಲಿದೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರೈತನು ತನ್ನ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಬೀಜಗಳನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿಯನ್ನು

ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳಿಂದ ಭೂಮಿ ತನ್ನ ಫಲವತ್ತತೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಗಳ ಇಳುವರಿ ಸಹ ಕಡಿಮೆ ದೊರಕುತ್ತಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಉಪಯೋಗಿಂದ ಭೂ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.

ಶಿಕ್ಷಕೆ	: ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ, ಮಣ್ಣಿಗೆ ಋಷಿ
ಉಪವಿಷಯ	: ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ
ವಿಭಾಗ	: ಕಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಟಿ.ಪಿ. ವೀರೇಂದ್ರ
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ಹೆಚ್ ಸೌಜನ್ಯ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಕೊಟ್ಟಯ್ಯ, ವಿಶ್ವನಾಥ, ಕಾವ್ಯ, ಭಾರತಿ ಸಿ.ಎಂ.
ಶಾಲೆ	: ಶರಣಬಸವೇಶ್ವರ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ವೀರಾಕೋರನಹಳ್ಳಿ, ನಾಗತಿಬಸಾಪುರ, ಹೂವಿನ ಹಡಗಲಿ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಕೃಷಿ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಸರ್ವೇ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ದೊರೆತ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ.
- ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯ ಬಳಕೆಯ ರೀತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ರೈತರಿಗೆ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಜೀವನದ ಅರಿವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಆಧುನಿಕ ಬೇಸಾಯದ ನ್ಯೂನತೆಗಳು, ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿಗೆ ತಕ್ಕದಲ್ಲವೆಂದು ಹಾಗೂ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಮುಖ, ಅಸ್ಥಿರತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಅಸಮತೋಲನ ಬಳಕೆ ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಭೌತಿಕ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಹಾಗೂ ಜೈವಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದು. ಸತತವಾಗಿ ಏಕಬೆಳೆ ಬೆಳೆದುದರಿಂದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಉತ್ತೇಜಿತ ಆಧುನಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲಿ

ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬಾಹ್ಯ ಪರಿಕರಣಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಆಹಾರ ಸುಭದ್ರತೆಗೆ ಅಪಾಯವಾದ್ದರಿಂದ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

- ಶಿರ್ಷಿಕೆ** : “ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣ ಜೇಬು ತುಂಬ ಹಣ”
ಉಪವಿಷಯ : ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ
ವಿಭಾಗ : ಹಿರಿಯ-ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ವಿ.ಎಸ್. ಸಾತೇನಹಳ್ಳಿ
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ : ಹೆಚ್.ಎಂ. ಕೃಪಾಕರ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ಸಚ್ಚಿನ್, ಸಿದ್ದಾರ್ಥ, ನಂದೀಶ ಶೆಟ್ಟಿ, ಶ್ರೀಕಾಂತ.ಕೆ.ಬಿ, ಮಂಜುನಾಥ.
ಶಾಲೆ : ಶ್ರೀ ತೆಲಗುಬಾಳು ಸಿದ್ಧ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ತೆಲಗುಬಾಳು, ಚಿಲಕನಹಟ್ಟಿ ಹೊಸಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಬೆಳೆಯ ಇಳುವರಿ ಕುಂಠಿತ, ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಳಾಗಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ರೈತರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು.
- ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸರಳ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.
- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹಲವಾರು ಭೌತಿಕ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಅಥವಾ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಕೃಷಿಯ ಅಸ್ಥಿರತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣ ಅಥವಾ ಅದರ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಷಾರೀಯ, ಆಮ್ಲೀಯ ಅಥವಾ ತಟಸ್ಥ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಗಿರುವ ಅಮ್ಲಾಂಕ (ಪಿ.ಹೆಚ್) 6.05 ನಿಂದ 7.05 ವರೆಗೆ ಇದ್ದಾಗ ಅದೊಂದು ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ

ಆದರ್ಶ ಮಣ್ಣಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಾದ ಸೋಡಿಯಂ ಅಂಶ ಅದರ ಆಮ್ಲಾಂಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಣ್ಣಿನ ಭೌತಿಕ ಕುಸಿತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಜಮೀನಿನ ಜಾಗರೂಕ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದು. ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣವನ್ನು ತಿಳಿದು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದರೆ ಜೇಬು ತುಂಬ ಹಣ ಬರುವುದು ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಮಣ್ಣಿಗೆ ತಕ್ಕ ಬೆಳೆ

ಉಪವಿಷಯ : ನಿಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ

ವಿಭಾಗ : ಕಿರಿಯ-ನಗರ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ರತ್ನವರ್ಮ

ತಂಡದ ನಾಯಕಿ : ಗಿರೀಶ್ ಎಂ.ಎನ್

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ಹರ್ಷ ಎನ್. ಅಭಿಜಿತ್, ಅಶೋಕಕುಮಾರ ಎ.ಸಿ, ಯಶ್ವಂತ ಎ.

ಶಾಲೆ : ಆಚಾರ್ಯ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಗೌರಿಬಿದನೂರು, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ರೈತರು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಮಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಸಿದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಕರ ಸಮೀಕ್ಷೆ.
- ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.
- ಮಣ್ಣಿಗೆ ತಕ್ಕ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಮಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿಧಗಳಿವೆ ಅವುಗಳ ಗುಣಧರ್ಮವನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಮೊದಲನೇ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಾದರೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನದಿಂದ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಣ್ಣಿಗೆ ತಕ್ಕಂತಹ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ಅತಿ ಸೂಕ್ತ. ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ

ಮಣ್ಣಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಣ್ಣಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಅಥವಾ ರೋಗ ಬೆಳೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹದಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಉತ್ತಮ ಕೃಷಿಗಾಗಿ ದ್ರವಾಮೃತ

ಉಪ ವಿಷಯ : ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ

ವಿಭಾಗ : ಹಿರಿಯ-ನಗರ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಆರ್. ಶ್ರೀದೇವಿ

ತಂಡದ ನಾಯಕಿ : ಶಮಿತ ಜೈನ್ ಎಚ್. ಆರ್.

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ರಂಜಿತಾ ರಾಜ್ ಎನ್, ಅಲೇಖ್ಯ ಎ.ಜಿ, ಚೈತ್ರ ಆರ್. ಲಾವಣ್ಯ ಎ. ವಿ.

ಶಾಲೆ : ಆಚಾರ್ಯ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಗೌರಿಬಿದನೂರು, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಇಂದಿನ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ನೇಹಿಯಾದ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಗಳನ್ನು ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಸಿದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಕರ ಸಮೀಕ್ಷೆ
- ದ್ರವಾಮೃತ ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ತಯಾರಿ
- ಜಾಗೃತಿಯ ಫಲಿತಾಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವುದು ರೈತರಿಗೆ ಸವಾಲಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬೆಲೆ ಗಗನಕ್ಕೇರಿದೆ ಹಾಗೂ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಸಾರತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಕೃಷಿಗಾಗಿ ದ್ರವಾಮೃತ

ಬಳಸುವುದು. ಇದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು ತನ್ಮೂಲಕ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸುವುದು ನೈಸರ್ಗಿಕ, ಜೈವಿಕ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಕೀಟ ಹಾಗೂ ರೋಗಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿ ಪರಿಸರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಜಕ ಜೈವಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ಹಾಗೂ ಮಣ್ಣಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಮಣ್ಣಿನ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ.

ಉಪ ವಿಷಯ : ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ

ವಿಭಾಗ : ಹಿರಿಯ-ನಗರ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಶ್ರೀ ಎಸ್.ವಿ ಗಂಜಿಹಾಳ

ತಂಡದ ನಾಯಕಿ : ಸುಪ್ರಿಯಾ ದುರ್ಗಾಗೋಳ

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪಾಟೀಲ್, ಶ್ರೀದೇವಿ ಖೇಡಗಿ ಸುರೇಕಾ, ಶಶಿಕಲಾ.

ಶಾಲೆ : ಡಿ.ಎನ್. ದಂಬಾರ ಬಾಲಕಿಯರ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ವಿಜಾಪುರ

ಉದ್ದೇಶ :

ಮಣ್ಣಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಏನೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಪುಸ್ತಕಗಳಿಂದ, ರೈತರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ವಿಧಗಳು, ಗುಣಗಳು ಮತ್ತು ಫಲವತ್ತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಹುಲ್ಲು ದಟ್ಟವಾದ ಹೊಂದಿಕೆಯಂತೆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಪಿಸುವುದರಿಂದ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿಯನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹುಲ್ಲಿನ ಬೇರುಗಳು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳು ಮಣ್ಣಿನ ಕಣಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ರಚನೆ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಇಂಗುವಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು ಆಮ್ಲ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಕೇವಲ ಸುಣ್ಣವನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ಶಕ್ತಿ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ಮಣ್ಣಿನ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ತಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾರಜನಕ, ರಂಜಕ

ಹಾಗೂ ಪೊಟಾಷ ಯುಕ್ತ ಕೃತಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಣ್ಣಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಆಮ್ಲಿಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಮಣ್ಣನ್ನು ಫಲವತ್ತತೆಗೊಳಿಸಬಹುದು.

ಶಿಕ್ಷಿಕೆ : ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ

ಉಪ ವಿಷಯ : ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ [ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಧರ್ಮ]

ವಿಭಾಗ : ಕಿರಿಯ-ನಗರ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಎ.ಎಂ.ಕುಲಕರ್ಣಿ

ತಂಡದ ನಾಯಕಿ : ಸಂಜಯ ಕುಲಕರ್ಣಿ

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ಸುಶೀಲ ಸೋಮಲಿಂಗ, ಜುಬೇರ ಡೋಣೂರ, ಅಕ್ಷಯ ಹಿಪ್ಪರಗಿ, ಸಂದೇಶ ದುತ್ತರಗಾಂವಿ.

ಶಾಲೆ : ಶ್ರೀ ರುಕ್ಕಾಂಗದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ವಿಜಾಪುರ ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.
- ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಂದ ದೊರೆತ ಮಾಹಿತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ.
- ಕರಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಎರಡು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ತೇವಾಂಶ ಹಾಗೂ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ, ಕೀಟನಾಶಕಗಳು ಪೀಡನಾಶಕಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ, ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು. ಇದರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ : ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡಲು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ನಕ್ಷತ್ರವನ
ಉಪ ವಿಷಯ	: ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಜನ ಜನಿತ ಜ್ಞಾನ
ವಿಭಾಗ	: ನಗರ-ಕಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಸ್ವಾತಿ
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ಶ್ರೀ ನಿಧಿ ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟಿ.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ದೇವಿಕಾರಾವ್, ಎ. ಶ್ರೀ ವಲ್ಲ ಭಟ್, ಅಭಿಜಿತ್ ಎಂ.ಕಾಮತ್, ರಜತ್ ಕಾಮತ್.
ಶಾಲೆ	: ಮುಕುಂದ ಕೃಪಾ ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ಉಡುಪಿ-576101.

ಉದ್ದೇಶ :

ನಕ್ಷತ್ರ ವನಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ, ನೆಟ್ಟು, ಬೆಳೆಸಿ ಪೋಷಿಸಿ, ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಪೂರ್ವಜರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು. 27 ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 27 ವ್ಯಕ್ತಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ಪಂಚಾಂಗದ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಗಳ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸುವುದು.
- ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ, ಸಸ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಂದ, ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯರುಗಳಿಂದ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.
- ಗ್ರಂಥಗಳು ಮತ್ತು ಛಾಯಾ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲಾಯಿತು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಶ್ರೀ ವಿದ್ವಾನ್ ಶಿವಪ್ರಸಾದ್ ತಂತ್ರಿಯವರಿಂದ ನಕ್ಷತ್ರವನದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು 27 ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ 27 ವ್ಯಕ್ತಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾಯಿತು. ಸಸ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಡಾ|| ಕೆ.ಜೆ. ಭಟ್ ರವರಿಂದ ನಕ್ಷತ್ರವನದಲ್ಲಿನ ವ್ಯಕ್ತಗಳ ವಿವರಗಳು, ಅವುಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾಯಿತು. ಆಯುರ್ವೇದ ತಜ್ಞರಿಂದ 27 ವ್ಯಕ್ತಗಳ ಔಷಧೀಯ ಗುಣಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬೆಳೆಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ನಕ್ಷತ್ರ ವನಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಯಿತು. ನಕ್ಷತ್ರ ವನಗಳ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಜನ್ಮ ನಕ್ಷತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಜನರಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ನಕ್ಷತ್ರ ವನಗಳನ್ನು ಬೆಳಸಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಬೇಕು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಮಣ್ಣಿನ ಚೈತನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯ ಚುಂಬನ

ಉಪ ವಿಷಯ : ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ

ವಿಭಾಗ : ಗ್ರಾಮೀಣ-ಹಿರಿಯ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಜಗದೀಶ್ ಭಂಡಾರಿ

ತಂಡದ ನಾಯಕ : ಅಭಿಲಾಷ್. ಹೆಚ್.

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : 1) ಸಂತೋಷ್, ರಾಘವೇಂದ್ರ, ಕಾರ್ತೀಕ್, ಅನಿಲ.

ಶಾಲೆ : ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಹೆಬ್ಬಿ, ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ-576112.

ಉದ್ದೇಶ : ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ತನ್ನ ಸತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸಾವಯವ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಚೈತನ್ಯ ತುಂಬುವುದು ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ಹೆಬ್ಬಿ ಪ್ರದೇಶದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾಯಿತು.
- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯ ಮೂಲಕ ಜನರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು.
- ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಹಾನಿಕಾರಕ ಗುಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಹೆಬ್ಬಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಶಿಸಿದ ಜನರಲ್ಲಿ ಶೇ 74 ರಷ್ಟು ಜನರು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಶೇ 26 ರಷ್ಟು ಜನರು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ

ಫಲವತ್ತತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ರೈತರ ಹಣವೂ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು ತಿಳಿಯಿತು.ರಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿ ಬೇಸತ್ತ ಜನರು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಕ ಕೃಷ್ಣ ಕುಲಾಲ್ ಅವರಿಂದ ಸಾವಯವ ಪದ್ಧತಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯತ್ತ ಒಲವು ತೋರಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆ ಮೂಡಿದ್ದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯ ಉತ್ತೇಜನ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒಗ್ಗೂಡಿ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕಿದೆ. ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ನಮ್ಮ ಕಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆಷ್ಟು ಗೊತ್ತು?
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ-ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀಮತಿ ಶ್ಯಾಮಲಾ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಸೀತಾರಾಮ ಉಬರಳೆ, ಮನೀಷ್‌ಕುಮಾರ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ನಗರಾಜ ಶೆಟ್ಟಿ, ವೇದವ್ಯಾಸ ಭಟ್.
ಶಾಲೆ	: ಎಂ.ಎನ್.ಡಿ.ಎಸ್.ಎಂ. ಅನುದಾನಿತ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಮುದ್ರಾಡಿ, ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಮುದ್ರಾಡಿ ಭಾಗದ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಕಾಡು ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು, ಮನೆಗಳು ಆಕ್ರಮಿಸಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಕಾಡಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಮನೆಗಳ ಸಂದರ್ಶನ
- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.
- ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆ, ಬೀದಿನಾಟಕಗಳ ಮೂಲಕ ಕಾಡಿನ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಅರಣ್ಯಗಳಿಂದ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಉಪಯೋಗಗಳಿವೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ, ಗಿಡ, ಮರ, ನೀರು ಗಾಳಿ ಎಲ್ಲವೂ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿವೆ. ಮಾನವನ ಅತಿಕ್ರಮಣದಿಂದ ಪರಿಸರ ನಾಶವಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಈಗ ಪ್ರಥಮ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಒಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇ 40 ರಷ್ಟಿದ್ದ ಕಾಡು ಇಂದು ಶೇ 25 ರಷ್ಟು ನಾಶವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶೇ 19.3 ಭಾಗ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಪರಿಸರ ಸಮತೋಲನ ಕಾಪಾಡಲು ಶೇ 30 ರಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಹಿರಿಯರ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ಸರ್ಕಾರದ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಾನೂನುಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಬದ್ಧರಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಕಾಡು ಬೆಳಸಿ ನಾಡು ಉಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಬದಿಗೆ ಸರಿದ ಬಿದಿರು

ಉಪವಿಷಯ : ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ.

ವಿಭಾಗ : ಗ್ರಾಮೀಣ-ಕಿರಿಯ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಜಗದೀಶ ಭಂಡಾರಿ

ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ : ಸುಶಾಂತ

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ಅಂಕಿತ್, ನಂದನ್, ರವಿಚಂದ್ರ

ಶಾಲೆ : ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಹೆಬ್ರಿ, ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿಯಾದ ಬಿದುರಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬಳಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ, ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಬಿದಿರು ಮೆಳೆಗಳು ಬೆಳೆದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.
- ಪ್ರಶೋತ್ತರಗಳೊಂದಿಗೆ ಜನರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದು.
- ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಕುಶಕರ್ಮಿಗಳಿಂದ ಬಿದುರಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವಿವರ ಪಡೆಯುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಹೆಬ್ರಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ 28 ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದುರಿನ ಮೆಳೆಗಳಿವೆ. ಕೆಲವರು ಸ್ವಂತ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬಿದುರನ್ನು ಬೆಳೆದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಕುಶಲ ಕರ್ಮಿಗಳು ಬಿದುರನ್ನು ಪಡೆದು ಬುಟ್ಟಿ, ಕೊಕ್ಕೆ, ತಟ್ಟೆ, ಹೆಡಿಗೆ, ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಗೃಹೋಪಯೋಗಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬಿದುರಿನ ಕಣಲೆಯನ್ನು ಆಹಾರ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಇಂದು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ಪೈಬರ್, ಕಬ್ಬಿಣ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬಳಕೆ ಹಾಗೂ ಬಿದುರಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕುಶಲ ಕರ್ಮಿಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಬಿದುರಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹಾಗೂ ಪೈಬರ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗಿಂತ ಬಿದುರಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿಯಾಗಿವೆ. ಬಿದುರಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು.

ಶಿಕ್ಷಕೆ : ಕೊಳೆರೋಗ ಅಳಿಸಿ, ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆ ಉಳಿಸಿ

ಉಪವಿಷಯ : ನಿಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ

ವಿಭಾಗ : ಗ್ರಾಮೀಣ-ಕಿರಿಯ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಸುಕೇತಾ

ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ : ಅಪೂರ್ವ

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ಅನೂಷ, ಶ್ರೇಯಾ, ಅಭಿಜಿತ್, ಅನೂಪ

ಶಾಲೆ : ಸರ್ಕಾರಿ ಮಾದರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ಹೆಬ್ರಿ, ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ : ಪ್ರಮುಖ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಯಾದ ಅಡಿಕೆಗೆ ಕೊಳೆ ರೋಗ ಬಾದೆಯಿಂದ ರೈತರು ಕಂಗಾಲಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿ ಕೊಳೆ ರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯ ಮೂಲಕ ಜನರಿಂದ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹ.
- ಕೊಳೆ ರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಹೆಬ್ರಿ ಪ್ರದೇಶದ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಗಾರರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬೆಳೆಯ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರದ ಡಾ|| ಬಿ. ಧನಂಜಯರೊಂದಿಗೆ ಕೊಳೆರೋಗ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಲಾಯಿತು.ಬೋರ್ಡೋ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿ ಕೊಳೆರೋಗ ತಗುಲಿದ ಮರಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ನಿಲ್ಲದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತೋಟದಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ ಕೊಳೆರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಪ್ರಮುಖ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಯಾದ ಅಡಿಕೆಗೆ ಬರುವ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿದರೆ ರೈತರ ಜೀವನ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ.

- ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಮಣ್ಣಿನ ಜೌಷಧೀಯ ಬಳಕೆ
- ಉಪವಿಷಯ : ನಿಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ
- ವಿಭಾಗ : ಹಿರಿಯ ನಗರ
- ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಗುಣ ಎಮ್
- ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ : ಶ್ರವಣ್ ಕಿಣಿ
- ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ವರುಣ್‌ರಾವ್, ಶ್ರೀವತ್ಸ ಭಟ್, ಶ್ರೀಶರಾವ್, ವಿಷ್ಣು ಉಪಾಧ್ಯ
- ಶಾಲೆ : ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ವಳಕಾಡು, ಉಡುಪಿ- 576101.

ಉದ್ದೇಶ : ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಯಾವೆಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಔಷಧವಾಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಜನರಿಗೆ ಅದರ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಯೋಗ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.
- ಮಣ್ಣಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮಾನವನ್ನು ಮಣ್ಣನ್ನು ಔಷಧವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈಗಲೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ವೈದ್ಯರು ಮಣ್ಣಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಯೋಗ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ

ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಲು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳ ಜನರು ಇದರ ಸದುಪಯೋಗ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ವಾಸಿಯಾಗದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಚಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಣ್ಣಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾನವನಿಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ, ಪ್ರೀತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಶುದ್ಧವಾದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಅನೇಕ ರೋಗಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಔಷಧವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ನಡಿಕುದ್ರೆ ಗ್ರಾಮದ ಮರಳುಗಾರಿಕೆಯ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಸುನಿತಾಕುಮಾರಿ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಚರಿಷ್ಮಾ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಸೌಮ್ಯ, ಪ್ರಜ್ಞೇಶ್, ಮನೀಷ್, ಹರ್ಷಿತ್
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಹೆಜಮಾಡಿಕೋಡಿ, ಉಡುಪಿ - 574101.
ಉದ್ದೇಶ	: ಮರಳುಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ಜನರಿಂದ ಮರಳುಗಾರಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು.
- ಗಣಿ ಮತ್ತು ಭೂ-ವಿಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆ ಉಡುಪಿ ಇವರಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸಮುದ್ರ ಹಾಗೂ ನದಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ “ನಡಿಕುದ್ರೆ” ಗ್ರಾಮದ 100 ಮನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ವೆಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇ.70 ರಷ್ಟು ಜನರು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.20 ರಷ್ಟು ಜನರು ಮರಳುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು

ಶೇ.5 ರಷ್ಟು ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಶೇ.5 ರಷ್ಟು ಇತರೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದರು. ಮರಳುಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಉಪ್ಪುನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ, ದಡಕೊರೆತ, ರಸ್ತೆ ಹಾಳು, ಪರಿಸರಹಾನಿ ಮುಂತಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿರುವುದು ತಿಳಿಯಿತು. ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಗಣಿ ಮತ್ತು ಭೂ-ವಿಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಯ ಡಾ|| ಜಿ.ಎಂ. ರವೀಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಸೂರತ್ಕಲ್‌ನ ಎನ್.ಪಿ.ಟಿ.ಕೆ.ಯ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಎಸ್.ಜಿ. ಮಯ್ಯರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಜನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮರಳುಗಾರಿಕೆಯ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಆಳ ಮರಳುಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಭೂ ಸವೆತ, ಭೂ ಕುಸಿತ ಉಂಟಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ನದಿ ಪಾತ್ರದ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅತಿಯಾದರೆ ಅಮೃತವೂ ವಿಷವಾಗುವುದರಿಂದ ಮರಳುಗಾರಿಕೆ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು.

ಶಿಕ್ಷಿಕೆ	: ಪರಿಸರದ ಉಳುವಿಗಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನ
ಉಪವಿಷಯ	: ನಿಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಜಯಂತಿ ಶೆಟ್ಟಿ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಪವನ್, ಶ್ರವಣಿ, ಗಗನ್‌ರಾಜ್, ಸಯ್ಯದ್
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಇಂದಿರಾನಗರ, ಉಡುಪಿ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಳಕೆಯ ವಿಧಗಳು ಹಾಗೂ ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಂದ ಸರ್ವೆ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು.
- ನಗರ ಸಭೆಯ ಪರಿಸರ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ತಜ್ಞರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು.
- ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನಿಂದ ಪರಿಸರ ಹಾನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲಾಯಿತು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಉಡುಪಿ ನಗರದ ಐವತ್ತು ಮನೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಶೇ.100 ರಷ್ಟು ಜನರು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರು. ಶೇ.94 ರಷ್ಟು ಜನರು ಕ್ಯಾರಿಬ್ಯಾಗ್ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. 40 ಮೈಕ್ರಾನ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಚೀಲಗಳಿಂದ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾನಿ ಇರುವುದು ಶೇ.14 ರಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಶೇ.54 ರಷ್ಟು ಜನರು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪುನರ್‌ಬಳಕೆಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. “ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ನಿಷೇಧ”ದ ಕರಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಳಕೆಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ತಂಡವು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಎಂಬ ಪೆಡಂಭೂತದಿಂದ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗುವುದು ಖಂಡಿತ, ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಪರಿಸರ ಪೂರಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಿಕೆ	: ನೀರಿನ ಮಿತ ಬಳಕೆ ಮಾನವನ ಉಳಿವು
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ಕಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಬಸವರಾಜ್ .ಯು
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ರತ್ನ .ಹೆಚ್
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಲತ .ಎನ್, ನಿಶಾದ್, ಸಹನ ಎನ್, ಜ್ಯೋತಿ ಎಂ.ಬಿ.
ಶಾಲೆ	: ಸ್ಮಯೋಕ್ ವ್ಯಾಸಪುರಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜ್, ಹೊಸಪೇಟೆ ತಾ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಬಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಈ ದುರ್ಬಳಕೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಧಾನ :

- ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ.
- ಕರಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
- ಮನೆಮನೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ನೀರಿನ ಮಿತ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವಿಕೆ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ನೀರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ. ನೀರಿನ ಬಳಕೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳೂ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಅತಿಯಾದ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬಳಲುವಂತಾಗಿದೆ. ನೀರಿನ ಬಳಕೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು. ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೀರು ಆವಿಯಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಮಲ್ಚಿಂಗ್ ವಿಧಾನ, ಗರಿ ಹೊದಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರ, ಸಗಣೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿಗೆ ನೀರು ಹೀರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಪ್ರತಿ ಹನಿ ಮಳೆ ನೀರು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೀಳಲಿ, ಹಿತ್ತಲಲ್ಲಿ ಬೀಳಲಿ ಅಥವಾ ಮನೆಯ ಸೂರಿನ ಮೇಲೆ ಬೀಳಲಿ ಅದು ಅಲ್ಲೇ ಇಂಗಬೇಕು. ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲರೂ ಮುಂದಾಗಬೇಕು.

- ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಸ್ಯಕ್ಕೆ ಎರೆಹುಳುವೇ ಜೀವಧಾನ
- ಉಪವಿಷಯ : ಭೂಮಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು
- ವಿಭಾಗ : ಕಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
- ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಅಂಬಿಕ ಆರ್. ಎಸ್.
- ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ : ರಾಹುಲ್ ಕುಮಾರ್ ಕೆ.ಎನ್.
- ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ಪಿ.ಎಸ್.ಲಹರಿ, ನಾರಯಣಸ್ವಾಮಿ, ಚಾಡಾರೆಡ್ಡಿ.
- ಶಾಲೆ : ಶ್ರೀ ಶಾರದಾದೇವಿ ವಿದ್ಯಾಶಾಲಾ ಜಿ, ಕೊತ್ತೂರು, ಚಿಕ್ಕ ಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಕೃಷಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಕಿರು ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ರೈತರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ
- ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳು

- ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಣೆ
- ಸರ್ವೇ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸಸ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ಜೀವಿಗಳ ಬದುಕು ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಭೂ ಸಂಪತ್ತಿನ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ. ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆಬೇಕಾದ ಭೌತಿಕ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಹಾಗೂ ಜೈವಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಸೇರಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಜೀವರಾಶಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವರಾಶಿಗಳಿಗೆಬೇಕಾಗಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಸಸ್ಯಗಳು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆಬೇಕಾಗಿರುವ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶವನ್ನು ಮಣ್ಣು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ನೈಸರ್ಗಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು ಇದರಿಂದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು ಎರೆಹುಳುಗಳು ಗೆದ್ದಲು ಮುಂತಾದ ಜೀವಿಗಳು ಜೀವಿಸುತ್ತವೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.

ಶಿಕ್ಷಕ	: ಚಿಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ ತಕ್ಕ ಉಪಯೋಗ
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನು ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಕಿರಿಯ-ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ರಾಘವೇಂದ್ರ ಎನ್.
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಬ್ರಹ್ಮತೇಜ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ತೇಜಸ್ವಿನಿ ಜಿ.ಎಸ್, ಬೀರೇಗೌಡ ಜಿ.ಡಿ, ಕಾರ್ತಿಕ್ ಕೆ.ವಿ, ಕೌಶಿಕ್ ಕೆ.ವಿ.
ಶಾಲೆ	: ಚೇತನ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆ ಗೌರಿಬಿದನೂರು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ರೈತರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ಸಂಪ್ರಾದಾಯಿಕ ಕೃಷಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು.
- ಬೇವಿನ ಬೀಜ ಮತ್ತು ಹೊಂಗೆ ಬೀಜದ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಅದರಿಂದ ಕಷಾಯ ತಯಾರಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಬೇವಿನ ಮತ್ತು ಹೊಂಗೆ ಹಿಂಡಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ಬೇವಿನ ಬೀಜ ಮತ್ತು ಹೊಂಗೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ 5 ಕೆ.ಜಿ ಪುಡಿ ಮಾಡಿದ ಬೇವಿನ ಬೀಜವನ್ನು ಮತ್ತು ಒಂದು ಹೊಂಗೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ 10 ರಿಂದ 12 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನೆನಸಬೇಕು. ನಂತರ ಈ ಕಷಾಯವನ್ನು ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಸೋಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿ 1 ಲೀಟರ್ ದ್ರಾವಣಕ್ಕೆ 20 ರಿಂದ 30 ಗ್ರಾಮ್ ಸಾಬೂನಿನ ಪುಡಿ ಬೆರೆಸಬೇಕು 5 ಕ್ರಿಗಾಂ ಪುಡಿಯನ್ನು ನೂರು ಲೀಟರ್ ದ್ರಾವಣದೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಕಡಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಅದರಿಂದ ಕೀಟನಾಶಕವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಿದರೆ ಆ ಬೆಳೆಗಳು ಕೀಟಗಳ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಚಿಂಗ್
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಜಿ. ರೇಣುಕ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಭವ್ಯಶ್ರೀ ಎನ್.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಮೇಘ ಎ.ಆರ್, ಸೌಮ್ಯಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ, ದೀಪಶ್ರೀ ಎಸ್.ಹೆಚ್, ಶೃತಿ ಆರ್.
ಶಾಲೆ	: ಬಾ.ಸ.ಪ.ಪೂ.ಕಾಲೇಜು, ಅರಸೀಕೆರೆ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ರೈತರಿಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ತೇವಾಂಶದ ಮೇಲೆ ಮೆಲ್ಚಿಂಗ್ ಪ್ರಭಾವ ತಿಳಿಸುವುದು, ಮಲ್ಚಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಮಣ್ಣಿನ ಸಾರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಚಿಂಗ್‌ನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಮಣ್ಣಿನ ತೇವಾಂಶ-ಅಧ್ಯಯನ.
- ಮಲ್ಚಿಂಗ್ ಇರುವ ಮತ್ತು ಮಲ್ಚಿಂಗ್ ಇಲ್ಲದ ಜಮೀನಿನ ಮಣ್ಣಿನ ತಾಪದಾಖಲಿವುದು.
- ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಹತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿನ ಆರ್ಧ್ರತೆ ಕಾಪಾಡಲಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣುಜೀವಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಕಾಪಾಡಲು ಮಲ್ಚಿಂಗ್‌ನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಕೃಷಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಲ್ಚಿಂಗ್‌ಗೆ ಬಳಸಬಹುದು ಮಲ್ಚಿಂಗ್‌ನ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಸಿಗಬಹುದಾದ ಅನಪಯುಕ್ತ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಲ್ಚಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ತೋಟಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಂತರ ಬೆಳೆಗಳಾಗಿ ಕೆಲವು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಕಲ್ಚಿಂಗ್ ನೀಡಬಹುದು ಹಸಿರು ಮಲ್ಚಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೆ ಇರುವ ಪ್ರಧಾನ ಬೆಳೆಗೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟು ಮಾಡಿದ ಕೆಲವು ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಮಲ್ಚಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಮಹಡಿ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಮೂಲಕವು ಭಾಗಶಃ ಮಲ್ಚಿಂಗ್ ನೀಡಬಹುದು. ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವಿಗಾಗಿ ಬಳಸದೆ ಇರುವ ಹುಲ್ಲು ಸೊಪ್ಪು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕರಗಬಹುದಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಲ್ಚಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಕಡಿಮೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಲ್ಚಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವ ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು.

ಶಿಕ್ಷಿಕೆ : ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯ ಕಟಾವಿನ ನಂತರ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸುಡುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಇಂಗಾಲ ಮತ್ತು ವಾತಾವರಣದ ಮೇಲಾಗುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು

ಉಪವಿಷಯ : ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು.

ವಿಭಾಗ : ಹಿರಿಯ ನಗರ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಶ್ರೀಮತಿ ರಂಜನ ಎನ್.ಆರ್

ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ : ಮಂಜುನಾಥ ಹೆಚ್. ಎಸ್.

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ಶಾಲಿನಿ ಎಸ್.ಆರ್, ಮಂಜುನಾಥ ವೈ, ರೇಖಾ ವೈ.ಎಂ, ಕೀರ್ತಿ ವೈ.ಜಿ.

ಶಾಲೆ : ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಹಾಸನ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯ ಕಟಾವಿನ ನಂತರ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸುಡುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಇಂಗಾಲ ಮತ್ತು ವಾತಾವರಣದ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು ಉಂಟಾಗುವವು ಸುಡುವುದರ ಬದಲಿ ಕಾಂಪೋಸ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಿ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗಿ ಬಳಸಲು ತಿಳಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಸರ್ವೇವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ವಿಧಾನ
- ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ
- ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬಳಸುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸುಡುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಇಂಗಾಲದ ಪ್ರಮಾಣ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರವು ಮಲೀನವಾಗುತ್ತದೆ. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸುಡುವುದರ ಬದಲು ಮಣ್ಣಿನ ಹೊದಿಕೆಯಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕು ಇದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸವಕಳಿ ಕಡಿಯಾಗುವುದು. ಮಣ್ಣಿನ ತೇವಾಂಶ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪೂರಕವಾದ ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಜೈವಿಕ ಇಂಧನವನ್ನು ಜಟೀಪ ಹೊಂಗೆ ಮುಂತಾದ ಸಸ್ಯಗಳಿಂದಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆಯ ನಂತರದ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಂದಲ್ಲ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಾಂಪೋಸ್ಟಿಂಗ್, ಮಲ್ಚಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಇಂಧನವಾಗಿ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ನಿಂಗಪ್ಪನ ನಿಸರ್ಗ ಸಹಜ ತೋಟ-ಒಂದು ಸಮೀಕ್ಷೆ
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ದಿಂಡೂರ ಎಸ್.ಐ.
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಶೋಭಾ ನಿ. ಯಾವಗತಮಠ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಸೀಮಾ ಎಂ. ದೊಡ್ಡಮನಿ, ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಕಎ. ಭೀಮಮ್ಮ ಕಳಸಣ್ಣನವರ, ಕಾವೇರಿ.
ಶಾಲೆ	: ಐ.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ರೋಣ ತಾಲ್ಲೂಕು ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಹೊದಿಕೆ, ಆರ್ಥಿಕತೆ, ಬೀಜಾಮೃತ ಹಾಗೂ ಜೀವಾಮೃತ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರಗಳ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯೊಂದಿಗೆ ಪಂಚತರಂಗಿಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸೂಕ್ತ ಬೆಳೆಗಳ ಆಯ್ಕೆ, ತಡೆಗೋಡೆ ನಿರ್ಮಾಣ

ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಶಾಲೆಯ ತೋಟವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಆ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಕೃಷಿಕರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ.
- ತೋಟ ಬೆಳೆಯಾದ ಪ್ರದೇಶದ ಆಯ್ಕೆ.
- ಕರಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ತೀವ್ರತೆಯ ಸೂರ್ಯನ ಶಾಖವನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯಿರುವ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪಂಚತರಂಗಿಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎನ್ನುವರು. ಇದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ರೈತ ಆಯಾ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಸೂರ್ಯನ ಶಾಖ ಬೀಳುವಂತೆ ಗಿಡ, ಮರ ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ, ಬಾಳೆ ಮುಂತಾದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಬೀಜಾಮೃತದಲ್ಲಿ 2 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ನೆನೆಹಾಕಬೇಕು. ಬೀಜಗಳು ಮೊಳಕೆ ಬಂದ ನಂತರ ಜೀವಾಮೃತದಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇ 50 ರಷ್ಟು ಮಣ್ಣನ್ನು ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ನೆಡಬೇಕು. ನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪ ನೆರಳು ಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ತೋಗರಿಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಬೇಕು. ಸುತ್ತಲು ತಡೆಗೋಡೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರೆ ತೋಟದಲ್ಲಿನ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ವೇಗವಾಗಿ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿಯಿಂದ ತಡೆಯಬಹುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯೊಂದಿಗೆ ನಿಸರ್ಗ ಸಹಜ ತೋಟ ನಿರ್ಮಿಸುವುದೊಂದಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಶಿಕ್ಷಿಕೆ	: ಚೌಳು ಮತ್ತು ಕ್ಷಾರ ಮಣ್ಣಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆಗಳು
ಉಪವಿಷಯ	: ನಿಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಎಂ.ಸಿ. ಬೆಂಗೇರಿ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಕಾವ್ಯ ಭಾವಿಕಟ್ಟಿ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಶ್ರೀ ಪ್ರಿಯಾ, ಶ್ರೀದೇವಿ, ಸಂಗೀತಾಮಡಿವಾಳ, ಅಶ್ವಿನಿ ಕೋರಿ.
ಶಾಲೆ	: ವಿ.ದಾ.ಸ. ಬಾಲಕಿಯರ ಸಂ.ಪ.ಪೂ. ಕಾಲೇಜು, ಗದಗ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಮಣ್ಣಿನ ಮಾದರಿ ತಿಳಿದು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತಹ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು, ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವಿಧಾನ.
- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯ ಮೂಲಕ ರೈತರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಅವರ ಕೃಷಿ ವಿಧಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು.
- ಕೃಷಿ ಸಹಾಯಕರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಮಣ್ಣು ಚೌಳು ಅಥವಾ ಕ್ಷಾರ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲವಿದ್ದರೆ ಚೌಳು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕರಗುವ ಲವಣಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಿಗಿಸಿ ಬಸಿದು ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಬಸಿಗಾಲಿವೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ನೀರಿನಿಂದ ಲವಣಗಳನ್ನು ಕರಿಗಿಸಿ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಹೊರಹಾಕುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಲವಣ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಒಳಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವವರು ಮಳೆಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದ ಕಾರಣ ಮಳೆನೀರು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಕ್ಷಾರ ಮಣ್ಣಿನ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಚೌಳು ಮಣ್ಣಿನ ಸುಧಾರಣೆಯಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಭವಣದಾಯಕ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಪರಿಹಾರದತ್ತ ನಮ್ಮ ಚಿತ್ತ.

ಉಪವಿಷಯ : ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ.

ವಿಭಾಗ : ಹಿರಿಯ-ಗ್ರಾಮೀಣ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಎಂ.ಪಿ. ನಂದಿಕೋಲ

ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ : ಸುಮಾ ಬೆಳಹುಣಸಿ.

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ನಿಖಿಲ್.ಜೆ, ಪುನೀತ್ ಬಾಗೆವಾಡಿ, ಜ್ಯೋತಿ ಶ್ಯಾಗೋಬಿ, ಯಲ್ಲಮ್ಮ ಗಡ್ಡದ, ಚೈತ್ರಾ, ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಶಾಲೆ : ಯೋಗಿ ವೇಮನ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಬೆಳ್ಳಕಟ್ಟೆ ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಇಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುವ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರವೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಸಕಲ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ವಿದ್ಯುತ್ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನ ಸೌರಶಕ್ತಿ ಪವನ ವಿದ್ಯುತ್ ಇಂತಹ ಪರ್ಯಾಯ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿ ಎಂಬುದರ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ
- ಪರ್ಯಾಯ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸ
- ಕರಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಅಭಾವ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ವಿರೋಧ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದರೆ ಗಾಳಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಸೌರಶಕ್ತಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಗಾಳಿಯಂತ್ರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಪಡೆಯಲಿ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮರುಬಳಕೆ ಇಂಧನ ಮೂಲದ ಪೈಕಿ ಸೌರಶಕ್ತಿಗೆ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನ ಇದೆ. ಭಾರತದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೌರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಮೊದಲ ಹಂತವಾಗಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ನಂತರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಸೋಲಾರ್ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಡೀಸೆಲ್, ಕಾರುಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ಬ್ಯಾಟರಿ ಚಾಲಿತ ವಾಹನಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಸೋಲಾರ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಹರಿಸಿ ಕಾರಿನಲ್ಲಿಯ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳನ್ನು ರಿಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವ ತಂತ್ರವನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕಂಡು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಸೌರಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪವನ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಮಣ್ಣು-ಹೊನ್ನು
ಉಪವಿಷಯ	: ನಿಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ-ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಸಾಳುಂಕೆ ಆರ್. ಜಿ.
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಪವಿತ್ರಾವತಿ ಬಿರಾದಾರ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಧರೆಪ್ಪ ಮಾಳಿಗೆ, ಪ್ರದೀಪಡೊಳ್ಳಿ, ಅಜಯಡೊಳ್ಳಿ, ಪ್ರಗತಿಸಿಂಗ್ ತಾಕೊರ್.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಝಳಕಿ ಇಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಮಣ್ಣಿನ ತೇವಾಂಶದ ಮೇಲೆ ಮಲ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ತಪ್ಪಿಸುವುದನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ರೈತರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ
- ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳು
- ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಮಣ್ಣಿನ ಮೇಲ್ಪದರವು ಸಸ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನೇಕ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪೋಷಣಾವಲಯ ಎನ್ನುವರು. ಇಂತಹ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಫಲವತ್ತಾದ ಮೇಲ್ಮೈ ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲವು ಅರಣ್ಯನಾಶ, ಅತಿಯಾದ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನೀರು, ಗಾಳಿ ಮಳೆ, ಇಂಥಹ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮೇಲ್ಮಣ್ಣು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಭೂಮಿ ನಿಸ್ಸಾರವಾಗಿದಕ್ಕೆ ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿಯಾಗುವುದು. ಇಳಿಜಾರು ಮಣ್ಣಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸವೆತ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬದುಗಳಿಗೆ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆದಿಸುವುದರಿಂದ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು. ಮಣ್ಣಿನ ಭೌತಿಕ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆಯ ಪದ್ಧತಿ ಅಳವಡಿಸುವುದು, ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಮಳೆ ನೀರಿನ ಕೊಯ್ಲು, ಇಳುಕಲಾದ ಜಮೀನಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಬೆಳೆಯ ಮಾಡುವುದು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ತಡೆಗಟ್ಟಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: “ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣುಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಅಮೃತ ಅದೇ ಜೀವಾಮೃತ”
ಉಪವಿಷಯ	: ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ
ವಿಭಾಗ	: ಕಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಎಸ್.ಎನ್.ಅವಟಿ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಅಕ್ಷತಾ ರಮೇಶ ಚಿಲ್ಡಿ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಬಿ.ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್, ಬಿ.ಎಂ. ಬಾಗಿ, ಪಿ.ಜಿ. ಬಾಗಿ, ಡಿ.ಕೆ. ಮಳಸಂಗ.
ಶಾಲೆ	: ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನವೀರೇಶ್ವರ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ನಿಡೋಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ವಿಜಾಪರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಕೃಷಿಯಿಂದ ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಅಳಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಭಿತ್ತಿ ಪತ್ರ ಹಂಚಿಕೆ.
- ಜೀವಾಮೃತ ತಯಾರಿಕೆಯ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ.
- ರೈತರ ಸಭೆ ಮತ್ತು ಜಾಥಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅಥವಾ ಹೊಲದಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಜೈವಿಕವಾದ, ಸಾವಯವವಾದ ಜೀವಾಮೃತವನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣುಜೀವಿಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಬಹುದು. ಜೀವಾಮೃತವನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ತಯಾರಿಸಿದ ಜೀವಾಮೃತವನ್ನು ಸೋಸುವಿಕೆ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ತೋಟಕ್ಕೆ ನೀರು ಉಣ್ಣಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಬಿಡುವುದು ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ನೀರು ಚಿಮುಖಿ ಹೊಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ತೋಟದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆಯಬೇಕು. ಒಂದು ಎಕರೆ ತೋಟಕ್ಕೆ 15 ರಿಂದ 20 ಲೀಟರ್ ಜೀವಾಮೃತ ಬೇಕಾಗುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಕೃಷಿಯಿಂದ ಬಂದ ಇಳುವರಿಯು ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಭೌತಿಕ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಸುಂದರ ನಾಳೆಗಾಗಿ ಇಂದೇ ಪಾಲಿಥೀನ್ ಚೀಲ ತ್ಯಜಿಸಿ.
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು.
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶಿವಲೀಲ ಡಿ.ಆರ್.
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಸಿಂಧೂರಶ್ಮಿ ಕಳ್ಳಿಮನಿ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಸುಮ ಎನ್, ದೀಪ ಪಿ.ವಿ, ಕವಿತ ಸಿ, ಪಾಲನ್‌ಕರ್, ಆರತಿ ಎಸ್. ಗುಪ್ತಾ
ಶಾಲೆ	: ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಬಾಲಿಕಾ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ದಾವಣಗೆರೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಪಾಲಿಥೀನ್ ಚೀಲಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯಿಂದ ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಉಳಿಸಿ ಸಮೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿಗಾಗಿ ಉಳಿಸಿ ಎಂಬುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಮತ್ತು ಸಮೀಕ್ಷೆ.
- ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.
- ಕರಪತ್ರ ಮತ್ತು ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಮಾನವನ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಅವಿಷ್ಕಾರವಾದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಹುಪಯೋಗಿ ಆದರೂ ಸಹಿತ ಅದರ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು ಮನುಕುಲವನ್ನು ನಡುಗಿಸುವಷ್ಟು ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಕೆಡುಕಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಎಸೆದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನಿಂದ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನ ಒಂದು ವಿಧವೇ ಪಾಲಿಥೀನ್, ನಮ್ಮನ್ನು ನಮ್ಮ ಭೂಮಂಡಲವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪಾಲಿಥೀನ್ ಚೀಲ ಬಳಕೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲಯವು 20 ಮೈಕ್ರಾನ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ದಪ್ಪವಿರುವ ಪಾಲಿಥೀನ್ ಚೀಲಗಳ ದಾಸ್ತಾನು ಹಂಚಿಕೆ ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ಬಳಕೆ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಚೀಲ ಡಬ್ಬಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ನಿಷೇಧಿಸಲಾದರೂ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಅದರ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಪಾಲಿಥೀನ್ ಚೀಲಗಳ ಬಳಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಮನೆಯಿಂದ ಬಟ್ಟೆ ಚೀಲಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು. ಮದುವೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬದಲು ಬಾಳೆ ಎಲೆ, ಕಾಗದದ ಲೋಟಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ, ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಸುರಹೊನ್ನೆಯ ಹಗೇವುಗಳು
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನು ಬಳಕೆ ಕುರಿತು ಜನಜನಿತ ಜ್ಞಾನ.
ವಿಭಾಗ	: ಕಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀ ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ ಜಿ.ಎಂ.
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಆಶ್ರಿತ ಡಿ.ಬಿ.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಲಿಂಗರಾಜ. ಜಿ.ಸಿ, ಗುರುಕುಮಾರ ಎನ್. ಜಿ, ಬಸರಾಜ ಎಂ.ಯು, ರಂಗನಾಥ ಟಿ. ಎನ್.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕರ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ನ್ಯಾಮತಿ, ಹೊನ್ನಾಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ರೈತರು ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಹಗೇವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಗೇವುಗಳು ಬಹಳ ಪ್ರಾಚೀನವಾಗಿದ್ದು, ಇದರ ಬಗೆಗಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಹಗೇವು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ಹಗೇವುಗಳ ಮನೆಗಳ ಸರ್ವೇ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ
- ಹಗೇವುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ.
- ಕರಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಹಗೇವು ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಒಣಗಿದ, ಎತ್ತರವಾದ ಪ್ರದೇಶ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಮರಗಳು ಇರದಿದ್ದರೆ ಸೂಕ್ತ. ಖೊಟ್ಟಮಣ್ಣಿನ ಪದರವಿರುವ ನೆಲವು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕುಸಿಯುವ ಅಪಾಯ ಕಡಿಮೆ, ಖಾಲಿ ಹಗೇವಿನಲ್ಲಿ ವಿಷಾನಿಲಗಳು ತುಂಬಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಳಿದವರು ಉಸಿರು ಕಟ್ಟಿ ಸಾಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು. ಗೋದಾಮು ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಹಗೇವು ನಿರ್ಮಾಣದ ವೆಚ್ಚ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಹಗೇವುಗಳಿಂದ ಜಾಗದ ಉಳಿತಾಯವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಗೇವಿನಲ್ಲಿ ತೇವಾಂಶ ಉಳಿದರೆ ದಾನ್ಯಕೆಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದ್ದಾದರಿಂದ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೇವಾಂಶ ಹೀರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇಡುವುದು, ಗೋಡೆಯ ಹಸಿ ತಡೆಯಲಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ರ್ಯಾಪರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು. ಹಗೇವು ತೆರೆದ ಕೊಡಲೇ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಸ್ವ್ ಪ್ಯಾನನ್ನು ಬಳಸಿ ವಿಷಗಾಳಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒಣಗಿಸಿರಬೇಕು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಹಗೇವುಗಳ ಗೋದಾಮುಗಳಿಗಿಂತ ಮಿತವ್ಯಯಕರ, ಅನುಕೂಲಕರ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ ಹಗೇವುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಉತ್ತಮ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆ ನಿಮಗೆಷ್ಟು ಗೊತ್ತು?

ಉಪವಿಷಯ : ನಿಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ.

ವಿಭಾಗ : ಹಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಡಿ.ಕೆ.

ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ : ಕಾವ್ಯ ಎ.ಎನ್.

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ಪೂಜಾ, ಉಷಾ.ಆರ್. ಎಸ್, ಚೈತ್ರಾ ಆರ್.ಬಿ, ಶ್ವೇತಾ ಸಿ.ಎಸ್.

ಶಾಲೆ : ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ ಕೇಸರಿ ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಅತ್ತಿಗೆರೆ,
ದಾವಣಗೆರೆ ದಕ್ಷಿಣ ವಲಯ ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಊರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಭತ್ತ, ರಾಗಿ ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ವೆಚ್ಚ ಬಹಳಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿ ರೈತರಲ್ಲಿ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ರೈತರ ಭೇಟಿ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.
- ಜೀವಾಮೃತ ತಯಾರಿಕೆಯ ವಿಧಾನ.
- ತರುಳ ತೀರ್ಥ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಸಲು ವಿಧಾನ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ. ತರುಳ ತೀರ್ಥಗೊಬ್ಬರವು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಅನ್ನು ಹಾಕಿಸಬೇಕು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಜನ್ಯ ಹಾಗೂ ಕಸಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಗಣೆ ಗೋಮೂತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ನೀರನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ದ್ರವರೂಪ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಅಥವಾ ತರುಳ ತೀರ್ಥ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಸಾವಯವ ಅಂಶದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜೀವಾಣುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಸಿಗುವಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಮರಳಿನ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಿತಿಮೀರಲಿ ನೀರಿನ ಸೆಲೆ ಬತ್ತದಿರಲಿ
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಕಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ವೀರಣ್ಣ ಎಸ್. ಜತ್ತಿ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಗುರುಕಿರಣ್ ಎನ್.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಭರತೇಶ್ ಜಿ.ಟಿ. ಭಾಗ್ಯಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ, ಚಿನ್ನಯ್ ಎಸ್. ಎಂ. ನವನೀಶ್ ಕೃಷ್ಣ ಎಂ.
ಶಾಲೆ	: ಆದರ್ಶ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹರಪನಹಳ್ಳಿ, ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಸಮೀಪದ ತಾವರೆಗುಂದಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮ ಮರಳುಗಾರಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ನದಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಕಂದಕವುಂಟಾಗಿವೆ. ನದಿಯ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಕುಸಿದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮರಳು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ತಾವರೆಗುಂದಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮರಳು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳೀಯರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.
- ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮದ ಬಗೆಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.
- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮರಳು ಸಿಲಿಕಾನ್ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಸ್ವಟಿಕ ಶಿಲೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಖನಿಜದಲ್ಲಿರುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳು ಜಡವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಕಠಿಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಶಿಥಿಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ನೀರನ್ನು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಸೋಸುಕದಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ.

ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮರಳು ಶೇಖರಣೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಜಲಚರ ಜೀವಿಗಳು ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಜೀವಿಸಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಮರಳನ್ನು ಮರಳು ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಬರಿದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟ ಕುಸಿಯುತ್ತಿದೆ. ಜಲಚಕ್ರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಜೀವವೈವಿದ್ಯಾತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ದೇಶಾದ್ಯಂತ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಕ್ರಮ ಮರಳು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ತಡೆಯಲು ಸೂಕ್ತ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪರಿಸರವಾದಿಗಳು, ಶಿಕ್ಷಕರು, ಪ್ರಗತಿಪರ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಬಂಜರು ಭೂಮಿಯ ಬಂಗಾರ ಹೊಂಗೆಮರ
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ.
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಡಾ ಜಯಂತ್ ಡಿ.ಎಸ್, ಪ್ರಶಾಂತ್
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಜ್ಯೋತಿ ಬಿ.ಎ.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಪೂಜಾ ಆರ್, ರಚನಾ, ಜಿ.ಎಸ್.
ಶಾಲೆ	: ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆ ದಾವಣಗೆರೆ.
ಉದ್ದೇಶ	: ಇಂಧನವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರದ ಒಳತಿಗಾಗಿ ಹೊಂಗೆ ಮರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು-ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಹೊಂಗೆ ಮರಗಳ ವೀಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ
- ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಹೊಂಗೆ ನೆಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು.
- ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂಗೆ ಮರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಹೊಂಗೆ ಬೀಜದಿಂದ ಬರುವ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ದೀಪ ಉರಿಸಲು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಬೂನು ಮತ್ತು ಮೇಣಬತ್ತಿ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೊಂಗೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ರಾಳದೊಡನೆ ಬೆರೆಸಿ ಕೀಟನಾಶಕ ಸಾಬೂನನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೊಂಗೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಸಂಧಿವಾತ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ

ಚರ್ಮಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಇಂಧನವಾಗಿ ಬೆಳೆ ಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಹೊಂಗೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಡೀಸೆಲ್ ಜೊತೆ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡುವಾಗ ನೇರವಾಗಿ ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಎರಡು ಬಾರಿ ಆಸ್ಟಿಫಿಕೇಶನ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿನ ಅಂಟು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಹೊಂಗೆಯ ಜೈವಿಕ ಇಂಧನವನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು. ಈ ಮರದ ಬೇರುಗಳು ಆಳವಾಗಿ ನೆಲದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸುತ್ತದೆ. ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾರಜನಕವನ್ನು ಹೀರಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಿಕೆ : ಭೂ ಬಳಕೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಮಾದರಿ ನಗರದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ.

ಉಪವಿಷಯ : ನಿಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ

ವಿಭಾಗ : ಹಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ರಾಜು

ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ : ಭರತ್ ಸಿ.

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ಲಿನಾಜ್, ರಾಹುಲ್, ಸರ್ವೋತ್ತಮ್, ಮುತ್ತುರಾಜ್.

ಶಾಲೆ : ಸಾನ್ ಜೋಸ್ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಗಾಡಿಕೊಪ್ಪ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಕಲ್ಪನಾನಗರದ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಸವಲತ್ತುಗಳು, ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ದೂರವಾಣಿ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ರೈಲು, ಬಸ್ಸುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ಕಲ್ಪನಾ ನಗರ, ಕೃಷಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವುದು.
- ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಮಗ್ರ ಮಾಹಿತಿ.
- ಕರಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ಜನರಿಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶ ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅದರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬಳಕೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶದ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಫಲಿಸುತ್ತದೆ. ಅತಿಕ್ರಮಣದಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ

ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಅತಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿದುದರ ಪರಿಣಾಮ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಭೂ ಸವಕಳಿ ಮುಂತಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಒತ್ತಡಗಳು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಐ.ಟಿ. ಮತ್ತು ಬಿ.ಟಿ ಕಂಪನಿಗೆ ಜನರು ಆಕರ್ಷಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೃಷಿಯ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬಿತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೃಷಿಯೇ ಜೀವನದ ನರನಾಡಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೂ, ಕೃಷಿಗೂ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಬೇಕು.

ಶಿಕ್ಷಕೆ : ಬಿದಿರು ನಮ್ಮ ಉಸಿರು

ಉಪವಿಷಯ : ನಿಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ

ವಿಭಾಗ : ಹಿರಿಯ ನಗರ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಉಮಾದೇವಿ ಬಿ.ಜೆ.

ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ : ಶೃತಿ ಜಿ.

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ದಿಲ್‌ಶದ್ ಉನ್ನಿಸ, ಯಶೋಧ, ಪ್ರೀತಿ ಎಂ, ಸೌಮ್ಯ, ಸೌರಭ, ಶರತ್

ಶಾಲೆ : ಶ್ರೀ ಆದಿಚುಂಚನಗಿರಿ ಕನ್ನಡ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ರೈತರಿಗೆ ಜಮೀನಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಬಿದಿರನ್ನು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು ಬಿದಿರು ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ತಪ್ಪಿಸುವುದು, ಪರಿಸರದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಜೊತೆಗೆ ಪರಿಸರದ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂಬುದರ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ರೈತರ ಭೇಟಿ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
- ಬಿದಿರಿನ ಬೆಳೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸ.
- ಕರಪತ್ರಗಳು ಮೂಲಕ ಜನ ಜಾಗೃತಿ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಬಿದಿರುಗಳು ಏಕದಳ ವರ್ಗದ ಹುಲ್ಲಿನ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ಸರ್ವಕಾಲಿಕ ಸಸ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. ಬಿದಿರುಗಳ ಎತ್ತರ, ಗಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳಿದ್ದು, ಕೆಲವು 30 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಬಿದಿರುಗಳು ಬೆಳೆಯುವ

ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆನುಗುಣವಾಗಿ ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣವಾಗಿರಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ ಪರ್ಣಪಾತಿ ಸಸ್ಯಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಬಿದಿರಿನ ಪುನರುತ್ಪನ್ನವನ್ನು ತೆರೆದ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನೆಡು ತೋಪಿನಂತೆ ಇಲ್ಲವೇ ನಿಂತ ಮರಗಳ ತೆರೆದ ಸಂದುಗಳಲ್ಲಿ 45 ಸೆಂ ಮೀ. ಘನ ಅಳತೆಯ ಗುಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ತುಂಬಾ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಪ್ರಕಂಡವಾದ ಬೇರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಿದಿರಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಭೂಸವಕಳಿಯನ್ನು ತಡೆಯುವ ಉತ್ತಮ ಸಾಧನವೆನಿಸಿದೆ. ಇದರ ಎಲೆಗಳು ನೆಲಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಹಸಿರು ಗೊಬ್ಬರ ಒದಗಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಇದರ ತೋಗಟೆಯನ್ನು ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಕಳೆನಾಶಕಗಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ

ಉಪವಿಷಯ : ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ವಿಭಾಗ : ಹಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಕೆ. ಮೋಹನ್‌ದಾಸ್

ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ : ಉಷಾ ಎಂ.ಟಿ.

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ಚೇತನಾ ಹೆಚ್. ಬಿ, ಕಿರಣ್‌ಕುಮಾರ್ ಕೆ.ಎಸ್, ಜಯಂತಿ ಎಂ. ಆರ್.
ಸುಪ್ರಿಯಾ ಕೆ.ಸಿ.

ಶಾಲೆ : ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಶಿಗ್ಗಾ-ಇಂಡುವಳ್ಳಿ ಸೊರಬ ತಾಲ್ಲೂಕು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಕಳೆನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳು ಗೆದ್ದಲಿ ಇರುವೆ, ಕುಂಬಾರಹುಳು-ಎರೆಹುಳು ಇವೆಲ್ಲಾ ನಶಿಸಿ ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಭೂಮಿ ಬರಡಾಗುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಿ ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಕಳೆನಾಶಕ ಸಿಂಪಡಿಸಿದ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವುದು.
- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ.
- ಕೃಷಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ವಿಷಯದ ಉಪನ್ಯಾಸ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಕಳೆನಾಶಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಿಷಕಾರಿ ವಸ್ತುಗಳು ಹರಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಸೇರಿ, ನೀರು ಕಲಿಷಿತವಾಗಿ ಸಸ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆನಾಶಕ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಉಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆ ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಹಾನಿ-ಅಲ್ಲದೇ, ಈ ವಿಷ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಆಹಾರ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಕಳೆನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರ ಬದಲಿ-ಬೆಳೆಸರದಿಪದ್ಧತಿ, ಜೈವಿಕ ವಿಧಾನ, ಸೋಪ್ಪು ಹೊದಿಕೆ ವಿಧಾನ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹೊದಿಕೆ ವಿಧಾನ ಕೈಯಿಂದ ಕಳೆ ಕೀಳುವುದು, ಕುಂಟೆ ಹೊಡೆಯುವುದು ಮುಂತಾದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಪರಿಸರದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದಾತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಾಂದ್ರತೆ ಹಾಗೂ ಕನಿಷ್ಠ ಜೀವನದ ಗುಣಮಟ್ಟದಿಂದ ಭೂ ನಾಶದ ಕಡೆಗೆ ಮಾನವನ ನಡುಗೆ.

ಉಪವಿಷಯ : ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ವಿಭಾಗ : ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಶ್ರೀಮತಿ ಉಮಾದೇವಿ, ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್

ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ : ರವಿಕಿರಣ್ ಕೆ.ಎನ್

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ನಂದೀಶ್.ಸಿ, ಅರಣ್ ಕುಮಾರ್ ಎಂ.ಎನ್, ಹೆಮಂತ್‌ಕುಮಾರ್ ವಿ.ಎಮ್, ಶರತ್ ಎಂ.ಎಸ್.

ಶಾಲೆ : ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಅರಳಾಳು ಸಂದ್ರ, ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕು ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಅಸಮತೋಲನ ಉಂಟಾಗಿ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿ ಕುಂಟುತ್ತಾ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವುಗಳು ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗೂ ಜನರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರೆಯದೆ ಕುಸಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಜೀವನದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಜನಸಾಂದ್ರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವಿವಿ ಮೂಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವೇ ಈ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಭೇಟಿ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.
- ಕುವೆಂಪುನಗರದ ಜನರ ಭೇಟಿ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
- ಕರಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸ್ಲಮ್ ಜನರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ನೀರು ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರಸ್ತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ನೀಡುವುದು. ಮನೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಆವರಣವನ್ನು ಶುಚಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದು, ಹಿರಿಯರಿಗೆ ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಕೊರತೆ, ಆರೋಗ್ಯದ ಕೊರತೆ ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದು, ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಮೂಲಕ ಉಚಿತ ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಮಾಡಿ ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಸದೃಢಗೊಳಿಸುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಜನಸಾಂದ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಮಾನವನು ಭೂನಾಶದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡುತ್ತಾನೆ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಗೂ ಚಿಕ್ಕ ಕುಟುಂಬದ ಅನುಕೂಲದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ರೈತಮಿತ್ರನೇ ನಿನಗೇಕೆ ಬಂತು ಕುತ್ತು!
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂಮಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ನಗರ ಕಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ವೇತ ಕೆ.
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಕುಶಾಲ್ ಎಂ. ಗೌಡ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಸುಮಂತ್, ಸಿ.ಪಿ, ನಿಖಿಲ್ ಗೌಡ. ಪಿ, ಸಾಗರ್ ಪಿ, ಚೇತನ್. ವಿ. ಆರ್
ಶಾಲೆ	: ಸಂತ ಮೈಖೇಲ್ ಆಂಗ್ಲಶಾಲೆ, ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕು, ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಎರೆಹುಳುಗಳ ಸಂತತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೂಕ್ತ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು. ಎರೆಹುಳುಗಳ ಸಂತತಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು. ಎರೆಹುಳುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ, ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಯೋಜನಾ ತಂಡದೊಂದಿಗೆ ರೈತ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
- ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳ ರೈತರ ಸಮೀಕ್ಷೆ.
- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಮಿತಿಮೀರಿ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆ, ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸದಿರುವುದು. ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿರುವುದು. ಇವು ಎರೆಹುಳುಗಳ ಸಂತತಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳು ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಮಾಡಲು ಒತ್ತು ನೀಡುವುದು-ಮಿತಿಯಾಗಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಸುವುದು. ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು. ಈ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಎರೆಹುಳುಗಳ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಲೂಬಹುದು ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಲೂಬಹುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಎಳ್ಳೇ ಇಲ್ಲದೆ ಹಬ್ಬುವಂಟೆ?
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಉಮಾದೇವಿ, ವಿನಯಕುಮಾರ್
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಚೈತ್ರೇಶ್.ಸಿ.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ರಶ್ಮಿತ ಡಿ, ಪ್ರಕಾಶ್ ಎಂ.ಎಸ್, ಕಿರಣ್ ಕುಮಾರ ಬಿ.ಆರ್, ಹರ್ಷ
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಅರಳಾಳು ಸಂದ್ರ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕು ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಎಳ್ಳೇದೆಲೆಯು ವಾಣಿಜ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದೇ ರೈತರು ಇದನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಇಡೀ ಬಳ್ಳಿಯೇ ಒಣಗಿ ಹೋಗಿತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು

ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ

- ಕೃಷಿ
- ವಿಳ್ಯೇದಲೆ ಬೆಳೆಯ ಜಮೀನಿನ ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ.
- ರೈತರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ.
- ಕೃಷಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸೋಡಿಯಂ ಅಂಶ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಆಮ್ಲಾಂಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಭೌತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಕುಸಿತಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಣ್ಣಿನ ವಾಹಕತ್ವ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಲವಣಾಂಶದ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಸಸ್ಯಗಳು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತವೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಪಿ.ಹೆಚ್ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಕ್ಷಾರ ಮಣ್ಣಿನೊಂದಿಗೆ ವರ್ತಿಸಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್‌ಗಳು ಸಿಗದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆಗ ಸಸ್ಯಗಳು ರೋಗ ಬಂದು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ರಂಜಕ ಕ್ಷಾರ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕರಗದೆ ಇರುವ ಘನ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಮಣ್ಣು ಲವಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಕಾರ್ಬೋನೇಟ್‌ನ್ನು ಹೀರಿ ಸಸ್ಯಗಳ ಬೇರು ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ರೈತರು ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಮಣ್ಣನ್ನು ತಟಸ್ಥಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ವಿಳ್ಯೇ ಇದ್ದು ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: “ಜೀವಸಲೆ ನಾನೇಕೆ ಬರಿದಾದೆ”
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ.
ವಿಭಾಗ	: ಕಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ನಾಗರಾಜ್ ಗೌಡ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಎಂ.ಎಸ್.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ನಿಶಿನ್‌ಕುಮಾರ್, ಚಂದ್ರೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಎಂ, ಪ್ರೇಮಣ್ಣ
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಪದವಿಪೂರ್ವಕಾಲೇಜು, ಮಾಕಳಿ, ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕು, ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಕ್ರಮೇಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಬಹುತೇಕ ಕೆರೆಗಳು ಬತ್ತಿಹೋಗಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಪರಿಹಾರ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಕೆರೆಯಲ್ಲಿನ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಕುಸಿಯಲಿ ಕಾರಣ ತಿಳಿಯುವುದು.
- ಕರಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ನೀರು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಜೀವದ ಸೆಲೆ ಎಂದೇ ಕರೆಯಬೇಕು. ಮಾಕಳಿ, ಹೊಸಳ್ಳಿ, ನಾಯಿದೊಳ ಆರ್.ಎನ್ ಆರ್ ಪುರಗಳಲ್ಲಿ 6 ಕೆರೆಗಳಿದ್ದು, ಹಿರಿಯರ ಮಾಹಿತಿಯಂತೆ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕುಡಿಯಲು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಕ್ರಮೇಣ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಆಳ ಕಡಿಮೆ ಆದ ಹಾಗೆ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಕುಸಿಯಲಿ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ, ಕೆರೆಯ ಒತ್ತುವರಿ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಗಿಡಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಜೀವದ ಸೆಲೆಗಳಾಗಿ ಇರಬೇಕಿದ್ದ ಕೆರೆಗಳು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವಾಗಿದ್ದು ಅಳಿವಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿವೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪೈಪಲೈನ್ ಮೂಲಕ ನೇರವಾಗಿ ಕೆರೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರಿನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ನೇರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಕ	: ಸಿಲಿಕಾನ್ ಜಿಲ್ಲಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಿಲಿಕಾ ದಂಧೆ
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿ.ಎಸ್.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಅಕ್ಷತಾ.ಸಿ.ಆರ್.
ಶಾಲೆ	: ಯಾದವ್.ಆರ್. ಶಮಂತಪ್ರಸಾದ್.ಎಂ. ಎಸ್. ಹೆರಾಲ್ಡ್ ಸನ್ನಿಪೇರಾ ಅರ್ಪಿತಾ.ಹೆಚ್.ಎಸ್.

ಉದ್ದೇಶ :

ಮರಳು ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದ್ದು ರೈತರಿಗೂ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕ ರೈತರಿಗೆ ಮರಳಿನ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಕಣ್ಣು ನದಿಯ ಪಾತ್ರದ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ
- ಮರಳು ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ.
- ಭಿತ್ತಿ ಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯ.

ವಿಷಯ: ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿಯಂತೆ ಮೇಲ್ವಾಗದ ಮಣ್ಣಿಗೆ ರೈತನು ಒಡೆಯನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಮರಳು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು ಅದರ ಮೇಲೆ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೂ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಾರಿಗೆ 13 ರಿಂದ 15 ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಮರಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಹಳ್ಳಿಗಳ ರಸ್ತೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿದ್ದು ಪ್ರತಿ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದು ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸ ಬರಿದಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮರಳು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವವರು ಯಂತ್ರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮರಳು ನೀರು ಹಾಗೂ ಮಣ್ಣಿನ ಮಿಶ್ರಣ ತೆಗೆದು ಶೂಟ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಮರಳು ಅಲ್ಲೇ ಶೇಖರಣೆಯಾಗಿ ಮಣ್ಣು ಸಾಕಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಹತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದಾಗುವ ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿಯನ್ನು ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿ.ಸಿ.ಟಿ.ವಿ. ಅಳವಡಿಸಲು ಜಿಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ರೈತ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲಿ ಜಗ ಉಂಡು ಉಳಿಯಲಿ
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ವೀಣಾ ಎಂ.
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ಅಕ್ಷತಾ.ಪಿ.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಸುಪ್ರಿತ.ಕೆ.ಎಸ್. ದುರ್ಗಾಪ್ರಸಾದ.ಬಿ.ಆರ್. ನಿರಂಜನ.ಆರ್. ಜಯಶ್ರೀ.ಬಿ.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕಗ್ಗಲಹಳ್ಳಿ, ಕನಕ ಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು, ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ

ಉದ್ದೇಶ :

ಯುವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೃಷಿಯಡೆಗೆ ತರುವುದು ರೈತರ ಬೆಳೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಒದಗಿಸಿ ಬೆಲೆ ನಿಗಧಿಪಡಿಸುವುದು. ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರ ಕೊರತೆ ನೀಗಿಸುವುದು ಬೆಳೆವಿಮೆ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ರೈತರ ಭೇಟಿ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ
- ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು
- ಕೃಷಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಘೋಷಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಜಾಥಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸ್ಥಳೀಯ ಗ್ರಾಮವಾದ ಕಗ್ಗಲಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಜಮೀನು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಬದಲಾವಣೆ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದು ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳು ಚಾಲಕ ಅಂಶಗಳು ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಮುಂಗಾರು ಪೂರ್ವ ಮುಂಗಾರು ನಂತರದ ಹಿಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಜಮೀನಿನ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದು ಸ್ಥಳೀಯ ರೈತರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಉದಿಮೆ ಲಾಭ ಅಥವಾ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದರಿಂದ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಅಂದರೆ ಕೃಷಿಯೊಂದನೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ರೇಷ್ಮೆ ಜೇನು, ಕುರಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಕಸುಬುಗಳನ್ನು ರೈತರು ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾವಯವ ಘಟಕದ ಸ್ವಭಾವವೇನು?

ಉಪವಿಷಯ : ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ

ವಿಭಾಗ : ಹಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಲಕ್ಷ್ಮಿ

ತಂಡದ ನಾಯಕಿ : ರೂಪಾ

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ರವಿಕುಮಾರ್, ರಂಗನಾಥ್, ಸುಮಾ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ

ಶಾಲೆ : ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಗಿಲ್ಲೇಸೂಗೂರು, ರಾಯಚೂರು

ಉದ್ದೇಶ :

ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ದೋಷಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಫಲತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು

ಮತ್ತು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಮುನ್ನ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ರೈತರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ
- ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆಯ ವಿಧಾನದ ಅಧ್ಯಯನ
- ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ವಿಷಯ: ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಇಂದು ಮಣ್ಣು, ನೀರು, ಗಾಳಿ, ಬೆಳೆ ಎಲ್ಲವೂ ಕಲುಷಿತ, ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ, ಜೀವ ವೈವಿದ್ಯತೆಗೆ ಕುಂದು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಮರ ಗಿಡಗಳಿಲ್ಲದೆ ಪಕ್ಷಿ ಪರಭಕ್ಷಕಗಳ ಕೊರತೆ, ಬೆಳೆಗೆ ರೋಗ ರುಜಿನಗಳು ಬಾಧೆ, ದನಕರುಗಳಿಗೆ ವಿಷವರ್ಜಿತ ಮೇವು ವಿರಳ, ಮಾನವ ತಿನ್ನುವ ಅನೇಕ ಆಹಾರ ಹಣ್ಣು, ತರಕಾರಿ ವಿಷಪೂರಿತ, ಪಾನೀಯಗಳಲ್ಲಿ ಪೆಸ್ಟಿಸೈಡ್ ಉಳಿದಿರುವ ಉಪಾಯ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ, ಸಸ್ಯಗಳು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಣ್ಣಿನ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗಿರುವ ಲವಣಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ವಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರವಿರಬಹುದು ಬೆಳೆಗಳ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 16-17 ಬಗೆ ಲವಣಗಳು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಈ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯ ಮೂಲಕ ಮಣ್ಣಿನ ಜೀವ ವೈವಿದ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಬೆಳೆ ಪೋಷಿಸುವುದು.

ಶಿಕ್ಷಕೆ : ಡ್ಯಾಡಿ ಕಾಲೋನಿ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳ ಜನಸಾಂದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಜೀವನಗುಣಮಟ್ಟ

ಉಪವಿಷಯ : ಜಮೀನಿನ ಕಾರ್ಯಗಳು

ವಿಭಾಗ : ಹಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಶ್ರೀಮತಿ ಗಂಗೂ ಹುಲಿಯಾಪುರ

ತಂಡದ ನಾಯಕಿ : ಜ್ಯೋತಿ ಚಿಕ್ಕಗೌಡರ್

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ಪುಷ್ಪಾ ಸ್ಥಾವರ ಮಠ, ಚನ್ನವೀರಸ್ವಾಮಿ ಐಜಾಜ್ ಅಹ್ಮದ್, ನೂರ್‌ಪಾಷಾ.

ಶಾಲೆ : ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ರಾಯಚೂರು.

ಉದ್ದೇಶ :

ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜನಸಾಂದ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ಶಕ್ತಿ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ನೆರೆಯ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿ ಅಧ್ಯಯನ
- ಸುತ್ತಲಿನ ಜನರ ಭೇಟಿ ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆ
- ಕರಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣ ಬಹಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದು ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೇಲು ಸೇತುವೆ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದು ವಾಹನಗಳು ದಟ್ಟ ಸಂಚಾರದಿಂದ ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯವು ಜಾಸ್ತಿ ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ನೀರು ಶೇಖರಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪರಿಸರದ ಮೇಲಿನವಾಗುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಫನತಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಣೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಯು ಮಲಿನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಜೈವ ಶಿಥಿಲೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದು ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಶಕ್ತಿಯಾದಂತಹ ಸೌರಶಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಸೋಮಲಾಪುರ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಆಮ್ಲಾಂಕ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಕಾರ್ಬನ್ ಅಂಶದ ಅಧ್ಯಯನ
ಉಪವಿಷಯ	: ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಸುಧೀಂದ್ರ.ಎಸ್.
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ಪ್ರಜ್ವಲ್
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ನಾಗರಾಜ, ನೇತ್ರಾ ಜವಳಿ, ಅಂಬಿಕಾ, ಕಮಲಾಕ್ಷಿ
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ಸೋಮಲಾಪುರ, ಸಿಂಧನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಸೋಮಲಾಪುರದ ಕೃಷಿಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಅಧ್ಯಯನದ ನಂತರ ಸಾವಯವ ಕಾರ್ಬನ್ ಅಂಶವು ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯ ನಿರ್ಧಾರ ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾವಯವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಕಾರ್ಬನ್ ಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು.
- ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ.
- ಮಣ್ಣಿನ ಸಾವಯವ ಕಾರ್ಬನ್ ಅಂಶದ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವಿಕೆ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಮಣ್ಣಿನ ಪಿ.ಹೆಚ್.ಮೌಲ್ಯವು ಆ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಆಮ್ಲೀಯ/ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ಲೀಯ ಹಾಗೂ ತಟಸ್ಥ ಸ್ವಭಾವ ತೋರಿಸುವ ಸಂಖ್ಯಾ ಮೌಲ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ದೊರಕುವ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಪೈಕಿ ಸಾರಜನಕ ರಂಜಕ, ಪೋಟ್ಯಾಷಿಯಂ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗಂಧಕ, ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ, ಮೆಗ್ನೀಷಿಯಂ ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಾದ ಕಬ್ಬಿಣ, ಸತು, ತಾಮ್ರ, ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್, ಬೋರಾನ್ ಲಭ್ಯತೆ ಪಿ.ಹೆಚ್. ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬನೆಯಾಗಿದೆ ಪಿ.ಹೆಚ್. ಮಾಲ್ಯ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾಗ ಸಸ್ಯಕ್ಕೆ ಪೂರೈಕೆಯಾದ ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯಂ, ಕಬ್ಬಿಣ, ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್, ವಿಷಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೋಶದ ಪೂರೈಕೆ ಹಾನಿಮಾಡುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಸಾವಯವ ಕಾರ್ಬನ್ ಅಂಶ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯ ನಿರ್ಧಾರಕ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳೆತ ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥವು ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಜೊತೆಗೆ ಕಾರ್ಬನ್ ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ಸಿ.ಇ.ಸಿ. ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಪೋಷಕಾಂಶ ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ.

- ಶಿಕ್ಷಣ :** ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಗಳು
ಉಪವಿಷಯ : ನಿಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ
ವಿಭಾಗ : ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಶ್ರೀಮತಿ ಶಶಿಕಲಾ
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ : ಮಾರಮ್ಮ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಶೃತಿ, ರಾಧಿಕಾ, ನಾಗರಾಜ

ಶಾಲೆ : ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ನವಲಕಲ್, ಮಾನವಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಮಣ್ಣಿನ ಮುಕ್ತಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡದೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿದ್ದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಭೂಸವಕಳಿ ಮುಂತಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಒತ್ತಡಗಳು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಭೂನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಆಯ್ಕೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ
- ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು
- ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು.

ವಿಷಯ: ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ನವಲಕಲ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಬಳಕೆಯ ಮಣ್ಣಿನ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲ್ಮೈನಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಮಾದರಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಒಣಗಿಸಿ ಪುಡಿ ಮಾಡಿ 2 ಮಿ.ಮಿ. ವಂದರಿಯ ಮೂಲಕ ಸೋಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಲೇಬಲ್ ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾದರಿಗೂ ನೀರು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಮಣ್ಣಿನ ಬಣ್ಣ, ಹೆಚ್.ಪಿ. ಸಾವಯವ ಕಾರ್ಬನ್ ಅಂಶ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು ನಂತರ ಯಾವ ಮಣ್ಣು ಸಾವಯವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಕ್ಷಾರಿಯಾಗಿದ್ದು ಕೃಷಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ್ದು ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಕ್ಷಾರಿಯತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಜಿಪ್ಸಂಲವಣವನ್ನು ಬಳಸುವುದು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಬದಲು ತಿಪ್ಪೆಗೊಬ್ಬರ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಮಳೆ ನೀರಿನ ಶೇಖರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ

ಉಪವಿಷಯ : ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ

ವಿಭಾಗ : ಹಿರಿಯ ನಗರ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಅನುಸೂಯಾ.ಎಸ್. ಹವಲ್ದಾರ್

ತಂಡದ ನಾಯಕಿ : ಮಂಜುನಾಥ್ ಮೂರೆಪ್ಪ

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ವಿಶ್ವನಾಥ್, ಜಿಲಾನಿ ಅಹ್ಮದ್, ನಾಗರತ್ನ ವರ್ಷ.

ಶಾಲೆ : ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಜಹೀರಾಬಾದ, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ವರ್ಷವರ್ಷವೂ ಉಲ್ಪಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಅಂತರ್ಜಲಮಟ್ಟ, ಅತಂಕಕಾರಿಯಾಗಿರುವ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ತಿಳಿದ ನಾವು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಮಣ್ಣಿನ ತೇವಾಂಶ ಮತ್ತು ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ಗ್ರಾಮದ ಮನೆಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.
- ಮಳೆನೀರನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ, ಇಂಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.
- ಕರಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ವಿಷಯ: ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ನೆರೆ ಮತ್ತು ಬರಗಳ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ಏರುತ್ತಿರುವ ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ ಜಲಚಕ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಕಾಲ ಮಳೆ ನೆರೆ ಹಾವಳಿಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿವೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರ ಅನುಭವದ ಪಾಠದಿಂದ ಹೆಚ್ಚೆ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದು ಇಂದಿನ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದೆ. ಕೆರೆಕಟ್ಟಿಗಳಿಂದ ಮನೆ ಮತ್ತು ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬಳಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಛಾವಣಿ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹ, ನೀರಿನ ಶೇಖರಣೆಯ ತೊಟ್ಟಿ ಕೊಳವೆಬಾವಿಯ ಜಲಮರುಪೂರಣ, ಇಂಗು ಗುಂಡಿಯ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಇಂಗಿಸಿ ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿಗಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಉಳಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ರೈತರಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ತ್ರಿಪರ್ಣಿ ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ಕೀಟನಾಶಕ ನಾವದನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸೋಣ.
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ಜ್ಯೋತಿ ಹಿರೇಮಠ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಭಾಗ್ಯ, ಪರವಿನಬಾನು, ಪ್ರೇಮಾ, ಫರಜಾನಾಬೇಗಂ
ಶಾಲೆ	: ಬಾಲಕೀಯರ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಮುದಗಲ್ಲ, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಫಲವತ್ತತೆ ಕಡಿಮೆಮಾಡುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ದೂರವಿರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಡೆಯೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮದೇ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿಗುಣ ಇರುವ ತ್ರಿಪರ್ಣಿ ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ಕೀಟನಾಶಕ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಎಂಬುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ರೈತರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ
- ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ಕೀಟನಾಶಕದ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ
- ಕರಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ಕೀಟನಾಶಕವನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅಲೌಕಿಕ ಶಕ್ತಿಗಾಗಿ ಭಾರತೀಯರು ಗೌರವಿಸುತ್ತಿರುವ ಬೇವಿನ ಮರ, ಈ ಮರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಜಾಫೈರೆಕ್ಸಿನ್ ಎಂಬ ವಿಷವಿದೆ ಬೇವಿನ ಬೀಜದಲ್ಲಿರುವ ಔಷಧೀಯ ಗುಣ ಮತ್ತು ಅದರ ತೊಗಟೆಗಳನ್ನು ಕೀಟನಾಶಕವಾಗಿ ಬಳಸುವುದು ಎರಡನೇಯದಾಗಿ ಅಡುಸೋಗೆ ಮತ್ತು ಮೂರನೇಯದಾಗಿ ಬಳಸಿರುವ ಸಸ್ಯವೆಂದರೆ ವಿಷಮಧಾರಿ ಈ ಮೂರು ಸಸ್ಯಗಳ ಜೊತೆ ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ ಗೋಮೂತ್ರವನ್ನು ಅಮೋನಿಯದ ಅಂಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ : ಸಸ್ಯಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ತ್ರಿಪರ್ಣಿ ಕೀಟನಾಶಕದ ಕಷಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 40 ಮೀಲಿ ಲೀಟರ್‌ನಂತೆ ಸಿಂಪರಣಾಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬಹುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿಯ ಮಣ್ಣಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಜೀವಾಮೃತ
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಹನುಮೇಶ್
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ಗೌರಿಶಂಕರ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಚಾಂದುಬೀ, ನಾಗರಾಜ, ನಾಗಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಶರಣಪ್ಪ
ಶಾಲೆ	: ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿದ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ರವುಡಕುಂದ ಸಿಂಧನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಮಣ್ಣಿಗೆ ತಕ್ಕ ಬೆಳೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಜೀವಾಮೃತ ಬಳಸಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಎಂಬುದರ ಯೋಜನೆಯ ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿಯ ಮಣ್ಣಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಜೀವಾಮೃತ.

ವಿಧಾನ :

- ರೈತರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ
- ಜೀವಾಮೃತ ತಯಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ
- ಜೀವಾಮೃತದಿಂದ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಯ ರೈತರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ರೈತರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ರಾಸಾಯನಿಕವಲ್ಲದ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಸ್ಥಳೀಯರಿಂದಲೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಜೀವವಂತಮಾಡಿ, ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಗರಿಷ್ಠಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದೇ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ, ಇದೆಲ್ಲಾ ಜೀವಾಮೃತದಿಂದ ಸಾಧ್ಯ. ಜೀವಾಮೃತವು ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಲ್ಲದೇ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಕಡಿಮೆ ಇಳುವರಿ ದೊರೆತರೂ ಧಾನ್ಯಗಳು ವಿಷರಹಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶುದ್ಧ ಫಸಲು ಇದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಬಂಡವಾಳ ಕಡಿಮೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ನಡೆಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದು ರೈತರ ಹಿತರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ-ಸಾವಯವ ತೋಟ ಸಮೃದ್ಧಿಯ ನೋಟ
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಯಶೋಧ್.ಆರ್.
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ತೇಜುನಾಯಕ್
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ರವಿರಾಜ್, ಸಚಿನ್, ಪ್ರಭಾಕರ್, ತಾಯಮ್ಮ
ಶಾಲೆ	: ಕೆ.ಪಿ.ಸಿ.ಎಲ್. ಡಿ.ಎ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸ್ಕೂಲ್, ಶಕ್ತಿನಗರ, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾದ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯ ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಎಂಬುದೇ ಈ ಪ್ರಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.
- ಎರೆಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆಯ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಅದರ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ.
- ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಜೀವಾಮೃತ, ಬೀಜಾಮೃತ, ಜೀವನ ಮಿತ್ರ, ಅಗ್ನಿಹೋಮ, ಪಂಚಗವ್ಯ, ಎರೆಗೊಬ್ಬರ ಕೃಷಿ ಈವೆಲ್ಲವೂ ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು, ಪ್ರಾಣಿ ಹಾಗೂ ಸಸ್ಯ ಜನ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಮ್ಮಿಲನ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರತೆಯ ಮೂಲಕ ರೋಗ ಮತ್ತು ಕೀಟಗಳ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸುಸ್ಥಿಗಾಗಿ ಕೊಂಡಯ್ಯುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಕೃಷಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಜೀವಂತಮಾಡಿ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಇಳುವರಿಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ವಿಧಾನವು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ, ಇದರಿಂದ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಕುರಿ ಗೊಬ್ಬರ ಸಾವಯವ ಚಿನ್ನ
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನ ಬಳಕೆ ಕುರಿತು ಜನಜನಿತ ಜ್ಞಾನ
ವಿಭಾಗ	: ಕಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಕಬ್ಬಿನ ಕಂತಿಮಠ ಎ.ಹೆಚ್.
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ಪ್ರಸಾದ ಶಿ.ಶಿಗ್ಗಿ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಪವಿತ್ರ, ಚೇತನ, ಜೀವನ, ಶಂಭುಲಿಂಗಪ್ಪ, ಮನು ಸುರೇಶ್.
ಶಾಲೆ	: ಎಸ್.ಜೆ.ಎಂ. ಅಂಗವಿಕಲರ ವಸತಿಯುತ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಶ್ರೀ ಹೊಸಮಠ ಹಾವೇರಿ, ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಮಣ್ಣನ್ನು ಬರಿ ಮಣ್ಣೆಂದು ಭಾವಿಸದೆ ಹೊನ್ನಿನ ಅಗರವೆಂದು ಅರಿತು ಹದವರಿತು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಮಣ್ಣಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಮತ್ತು ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮಾಡುವ ಖರ್ಚು ಮುಂದೆ ಅಧಿಕ ಆದಾಯವನ್ನು ತರಬಲ್ಲದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ

ವಿಧಾನ :

- ಸರ್ವೆ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ದೊರೆತ ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ
- ಕೃಷಿ ತಜ್ಞರು ಮತ್ತು ವೈದರ ಬೆಳೆ ಚರ್ಚೆ
- ಪಥಸಂಚಲನದ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯ

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಕೃಷಿಕನು ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದು ಒಂದು ಉಪಕಸುಬು ಆಗಿದ್ದು ಇದು ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ, ಹೈನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿದ್ದು ರೈತನ ಜೀವನ ಶೈಲಿ ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿತ್ತು. ಇಂದು ರೈತನು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಲ್ಲದೇ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈ ರಸಗೊಬ್ಬರದ ಬದಲು ಕುರಿಗಳನ್ನು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ತರಬಿಡುವುದರಿಂದ ಕುರಿಗಾರರಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮತ್ತು ರೈತರ ಜಮೀನುಗಳು ಫಲವತ್ತಾಗಿ ಫಸಲು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬರುವುದು ಏಕೆಂದರೆ ಕುರಿಗೊಬ್ಬರವು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸಾವಯವ ಅಂಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣುಜೀವಿಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಮಣ್ಣು ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿಕಿರಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೀರಿಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಉಷ್ಣಾಂಶವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ರೈತರು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸದೆ ಕುರಿಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚುವುದು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಬಹುದು ಸಮೃದ್ಧಿಯಾದ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಶಿಕ್ಷಿಕೆ : ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣ ಸೂಚಿಯಾಗಿ ಎರೆಹುಳು

ಉಪವಿಷಯ : ಭೂಮಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು

ವಿಭಾಗ : ಹಿರಿಯ ನಗರ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ವಿ.ಎನ್. ಹಾವನೂರು

ತಂಡದ ನಾಯಕಿ : ಶ್ರೀಧರ್.ಕೆ.ಗೊಂದಿ

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ಗಣೇಶ್ ಶಂ. ಬಂಗಾರಿ ವಿಜೇತ ಸುಬಣ್ಣನವರು, ಮಹಮ್ಮದ್ ಶರೀಫ್‌ನಧಾಫ್, ಸುಜಾತ.

ಶಾಲೆ : ಶ್ರೀ ಕಾಳಿದಾಸ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಹಾವೇರಿ, ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎದುರಾಗುತ್ತಿವೆ. ಮಣ್ಣಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ರೈತರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ರೈತರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ
- ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರದ ತಯಾರಿಕೆ ಪದ್ಧತಿಗಳು
- ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಕರಣೆ
- ಸರ್ವೆ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ

ವಿಷಯ: ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸಾವಯವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವ ಸಮಸ್ತ ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗದವರ ಪಾಲಿಗೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಬಲ ಎರೆಹುಳುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಾಕಣೆ ಇದು ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಉಳುಮೆ

ಮಾಡುವಂತಹ ಜೀವಿಯಾಗಿರುವುದು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಿದ್ದ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ಎರೆಹುಳುಗಳು ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಅವುಗಳನ್ನು ಜಠರದಲ್ಲಿ ವಿಭಜಿಸಿ ವಿವಿಧ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಹಿಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತವೆ ಈ ಹಿಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಎರೆಹುಳುಗೊಬ್ಬರ ಅಥವಾ ಕಾಪೋಸ್ಟ್ ಎನ್ನುವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಾದ ಸಾರಜನಕ, ರಂಜಕ ಮತ್ತು ಪೋಟಾಷ್ ಮತ್ತು ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಾದ ಕಬ್ಬಿಣ, ಸತು,ಬೋರಾನ್ ಹಾಗೂ ಮಾಲಿಬ್ಡಿನಂ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಯುಡ್ರಿಲಸ್ ಹಾಗೂ ಟಿಸೀನಿಯ ತಳಿಯ ಎರೆಹುಳುಗಳೂ ಕಾಂಪೋಸ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡಲು ಉತ್ತಮ ಪ್ರಭೇದಗಳಾಗಿದ್ದು ಇವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಮಣ್ಣಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಗಟ್ಟಿ ಕಸ ನಿರ್ವಹಣೆ
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂಮಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ವೀರೇಂದ್ರ ಬಾಸೂರು
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ವಾಣಿಶ್ರೀ ಸವಣೂರು
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಶಿವಕುಮಾರ್ ಹೆಚ್, ದಯಾನಂದ ಎಲ್.ಎಸ್, ನೇತ್ರಕುಮಾರಿ, ಪ್ರದೀಪ ಜಿ.
ಶಾಲೆ	: ಶ್ರೀ ಕನಕದಾಸ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕಾಗಿನಲೆ, ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಗಟ್ಟಿ ಕಸವು ಮಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ತಿಳಿಸುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ

ವಿಧಾನ :

- ರೈತರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ
- ಘನ ತಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು
- ಕರ ಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ಬಳಸಿ ಬಿಸಾಡಲಾಗುವ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತುಂಡುಗಳು ರಸ್ತೆ, ಹೊಲಗದ್ದೆ, ತೋಟ, ಬಂಜರುಭೂಮಿ, ಕಸದ ರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಾಡಿರುತ್ತಿವೆ. ಇವು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೊಳೆಯದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಭೂಮಿಯ ನೀರನ್ನು ಹಿಂಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂತರ್ಜಲ ಮಳೆಯ ನೀರನ್ನು ಮರುಪೂರಣ ಹೊಂದಲು ಅಡ್ಡಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಗಣಿಕಾರಿಕೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಕಸ ಹಾಗೂ ಮಣ್ಣು ರಾಶಿಗಳು ಸಹ ಅಡ್ಡಿ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕಬ್ಬಿಣ, ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಅದಿರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಾಗ ಉಳಿಯುವ ಮಣ್ಣಿನ ರಾಶಿಗಳು ಮಳೆ ನೀರಿನ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಕೆಸರು ಉಂಟಾಗುವುದು ಅಂತಹ ಕೆಸರು ನೀರು ನದಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿದಾಗ ಹಾಗೂ ಕೆರೆಕುಂಟೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿದಾಗ ತಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಸರು ಶೇಖರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತರ್ಜಲ ಪೂರೈಕೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮೀನುಗಳಂತಹ ಜಲಚರ ಜೀವಿಗಳ ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಉಂಟು ಮಾಡಿ ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಎಲೆ ಕಸವನ್ನು ಬಳಸಿ ಎರೆಗೊಬ್ಬರ, ಹಸಿರು ಎಲೆ ಗೊಬ್ಬರದಂತಹ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಭೂಮಿಗೆ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಗವ್ಯದ ಪಾತ್ರ

ಉಪವಿಷಯ : ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ

ವಿಭಾಗ : ಹಿರಿಯ ನಗರ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಕರೇಗೌಡ ಎಫ್ ಎನ್.

ತಂಡದ ನಾಯಕಿ : ವಿನಾಯಕ ಮಳಗಾವಿ

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ಶಿವಾಜಿ ಸೌಭಾಗ್ಯನೂರಾಪುರ, ಹೊನ್ನಮ್ಮ, ಗಂಗಮಾಳಪ್ಪ

ಶಾಲೆ : ಎಸ್.ಜಿ. ಎಂ. ಅಂಗವಿಕಲರ ವಸತಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಹೊಸಮಠ, ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯು ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದ್ದು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿರುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಕಾಪಾಡಬಹುದು ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ಬೆಳೆ ಪ್ರಚೋದಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಪಂಚಗವ್ಯ ಪ್ರಚೋದಕವನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಫಸಲು ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬುದರ ಉದ್ದೇಶವೇ ಈ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಸಿದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಕರ ಸಮೀಕ್ಷೆ
- ಪಂಚಗವ್ಯ ತಯಾರಿಕೆಯ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ
- ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಪಂಚಗವ್ಯದ ಮೂಲಕ ಪೋಷಕಾಂಶ ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಗವ್ಯದ ಬಳಕೆ ಅತಿ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಪಂಚಗವ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಾಡುಬಹುದು ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪಡಿಸಬಹುದು ಇದು ಸಸ್ಯ ಪ್ರಚೋದಕಂತೆ ಫಸಲು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಇದು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಪೋಷಕಾಂಶ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ರೈತರು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ತ್ಯಜಿಸಿ, ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಬಳಸುವಂತೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಜೈವಿಕ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಕೀಟ ಮತ್ತು ರೋಗಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕೈಗೊಂಡು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸುಸ್ಥಿರ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಿಕೆ	: ಪರಿಕ್ಷಿಸು ನೀ ಹೊಲದ ಮಣ್ಣು, ಆಹಾರ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ಊಣ್ಣು
ಉಪವಿಷಯ	: ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ
ವಿಭಾಗ	: ಕಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಕಬ್ಬಿನ ಕಂತಿಮಠ ಎ.ಹೆಚ್.
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ನಿವೇದಿತಾ.ಬಿ.ಓಂಕಾರಣ್ಣನವರ್
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಸೈಭಾಜ.ಸು.ಬೆಂಡಿಗೇರಿ, ದೀಪರ್.ಸಿ.ಮಡಿವಾಳರ್, ಅರ್ಚನ.ಬಿ. ದೈವಜ್ಞ, ಆದಿತ್ಯ.ಆರ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ.
ಶಾಲೆ	: ಎಸ್.ಜಿ.ಎಂ. ಅಂಗವಿಕಲರ ವಸತಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಹೊಸಮಠ, ಹಾವೇರಿ, ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಭೂಮಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವುದು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಗೆ ಮೊದಲು ಮಟ್ಟಿಲು.

ವಿಧಾನ :

- ಮಣ್ಣು ಮಾದರಿ ತೆಗೆಯುವ ವಿಧಾನ
- ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಾವಯವ ವಸ್ತುವಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು
- ವಿದ್ಯುದ್ವಾಹಕತ್ವ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ
- ಕರಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಮಣ್ಣಿನ ಗಣಧರ್ಮಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬೆಳೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದು ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾವಯವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ರಸಸಾರವನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕಾಪಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹಾಗೂ ಪರಿವರ್ತಕಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಮುನ್ನ ಮಣ್ಣನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಸಾವಯವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಬಳಸುವ ಬಾಲ್ಕಲೆ ಮತ್ತು ಬ್ಲಾಕ್ಸ್ ರವರ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ಸಮಯ ಬೇಕು ಇಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೈತರನ್ನು ತಲುಪಿ ಹಾಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಪ್ರಿಯವಲ್ಲ ಬೆಳೆಯುಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನಾಗಿಸಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಇದೆ ಅರೆಕೊಳತೆ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಇಂಗಾಲ ಕಡಿಮೆ ಸಾರಜನಕ ಹೊಂದಿದ ಸಾವಯವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದಾಗ ತಕ್ಷಣ ಸಾರಜನಕದ ಕೊರತೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದಾಗ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಾದ ಸಾರಜನಕ, ರಂಜಕ, ಪೋಟ್ಯಾಷ್, ಸುಣ್ಣ, ಮೆಗ್ನೀಷಿಯಂ, ಗಂಧಕ, ಹಾಗೂ ಲಘುಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗೆ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವುದು.

ಶಿಕ್ಷಕೆ	: ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯಸೂಚಿಯಾಗಿ ಎರೆಹುಳು
ಉಪವಿಷಯ	: ನಿಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಅಖಿಲಾ ಹೆಬ್ಬಾರ
ತಂಡದ ನಾಯಕಿ	: ಮೇಘಾ ಪಟ್ಟಣ ಶೆಟ್ಟಿ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಪುಷ್ಪಾವತಿ ಕುಳೇನೂರು, ಸಹನಾ ಜವಳಿಗೇರಿ, ಬಾಬರ ಇಂಗಳಗಿ, ದರ್ಶನ ತಳವಾರ
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಹತ್ತಿಮತ್ತೂರು, ಸವಣೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಕೃಷಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗುವ ಮಾರ್ಗವಿರುವುದರಿಂದ ಕೃಷಿ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಎರೆಹುಳುಗೊಬ್ಬರ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರೈತರು ಹೆಚ್ಚೆ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ರೈತರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಕಿರು ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಈ ಯೋಜನೆ

ವಿಧಾನ :

- ರೈತರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ
- ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳು
- ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಣೆ
- ಸರ್ವೆ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯ

ವಿಷಯ: ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಎರೆಹುಳುವಿನ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಂಡು ಎರೆಹುಳು ವಿಸರ್ಜಿಸುವ ಮಲ ಉತ್ಪನ್ನ ಬೆಳೆ ಪೋಷಕಾಂಶ ಎರೆಹುಳುಗಳು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಶಿಥಿಲೀಕರಿಸುವುದಲ್ಲದೇ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರಂಧ್ರಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಸ್ಯದ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ಜೀವ ಚೈತನ್ಯ ನೀಡುವ ಆಮ್ಲಜನಕ, ಇತರ ಪೋಷಕಾಂಶ ಸರಾಗವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎರೆಹುಳುಗಳು ಕೊರೆದು ರಂಧ್ರಗಳ ಗೊಡೆಗಳಿಗೆ ಅದರ ಮೈಯಿಂದ ಸ್ರವಿಸುವ ದ್ರವ ಲೇಪನಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ರಂಧ್ರದ ಒಳಮೈ ಗಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಣ್ಣು

ಕುಸಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೇ ಮಳೆ ನೀರು ಈ ರಂಧ್ರದ ಮೂಲಕ ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಇಳಿಯುವುದು ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ನೆಲದ ಆಳಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜೀವ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ವಸ್ತುಗಳು ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದರೆ ಪರಿಸರವನ್ನು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಮಣ್ಣಿನ ಸೋಸುವಿಕೆ (ಶೋಧನಾ) ಗುಣ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಉಪವಿಷಯ : ನೆಲದ ಗುಣಧರ್ಮ

ವಿಭಾಗ : ಹಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಫಿ. ಎಮ್. ಗಡ್ಡದೇವರಮಠ

ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ : ಜಮೀರ್ ಬಾಲೇಬಾಯಿ

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ವಿನಾಯಕ ಉದಗಟ್ಟಿ, ಅಕ್ಕಮ್ಮ ಗೊಂದಿ, ಪ್ರತಿಭಾ ಅರಮನಿ, ಸುಮಾಬಾರ್ಕಿ

ಶಾಲೆ : ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಹಾವನೂರು, ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಉಳುಮೆಗೆ ಮುನ್ನ ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿ ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಮಣ್ಣಿನ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವಿಧಾನ.
- ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ತಜ್ಞರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.
- ಕರಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಮಣ್ಣು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ವಾಯುಗುಣದ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಶಿಲೆಗಳ ಶಿಥಿಲಕರಣ ಉಂಟಾಗಿ ಮಣ್ಣು ರಚಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಮೂಲ ಬಂಡೆಗಳಿಂದ ಉದುರಿದ ಖನಿಜಗಳು ರೂಪಾಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡ ಖನಿಜಗಳು ಹಾಗೂ ನಿಧಾನಗತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗುವ ಇತರೆ ಸಂಯುಕ್ತಿಗಳು ಒಂದು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನೀರಿನಿಂದಲೇ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದಲೇ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಈ ಬದಲಾವಣೆ ಹಾಗೂ ಕಣಗಳ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು ಮಣ್ಣಿನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಗಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶುಷ್ಕ ಮತ್ತು ಅರೆಶುಷ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಆವಿಯಾದಂತೆ ಕರಗಿದ ಲವಣಗಳು ಸಾಂದ್ರವಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬರುವುದು. ಇದೇ ಭೂಮಿಯು ಮುಂದೆ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಲವಣಯುಕ್ತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಾಗುವುದು. ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಬಸಿಯುವಿಕೆಯು ಒಂದೇ ನಾಣ್ಯದ ಎರಡು ಮುಖಗಳಿದ್ದಂತೆ ಬಸಿಯುವಿಕೆಯ ನೀರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಗುವ ಪ್ರಮಾಣವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು. ಇದನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಸಿಗಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದರಿಂದ ನೀರಿನ ಬಸಿಯುವಿಕೆಯು ಸುಗಮವಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಲದ ಮುಟ್ಟುವನ್ನು ಸಸ್ಯ ಬೇರಿನ ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ತಗ್ಗಿಸಬಹುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಣ್ಣನ್ನು ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಕೃಷಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಧೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಬಹುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಬೀದರ ಕೋಟೆಯ ಮಣ್ಣು - ಬಿದರಿ ಕಲೆಗಾಗಿ ಅದರ ಉಪಯೋಗ
ಉಪವಿಷಯ	: “ಜಮೀನ ಬಳಕೆಯ ಕುರಿತು ಜನಜನಿತ ಜ್ಞಾನ”
ವಿಭಾಗ	: ನಗರ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀ ಕಾಶೀನಾಥ ಬಿರಾದಾರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಸುಲಭಾ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಶ್ವೇತಾ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಶೃತಿ, ಗೌತಮಿ, ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ
ಶಾಲೆ	: ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಬಾಯಿ ಕನ್ಯಾ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಬಿ.ವಿ.ಬಿ. ಕಾಲೇಜು ರಸ್ತೆ

ಉದ್ದೇಶ :

ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ, ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಉಪಯೋಗ ಅರಿಯುವುದು. ಬೀದರ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಮಣ್ಣಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ತಿಳಿಯುವುದು. ಬಿದರಿ ಕಲೆಗಾಗಿ ಬೀದರ ಕೋಟೆಯ ಮಣ್ಣಿನ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಬಿದರಿ ಕಲೆಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬೇಟಿ ನೀಡಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.
- ಬಿದರಿ ಕಲೆಯ ಕಪ್ಪು ಮೇಲ್ಮೈ ಮೇಲೆ ಶುದ್ಧ ಬೆಳ್ಳಿಯ ತಂತಿಯಿಂದ. ನಿರ್ಮಿಸುವ ಸುಂದರ ಕಲಾಕೃತಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ತಿಳಿಯುವುದು.

- ಬಿದರಿ ಕಲೆಯ ವಸ್ತುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅನಶ್ಯವಿರುವ ವಸ್ತುಗಳ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಬಿದರಿ ಕಲೆಯ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಈ ಮುಂದಿನ ಹಂತಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ 1) ಮೂಲಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳ ಮಿಶ್ರಣ ತಯಾರಿಕೆ 2) ಹುದಾನಿ ಮಾದರಿ ಅಂದರೆ ಅಚ್ಚು ಹಾಕುವುದು. 3) ಪೈಲಿಂಗ್ 4) ನಕಾಕ್ಷೆಕಾರಿ ಬರೆಯುವುದು. 5) ಅಲಂಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳ್ಳಿ ತಂತಿಯ ಉಪಯೋಗ 6) ಬಡಿಂಗ್ 7) ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣ ತರುವುದು ಈ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬೀದರ ಕೋಟಿಯ ಮಣ್ಣಿನ ಬಳಕೆ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕಲೆಗಾರನ ಶ್ರಮ ಅಪಾರ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ತಾಳ್ಮೆ ಇರಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಲೆಗಾರನ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಆತನಿಗೆ ದೊರೆಯುವ ಲಾಭ ಕಡಿಮೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಲೆಗಾರರು ಒಪ್ಪುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಅದ್ಭುತ ಕಲೆ ಉಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುಗಳ ರಿಯಾಯಿತಿ ನೀಡಬೇಕು ಈ ಮಣ್ಣನ್ನು ಈ ಕಲೆಯ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಕಾನೂನಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಬಿದರಿ ಕಲೆಯ ಕೆಲಸಗಾರರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೀದರ ಕೋಟಿಯ ಮಣ್ಣನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗುವುದು. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ ನೀಡಿ ಕಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು.

- ಶಿರ್ಷಿಕೆ** : ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿ ಜ್ಞಾನ್.
- ಉಪವಿಷಯ** : ಜಮೀನಿನ ಬಳಕೆ ಕುರಿತು ಜನಜನಿತ
- ವಿಭಾಗ** : ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
- ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು** : ಬಸವರಾಜ್ ಮೊಲಕೇರಿ
- ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ** : ವಿಶಾಲ ಶಾಂತ ಕುಮಾರ
- ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು** : ಮಹೇಶ ಎಸ್, ಅಭಿಷೇಕ ವಿಜಯ ಕುಮಾರ್, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಟಿ. ವಿವೇಕ ಸಿ.
- ಶಾಲೆ** : ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸವೇಶ್ವರ ಗುರುಕುಲ ವಸತಿಶಾಲೆ, ಕರಡ್ಯಾಳ, ಭಾಲ್ಕಿ ||ತಾ|| ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಜನರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು. ನೀರಿನ ಹರಿಯುವ ವೇಗವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿ ನಿಧಾನ ಹರಿಯುವಿಕೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಮಣ್ಣನ್ನು ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಬಳಸುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಬಾಲ್ಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಚಳಗಿಪುರದ ಬೆಟ್ಟದ ಹತ್ತಿರದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು. ಆ ಭಾಗದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಆ ಮಣ್ಣನ್ನು ಬಳಸುವ ಜಿಲ್ಲೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ರೂಪಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಚಳಕಾಪುರದ ಬೆಟ್ಟದ ಎತ್ತರ 12 ಮೀಟರ್, ಇದರಲ್ಲಿ 58 ಮೀ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಮಣ್ಣನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಆ ಮಣ್ಣು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜೈವಿಕ ಅಂಶಗಳು ಸುಣ್ಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿತು. ಕೃಷಿ ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಈ ಮಣ್ಣು ಕೃಷಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಯೋಗ್ಯವಾದುದೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿತು. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ 95 ಸೆಂ ಮಿ ಆಳದಲ್ಲಿರುವ ಮಣ್ಣನ್ನು ಶೇಕರಿಸಿದವು ಈ ಮಣ್ಣಿನ ಕೂಡ ಸುಣ್ಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಮಣ್ಣು ಎಂದು ದೃಢಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಮಣ್ಣನ್ನು ಚಹ ಮತ್ತು ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆ ಮಾಡಲು ತಜ್ಞರು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು. ಈ ಅಂಶಗಳು ತಿಳಿದು ಕೆಲವರು ಈ ಮಣ್ಣನ್ನು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಅದ್ಭುತ ಜೈವಿಕ ಮಣ್ಣು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವ ಆತಂಕವಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಣ್ಣಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಈ ಭಾಗದ ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಇದನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಜನರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವುದು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ತಪ್ಪಿಸಿ ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಶಿಕ್ಷಕೆ	: ಬೆಳೆಯೋಗ್ಯ ಮಣ್ಣಿನ ಪರಿಶೀಲನೆ
ಉಪವಿಷಯ	: ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಬಸವರಾಜ ಮೊಳಕೇರಿ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಎಂ. ಎ

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ರೇಣುಕಾ, ಪೂಜಾ ಹಿರೇಮಠ, ಸುಹಾಸಿನಿ, ಮಂಜುನಾಥ
ಶಾಲೆ : ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸವೇಶ್ವರ ಗುರುಕುಲ, ಕರದ್ಯಾಳ, ಬಾಲ್ಕಿ, ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಕೃಷಿ ಯೋಗ್ಯ ಮಣ್ಣಿನ ಪರಿಶೀಲನೆ, ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯ ಸುಧಾರಣೆ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು. ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಮಣ್ಣಿನ ಮಾದರಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
- ರೈತರ ಸಂದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.
- ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಹೊಲಗಳ 20 ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದವು ಆ ಮಣ್ಣನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಮಣ್ಣಿನ ಆಮ್ಲೀಯ, ತಟಸ್ಥ, ಕ್ಷಾರೀಯ ಹಾಗೂ ಲವಣಾಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡವು. 1) ಮಣ್ಣಿನ ರಸ ಸಾರತೆ (ಪಿ.ಹೆಚ್) 2) ಮಣ್ಣಿನ ವಿದ್ಯುದ್ವಾಹಕತ್ವ (ಇಸಿ) ತಿಳಿದು ಯಾವ ಮಣ್ಣಿನ ಯಾವ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ಯಾವ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಅರಿತು ಕೊಂಡೆವು, ನಂತರ ಲವಣಾಂಶ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಪದ್ಧತಿ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಮಣ್ಣಿನ ಆಮ್ಲೀಯತೆಯಿಂದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಕ್ಷಾರೀಯತೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪೌಷ್ಟಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಲು ರೈತರಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಡೈಯಂಟಾ ಎಂಬ ಹಸುರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರನ್ನು ಬಳಸಲು ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಕೊಡಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಜೀವಾಳವಾದ ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವುದು. ಯುವಕರನ್ನು ಕೃಷಿಯತ್ತ ಸೆಳೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜನಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ ಇನ್ನಿತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಘಟಿಸುವುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಕಲ್ಲುಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಮಣ್ಣು ಹಾಗೂ ಜೀವ ವೈವಿದ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮ.
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು.
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಪಂಡಿತ ಕೆ. ಬಾಳೂರು.
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಪ್ರಮೋದ, ರೇವು, ಚವ್ವಣ.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಪ್ರವೀಣ ರಾಜಾರಾಮ್, ಪ್ರಲ್ಹಾದ ದೇವಿದಾಸ, ಪ್ರವೀಣ ರಾಜಕುಮಾರ, ಆದರ್ಶ ವೆಂಕಟರಾವ್.
ಶಾಲೆ	: ಪ್ರಕಾಶ್ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಘಾಟಿ ಬೋರಳ, ತಾ ಹುಮನಾಬಾದ್ ಜಿ ಬೀದರ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಘಾಟಿ ಬೋರಳ ಗ್ರಾಮದ ಸುತ್ತ ನಡೆಯುವ ಕಲ್ಲುಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಜೀವ ವೈವಿದ್ಯ ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ಜನಾರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮ ಕುರಿತು ಜನಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಕಲ್ಲುಗಣಿಗಾರಿಕೆ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳದ ನಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
- ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಮಾಧ್ಯಮ ಮೂಲಕ ಜನರಿಗೆ ತೋರಿಸುವುದು.
- ಜನರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಕಗಳ ಮೂಲಕ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಘಾಟಿ ಬೋರಳ ಗ್ರಾಮದ ಸುತ್ತ ಕಲ್ಲುಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಸಂಪತ್ತಾದ ಮಣ್ಣು ಹಾಗೂ ಜೀವ ವೈವಿದ್ಯ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನವನ ಅತಿಯಾದ ಆಸೆಯಿಂದ ಇಂದು ಕಲ್ಲುಗಣಿಗಾರಿಕೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ನಡೆದು ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು ಎರಡೂ ಭೂಗರ್ಭ ಪಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಸ್ಥಂಭಗಳಾದ ಖನಿಜಾಂಶಗಳು ನಾಶಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅವಾಸ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡವೆ. ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಕಡಿಮೆ ಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಆತಂಕಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಸಡಿಲಗೊಂಡ ಮಣ್ಣು ಮಳೆಯ ರಬಸಕ್ಕೆ ಸವೆದು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ರಸ್ತೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಜನಾರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆದು ಸಸ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜೀವವೈವಿದ್ಯ ಕಾಪಾಡುವುದು ಕಲ್ಲಿನ ಬದಲಾಗಿ ಪರ್ಯಾಯ ಗೋಡೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು, ಒಕ್ಕಲುತನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ನಡೆಸದಂತೆ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲು ಜನರನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಕಲೆಗಾಗಿ ಬೀದರ್ ಮಣ್ಣು
ಉಪವಿಷಯ	: ನಿಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀಮತಿ ನೀಲಾಂಬಿಕೆ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಕೃಷ್ಣಾ ಜಟಿಗೊಂಡಾ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಜಯರಾಜ್ ಎಸ್. ವಿನಿತಾ ರೆಡ್ಡಿ ಎಸ್. ರತ್ನಮ್ಮ ಬಿ. ಆನಂದ ಡಿ.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಗಾದಗಿ, ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

“ಬಿದ್ರಿಕಲೆಯನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಈ ಕಲೆಗಾಗಿ ಬೀದರ್ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಮಣ್ಣನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು. ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಈ ಮಣ್ಣಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಬೀದರ್ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡುವುದು.
- ಪುರಾತನ ಅವಶೇಷಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಮಣ್ಣಿನ ಸತ್ವವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು.
- ಬಿದ್ರಿ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಬೇಟಿ ಮಾಡಿ ಸಮಗ್ರ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಭೂಮಿಯ ತೋಗಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಣ್ಣು ಮಾನವನಿಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಮಾನವನಿಗೆ ಆಹಾರ ನೀಡುವ ತಾಯಿಯಾದರೆ ಕೀಟಗಳಿಗೆ ಆವಾಸ ಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಬೀದರ್‌ನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಈ ವಿಶೇಷ ಮಣ್ಣು ಬಿದ್ರಿ ಕಲೆಯ ಜೀವಾಳವಾಗಿದೆ. ಸರಿಸುಮಾರು 800 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸ ವಿರುವ ಬೀದರಿನ ಮಣ್ಣು ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರ ಪೋಷಣೆಯಿಂದ ಕಲೆಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. 2009 ರಲ್ಲಿ ಈ ಕಲೆಯ ಸಾಧಕ ಶ್ರೀ ರಾಜಕುಮಾರ ನರಸಪ್ಪ ಇವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬಂದಿದೆ. ಪರಿಣಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಮಾಜೀದ ಖಾದ್ರಿ, ಶ್ರೀ ಶರಣಕುಮಾರ್.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲಾ ರೌಫ್ ಇವರು ಈ ಮಣ್ಣು ವಿಶ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಣ್ಣು ಇದನ್ನು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮಾರಾಟ ಜಾಲ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆ ಗಟ್ಟಿದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಈ ಕಲೆಯು ಮೂಲೆ ಗುಂಪಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಖಿದ್ರಿ ಕಲೆಯ ಜೀವಾಳ ಬೀದರ ಕೋಟೆಯ ಮಣ್ಣು ಇದನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಈ ಮಣ್ಣು ಕಳ್ಳೆ ರೈ ಸೇರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು. ಇಲ್ಲೆ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ನಿಷೇಧಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ತರುವುದು. ಈ ಮಣ್ಣಿನ ಸದ್ವಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಲೆಯನ್ನು ಜೀವಂತ ಉಳಿಸಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸುವುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: “ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ.
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಬಳಕೆ ಕುರಿತು ಜನಜನಿತ ಜ್ಞಾನ.
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ತುಕಾರಾಂ ಮತ್ತೆ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಶರಣು ಪ್ರಸಾದ್ ಡಿ.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಪ್ರತಿಕ, ಸಚಿನ್, ಸವಿತಾ, ದೀಪಿಕಾ ರಾಜು
ಶಾಲೆ	: ಪಂಚಶೀಲ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ತಳವಾಡ (ಕೆ) ತಾ ಬಾಲ್ಕಿ, ಜಿ ಬೀದರ

ಉದ್ದೇಶ :

ತಳವಾಡ ಗ್ರಾಮದ ಸುತ್ತಿಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಕುರಿತು ಸ್ಥಳೀಯ ರೈತರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಅಭಿಯಾನ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
- ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹುಲ್ಲು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು.
- ಇಳುಕಲಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಬಿತ್ತುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ, ನೀರು, ಖನಿಜ ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಧಗಳಿದ್ದು 1) ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣು 2) ಕೆಂಪು ಮಣ್ಣು 3) ಇಟ್ಟಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಗಾಳಿಯಿಂದ ಮಳೆಯಿಂದ ಮಣ್ಣು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಭೂ ಸವಕಳಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು. ಆತಂಕಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಸವೆತದಿಂದ

ಫಲವತ್ತಾದ ಮೇಲ್ಮಣ್ಣು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಬೆಳೆಯ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಸರ್ವೇಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅರಣ್ಯನಾಶ ಮೆದೆ ಮತ್ತು ಬದುಗಳ ಮೇಲೆ ಹುಲ್ಲು ನಾಶವಾಗಿರುವುದು. ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಮಣ್ಣಿನ ಆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಸವಕಳಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೃಷಿ ತಜ್ಞರನ್ನು ಮಣ್ಣಿನ ತಜ್ಞರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದಾಗ ಇಳಜಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಬಿತ್ತುವುದು. ಬದುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಮೂಲಕ ಮಣ್ಣಿನ ಸವತ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಭೂ ಸವಕಳಿ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಿ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂತೆ ಪ್ರರೇಪಿಸುವುದು. ಅಕ್ರಮ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು. ಮಣ್ಣನ್ನು ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಬಳಸದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೊಲಗಳ ಸುತ್ತ ಬದುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧ
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಬಳಕೆ ಕುರಿತು ಜನ ಜನಿತ ಜ್ಞಾನ
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ನಾಗನಾಥ ಕೆಂಡಪ್ಪ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಪೂಜಾ ವಿಜಯ ಕುಮಾರ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಜಯಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರತಿ ಎಸ್. ಪೂಜಾ.ಸಿ, ವಿದ್ಯಾರಾಣೆ ಜಿ.
ಶಾಲೆ	: ಅಮರೇಶ್ವರ ಬಾಲಿಕಾ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಔರಾದ, ಬೀದರ್ ಜಿ

ಉದ್ದೇಶ :

ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಿಸಲು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಾಶಗಳ ಬಳಕೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ರೈತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
- ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು.
- ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಸ್ಯಗಳಿಂದ ಹಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆಯ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಮಣ್ಣು ಕೃಷಿಯ ಕಣ್ಣು, ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಬೆಳೆಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಫಲವತ್ತಾದ ಮಣ್ಣಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಾಗಲೀ, ಸಸ್ಯಗಳಾಗಲಿ ಸೊಗಸಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇಂದು ಅಧಿಕ ಬೆಳೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಬಳಕೆ ಅತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಭೂಮಿ ತನ್ನ ಸಾರವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬರಡಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಮತ್ತು ಬೋರಾನ್ ಸಮಪರ್ಕವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಮೊಳಕೆ ಒಡೆಯುತ್ತವೆ. ಬೋರಾನ್ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಚಿಗುರುವ ಎಲೆಗಳು ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಕಾಂತೀಯತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಎಲೆ ಉದುರಿ ಮೊಗ್ಗು ಒಣಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅರಿತು ಕೃಷಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತರು ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿ ಚಿಕಿತ್ಸಕ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕ್ರಮಗೊಳ್ಳುವುದು.

- ಶಿರ್ಷಿಕೆ** : “ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಖನಿಜಗಳನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ”
- ಉಪವಿಷಯ** : “ನೆಲದ ಗುಣ ಮಟ್ಟ”
- ವಿಭಾಗ** : ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
- ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು** : ವಿಜಯ ಕುಮಾರ್ ಮೆಲ್ಕೆರ್
- ತಂಡದ ನಾಯಕ** : ಪ್ರಕಾಶ್
- ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು** : ಕಾಶೀನಾಥ, ನಾಗರಾಜ, ರೇಣುಕಾ, ಸಿದ್ದಮ್ಮ
- ಶಾಲೆ** : ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಸಾತನೂರು, ತಾ ಚಿತ್ತಾಪುರ, ಗುಲಬರ್ಗಾ

ಉದ್ದೇಶ :

ಜನರಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾದ ಖನಿಜಾಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು. ಸಾತನೂರು ಗ್ರಾಮದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಖನಿಜಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ಅಂತರ್ಜಲ ನೀರಿನ ಗುಣ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
- ಅಂತರ್ಜಾಲದ ನೀರಿನ ಗುಣಧರ್ಮ ತಿಳಿಯುವುದು
- ಕಲುಷಿತ ನೀರಿನಿಂದ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲಾಗುವ ಪರಿಣಾಮ ತಿಳಿದು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡು ಕೊಳ್ಳುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸಾತನೂರು ಗ್ರಾಮದ ನೀರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿನ ಖನಿಜಾಂಶಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಆ ನೀರಿನ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಫಲಿತಾಂಶದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದ ಅಂಶ ಫ್ಲೋರಾಯ್ಡ್ 1.90 ಪಿ.ಪಿ ಮತ್ತು ನೈಟ್ರೇಟ್ 71 ಪಿ.ಪಿ.ಎಂ. ಇರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಹಾನಿಕಾರಕ ಫ್ಲೋರಾಯ್ಡ್‌ನಿಂದ ಮೂಳೆಗಳ ಸವೆತ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನೈಟ್ರೇಟ್ ನಿಂದ Blue body disease ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಇದು ಯಾಂತ್ರಿಕ ವಿಧಾನ. ದ್ವಿತೀಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಇದು ಜೈವಿಕ ವಿಧಾನ. ತೃತೀಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ-ಇದು ಜೈವಿಕ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ವಿಧಾನ ಈ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ತಿರ್ಮಾನ :

ಚಿತ್ತಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಫ್ಲೋರಾಯ್ಡ್ ಅಂಶ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು ನೀರಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಹಲ್ಲುಗಳ ಚಿತ್ರಣದಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ತಿರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಯಾರು ಹೊಣೆ?
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ನಗರ ಹಿರಿಯ ವಿಭಾಗ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ರಜನಿ.ಆರ್.
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ತ್ರಿವೇಣಿ ಮಹಾಲಿಂಗಯ್ಯ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ, ಸಮೀರ ದಿವಾಕರ, ಹರ್ಷಿತಾ ನಂದಕುಮಾರ್, ಭವಾನಿ ರವೀಂದ್ರ.

ಶಾಲೆ : ಡಾಮಿನೆಂಟ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಗುಲಬರ್ಗಾ

ಉದ್ದೇಶ :

ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ರೈತರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆಯ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡಿ, ಸಾವಯವ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿಸಿ ಅದರ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
- ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು.
- ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಷಮಯವಾಗಿದೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಅತಿಯಾದ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳ ಸಿಂಪಡನೆಯಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದ ಮಾನವನು ಕೂಡ ತನ್ನ ಮೂಲಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂಡತನ ಎದುರಿಸುವಂತಾಗಿದೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ ಸಮಸ್ತ ಜೀವ ಸಂಕುಲ ನಾಶವಾಗುವುದು ಬಂಡಿತ ಇಂತಹ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕಿದೆ, ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ತನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ “ಅನ್ನದಾತನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಸಂವಾದ: ಎಂಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಣ್ಣಿನ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತು ರೈತರಿಗೆ ಸಮಗ್ರ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು ಅಧಿಕ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು “ಭವಿಷ್ಯದ ಭರವಸೆ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ” ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಪ್ರತಿಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಮೇಳಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ರಾವೂರಿನ ಕಲ್ಲಿನ ಗಣಿಗಳಿಂದ ಯೋಗ್ಯ ಭೂಮಿನಾಶ
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಕೆ.ಲತಾ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಗಿರಿಪ್ರಸಾದ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಶರಣ ಗೌಡ, ಸಂತೋಷ್, ಆಕಾಶ್, ಪ್ರಿಯಾಂಕ
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ರಾವೂರು, ಚಿತ್ತಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ತೋಗರೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಭಾರವಾದ ಲಾರಿ ಚಾಲನೆಯಿಂದ ದುಸ್ಥರಗೊಳ್ಳುವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದು ಜನರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ
- ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಿಂದಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸುವುದು
- ಮಾನ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದ ಗಣಿಗಳ ನಿಷೇಧಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ತರುವುದು.

ವಿಷಯ: ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ರಾವೂರಿನ ಉಳುಮೆಯೋಗ್ಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿದರೆ ಬಂಗಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಭೂಮಿ ಇಂದು ಭೂಮಿಯು ಕರಿಯ ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಸರಿಸಿ ರೈತರ ಅಪಾರ ಲಾಭದಾಸೆಗೆ ತಮ್ಮ ಹೊಲಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಣಿಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಇಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಆಗರವಾಗಿದೆ ಧೂಳು, ಧೂಳಿನಿಂದ ರೋಗಗಳು, ಕೌಟಂಬಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬೆಟ್ಟದಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ನಿಂತಿವೆ ಸುತ್ತಲಿನ ರಸ್ತೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಭೂಮಿ ನಡುಗಲು ಆರಂಭಿಸಿದ ಅನುಭವಗಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪಕ್ಷಿ ಸಂಕುಲ ಇಲ್ಲಿಂದ ಮಾಯವಾಗಿದೆ ಎರಡು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ರೈತರು ಕೈಚಿಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ ಮುಂಬರುವ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯಾಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಕಿ.ಮಿ. ದೂರದ ವಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಸೆಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಈ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಸಹಸ್ರ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ತೀವ್ರಗತಿ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರುವ ಜಮೀನುಗಳು ಗಣಿಗಾರಿಕೆಗೆ ಆಹುತಿ ಅಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ನಮ್ಮಜ್ಜನ ಕಾಲದ ತೋಗರೆ ಬೆಳೆಯ ಕಣಜವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ರಾವೂರ ಜನತೆ ಅಲ್ಪಲಾಭವನ್ನು ನೋಡದೇ ಹೊಲಗಳನ್ನು ಹೊಲಗಳಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ತೋಗರಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ಇದರಿಂದ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದು ಜನರ ಜೀವನಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ ಮಾದರಿ ಗ್ರಾಮವಾಗಿ ರಾವೂರನ್ನು ಮಾಡಲು ಜನರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: “ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ತಾಮ್ರ”
ಉಪವಿಷಯ	: “ನೆಲದ ಗುಣ ಮಟ್ಟ”
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀ ಗಿರೀಶ್ ಸಜ್ಜನರ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಕು ಗುಂಡಮ್ಮ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಕು ಬಸಮ್ಮ, ಕು ನಿರ್ಮಲ, ಕು ಶ್ರೀದೇವಿ, ಕು ಬಸಮ್ಮ.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕರಿದಾಳ, ಚಿತ್ತಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ತಾಮ್ರ ಒಂದು ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶವಾಗಿದ್ದು ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿಯಿಂದ ಇದರ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಬೆಳೆಗಳ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರವಾದ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಿದೆ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಖನಿಜಗಳು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಕೃಷಿಭೂಮಿಯಿಂದ ಜಿಗುಟು ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನದಿ ತೀರದ ಮರಳು ಮಣ್ಣು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿನ ಖನಿಜಾಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಗುರುತಿಸಿ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯುವುದು.
- ಎರಡು ರೀತಿಯ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ತಾಮ್ರದ ಧಾರಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಷಯ: ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಮಣ್ಣಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿ ರೈತರು ತನ್ನ ಜಮೀನಿನ ಮಣ್ಣನ್ನು ಮೊದಲ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿನ ಖನಿಜಾಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಪಡೆದು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಭೂ ತಜ್ಞರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ನೀರನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು ಮಣ್ಣಿಗೆ

ಇಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರದ ಭದ್ರತೆಗೆ ದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ ಇದಲ್ಲವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ರೈತರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡಿ ಭೂಸಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಸರಪಳಿ ತಾಮ್ರದ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಎದುರಿಸದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಮಣ್ಣಿಗಿರುವ ತನ್ನದೇ ಆದ ಮಿತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರದಂತೆ ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರೈತರ ಪಾತ್ರ

ಉಪವಿಷಯ : ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ವಿಭಾಗ : ನಗರ ಹಿರಿಯರ ವಿಭಾಗ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಶರಣಬಸಪ್ಪ.ಎನ್.ಸಿ.

ತಂಡದ ನಾಯಕ : ಸ್ವಾತಿ.ಆರ್.ಬಿ.

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ರೇಖಾ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ, ಶಿಲ್ಪಾರಾಣಿ.ಎಸ್.ಜೆ. ಜುನೇದ್‌ಖಾನ್.ಎಲ್.
ವಿಜಯ.ಎಂ.ಎಂ.

ಶಾಲೆ : ಕನ್ನಡ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಓಕಳಿ ವಿದ್ಯಾ ಮಂದಿರ, ಎಂ.ಬಿ.ನಗರ,

ಗುಲಬರ್ಗಾ

ಉದ್ದೇಶ :

ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಮಣ್ಣಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕಾರಣ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ
- ಮಣ್ಣಿಗೆ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ/ಮಿತವ್ಯಯವಾಗಿ ಬಳಸುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.
- ಮಣ್ಣಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ವಿಧಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವುದು.

ವಿಷಯ: ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಗುಲಬರ್ಗಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಡೊರಿಗರವಾಡ ಗ್ರಾಮದ ರೈತರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶ ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸಾಯ ಯೋಗ್ಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿನ ನಾಲ್ಕು ಮಾದರಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಅವರ ಸಲಹೆ ಆದರಿಸಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಮಣ್ಣಿನ ತಜ್ಞರ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯಲಾಯಿತು. ಅವರ ಸಲಹೆ ಆದರಿಸಿ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಬೆರೆಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಶೇ. 80 ರೈತರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಿಳಿದು ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತರು ಕನಿಷ್ಠ 5 ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಣ್ಣನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಕೊರತೆಇರುವ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಮಣ್ಣಿನ ಸಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ನಿರಂತರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ನಮ್ಮೂರ ನೀರು
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಗಿರೀಶ್ ಸಜ್ಜನರ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಕು ದೀಪಿಕಾ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಕು ಸುಬಣ್ಣ, ಕು ರಂಜಿತಾ ಕು ಜೈಭಾರತಿ, ಕು ವಿಶ್ವರಾಧ್ಯ,
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕರದಾಳ, ತಾ ಚಿತ್ತಾಪುರ, ಗುಲಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆ.
ಉದ್ದೇಶ	: ನಮಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಪುರೈಸುವ ಆಕರಗಳಾದ ನದಿಗಳು, ಕೆರೆ, ಬಾವಿ, ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಖನಿಜಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಲವಣಾಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಬಾವಿ, ಕೆರೆ ಮತ್ತು ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸುವುದು.
- ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮದ ಆಶುದ್ದ ನೀರು ಸೇರದಂತೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು
- ನೀರನ್ನು ಮಲಿನಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು

ವಿಷಯ: ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ನೀರು ಜೀವನ ಸಂಜೀವಿನಿ, ನೀರು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇತಿಹಾಸ ಕಾಲದಿಂದ ನಮ್ಮೂರಿನ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಏಕೋ ಏನು ಅದೇನೀರು ಇಂದು ಕುಡಿಯಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಲು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.ಕರೆ, ಬಾವಿ, ಹಳ್ಳದ ನೀರು ಕಲುಷಿತಗೊಂಡಿದೆ ಲವಣಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಂಡು ತನ್ನ ಮೂಲ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿವೆ ಜನರು ಉದ್ಯೋಗಿಕ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ಕೃಷಿಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ತೃಜ್ಯ ನಮ್ಮೂರ ನೀರನ್ನೆ ಸೇರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ನೀರಿನ ಅಕರಗಳು ಮಲಿನಗೊಂಡಿವೆ ಆದ್ದರಿಂದ ನೀರನ್ನು ಪರೀಶಿಲಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಹಾನಿಕಾರಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮೂರಿನ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಲು ಯೋಗ್ಯ ಮಾಡುವುದು ಇದರಿಂದ ಶೇ. 80% ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ನಮ್ಮೂರಿನ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಗಿರುವ ಹಾನಿಕಾರಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಉಪಯುಕ್ತ ಲವಣಗಳನ್ನು ನೀರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಶುದ್ಧವಾದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯಲು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗುತ್ತೇವೆ.

- ಶಿರ್ಷಿಕೆ** : ಸುಲೇಪೇಟೆ ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕೃಷಿ ಯೋಗ್ಯ ಮಣ್ಣಿನ ಪರಿಶೀಲನೆ.
- ಉಪವಿಷಯ** : ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆ
- ವಿಭಾಗ** : ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
- ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು** : ಚಂದ್ರಕಲಾ ಅಡಿಕೆ, ವೀರಣ್ಣ ಕೊಟನೂರು
- ತಂಡದ ನಾಯಕ** : ಅಂಬಿಕಾ ಸಿದ್ದಪ್ಪ
- ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು** : ಜ್ಯೋತಿ ಮಲ್ಲೇಶಪ್ಪ, ಸುಪ್ರಿಯಾ ರುದ್ರಶೆಟ್ಟಿ, ನಸೀನುಸಾ ಜಾಫರ್ ಅಲಿ, ಶೃತಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪ
- ಶಾಲೆ** : ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಸುಲೇಪೇಟೆ ತಾ|| ಚಿಂಚೋಳ, ಗುಲಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಸುಲೇಪೇಟ ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಲಿನ ಪರದೇಶಗಳ ಮಣ್ಣಿನ ಬಣ್ಣ, ರಚನೆ, ತೇವಾಂಶ ಮಣ್ಣಿನ ಪಿ.ಹೆಚ್. ನೀರಿನ ಪಿ.ಹೆಚ್. ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಗೊಂಡು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸಕ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಸಂಗ್ರಹಣೆ.
- ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಮಣ್ಣಿನ, ನೀರಿನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವುದು.
- ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳ ಉನ್ನತೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಗೆ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

ವಿಷಯ: ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸುಲೇಪೇಟೆ ಸುತ್ತಲಿನ ಮಣ್ಣಿನ ವಿವಿಧ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕೃಷಿಯೋಗ್ಯ ಮಣ್ಣಿನ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಮಣ್ಣಿನ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಮುನ್ಸೆಲ್ ಕಾಗದದ ಸಹಾಯದಿಂದ ದಾಖಲಿಸಲಾಯಿತು. ಭೂಮಿಯ ತೇವಾಂಶ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅದರ ಆರ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಶುಷ್ಕತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ದಾಖಲಿಸಲಾಯಿತು. ಇವುಗಳ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಈ ಭಾಗದ ಮಣ್ಣಿನ ಜಿಪ್ಸಂ ಮತ್ತು ಸುಣ್ಣ ಸೂಕ್ತವಾದ ರಂಜಕ, ಸಾರಜನಕ, ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ದನದಸಗಣಿ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಬೆರೆಸಿ ಈ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ ರೈತರಿಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ಸುಧಾರಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸಸ್ಯ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಒದಗಿಸ ಬೇಕು ಇದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹದವಾದ ಪಿ.ಹೆಚ್. ನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮಿಶ್ರಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸಲು ರೈತರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಯಿತು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಅಂದು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಇಂದು ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಕಾಡು
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ನಗರ-ಕಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಲಿಂಗರಾಜ, ವಿ.ರಾಮಾಪೂರ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ನಾಗರಾಜ ಹಳ್ಳೇಗೇರಿ

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ಮಾಲತೇಶ ಗೌಡ, ಸದಾನಂದ ಅಮ್ಮೀನಭಾವಿ, ವಿನಾಯಕ ಹಡಪದ, ಕಿರಣ ಕೋಡಮಾರ

ಶಾಲೆ : ಸರ್ಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ಬೈರಿದೇವರಕೊಪ್ಪ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ

ಉದ್ದೇಶ :

ರೈತ ಇಂದು ಕೃಷಿಯಿಂದ ವಿಮುಖವಾಗಿ ವಿಲಾಸಿ ಜೀವನದ ಕಡೆ ಮುಖ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ನೇಗಿಲಯೋಗಿ ನೆಲ ಬಿಡಲು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಕೃಷಿ ಜಮೀನು ಮಾರಾಟದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ರೈತರ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು
- ರೈತ ಜಾಗೃತಿ ಆಂದೋಲನ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ
- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ರೈತರ ಸಂದರ್ಶನ
- ಕೃಷಿ ಜಮೀನು ಖರೀದಿಸದಿರಲು ಪಾಲಿಕೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಗೃಹ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಮನವಿ.

ವಿಷಯ : ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ರೈತರ ಮಗ ರೈತನಲ್ಲ ಕೃಷಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಭೂಮಿ ಇಂದು ಭಾರೀ ಹಣಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ರೈತನಿಗೆ ಪರಾವಲಂಬಿ, ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕೊಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹೊಲ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡು ತಲೆಯೆತ್ತಿದೆ ಇಂದು ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಕಾಡು ಬೈರಿದೇವರ ಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 500 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಆದರೆ ಈಗ ಅದು ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಕಾಡಾಗಿದೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬೀಳದಿರುವುದು, ಬೀಜ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ, ಕೂಲಿಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಮಸ್ಯೆ, ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಕುಸಿತ ಹೀಗೆ ನೂರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕಾರಣ ರೈತ ಕೃಷಿ ಬೇಡವೇ ಬೇಡ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹದಗೊಳಿಸಿ ಉತ್ತಿಬಿತ್ತಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಅನ್ನ ನೀಡುವ ಅನ್ನದಾತ ಮತ್ತೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಆಗಬೇಕು ಅವನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗಬೇಕು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಬರಡಾದ ನೆಲ ಮತ್ತೆ ಹಸಿರಾಗಲಿ, ಸಮೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಲಿ, ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಉಳಿಯಲಿ.

ಶಿಕ್ಷಕೆ	: ಕೃಷಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಕಾಂಪೋಷ್ಠ ತಯಾರಿಕೆಯ ದಕ್ಷ ವಿಧಾನ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಧ್ಯಯನ
ಉಪವಿಷಯ	: ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ
ವಿಭಾಗ	: ನಗರ ಕಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀಮತಿ ಲೂಸಿಯಾ ಡಿಸೋಜ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಕು ಸ್ವಾತಿ ಹಿರೇಮಠ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ವಿನುತಾ ಗುರುವಿನ, ಗಂಗಾಧರ ಬಿದೂರಮಠ, ನೀಲಾಂಬಿಕೆ ರೂಗಿ, ಬಸಯ್ಯ, ನಾವಳ್ಳಿಮಠ,
ಶಾಲೆ	: ಸೇಂಟ್ ಮೇರಿಸ್ ಕನ್ನಡ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ಕೇಶ್ವಾಪುರ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ರೈತರಿಗೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತರಾಗದೆ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ತಯಾರಿಸಬಹುದಾದ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಬಳಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಶಾಲಾ ಕೈತೋಟದಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೋಷ್ಠ ತಯಾರಿಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ.
- 3 ವಿಧದ ತೊಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೋಷ್ಠ ತಯಾರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮೆಂತ್ಯ ಸಸಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿರುವುದು.
- ರೈತರಿಗೆ ಕಾಂಪೋಷ್ಠ ತಯಾರಿಸುವ ಕುರಿತಾದ ಕರ ಪತ್ರ ಹಂಚಿಕೆ.
- ಬೀದಿ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಬ್ಯಾನರ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರದರ್ಶನ.

ವಿಷಯ : ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ರಾಸಾಯನಿಕ, ಭೌತಿಕ ಹಾಗೂ ಜೈವಿಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಉತ್ತಮಗೊಂಡು ಸುಸ್ಥಿರ ಬೇಸಾಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ತೊಟ್ಟಿ ವಿಧಾನ, ಭವಣೆ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟ್ ಇಟ್ಟಿಗೆ ವಿಧಾನದಿಂದ ಕೃಷಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕಾಂಪೋಷ್ಠ ತಯಾರಿಸಿ ಇದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿರುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಕಾಂಪೋಷ್ಠ ತಯಾರಿಸಿ ಬಳಸಿ ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಉಳಿಸಿ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: “ನೋಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಸೋರುತ್ತಿರುವ ನಲ್ಲಿ ಹನಿ ಹನಿ ಕೂಡಿಸಿ ನೀರು ಉಳಿಸಿ”
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ನಗರ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀ.ಎ.ಐ.ಗಂಜೆ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಸಂಗೀತಾ.ಬಿ.ಮುಶೇನ್ವರ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಸೌಮ್ಯ.ಸಿ.ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ರಾಹುಲ್ ಕು.ಹೊಟಕರ್, ವಿಶಾಲಕ್ಷಿ ಚಿಕ್ಕಣ್ಣವರ, ಶಿವರಾಜ ಎಂ.ಗೋಡಿ.
ಶಾಲೆ	: ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ ತಾರಿಹಾಳ ತಾ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ನಲ್ಲಿಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಪೈಪುಗಳಿಂದ ಸೋರಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ನೀರನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು, ನೀರು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದೇ ಹೋದರೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ನೀರು ಖಾಲಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬರಗಾಲದಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಮಿತವ್ಯಯ ಸಾಧಿಸುವುದು ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ಮನೆ ನಲ್ಲಿಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಬೀದಿ ನಲ್ಲಿಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ.
- ಮನೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ, ಜನಜಾಗೃತಿ ಜಾಥ, ನಲ್ಲಿಗಳ ರಿಪೇರಿ.
- ಕರಪತ್ರ ಹಂಚಿಕೆ ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸ.
- ಕಾರ್ಪೊರೇಟರ್‌ಗೆ ಮನವಿ.

ವಿಷಯ : ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಭೂಮಿಯ ಅದ್ಭುತ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕೆಂದರಲ್ಲಿ ಪೈಪುಗಳನ್ನು ಎಳೆದು ನಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ, ನೀರಿನ ಸದ್ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ, ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅದರ ಸಮರ್ಥ ಬಳಕೆ ಹಾಗೂ ಮಿತವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಎಡವಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ 15 ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಕಂಡಿರುವ ಊರು, ನಮಗೆ ನೀರು ಕೊಡಿ ಎಂಬುದು ನಾಗರಿಕರ ಬೇಡಿಕೆಯಾದರೆ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಪಾಲಿಕೆಯವರದು. ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದ ನೀರು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಹಾಳಾಗದಂತೆ ತಡೆಯುವುದು ನೀರಿನ ಸಮರ್ಥ ಬಳಕೆಯಾಗಬೇಕು. ನಲ್ಲಿಗಳ ಸೋರಿಕೆ ಒಡೆದ ಪೈಪುಗಳಿಂದ ಪೋಲಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆದು ಹನಿ-ಹನಿ ನೀರನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಹನಿ ನೀರು ಹಣದಷ್ಟೇ ದುಬಾರಿ, ನಲ್ಲಿಗಳ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಸಫಲವಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಸೋರುತ್ತಿರುವ ನಲ್ಲಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹನಿ ಹನಿಯಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮಿತವ್ಯಯವದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಿ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಹವಾಮಾನದ ಬದಲಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಕುರಿತು ಜನ ಜನಿತಜ್ಞಾನ
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ-ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಸ್. ಸುರೇಗಾಂವಕರ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಕು ಮುತ್ತಪ್ಪ.ಎಫ್.ದಿವಟಗಿ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಸಂಗಯ್ಯ ಅ ಯಾದವಾಡ, ಸಾಗರ, ಬಿ. ವಾಳ್ವೇಕರ, ಶಿವರಾಜ.ಬಿ.ದಿವಟಗಿ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ್ ಆರ್ ಜಂಬಗಿ,
ಶಾಲೆ	: ಸಿ.ಇ.ಎಸ್.ಎಸ್.ಜೆ.ಸಂ.ಪ.ಪೂ. ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮಿಶ್ರೀಕೋಟೆ, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಹವಾಗುಣ ವೈಪರಿತ್ಯದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರವಾದ ಅಪಾಯಕ್ಕೊಳಗಾಗುವವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಡಜನ ಸಮುದಾಯ ವೈಪರಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಗುರುತಿಸುವುದು.
- ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ತಜ್ಞರೊಂದಿಗೆ ಸಂದರ್ಶನ.
- ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಕರಪತ್ರ ಹಂಚಿಕೆ.

ವಿಷಯ : ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಹವಾಮಾನದ ವೈಪರಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕಂಡು ಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವುದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಂತಹ ಹವಾಮಾನ ವೈಪರಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಅವುಗಳಿಂದಾದ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಉರುವಲಿಗೆ ಇದ್ದಿಲ್ಲ ಬಳಸುವುದು ಸಿ.ಎಫ್.ಎಲ್. ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಳಸುವುದು. ಸೌರಶಕ್ತಿ ಆಧಾರಿತ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವಂತೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ಮಿಶ್ರೀಕೋಟೆಯ ಕಲಘಟಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮವಾಗಿದ್ದು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಗ್ರಾನೈಟ್, ರಬ್ಬರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಸಿಮೆಂಟ್, ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಿಂದ ಹೊರಹೋಗುವ ಹೊಗೆಯು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಮೂಲಭೂತ ರಚನಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮುಗಿದು ಹೋಗಲಾರದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು (ಸೌರ ಉಪಕರಣಗಳು, ಪವನಶಕ್ತಿ ಉಪಕರಣಗಳು ಹಾಗೂ ಜಲಶಕ್ತಿ) ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಆರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ತೃಣಧಾನ್ಯಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಜಯಶ್ರೀ.ಸಿ.ಇಂಡಿ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಕಲ್ಯಾಣಿ ಹುತ್ತಕ್ಕನವರ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ನೀಲಮ್ಮ ಶೇಖಪ್ಪ ಜಟ್ಟನಗೌಡರ, ಜ್ಯೋತಿ ಬಸಪ್ಪ ಮೇಟಿ, ಲೋಹಿತ ಬಸಪ್ಪಮಾದರ, ನೇತ್ರಾ ಸಂಗಪ್ಪ ಮೇಟಿ.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮನಗುಂಡಿ, ತಾ ಜಿ ಧಾರವಾಡ.

ಉದ್ದೇಶ :

ತೃಣಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಔಷಧೀಗುಣ ಹಾಗೂ ಪೋಷಕಾಂಶತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ದಿನಬಳಕೆಯ ಆಹಾರವೆಂದು ತಿಳಿ ಹೇಳುವುದು ತೃಣಧಾನ್ಯಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಆರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ತೃಣಧಾನ್ಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಹಾಗೂ ಜಾಗೃತಿ.
- ತಜ್ಞರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
- ನಾಟಿ ವೈದ್ಯರು, ಕೃಷಿ ಕಾಲೇಜು ಉಪನ್ಯಾಸಕರೊಂದಿಗೆ ಸಂದರ್ಶನ.
- ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು.
- ತೃಣ ಧಾನ್ಯಗಳ ಆಹಾರ ತಯಾರಿಸುವ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಸಂದರ್ಶನ, ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಕ್ರೋಢೀಕರಣ.
- ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ಆಹಾರ ತಯಾರಿಸುವ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ : ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಏರುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಆಳವಾದ ಕಲ್ಲುಗೊಚ್ಚಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಮೈದಾನದ ಕಡಿಮೆ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೃಣಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯುವುದು ಅಗತ್ಯ, ಕಡಿಮೆ ಕೀಟ ಬಾಧೆ, ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ತೃಣಧಾನ್ಯಗಳಾದ ಸಾವೆ, ನವಣೆ, ಸಜ್ಜೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಔಷಧಿ ಗುಣಗಳು ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಉತ್ತಮವಾದ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿಗೆ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ಕಾಯ್ದಿಡುವುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: “ಸೃಷ್ಟಿಯ ಅದ್ಭುತ ಈ ಗೆದ್ದಲು ಹುಳುಗಳು”
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂಮಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಸ್. ಸುರೇಗಾಂವಕರ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಕು ಅನಿಲ.ಚ.ಉಪ್ಪಿನ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಕು ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ ನೀ ಶಿವಪ್ಪಯ್ಯನಮಠ, ಕು ಪ್ರಮೋದ ಬಿ ಗಂಜಿಗಟ್ಟಿ, ಕು ಈಶ್ವರ ಬ ಮಾಯಣ್ಣನವರ, ಕು ವಿಜಯ ಈ ಹಡಪದ,
ಶಾಲೆ	: ಸಿ.ಇ.ಎಸ್.ಎಸ್.ಜೆ.ಸಂ.ಪ.ಪೂ. ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮಿಶ್ರಿಕೋಟೆ, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಗೆದ್ದಲು ಹುಳುಗಳು, ಹುತ್ತಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಅದರ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು, ಗೆದ್ದಲು ಹುಳುಗಳ ಆಹಾರ ಕ್ರಮ, ಹುಳುಗಳ ಉಪಯೋಗ ತಿಳಿಸುವುದು, ಜನರಲ್ಲಿ ಇರುವ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಹುತ್ತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಗೆದ್ದಲು ಹುಳುಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
- ಸಮೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳ ಮೂಲಕ.
- ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಜಾಥಾ ಆಂದೋಲನ.
- ತಜ್ಞರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ.

ವಿಷಯ : ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಗೆದ್ದಲುಗಳಿಂದಾಗುವ ಮಹತ್ವ ಅವುಗಳಿಂದ ರೈತರ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಗೆದ್ದಲುಗಳ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ಗೆದ್ದಲು ಹುಳುಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಗೆದ್ದಲು ಹುಳುಗಳ ಶತ್ರುಗಳು, ಗೆದ್ದಲು ಹುಳುಗಳಿಂದಾಗುವ ಹಾನಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯೋಗಗಳು, ಗೆದ್ದಲು ಮಣ್ಣಿನ ಮಹತ್ವ ಪರಿಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಕ್ಷೇತ್ರ ಭೇಟಿ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಸಸ್ಯಗಳ ಉತ್ತಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು, ತೇವಾಂಶವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತವೆ ಗೆದ್ದಲು ಹುಳುಗಳು ನಿರುಪದ್ರವಕಾರಿ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಅಡುಗೆ ಮನೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಇಂಧನ ಉತ್ಪತ್ತಿ
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ನಗರ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀ ವಿ.ಬಿ.ಹಿರೇಮಠ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಕು ಬಿ.ಯು. ಹಿರೇಮಠ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಬಸವರಾಜ ಉ. ಹಿರೇಮಠ, ಮಹಮದ್ ರಫೀಕ್ ಮ. ಕರನಂಜಿ, ಅಫಬಲ್ ಅಹ್ಮದ್ ಮ ಮಕಾನದಾರ, ಶರೀಫ್‌ಸಾಬ್.ಇ.ಅವರಾದಿ, ಈರಣ್ಣ.ಮ.ಮೊರಬದ್
ಶಾಲೆ	: ಶ್ರೀ ಅಮೃತೇಶ್ವರ ಸಂಯುಕ್ತ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಅಣ್ಣಿಗೇರಿ ತಾ ನವಲಗುಂದ, ಜಿ ಧಾರವಾಡ

ಉದ್ದೇಶ :

ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಪರಿಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ನಿರುಪಯುಕ್ತ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಪುನರ್ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದು ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದು, ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಸಮಸ್ಯೆ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ, ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂದರ್ಶನ ಸಮುದಾಯದೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಹಾಗೂ ಪುರಸಭೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ, ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯ, ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ವಿಷಯ : ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ದಿನನಿತ್ಯ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಜೈವಿಕ ಇಂಧನವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದು. ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ. ಅಡುಗೆಮನೆ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಸುಮಾರು 250 ಗ್ರಾಂ. ನಷ್ಟು ಮಿಥೇನ್ ಅನಿಲವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದು ಒಂದು ಸಿಲಿಂಡರ್‌ಗೆ 425 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ, ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಅಡುಗೆಮನೆ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಗ್ರಾಮಗಳು ಹಾಗೂ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಪರಿಹಾರ ಅಡುಗೆ ಮನೆ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ ಉತ್ಪಾದಿಸಿ.

ಶಿಕ್ಷಕೆ	: ಬಿತ್ತು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ, ನೋಡು ಬೆಳೆಯ ಅಬ್ಬರ
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನು ಬಳಕೆ ಕುರಿತ ಜನಜನಿತ ಜ್ಞಾನ
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಸ್.ಸುರೇಗಾಂವಕರ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಪ್ರವೀಣ.ಜೆ.ಜಾಧವ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಶಿವಾನಂದ.ಚ.ಹೊಂಗಲ. ಪ್ರಕಾಶ.ಶ್ರೀ.ಶಿಂತ್ರಿ, ನಂದೀಶ್‌ಕುಮಾರ್.ಶಿ.ಜವಳಿ, ವಿಠಲಕುಮಾರ್.ಶಿ.ಕೌಜಗೇರಿ.
ಶಾಲೆ	: ಸಿ.ಇ.ಎಸ್.ಎಸ್.ಜಿ.ಸಂ.ಪ.ಪೂ. ಮಾಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮಿಶ್ರಿಕೋಟಿ ತಾ ಕಲಘಟಗಿ ಜಿ ಧಾರವಾಡ
ಉದ್ದೇಶ	: ಭೂಮಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಷ್ಟನ್ನು ವಾಪಾಸು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮೂಲತತ್ವದ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು, ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಸಿ ಭೂಸಾರ ಉಳಿಸಿ.

ವಿಧಾನ :

- ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯ ಮಹತ್ವ ಹಾಗೂ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನದಟ್ಟು
ಮಾಡುವುದು, ರೈತರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಜಾಗೃತಿ ಸಂದರ್ಶನ, ಕಾರ್ಯಾಗಾರ, ಉಪನ್ಯಾಸ,
ತರಬೇತಿ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು. ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂದರ್ಶನ ಜನಜಾಗೃತಿ ಜಾಢಾ

ವಿಷಯ : ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಅದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ಹಾನಿಯನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ,
ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ಉಳಿತಾಯ, ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಎನ್.ಪಿ.ಕೆ.
ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಗೆ ಇದೆ. ಮಣ್ಣನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಜೀವಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸುವುದು
ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದೇಶ ಸಾರುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಣ್ಣು ಜೀವಧಾರಣ ಶಕ್ತಿಗೆ ಮೂಲ, ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಅನುಸರಿಸಿ ನೀವು ಜೀವಿಸಿ, ಇತರೆ ಜೀವಿಗಳಿಗೂ
ಜೀವಿಸಲು ಬಿಡಿ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: “ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು ನಮಗೆಷ್ಟೆ ಅಪಾಯ?”
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಕೆ.ಸಿ.ಸವಿತ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಮಾಧವಿ.ಸಿ.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಮಮತ.ಸಿ. ಹೇಮಾ.ಬಿ.ಎಸ್., ಸುಷ್ಮಾ.ಆರ್. ಸುಸ್ಮಿತಾ.ಎಸ್.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ. ಪಾಲನಜೋಗಿಹಳ್ಳಿ, ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ.
ಉದ್ದೇಶ	: ಆರೋಗ್ಯಕರ ಪರಿಸರ ಸದೃಢ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ತನ್ನೂಲಕ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಸದ್ವಳಕೆ ಮಾಡುವುದು. ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಂದರ್ಶನ.
- ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಪರಿಸರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಆಂದೋಲನ ಜಾಥಾ ಕಿರುನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ

ವಿಷಯ : ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಗ್ರಹದಿಂದ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಮಾರಕ ಪರಿಣಾಮ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಸ್ವಂತ ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವುದು ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಲು ಮನವಿ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ನಮ್ಮಲ್ಲರ ಹೊಣೆ ತ್ಯಾಜ್ಯವಸ್ತುಗಳ ಸೂಕ್ತ ವಿಲೇವಾರಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗಲಿ

ಶಿಕ್ಷಕೆ	: ಮಣ್ಣೊಡಲ ತರಕಾರಿ ನೀ ಹೇಗೆ ಉಪಕಾರಿ?
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ರೇಖಾ.ಕೆ.ಬಿ.
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ವಿನಯ್.ಸಿ.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ನಾಗರಾಜ.ಎಂ.ಎನ್., ರಮೇಶ್.ಹೆಚ್. ಜಗದೀಶ್.ಬಿ.ಆರ್. ಶಶಿಕುಮಾರ್.ಬಿ.ವಿ.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಹಣಬೆ, ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ ತಾ ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ.
ಉದ್ದೇಶ	: ಸೊಪ್ಪು ತರಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿಯುವುದು ಮನೆ ಮದ್ದಾಗಿ ಬಳಸುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ವಿವಿಧ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
- ಔಷಧಿ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ : ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಔಷಧಿ ಸಸ್ಯಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದ ಮೆಂತ್ಯದ ಸೊಪ್ಪು, ಪುದೀನಾ, ದಂಟಿನ ಸೊಪ್ಪು, ಹೊನಗೊನೆ ಸೊಪ್ಪು ಸಬ್ಬಸಿಗೆ ಸೊಪ್ಪು, ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಸೊಪ್ಪು, ಕರಿಬೇವಿನ ಸೊಪ್ಪು ಮತ್ತು ನುಗ್ಗೆಸೊಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದ ಸೊಪ್ಪು ತರಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಔಷಧಿಗುಣ ಅರಿಯಿರಿ ಸೇವಿಸಿ ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರಿ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಮಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಪರಿಣಾಮ.
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಪುರುಷೋತ್ತಮ.ಹೆಚ್.ವಿ.
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಮಂಜುನಾಥ್.ಆರ್.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಪುನೀತ್.ಜಿ. ಪ್ರವೀಣ್ ಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್, ಶಿವರಾಜ್ ಸುಹೇಬ್ ಪಾಷ.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ದೊಡ್ಡಹುಲ್ಲೂರು, ಹೊಸಕೋಟೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಮಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಮಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಪರಿಣಾಮ ತಿಳಿಯುವುದು ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಂದ ಬೆಲೆಗಳ ಇಳುವರಿ ಮೇಲಿನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಅರಿಯುವುದು. ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಫಿಕ್ಸೇಷನ್ ಮೇಲೆ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಪರಿಣಾಮ ಅರಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ವೀಕ್ಷಣಾ ವಿಧಾನ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ವೀಕ್ಷಣೆ.
- ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ತಗಲುವ ರೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.
- ರೈತರೊಂದಿಗೆ ಸಂದರ್ಶನ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳು.

ವಿಷಯ : ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಪರಿಣಾಮ ತಿಳಿಯುವುದು ಹತ್ತೋಟಿ ಕ್ರಮ ತಿಳಿಯುವುದು. ಜೈವಿಕ ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರಿಕ ವಿಧಾನದಿಂದ ಕೀಟಗಳ ಮೇಲೆ ಕಡಿಮೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಹಾನಿಯು ಅತ್ಯಲ್ಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ನೆಲ, ನೀರು, ಗಾಳಿಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದೇ ಅಹಾರ ವಸ್ತುಗಳ ಮೂಲಕ ಕೀಟ ನಾಶಕಗಳ ವಸ್ತುಗಳ ಮೂಲಕ ಕೀಟ ನಾಶಕಗಳು ಮಾನವನ ದೇಹ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಸಿ ಮಣ್ಣಿನ ಸಾರ ಉಳಿಸಿ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಮಣ್ಣಿನ ರಕ್ಷಕ
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋನಿಕ.ಎಲ್.ಡಿ.
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಸುಕನ್ಯಾ.ಆರ್.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಹರ್ಷಿತ.ಹೆಚ್.ಸಿ. ಶ್ವೇತಾ.ಎನ್.ಆರ್. ನಾಗರತ್ನ.ಎನ್.ಪಿ. ಮೀನಾ.ಡಿ.ಜಿ.
ಶಾಲೆ	: ಸ.ಪ.ಪೂ.ಕಾಲೇಜು (ಪ್ರೌಢ ಶಾಲಾ ವಿಭಾಗ) ದೊಡ್ಡಬೆಳಮಗಲ, ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ ತಾ ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಅನುಸರಿಸಿ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಬೇಟಿ.
- ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಜಾಧಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಛಾಯಾ ಚಿತ್ರಗಳು.
- ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಕುರಿತು ಉಪನ್ಯಾಸ.

ವಿಷಯ: ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಸುವ ಸರಳ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದು. ಮಣ್ಣನ್ನು ಹೇಗೆ ರಕ್ಷಿಸಬಹುದು? ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಅಜೋಲ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ, ಹಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಸಾರ ರಕ್ಷಿಸುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿಡಬಹುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಟೋಮೋಟೋ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳು.
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಛಾಯಾದೇವಿ.ಹೆಚ್.ಎಸ್.
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ನೇತ್ರಾವತಿ.ಜಿ.ಎಲ್.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಅಶ್ವಿನಿ.ಆರ್. ರೇಖಾ, ಪ್ರಿಯಾ.ಜಿ.ಸಿ. ಗಾಯತ್ರಿ.ಜಿ.ಹೆಚ್.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ ಜಡಿಗೇನಹಳ್ಳಿ, ಹೊಸಕೋಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಸಿಂಪಡನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸುರಕ್ಷಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಪರಿಸರವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಪರಿಸರವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಆರೋಗ್ಯವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೀಟನಾಶಕ ರಹಿತ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಟೋಮೋಟೋ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯ ಮೂಲಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
- ಕರಪತ್ರ ಹಂಚಿಕೆ, ರೈತರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ವಿಷಯ : ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಜಡಿಗೇನಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆ ಟೋಮೋಟೋ ಆಗಿದ್ದು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಅರಿತು ತಜ್ಞರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜೈವಿಕ ನಿಯಂತ್ರಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಅತಿಯಾದ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಜೈವಿಕ ನಿಯಂತ್ರಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಮಣ್ಣು ರೈತರ ಹೊನ್ನು
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ವತ್ಸಲ.ಎಂ.
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಹರಿಕಿಶೋರ್.ಪಿ.ಆರ್.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ನಿಶ್ಚಿತ್.ಎಂ. ಯಶೋಧ.ಟಿ.ಆರ್. ಮಾಲ.ಎನ್. ಸುಪ್ರಿಯಾ.ಎಂ.
ಶಾಲೆ	: ಜಿ.ಜಿ.ಸಿ.ತ್ಯಾಮಗೊಂಡ್ಲು (ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ವಿಭಾಗ) ನೆಲಮಂಗಲ ತಾ ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಮಣ್ಣಿನ ವಿಧಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಜನತೆಗೆ ತಲುಪಿಸುವುದು ಈ ಮೂಲಕ ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ.

ವಿಧಾನ :

- ವಿವಿಧ ತಜ್ಞರಿಂದ ಸಂದರ್ಶನದಿಂದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಕೊಂಡು ರೈತರಿಗೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು. ಮಣ್ಣಿನ ಪಿ.ಹೆಚ್. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿರುವುದು.

ವಿಷಯ : ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಮಣ್ಣಿನ ಸಾರ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿ ಅದು ಅಮ್ಲಿಯವೋ ಕ್ಷಾರೀಯವೋ ಅಥವಾ ತಟಸ್ಥವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಪಿ.ಹೆಚ್.ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವುದು ತ್ಯಾಮಗೊಂಡ್ಲು ಸುತ್ತಲಿನ ರೈತರನ್ನು ಕರೆದು ಪಿ.ಹೆಚ್. ಪ್ರಮಾಣ ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಗಳ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ರೈತರು ಆಧುನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಫಸಲಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಮಣ್ಣು-ರೈತರ ಹೊನ್ನೂ ಮಣ್ಣನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	: ವಿಘಟನೆಯಾಗದ ವಸ್ತುಗಳ ಮರ ಬಳಕೆ.
ಉಪವಿಷಯ	: ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ
ವಿಭಾಗ	: ಕಿರಿಯ-ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀಮತಿ ಹೇಮಲತ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಭವನಾ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಅಪ್ಪರಾ, ರಶ್ಮಿ, ಪ್ರಿಯಾಂಕ, ಸ್ವರೂಪರಾಣೆ
ಶಾಲೆ	: ಚಿರಂಜೀವಿ ಮೆಥೋಡಿಸ್ಟ್ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಯಾದಗಿರಿ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಘಟನೆಯಾಗದ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ನೆಲ, ಜಲಮಾಲಿನ್ಯಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಮರುಬಳಕೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ❖ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯಿಂದ ಜನರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
- ❖ ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ:

ಯಾದಗಿರಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಐವತ್ತು ಮನೆಗಳನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬಳಸುವುದು ತಿಳಿಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ ಲೋಹದ ವಸ್ತುಗಳು, ಗಾಜಿನ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ತಿಳಿಯಿತು. ಈ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಯಪಯೋಗಿಸಿದ ನಂತರ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಜೊತೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದು ತಿಳಿಯಿತು. ಲೋಹ, ಗಾಜು, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮರುಬಳಕೆಗೆ ಬಳಸಬೇಕೆಂದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮದಿಂದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಜನರಿಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಜನಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲಾಯಿತು. ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆ ಯಾಗದ ವಸ್ತುಗಳ ಮರುಬಳಕೆಯಿಂದ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆಯಬಹುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆಯಾಗದ ವಸ್ತುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿ ತಗೆದುಕೊಂಡು ನಿರ್ಣಯವು ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	:	ಎರೆಹುಳು ಪ್ರಕೃತಿಯ ನೇಗಿಲು
ಉಪವಿಷಯ	:	ಭೂಮಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು
ವಿಭಾಗ	:	ಕಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	:	ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಭಾ ಪಿ.
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	:	ಅರ್ಚನ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	:	ಅಖಿಲ, ಪ್ರೀತಿ, ರೇಖಾ, ಶಿಲ್ಪ
ಶಾಲೆ	:	ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಗೊರಗುಂಟೆ ಪಾಳ್ಯ, ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ರಾಸಾಯನಿಕ ಆಧಾರಿತ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯು ಒಂದು ವಿಷಚಕ್ರ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಸಿಲುಕಿದರೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಕಷ್ಟ ಎಂಬುದನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ :

- ❖ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ರೈತರುಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.
- ❖ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ರೈತರಿಂದ ಕೃಷಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.
- ❖ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ತರಬೇತಿ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ:

ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದಿಬ್ಬಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ರೈತರುಗಳನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಕೃಷಿಯ ವಿವಿಧ ಕ್ರಮಗಳು ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಲಾಭ ನಷ್ಟಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಯಿತು. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ, ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ರೈತರಿಗೆ ಕೃಷಿಯಿಂದ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವರಾಗಿದ್ದರು. ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವವರು ಸಾಲಗಳಿಲ್ಲದೆ ಲಾಭ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ ರೈತರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದಿಬ್ಬಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಶೇಕಡ 100 ರಷ್ಟು ಸಾವಯವ ಗ್ರಾಮವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಕಾಲ್ಪಾರಿಯಿಂದ ಎರೆಗೊಬ್ಬರ ಕೃಷಿಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗೆ ಬರಲು ಈಗ ರೈತರಿಗೆ ಸಕಾಲವಾಗಿದೆ.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	:	ವಿಷ ಬೆರೆಸದ ಕೃಷಿ
ಉಪವಿಷಯ	:	ಜಮೀನಿನ ಬಳಕೆ ಕುರಿತು ಜನಜನಿತ ಜ್ಞಾನ
ವಿಭಾಗ	:	ಹಿರಿಯ-ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	:	ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಭಾ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	:	ಸುಪ್ರಿಯಾ ಎಂ. ಎಸ್.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	:	ಸುಮಾಲತ, ರಬೇಕ ಜ್ಯೋತಿ, ಕವಿತಾ, ಪಲ್ಲವಿ
ಶಾಲೆ	:	ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಗೆರಗುಂಟೆ ಪಾಳ್ಯ, ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಕೀಟಗಳ ಸಂತತಿಗೆ ವಿಷ ಪ್ರಾಶನ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ಸೇರುವುದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಕೃತಿ ಅಸಮತೋಲನ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೀಟಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವುದೇ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ :

- ❖ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಜೈವಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು.
- ❖ ವಿಷರಹಿತವಾದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ:

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ರಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಜೈವಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸರಳ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಯಿತು. ಸಿರಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮರುಳಪ್ಪನ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರು ಜೈವಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ವಿಷ ಸೇರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಗೆ ಬಳಸುವ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಲಾಭಾದಾಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಜೈವಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳು ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದ ರಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಕರಾವಳಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕುಮಟಾದ ಸಿಹಿ ಉಳ್ಳಾಗಡ್ಡೆ ಬೀಜದ ಮೊಳೆಯುವಿಕೆ.

ಉಪವಿಷಯ : ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ.

ವಿಭಾಗ : ಹಿರಿಯ ನಗರ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಶ್ರೀಮತಿ ಉಷಾ.ಜಿ.ಭಟ್

ತಂಡದ ನಾಯಕ : ಪೂಜಾ ಶಿವಾಜಿ ಶಾನಭಾಗ

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ವನಿತಾಬಾಬು ಮರಾಠಿ, ಭಾರತಿ ಆನಂದ ಗೌಡ, ಸುಷ್ಮಾ ರಾಮಚಂದ್ರ ಪಟಗಾರ, ಪ್ರೀತಿ ಗಜಾನನ.

ಶಾಲೆ : ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ನೆಲ್ಲಿಕೆರೆ, ಕುಮಟಾ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ : ಕುಮಟಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಂದಿಗೋಣದ ಸಿಹಿ ಉಳ್ಳಾಗಡ್ಡೆ ತಳಿಯ ಬೀಜದ ಮೊಳೆಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಸಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಉಳಿದ ಕರಾವಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಉಸುಕು ಮಣ್ಣಿನ ಪ್ರಭಾವವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ :

- ಹಂದಿಗೋಣ ಗ್ರಾಮದ ರೈತರ ಭೇಟಿ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಧಾನದಿಂದ ಉಳ್ಳಾಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆಯುವ ಪದ್ಧತಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಕರಾವಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಮಣ್ಣಿನ ಮಾದರಿ ಹಾಗೂ ಬೀಜಗಳ ಸಂಗ್ರಹ.
- ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬೀಜಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ ಕುರಿತು ಜನ ಜಾಗೃತಿ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಕರಾವಳಿಯ ವಿವಿಧ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಉಳ್ಳಾಗಡ್ಡೆ ಬೀಜಗಳ ಮೊಳಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಸ್ವಕ್ಷೇತ್ರ ಹಂದಿಗೋಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ 90, ಸಮೀಪದ ಪನ್ನಳ್ಳಿ ಭಟ್ಟಳ್, ಸ್ವರ್ಣಗಡ್ಡೆ ಹಾಗೂ ಅಳವಿಕೋಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ 86, 85, 82, 80 ಪ್ರತಿಶತ ಮೊಳಕೆ ಆಗಿವೆ ಅಂಕೂಲಾದಲ್ಲಿ ಶೇ. 71 ಗೋಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ಅತಿಕಡಿಮೆ ಶೇ. 60 ಆಗಿದೆ ಒಂದೇ ಮೂಲದ ಬೀಜವಾದರೂ ಮೊಳಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರವಿರುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಮೇಲಿನ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಉಳ್ಳಾಗಡ್ಡೆ ಕಪ್ಪು ಹಾಗೂ ಕೆಂಪು ಮಣ್ಣಿಗಿಂತ ಉಸುಕು ಮಣ್ಣು ಉತ್ತಮ ಎಂಬುದು ನಿರ್ಮಿವಾದ ಆದರೆ ರಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ರೋಗಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಸಿಹಿಉಳ್ಳಾಗಡ್ಡೆ ಕರಾವಳಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಬೆಳೆ ಹಾಗೂ ಬೆಳೆಯುವ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

- ಶಿರ್ಷಿಕೆ** : ಕುಮಟಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಗಿನಮೂಲಿಕಾ ಸಸ್ಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನ
- ಉಪವಿಷಯ** : ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರಬಳಕೆ
- ವಿಭಾಗ** : ಕಿರಿಯ ನಗರ
- ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು** : ರವೀಂದ್ರ.ಎನ್.ಮಹಾಲೆ.
- ತಂಡದ ನಾಯಕ** : ಶ್ರೀಧರ ಹೆಗಡೆ.
- ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು** : ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.ಎನ್.ನಾಯ್ಕ, ರಾಮನಾಥ್.ಎಸ್.ಗೋಳಿ ಸಂಜಯ ಶೆಟ್ಟಿ, ಚಿನ್ನಯ.ಕೆ.
- ಶಾಲೆ** : ನಿರ್ಮಲಾ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಕುಮಟಾ, ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಅಲೋಪತಿ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯು ಇಂದು ಅತ್ಯಂತ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟತಲುಪಿದೆ ಆದರೂ ಸಹ ಇವರ ರಸಾಯನಿಕ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದಾಗ ಅನೇಕ ಅಡ್ಡಪರಿಣಾಮಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಯುವುದೇ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

- ವಿಧಾನ :** ➤ ಅಲೋಪತಿ ವೈದ್ಯಪದ್ಧತಿ ಉಂಟಾಗುವ ಅಡ್ಡಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.
➤ ಆಯುರ್ವೇದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಭಾಗ್ಯ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಾಣ್ಣಡಿಯಂತೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ವೈದ್ಯಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತವೆ. ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಅಲೋಪತಿ ವೈದ್ಯಪದ್ಧತಿಯು ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲಾ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಕದಂಬ ಬಾಹುಗಳನ್ನು ಚಾಚಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಔಷಧಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ ಈ ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಪದ್ಧತಿಯಾದ ಆಯುರ್ವೇದದಿಂದ ಸಾಧ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಆಯುರ್ವೇದದ ಗಿಮೂಲಿಕೆಗಳ ಪರಿಚಯ, ಉಪಯೋಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಆಯುರ್ವೇದ ಪದ್ಧತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಮನವಿಮಾಡಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಭಾರತ ದೇಶದ ಪದ್ಧತಿಯಾದ ಆಯುರ್ವೇದ ದಿಂದ ಅನೇಕ ಆರೋಗ್ಯಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಲ್ಲದೆ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ವಾಸರ ಕುದ್ರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಏಕನಾಥ ಬೇರು
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ಕಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ರಾಘವೇಂದ್ರ,ಪಿ.ನಾಯ್ಕ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಅದಿತ್ಯ ನಾಯಕ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ದೀಪಾ ತೋರುಗೌಡ, ಪೂಜಾ ಕೇಶವ, ಶಶಾಂತ ನಾಯರ, ಅಮಿತ್‌ವಾಮನ ಆಗೇರ.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ. ವಾಸರ ಕುದ್ರಿಗೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಮಧುಮೇಹ ಕಾಯಿಲೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆ ಪಾತ್ರ ಅರಿಯುವುದು, ಈ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ಬಳಸುವ ಏಕನಾಥ ಬೇರು ಇದರ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು.

ವಿಧಾನ : ➤ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯೊಂದಿಗೆ ಜನರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿ ಏಕನಾಥ್ ಬೇರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು.

➤ ನಾಟಿ ವ್ಯದ್ಯರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ, ಕ್ಷೇತ್ರ ವೀಕ್ಷಣೆಮಾಡಿ ಸಮೀಕ್ಷೆನಡೆಸಲಾಯಿತು.

➤ ಏಕನಾಥ ಬೇರು ಉಪಯೋಗ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸಮೀಕ್ಷೆನಡೆಸಿದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದ ಇದ್ದು ಏಕನಾಥ ಬೇರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಶೇ. 29 ರಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಮಾಹಿತಿ ಇರದವರು ಶೇ. 48 ಹಾಗೂ ಏಕನಾಥ್ ಬೇರಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದವರು ಶೇ. 23 ಇದ್ದರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಂಕೋಲಾದ ಹಳ್ಳಿ ವೈದ್ಯರಾದ ಶ್ರೀವೆಂಕಟಗೌಡ ರಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಯಿತು. ಏಕನಾಥ ಬೇರು ಅಂಕೋಲಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಬಳ್ಳಿಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಇದು 5 ರಿಂದ 6 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಬಲಿತ ಕಾಂಡ 15 ಸೆ.ಮೀ. ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುತ್ತಳತೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ ಮಧು ಮೇಹ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಆಧುನಿಕತೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಔಷಧಿ ಸಸ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಏಕನಾಥ ಬೇರನ್ನು ಮಧುಮೇಹ ಕಾಯಿಲೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂಮಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀಮತಿ ವರಲಕ್ಷ್ಮಿ.ಸಿ.ಮೋದಿ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಸಿಮ್ನ ಬಾಷಾ ಶೇಖ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಸವಿತಾಗಾಜಿ, ಕನಕ ಭಂಡಾರಿ ಯಲ್ಲಮ್ಮ ಕುರಿಯರ್, ಸ್ವಪ್ನಾಧರಮಟ್ಟಿ.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕಾರವಾರ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ನ್ಯೂ ಕೆ.ಹೆಚ್.ಬಿ. ಕಾಲೋನಿಯ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿನ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ತಿಳಿಯುವುದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕೆಡಲು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಳ್ಳುವುದು.

- ವಿಧಾನ :**
- ಕೆ.ಹೆಚ್.ಬಿ. ಕಾಲೋನಿಯ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.
  - ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳ ನೀರಿನ ಮಾದರಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ವರದಿ ಪಡೆಯುವುದು.
  - ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಕೆ.ಹೆಚ್.ಬಿ.ಕಾಲೋನಿಯ ಮನೆಗಳ ಶೌಚಾಲಯ ಮತ್ತು ಕೊಳಚೆ ನೀರು ಇಂಗು ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಭೂಮಿಯು ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ 60 ರಿಂದ 100 ಅಡಿಗಳ ವರೆಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಇಂಗು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಸೇರುತ್ತವೆ ಈ ಸ್ಥಳವು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಮುದ್ರದ ಉಪ್ಪು ನೀರು ಸಹ ಬಾವಿಗೆ ಸೇರಿ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ನೀರಿನ ಗುಣ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ತಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದವು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಶುದ್ಧೀಕರಣದ ವಿಧಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಕಾರವಾರದ ಕೆ.ಹೆಚ್.ಬಿ.ಕಾಲೋನಿಯ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಾಪಾಡುವಂತೆ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಅಡುಗೆ ಮನೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀನ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಸುಧೀರ.ಡಿ.ನಾಯಕ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಪ್ರೇರಣ.ಜಿ.ಕಣಿ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಅಮೀನಾಬಿ ಸಾಬ್, ಪೂರ್ಣಿಮಾ ನಾಯಕ, ಸಂದೀಪನಾಯಕ, ಆನಂದ ಬರ್ಗೇ
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಹಿಲ್ಲೂರು, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಅದರ ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಭೂಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನಮ್ಮಿಂದಾದ ಅಳಿಲು ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಡುಗೆ ಮನೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಎಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ : ➤ ಹಿಲ್ಲೂರು ಪಂಚಾಯತ್‌ನ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲಾಯಿತು.

➤ ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಜಾಧಾದ ಮೂಲಕ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಆಗುವ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ದೊರೆತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದಾಗ ಯಾವುದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಆಗುವುದು ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ ಪಾಲಿಥಿನ್ ಬ್ಯಾಗ್‌ಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರ ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವಾದ ಉತ್ತರಗಳು ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿಧಾನ ಹಾಗೂ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಕೊಡಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬ್ಯಾಗ್‌ಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯ ಕಸವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡುವತ್ತ ಒಲವು ತೋರಿದ್ದಾರೆ ಕಸವನ್ನು ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಈಡೇರಿದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಹಿಲ್ಲೂರು ಗ್ರಾಮದ ಜಲಸಾಕ್ಷರತೆ.
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಸುಧೀರ.ಡಿ.ನಾಯಕ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಹರ್ಷಿತಾ.ಟಿ.ಜಿ.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಮಧುರಾಭಟ್, ಅಲ್ಪಾಜಿಯಾ ಶೇಖ್ ಭರತ್ ನಾಯಕ್, ಅಕ್ಷಯ ನಾಯಕ.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಹಿಲ್ಲೂರು ಅಂಕೋಲಾ ತಾ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಅಗಾಧ ಜಲ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಬಳಕೆಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಹಿ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 0.003 ಮಾತ್ರ ದಿನ ನಿತ್ಯ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಅಗಾಧ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತರ್ಜಲ ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ ಈ ಕುರಿತು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದೇ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

- ವಿಧಾನ :**
- ಹಿಲ್ಲೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯ ವಿಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.
  - ಜಲ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕರಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಜಾಥಾ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಹಿಲ್ಲೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ 100 ಮನೆಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ನೀರಿಗಾಗಿ ಶೇ. 45 ರಷ್ಟು ಜನರು ಪಂಪ್ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶೇ. 32 ರಷ್ಟು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಲ್ಲಿನೀರು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶೇ. 23 ರಷ್ಟು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಉಳಿತಾಯದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನೀರಿನ ಪ್ರಮುಖ್ಯತೆ, ಸಾಕ್ಷರತೆ ಉಂಟುಮಾಡಲು ಪರಿಸರ ಹೋರಾಟಗಾರರಾದ ಶ್ರೀ ರವಿಭಟ್ ಬರಗಡ್ಡೆ ಅವರಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಯಿತು ಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವಾಗ ನೀರು ಇಂಗಿಸುವಿಕೆ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ : ಭೂಮಿಯ ಅಂತರ್ಜಲ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಜಲಸಾಕ್ಷರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ನೀರಿನ ಕ್ಷಾಮವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಬಹುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಅಚವೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಸ್ಯಗಳು.
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಬಳಕೆ ಕುರಿತು ಜನ ಜನಿತ ಜ್ಞಾನ
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀ ವಿನಾಯಕ.ಎ.ನಾಯ್ಕ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಭಟ್
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಎಂ, ಭಟ್ ಗಣೇಶ್. ಎಸ್, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಜಿ ಹೆಗಡೆ, ಜ್ಯೋತಿ ಎಂ. ಭಟ್,
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ ಅಚವೆ ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಅಚವೆ ಗ್ರಾಮದ ಜನರು ತಮ್ಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಔಷಧಿಯ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವುದರ ಗುಟ್ಟು ತಿಳಿಯುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆ.

- ವಿಧಾನ : ➤ ಅಚವೆ ಗ್ರಾಮದ ಸುತ್ತಲಿನ ಊರುಗಳಲ್ಲಿನ ನಾಟಿ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.
- ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಔಷಧೀಯ ಸಸ್ಯಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಔಷಧೀಯ ಸಸ್ಯಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಅಚವೆ ಗ್ರಾಮದ ಜನರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಅವರ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಔಷಧಿ ಸಸ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಭಾಗದ ನಾಟಿ ವೈದ್ಯರುಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ತಾವು ಬಳಸುವ ಗಿಡ ಮೂಲಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಔಷಧೀಯ ಸಸ್ಯಗಳಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಈ ಔಷಧೀಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಅಧ್ಯಯನವು ಆಯುರ್ವೇದ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ದಾಖಲು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನು ಔಷಧೀಯ ಸಸ್ಯಗಳಿಂದ ಗುಣ ಪಡಿಸಬಹುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಕಠಿಣ ಕೋಣದ ದಣಿಗಳಿಲ್ಲದ ದನಗಳು
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀಮತಿ ಮಾಲತಿ.ಯು.ನಾಯ್ಕ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಸಂದೇಶ ಸಂತೋಷ್ ಬೋವಿ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ನಾಗರಾಜ ಉಮೇಶ ಅಂಕೋಲೆಕರ್, ವಿವೇಕಾನಂದ ಪಂಕಜ, ವಿನೋದ ಪಾಟೀಲ್, ನಿಲೇಶ್ ಸಂತೋಷ್ ಮೆಹ್ರಾ.

ಶಾಲೆ : ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕಠಿಣಕೋಣ, ಕಾರವಾರ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ : ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ದನಗಳ ಹಿಂಡು ಮಲಗಿರುವುದು

ಅವುಗಳಿಗೆ ವಾರಸದಾರರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದಿರುವುದು ಅವುಗಳನ್ನು ಕೃಷಿಗೆ

ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಯೋಜನೆ.

ವಿಧಾನ : ➤ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯೊಂದಿಗೆ ಜನರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.

➤ ಕೃಷಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಪಶುವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿಮಾಡಲು ರೈತನಿಗೆ ದನಗಳೇ ಮೂಲ ಆಧಾರ ಕೃಷಿಕಾರ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ತರವು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರವೂ ದನಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಕಾಲ ಬದಲಾದಂತೆ ಜನರ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಈಗ ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮಪಡಲು ಯಾರೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಯಂತ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಸಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇಂದು ದನಗಳ ನಿರುಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಮನೋಭಾವನೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಯಂತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದರೆ ಪರಿಸರ ಸಮತೋಲನ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಬೀದಿಗೆ ತೆರಳಿದ ದನಗಳು ಮನೆಗೆ ಮರಳಿದರೆ ರೈತರು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯ ಸುವರ್ಣ ಭೂಮಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಿಕೆ	: ಕರಾವಳಿ ತೀರದ ಖಾರ ಸಾರಿನ ಗಮ್ಮತ್ತು ಜುಮ್ಮನಕಾಯಿ.
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಕುರಿತು ಜನಜನಿತ ಜ್ಞಾನ
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ.ಹೆಚ್.ಎಂ.
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ನಮ್ರತ.ಸಿ.ಬಾಂಡೇಕರ್
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಕಾಂಚನಾ.ಎಸ್.ಹೆಗಡೆ, ಕಾವ್ಯ. ಯು. ನಾಯ್ಕ, ಸಂಜೀವಿನಿ.ಎಸ್.ನಾಯ್ಕ, ಅಶ್ವಿನಿ.ಎಸ್.ಸ್ವಾಮಿ.
ಶಾಲೆ	: ದಿ ಪಾಪ್ಯೂಲರ್ ನ್ಯೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸ್ಕೂಲ್, ಚಂಡಿಯ, ಕಾರವಾರ.

ಉದ್ದೇಶ :

ನಮ್ಮ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಔಷಧೀಯ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ.

- ವಿಧಾನ :**
- ಚಂಡಿಯ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.
  - ಔಷಧಿ ಸಸ್ಯಗಳಿಂದ ಅಗ್ಗದ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಔಷಧಿ ತಯಾರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆದಂತೆ ವ್ಯದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಜನರು ಇಂದು ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೊಂಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹಣ ವೆಚ್ಚಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಸಿಗುವ ಔಷಧೀಯ ಸಸ್ಯಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮಗಳಲ್ಲದೇ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಗುಣಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಜನರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಜುಮ್ಮನ ಕಾಯಿಯಂತಹ ಔಷಧೀಯ ಸಸ್ಯಗಳ ಉಪಯೋಗ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಸಸ್ಯಮೂಲ ಭವಿಷ್ಯದ ಇಂಧನ
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ಕಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ರಾಜೇಶ್.ಎಸ್.ಕಣವಿ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಹರ್ಷ.ಬಿ.ಪೂಜಾರಿ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಪ್ರಗತಿ.ಆರ್.ನಾಯಕ್, ಗಾಯತ್ರಿ.ಎಂ.ಮೊಸ್ತೆ ಸಂಜಯ.ಕೆ.ಬಾಂಡೇಕರ್ ನೀರಜ.ಎಂ.ನಾಯ್ಕ
ಶಾಲೆ	: ನ್ಯೂ ಹೈಸ್ಕೂಲ್, ಬಾಡ ಹತ್ತಿರ, ಕಾರವಾರ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಕಚ್ಚಾ ತೈಲಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಜೈವಿಕ ಇಂಧನಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಇಂಧನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಆಶಾಕಿರಣವಾಗಿದೆ.

- ವಿಧಾನ :
- ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಧನದ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.
  - ಭಾರತ ದೇಶವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಇಂಧನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.
  - ಕಚ್ಚಾ ತೈಲಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯ ಇಂಧನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಇಂಧನ ಬೇಡಿಕೆಯ ಶೇ. 80 ರಷ್ಟನ್ನು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಂದ ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತನ್ನದೇ ಆದ ಪರ್ಯಾಯ ಇಂಧನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೊಂಗೆ, ಬೇವು, ಹಿಪ್ಪೆ, ಕಾಡು ಹರಳು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳಿಂದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಇಂಧನಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಯಂತ್ರಗಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇ ನೇರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾದ ಸಸ್ಯಮೂಲ ಇಂಧನವಾಗಿದೆ ಈ ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬಂಜರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಇಂಧನಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಸ್ಯ ಮೂಲ ಇಂಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದರೆ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಮಣ್ಣು ನೀ ಸರಿ ಇದ್ದರೆ ಹೊನ್ನು
ಉಪವಿಷಯ	: ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ-ಗ್ರಾಮಾಂತರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಕೆ.ನಾಗರಾಜರಾವ್, ಡಿ.ಹನುಮಂತರಾಯಪ್ಪ.
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಶೋಭಾ ಎಸ್.ಡಿ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಉಷಾರಾಣಿ.ಎಂ., ಭವ್ಯ.ಸಿ.ಎನ್. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ.ಆರ್. ಸತೀಶ್.
ಶಾಲೆ	: ಶ್ರೀಮಾರುತಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಕಬ್ಬಗೆರೆ, ಕೊರಟಗೆರೆ ತಾ

ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ : ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಧರ್ಮ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿ ಬೇಕೆಂಬುದರ ಅರಿವು ಉಂಟು ಮಾಡುವುದು ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

- ವಿಧಾನ** :
- ಕೃಷಿ ಮಾಡದ ಜಾಗದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
  - ಮಣ್ಣಿನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯುವುದು.
  - ಕರ ಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವಿಕೆ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಸಾಲದ ಬಾಧೆ ತಾಳಲಾರದೆ ರೈತನ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ವೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ ಬೀಜ ಸಾಲ, ಗೊಬ್ಬರ ಸಾಲ ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಸಾಲಮಾಡಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗದ ರೈತ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನೆಲಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಯೋಜನೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೋನ ಅಂಡ್ ಕ್ಲಾರ್ಟರ್ ವಿಧಾನ ಬಳಸಿದೆವು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಗರಿ ತೆಂಗಿನ ಗರಿಗಳು ಕೊಳೆಯುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು ಕಳೆ ಸಸ್ಯ ಕೃಷಿತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಕುರಿಗಳ ಕಾರ್ಯ
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಬಳಕೆ ಕುರಿತು ಜನ ಜನಿತ ಜ್ಞಾನ
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಎಂ.ಗಂಗಾಧರಪ್ಪ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಸುಮಲತ.ಬಿ.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ನಂದಿನಿ.ಪಿ.ಆರ್., ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ.ಬಿ.ಅನಿತ.ಎಲ್. ಕವಿತ.ಎನ್.
ಶಾಲೆ	: ಶ್ರೀವಿನಾಯಕ ವಿದ್ಯಾ ಪೀಠ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಪೋನ್ನ ಸಮುದ್ರ, ಪಾವಗಡ
ತಾ ಮಧುಗಿರಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಿಲ್ಲೆ.	
ಉದ್ದೇಶ	: ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಸುಬಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದು ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆಯಲ್ಲಿ ಪಶುಗಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿರುವುದು ಕಡಿಮೆಆಗಿದೆ ಇದರಿಂದ ಕೃಷಿಗೆ ತೊಂದರೆ, ಕೃಷಿಗೆ ಕುರಿಗಳಿಂದ ಇರುವ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಜನರಿಗೆ ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

- ವಿಧಾನ : ➤ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವಾಗ ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದು.
 ➤ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.
 ➤ ಕರ ಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವಿಕೆ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಭೂಮಿ ಬಂಜೆ ಆಗುತ್ತಾ ಬಂತು ಕುರಿ ಮೇಕೆಗಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಅಧಿಕ ಲಾಭ ಇದೆ ಕುರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕುರಿಗೊಬ್ಬರ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಕುರಿ ಕಾಯುವವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಕುರಿ ಗೊಬ್ಬರ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮ ರೈತರುಗೆ ಕುರಿಗೊಬ್ಬರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಕುರಿ ಕಾಯುವವರು ಕುರಿಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಬಳಸಿ ಕಾಂಪೊಸ್ಟ್ ಮಾಡಲು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವರು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ನಮ್ಮ ಶಾಲಾವರಣದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವುದು
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು.
ವಿಭಾಗ	: ಕಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀಮತಿ ನಳಿನಾಕ್ಷಿ.ಟಿ.ಜಿ. ಶ್ರೀ.ಸತೀಶ್.ಡಿ.ಜಿ.
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಕಲ್ಪನಾ.ಎಸ್.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಆಶಾ ಶ್ರಾವಣಿ, ತೇಜಸ್ವಿನಿ, ಭುವನೇಶ್ವರಿ
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಗಂಗಸಾಗರ, ಪೊನ್ನ ಸಮುದ್ರ, ಪಾವಗಡ ತಾ ಮಧುಗಿರಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿದೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದಲ್ಲಿಯ ಕಾರಣ ಅರಣ್ಯ ನಾಶ, ಇದರಿಂದ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

- ವಿಧಾನ :**
- ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ ಬದಲು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ, ಚಿಕ್ ಡ್ಯಾಂಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ.
  - ಕರ ಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವಿಕೆ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ನಮ್ಮ ಶಾಲಾವರಣದಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಸಿ ಪೋಷಿಸಲು ಮಳೆಯ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮಳೆಯ ನೀರನ್ನು ಹರಿಯಲು ಬಿಡದೆ ತಡೆದು ಇಂಗಿಸಬೇಕು ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಸಸ್ಯಗಳ ಪೋಷಣೆಗೆ ಬಳಸಬೇಕು ಗಿಡಗಳಿಗೆ ತಂಪನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವುಗಳ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಚಿಂಗ್ ಹೊದಿಕೆ ಹಾಕಬೇಕು ಗಿಡವನ್ನು ನೆಡಿ, ನೆಟ್ಟ ಗಿಡವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಪೋಷಿಸಿ ಪೋಷಿಸಿದ ಗಿಡವನ್ನು ನಾಳೆಗೂ ಉಳಿಸಿ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಶಾಲಾ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವ ಗಿಡಗಳ ಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಜನರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು, ರಜಾದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳ ಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಹೊಂಗೆ ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಹೆಂಗೆ
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಎಂ.ಗಂಗಾಧರಪ್ಪ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ನಿರಂಜನಕುಮಾರ್.ಎನ್
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ತ್ರೀವೇಣಿ.ಟಿ. ನಿರ್ಮಲ.ಎನ್. ಅನಿತ.ಇ. ಜಯಮ್ಮ.ಎಸ್.
ಶಾಲೆ	: ಶ್ರೀ ವಿನಾಯಕ ವಿದ್ಯಾ ಪೀಠ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಹೊನ್ನ ಸಮುದ್ರ, ಪಾವಗಡ ತಾ ಮಧುಗಿರಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ ಸಸ್ಯಗಳಾದ ಹೊಂಗೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಸ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಯೋಡಿಸೆಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳೆಯಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರೈತರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ : ➤ ರೈತರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ

➤ ಕರ ಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವಿಕೆ

➤ ಹೊಂಗೆ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಕಾರ್ಯ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಹೊಂಗೆ ಸಸ್ಯದ ಬೀಜದಿಂದ ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆದು ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ ಈ ಮರದಿಂದ ಅನೇಕ ತರಹ ಅನುಕೂಲ ಇವೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿ ಆಗುವುದು ಅರಣ್ಯದ ಪ್ರದೇಶದ ಹೆಚ್ಚಳ, ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ ಬೀಜಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಯೋ ಡೀಸೆಲ್ ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದು ಇದರಿಂದ ಜನತೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಬಲೀಕರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಹೊಂಗೆ ಜೈವಿಕ ಸಸ್ಯ ಹೊಂಗೆಯ ಹಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರ ಹಿಂಡಿಗಳು ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಹೊಂಗೆ ಇರುವಲ್ಲಿ ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯ ಇರುವುದು.

- ಶಿರ್ಷಿಕೆ** : ಹನುಮಂತಪ್ಪ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಲಿನ ಅಯ್ದು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರೋತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಕಾರಣ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳು.
- ಉಪವಿಷಯ** : ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ
- ವಿಭಾಗ** : ಹಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
- ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು** : ಮಂಜುನಾಥ್.ಜಿ.ಮಧು.ಎಂ.ಇ
- ತಂಡದ ನಾಯಕ** : ರಂಗನಾಥ್.ಕೆ.
- ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು** : ರಾಕೇಶ.ಸಿ.ಆರ್. ಕ್ಯಾತಪ್ಪ ಎಸ್ ರವಿಕಿರಣ್ ಹೆಚ್.ಎಸ್, ಶ್ರೀಧರ.ಎನ್.
- ಶಾಲೆ** : ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಹನುಮಂತಪುರ ಮಧುಗಿರಿ ತಾ|| ಜಿ|| ಮಧುಗಿರಿ

ಉದ್ದೇಶ :

ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವರಾಶಿಯು ಸಸ್ಯಗಳಿಂದ ಬರುವ ಆಹಾರೋತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ, ಹೀಗೆ ಸಸ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಹಾಗೂ ಆಹಾರೋತ್ಪಾದನೆಯ ಆಧಾರವಾದ ಮಣ್ಣಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅದನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ : ➤ ಸ್ಥಳೀಯ ಕೃಷಿಕಛೇರಿಯ ಕೃಷಿ ಸಹಾಯಕರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ಮಾದರಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಫಲವತ್ತತೆ ಕಾಪಾಡುವ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ ವಿವರಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಮಿಶ್ರಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸುವುದು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದರ ಬದಲು ಒಂದು ಅವಧಿಗೆ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವ ಸುಧಾರಿತ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳ ಬಳಕೆ ನೀರಿನ ಅಭಾವವಿರುವುದರಿಂದ ಯೋಗ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಗುಣ ಅಥವಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾದ ಮಣ್ಣಿನ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಉಳಿಸುವುದೇ ನಮ್ಮ ತಂಡದವರ ತೀರ್ಮಾನ.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ನಮ್ಮ ಮಣ್ಣು ನಮಗೆಷ್ಟು ಗೊತ್ತು?
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ನಿರಂಜನಮೂರ್ತಿ.ಎಂ.
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಶೋಭ.ಎಸ್.ಡಿ.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಮಹೇಶ್, ಸುಮಲತಾ.ಎಸ್.ಟಿ. ಭಾಗ್ಯ.ಆರ್. ಆಶಾ.ಆರ್.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಎ.ಕೆ.ಕಾಲೋನಿ ಕೊರಟಗೆರೆ, ಮಧುಗಿರಿ ಜಿ

ಉದ್ದೇಶ :

ಮಣ್ಣು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪರಿಚಿತವಾದ ವಸ್ತು ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನ ದಡ್ಡತನವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ನಿನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆಯಾ ಎಂದು ಮೂದಲಿಸುವುದುಂಟು ಈ ಮಣ್ಣು ನಮಗೆಷ್ಟು ಗೊತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

- ವಿಧಾನ :**
- ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
  - ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಂದೇಶ ಕಳುಹಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹುಡುಕಲಾಗಿ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಬಹು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಅವರ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಅವರು ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತರೂ ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದರೆ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಬದಲು ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯ ಬಹುದು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಮುಂತಾದ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಒತ್ತಡ ಹೀರಿಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ನಗರಗಳ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಸಬೀಹ ಬಾನು
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಮೋನಿಕಾ.ಸಿ.ಎಸ್.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ವರ್ಷಬಿ.ಜೆ.ರಾಜ್, ಚಾರುಣ್ಯ.ಜಿ. ಸುಶ್ವಿತ.ಕೆ.ಆರ್. ನಯನ.
ಶಾಲೆ	: ಕಾರ್ಡಿಯಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್

ಉದ್ದೇಶ : ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜೀವನಾಡಿ ಕೃಷಿ ಅನ್ನಧಾತ ರೈತನಿಲ್ಲದೆ ಕೃಷಿ ಇಲ್ಲ, ಕೃಷಿಯಿಲ್ಲದೆ ರೈತನಿಲ್ಲ, ರೈತ ಆತ್ಮಹತೆಯಿಂದ ದೂರವಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯಂತಹ ದುಬಾರಿ ವೆಚ್ಚದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಮೂಡ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

- ವಿಧಾನ :**
- ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ತಿಳಿಯುವುದು.
  - ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಕೊರೆಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಎಂದರೆ ಭೂಮಿಯ ಆಳದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನೀರು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯ ಮೂಲಕ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಆಳದಲ್ಲಿರುವ ನೀರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಭೂ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಭೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿನ ಗಡಸು ಮತ್ತು ಮೃದು ಜಾಗವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು. ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಾರದಿರಲು ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿರುತ್ತದೆ. ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಿಗೆ ಅಡತಡೆಯೊಡ್ಡುವ ಕಲ್ಲಿನ ಸಾಲುಗಳು ಆಗಿರಬಹುದು.

ತೀರ್ಮಾನ : ರೈತರು ಮತ್ತು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಒತ್ತಡ ಹೀರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ತಜ್ಞರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡುವುದು. ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊರೆಸುವ ಮುನ್ನ ಅದರ ಅಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಿಗುವ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಅಶ್ವತ್ಥಮರ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ನಾವು
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ.
ವಿಭಾಗ	: ನಗರ-ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಅನೀಲ.ಜಿ.ಗಾಂವ್ಕರ್
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಅಪ್ರೋಜ್ ಶಂಶುದ್ದೀನ್ ಶೇಖ್
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಸ್ವಾತಿ, ಸಿಂಧೂ, ಪರಿಮಳ, ಅರ್ಪಿತಾ
ಶಾಲೆ	: ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ಸಿವ್ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಗಾಂಧೀನಗರ, ಶಿರಸಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ : ಅಶ್ವತ್ಥ ಮರದ ಔಷಧೀಯಗುಣದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದು ಜನರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು, ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ ಇದರಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ : > ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಅಶ್ವತ್ಥಮರದ ಜನಪದ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಹಿರಿಯರಿಂದ ತಿಳಿದು ದಾಖಲು ಮಾಡುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ಭೂ ತಾಪಮಾನ ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಏರುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗಳು ಆರಂಭಗೊಂಡಿವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದಾಗ ಪರಿಸರದ ಉಳಿವಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚಿಸುವುದು ಬಾಳೆ ಮತ್ತು ಅಶ್ವತ್ಥಮರಗಳು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಷ್ಣ ಹೀರಿದ್ದು ನಮಗೆ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿತು. ಅಶ್ವತ್ಥ ಮರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸಿದಲ್ಲಿ ಉಷ್ಣತೆ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು ಬಾಳೆ ಮತ್ತು ಅಶ್ವತ್ಥ ಮರ ಇಂಗಾಲದ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡ್ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ತಜ್ಞರಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿತು ಪರಿಸರವನ್ನು ಪರಿಸರದಿಂದಲೇ ಕಾಪಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದು ತಿಳಿದುಬಂದಿತ್ತು.

ತೀರ್ಮಾನ : ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕಾಡಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವುದು ಮನೆಯ ಸುತ್ತ ಕೈತೋಟಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರಣ್ಣೀಕರಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ 2 ಬಾಳೆಗಿಡ ಬೆಳೆಯುವುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಮಿನಿ ಗೋಬ್ಬರ ತೊಟ್ಟಿ
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ನಗರ /ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಕೆ.ಎಲ್.ಭಟ್
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಸೀಮಾ ಬಾಬು ಭಂಡಾರಿ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ರಂಜಿತಾ, ಪ್ರವೀಣ, ಅಭಿಷೇಕ, ಮನೋಜ
ಶಾಲೆ	: ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ (ಗಣೇಶನಗರ) ಶಿರಿಸಿ,

- ಉದ್ದೇಶ : • ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಕುಂಬಾರಿಕೆ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪೋಷಿಸುವುದು.
 • ನಗರ ಸಭೆಗೆ ಪರಿಸರ ಶುಚಿತ್ವ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಕೈ ಚೋಡಿಸುವುದು.
 • ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಜನಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ : ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣ ಮಿನಿಗೋಬ್ಬರ ತೊಟ್ಟಿಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ತಯಾರಿಕೆಯ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ಮಿನಿಗೋಬ್ಬರ ತೊಟ್ಟಿಯ ರಚನೆಯನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲಾಯಿತು ಮಿನಿಗೋಬ್ಬರ ತೊಟ್ಟಿಯ ಕಾರ್ಯ ತುಂಬಾ ಸರಳವಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲರೂ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದು ಪರಿಸರ ಹಿತೈಷಿ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಘನ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಕೊಳೆತುಗಳಿಂದ ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೆಹೊಂದಿ ಹುಡಿಗೋಬ್ಬರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದುತ್ತದೆ ಬಕೆಟ್ ತಳದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ರಂಧ್ರಗಳಿಂದ ಪಾಕಾಯನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಕೊಳೆತಿನಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗಾಗಿ ಇವುಗಳ ಸಂತತಿಹುಟ್ಟಿ ವಿಘಟನೆ ಕಾರ್ಯ ಚುರುಕುಗೊಳುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಗೋಬ್ಬರ ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ : ಮಿನಿಗೋಬ್ಬರ ತೊಟ್ಟಿಯು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿದ್ದು ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು. ಸ್ವಯಂ ಆಗಿ ಗೋಬ್ಬರ ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವುದು ಕುಂಬಾರ ವೃತ್ತಿಗೆ ಪುನರ್ಚೇತನ ನೀಡುವುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಸಸ್ಯಕಾಶಿ ಈ ಕಾಶ್ಮೀರಿ
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ /ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಅನಿತಾ .ಬಿ ಸಿಸಿರ್ಕರ್
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಚಿನ್ಮಯ ಹೆಗಡೆ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ವಿಭಾ, ಪೂಜಾ, ರಘುನಂದನ, ಆದರ್ಶ
ಶಾಲೆ	: ಶ್ರೀ ಮಹಾಗಣಪತಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕಿಬ್ಬಳ್ಳಿ ಶಿರಸಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ : ಭಾರತವು ಬಡದೇಶವಾಗಿದ್ದು ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದ ಸಂಪತ್ಭರಿತವಾದ ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಸಸ್ಯವು ಖರ್ಚಿಲ್ಲದ ಯಾವುದೇ ಅಡ್ಡಪರಿಣಾಮವಿಲ್ಲದ ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ : ➤ ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಸಸ್ಯದ ಔಷಧೀಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಧನ್ವಂತರಿ ಆಯುರ್ವೇದ ಕಾಲೇಜು, ಔಷಧಿ ಅಂಗಡಿಗಳು, ಭೇಟಿಮಾಡಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

➤ ಅರಣ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಸಸ್ಯದ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ಕಿಬ್ಬಳ್ಳಿ ಭಾಗದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಮೂಳೆ ಮುರಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇತರ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ವಹಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿತು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಔಷಧೀಯ ಸಸ್ಯ ಕಾಶ್ಮೀರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸದೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು ಇದೊಂದು ಬಹು ಉಪಯೋಗಿ ಔಷಧಿಯ ಸಸ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಮೂಳೆ ಮುರಿತದಂತಹ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮ ಕಾರಿ ಜನಪದ ಔಷಧಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಈ ಸಸ್ಯದ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ : ಮೂಳೆ ಮುರಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು ಜಾಥಾ ಸಂಘಟಿಸಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು, ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಸಸ್ಯದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಔಷಧೀಯ ಗುಣ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಬಳಸುವ ವಿಧಾನ ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸುವುದು.

- ಶಿರ್ಷಿಕೆ** : ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪರಿಷ್ಕೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ.
- ಉಪವಿಷಯ** : ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
- ವಿಭಾಗ** : ಗ್ರಾಮೀಣ/ಹಿರಿಯ
- ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು** : ದಿವ್ಯ ಹೆಗಡೆ
- ತಂಡದ ನಾಯಕ** : ಅರ್ಪಿತಾ.ಕೆ.ಹೆಗಡೆ
- ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು** : ಸಂಕೇತ, ಪಲ್ಲವಿ, ರಚನಾ, ಸಂಜಯ,
- ಶಾಲೆ** : ಚಂದನ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ನೆರಟ್ಟಿಲ್, ದೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ಅಂಚೆ, ತಾ|| ಶಿರಸಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಿಲ್ಲೆ
- ಉದ್ದೇಶ** : ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ಆಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು. ಆಯ್ದು ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಬೆಳೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು.

- ವಿಧಾನ** : ➤ ಮಣ್ಣಿನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮಣ್ಣು ಪರಿಶ್ಕಾಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಶ್ಕಿಸಲಾಯಿತು.
 ➤ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ನಾವು ಪರಿಶ್ಕಿಸಿದ ಮಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀರಾವರಿ ನೀರು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಇಳಿದೆವು, ನಾವು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಣ್ಣಿನ ಪಿ.ಹೆಚ್.5.74 ಇದ್ದು ಈ ಮಣ್ಣು ಹುಳಿ ಅಂಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ನೀರು ತಟಸ್ಥವಾಗಿದ್ದು, ಹುಳಿ ಅಂಶ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಮಣ್ಣಿನ ಇ.ಸಿ.0.03 ಇದ್ದು 1 ಕ್ಷಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದು ಉತ್ತಮ ಮಣ್ಣಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ನೀರಿನ ಇ.ಸಿ. 0.28 ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ನೀರು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ : ಕೃಷಿ ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮೂಡಿಸುವುದು ಅತಿಯಾದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಬಳಕೆಯಿಂದ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕುಸಿತವಾಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಪಾರಂಪರಿಕ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ/ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀ ವಿನಾಯಕ ಹೆಗಡೆ, ಮಹಾದೇವಿ ಮಾರ್ಕಾಂಡ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಸೌಮ್ಯಾ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರ ಭಟ್
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಸೌಮ್ಯಾ, ಪಲ್ಲವಿ ಕಾವ್ಯ, ರಮ್ಯಾ.
ಶಾಲೆ	: ಶಾರದಾಂಬಾ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಬೈರುಂಬೆ ಶಿರಸಿ ತಾ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ : ಜನರಲ್ಲಿ, ಭಯ ಭಕ್ತಿಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಬ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಕಳ್ಳತನ ಸುಲಿಗೆ ತಾಂಡವಾಡುತ್ತಿವೆ. ದುಡ್ಡೆ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಅಭಾವ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

- ವಿಧಾನ : ➤ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
 ➤ ಹಬ್ಬಗಳ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನೆ ಹಿರಿಯರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದಿಸಿ ಪಾರಂಪರಿಕ ಆಚರಣೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ಇಂದು ನಗರ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾರಂಪರಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಅಭ್ಯಾಸ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಶಿಸ್ತು ಮಾಯವಾಗಿದೆ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರಗಳು ಮನಸ್ಸಿನ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ತಡೆದು ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ಪೂಜೆಗಳ ಹಿಂದೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಂಶಗಳು ಇರುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಿಸರ ಕಾಪಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ : ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯರ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಂದಿನ ಯುವ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲು ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಿರುವುದು ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡುವುದು ಪರಿಸರದ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಜನಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆ-ಮಣ್ಣಿನ ಜೀವಂತಿಕೆಯ ಸೂಚಕ
ಉಪವಿಷಯ	: ನಿಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ\ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ವೆಂಕಟರಮಣ ಭಟ್, ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಪ್ರಶಾಂತಯಲ್ಲಾಪುರ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಕಾರ್ತಿಕ್, ಸುಜೀತ್ ಪ್ರಾಶಾಂತ, ಕಾವ್ಯ.
ಶಾಲೆ	: ಹೋಲಿ ರೋಜರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ

ಉದ್ದೇಶ : ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಹಿತಿಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಈ ಭಾಗದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಗಳಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು. ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ : ➤ ಮಣ್ಣಿನ ಮಾದರಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಭೆ ಕರೆದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಣ್ಣಿಗೇರಿಯ ಗದ್ದೆ, ತೋಟ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಬೇಸಾಯಕ್ರಮವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ 30 ಕೃಷಿಕರನ್ನು ಬೇಟಿ ಮಾಡಿ ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಎಂದರೇನು ಎಂಬುದು ಅವರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅನುಭವಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ರೈತರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. ಮಣ್ಣಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ರೈತರೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಪ್ರತಿ ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿ ಭೂಮಿಯ ಸಾರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ವಿಧಾನ ಅನುಸರಿಸಲು ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ : ಆನಗೋಡ ಪಂಚಾಯತ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಸಂವರ್ಧನೆಯ ವಿಧಾನಗಳು.

ಉಪವಿಷಯ : ಜಮೀನು ಬಳಕೆಯ ಕುರಿತು ಜನಜನಿತ ಜ್ಞಾನ

ವಿಭಾಗ : ಕಿರಿಯ/ಗ್ರಾಮೀಣ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಸದಾನಂದ ದಬಗಾರ

ತಂಡದ ನಾಯಕ : ಪ್ರಸನ್ನ ಭಟ್

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ಪ್ರಸಾದ, ಮಂಜುನಾಥ್, ವಿಘ್ನೇಶ್ವರ, ಗಿರೀಶ್

ಶಾಲೆ : ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ ಬಸಗೋಡ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾ|| ಶಿರಸಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಿಲ್ಲೆ

ಉದ್ದೇಶ : ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪದ್ಧತಿ ತಿಳಿಯುವುದು ನೀರು ಮತ್ತು ಅದರ ಮೂಲಗಳ ಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ : ➤ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.

➤ ಜಲ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಮಹತ್ವನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಂದ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದು.

ವಿಷಯ : **ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ** : ನೀರು ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೃಷಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಏರುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ನೀರಿನ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಸಮರ್ಪಕ ಬಳಕೆ ಇಂದು ನೀರಿನ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ನೀರಿಗಾಗಿ ಹಾ ಹಾ ಕಾರ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ ನೀರನ್ನು ಮಾನವನಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಲು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇರುವ ನೀರನ್ನು ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಗದ ಜನರು ವರ್ಷವಿಡೀ ನೀರು ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಿರುವ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಪಡಿಸುವುದು ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಇರುವ ಕಡೆ ನಡು ತೋಪು ನಿರ್ಮಾಣ ಮೂಡಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ :

ನಿಸರ್ಗದ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತಿಯಿಂದ ಬಳಸುವುದು ತೋಟದ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕೆಟ್ಟ ನೀರನ್ನು ಇಂಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ನೀರನ್ನು ಪೊಲಾಗದಂತೆ ಬಳಸಲು ಜನಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ದೇಶೀಯ ತಳಿಗಳ ಆಕಳುಗಳ ಕಣ್ಮರೆ
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಮಹಾದೇವಿ ಮಾರ್ಕಾಂಡೆ, ವಿನಾಯಕ ಹೆಗಡೆ
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಶ್ರೀನಿಧಿ ವೆಂ. ಹೆಗಡೆ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಕಾವ್ಯ, ಅಕ್ಷತಾ, ಭಾಗ್ಯಶ್ರೀ, ರಶ್ಮಿ
ಶಾಲೆ	: ಶ್ರೀ ಶಾರದಾಂಭ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಬೈರುಂಬೆ ಶಿರಸಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಿಲ್ಲೆ.
ಉದ್ದೇಶ	: ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ತುಂಬಾ ಸುಂದರವಾದ ಆಕಳುಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಕರುಗಳು ತುಂಬಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಇಂದು ಅವೆಲ್ಲಾ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ : ➤ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.

➤ ದೇಶೀ ತಳಿ ಸಾಕಿರುವ ರೈತರನ್ನು ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ವರದಿ ತಯಾರಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಗೋವಿಗೆ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಾನ ನೀಡಿದ್ದೇವೆ ಅವುಗಳ ಕರುಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಖುಷಿ ಅದರೆ ಇಂದು ದನದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಖಾಲಿ ದೇಶೀಯ ಸುಂದರ ಮುಖದ ಹಸು ಕರುಗಳು ಮಾಯವಾಗಿ ಅವುಗಳ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಜರ್ಸಿ, ಹೆಚ್. ಎಫ್. ಆಕಳುಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿವೆ ಈ ಹಸುಗಳ ಕೃತಕ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಿ ಹಾಲು ಹೆಚ್ಚಾಗುವಿಕೆ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಬೆಳಸಲು ವಿಲ್ಲವೂ ಕೃಷಿಕ ರಾಸಾಯನಿಕ ಪ್ರೋಟಿನ್‌ಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಹಸುಗಳು ವಿಸರ್ಜಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳು ಸಹ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳೇ ಇವು ಮಣ್ಣು ಸೇರಿ ಮಣ್ಣು ಮೇಲಿನಗೊಂಡು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅಡ್ಡಯುಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಹಾಲಿನಿಂದ ಬರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಜರ್ಸಿ ತಳಿಯ ಆಕಳುಗಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ದೇಶೀಯ ತಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ : ದೇಶೀಯ ತಳಿಯ ಹಸುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುವುದು ಗೋಹತ್ಯೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಭಾರತದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಎತ್ತಿನ ತಳಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು.

ಶಿರ್ಷಿಕೆ	: ಪರಿಸರ ಹಾಗೂ ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಅಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷದ ಪ್ರಭಾವ
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ನಗರ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ರಾಧಿಕಾ ದೀಕ್ಷಿತ್
ತಂಡದ ನಾಯಕ	: ಪ್ರತೀಕ್ಷಾ ವಿ ಹೆಗಡೆ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಪಲ್ಲವಿ, ಶ್ರೀವರ್ಷಾ, ತುಷಾರ, ವರುಣ,
ಶಾಲೆ	: ಶಿರಸಿ ಲಯನ್ಸ್ ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ : ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಶ್ವತ್ಥ ಮರದ ಕೊಡುಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ, ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಆಚರಣೆ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವುದಾಗಿದೆ.

- ವಿಧಾನ** :
- ಗ್ರಾಮ ಭೇಟಿ ಮೂಲಕ ಅಶ್ವತ್ಥ ವೃಕ್ಷದ ಅಳಿವು ಹಾಗೂ ಉಳಿವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು
  - ಅಶ್ವತ್ಥ ವೃಕ್ಷದ ಪ್ರಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮುಂಡರು ನಾಟವೈದ್ಯರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ : ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ವೇದ ಪುರಾಣಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅಶ್ವತ್ಥ ವೃಕ್ಷವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಬ್ರಹ್ಮನು ಈ ವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಂಬುದು ಹಿಂದಿನ ಜನರ ನಂಬಿಕೆ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಬುದ್ಧನಿಗೆ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾದ ಸ್ಥಳವೇ ಈ ಅಶ್ವತ್ಥ ವೃಕ್ಷ ಈ ಮರದ ಎಲೆಗಳು ಆನೆ ಮತ್ತು ದನಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಆಹಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಣಗಿದ ಎಲೆಯು ಅಲಂಕಾರಿಕಾ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಮರದ ಹಣ್ಣುಗಳು ಪಿತ್ತ ದೋಷ ಮತ್ತು ಹೃದಯ ಸಂಬಂಧಿ ಕಾಯಿಲೆಗಳ ಔಷಧಿಯಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ ಇದರ ಬೀಜಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಔಷಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಮಾಡುವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶಿರಸಿಯ ಆರಣ್ಯ ಮಹಾ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಡಾ|| ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ರಾಯ್ಸ್, ಡಾ|| ರವಿಕಿರಣ್ ಡಾ|| ಪ್ರಸನ್ನ ಭಟ್, ಇವರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದಾಗ ಕಂಡು ಬಂದ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ ಇದು ಉಷ್ಣವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತದೆ ಮನುಕುಲದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಮ ಬಾಣವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಇದೊಂದು ನಮ್ಮ ಪುರಾತನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತೀಕ.

ತೀರ್ಮಾನ : ಅಶ್ವತ್ಥ ಮರದ ಔಷಧಿಯ ಗುಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಜ್ಞ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದು ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯ ಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	: ನೆಲ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹರಡಲಿ ಕೇದಗೆಯ ಕಂಪು
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಕಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಆಶಾಲತಾ, ಅನಿತಾ ಗೌರಿ, ನಿಷಿತ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಪ್ರತೀಕ್ ನಾಯಕ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಶ್ರೀ ನಿಧ, ಅಜಯ್ ಎ, ಮೈಥಿಲಿ ಎಂ.ಎನ್, ಸಿತಾರಾ ಎಸ್. ಪೈ
ಶಾಲೆ	: ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ, ಪುತ್ತೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ

ಉದ್ದೇಶ : ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೇದಗೆ ಗಿಡಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

- ವಿಧಾನ :**
- ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಕೇದಗೆ ಗಿಡಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗ ತಿಳಿಯುವುದು.
  - ಕೇದಗೆ ಗಿಡಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಳಿಮುಖವಾಗಲು ಕಾರಣ ತಿಳಿಯುವುದು.
  - ಕೇದಗೆ ಗಿಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ: ಕೇದಗೆ ಗಿಡವು ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ಅಥವಾ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಉರುಟು ಕಾಂಡಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಪ್ರಭಲವಾದ ಬೇರುಗಳು ಉದ್ದವಾದ ಹಸಿರು ಎಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಶೇ 60 ರಷ್ಟು ಹೂಗಳನ್ನು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಶೇ 40 ರಷ್ಟು ಹೂಗಳನ್ನು ಬೇಸಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇದರ ಹಣ್ಣುಗಳು ಅಂಡಾಕಾರ ಅಥವಾ ದುಂಡಾಗಿರುತ್ತವೆ. 3 ರಿಂದ 12 ಇಂಚು ಉದ್ದವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಕೇದಗೆ ಗಿಡದ ಎಲೆಗಳಿಂದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರವೂ ಸೇರಿ ದಂತೆ ಅನೇಕ ಉಪಯೋಗಗಳಿವೆ ಬೇರುಗಳಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ತಪ್ಪಿಸಿ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರ ಹೂವು ಮತ್ತು ಹಣ್ಣುಗಳೂ ಅನೇಕ ಉಪಯೋಗಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ : ಕೇಂದಗೆ ಗಿಡವು ಔಷಧಿಯ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕೇದಗೆ ಗಿಡದ ಬೇರುಗಳು ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿಯನ್ನು ತಡೆದು ಮಣ್ಣಿನ ಧಾರಣ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	:	ಮಣ್ಣಿನ ಮಾಲಿನ್ಯ ತಿಳಿಯೋಣ ಬಾರಣ್ಣ
ಉಪವಿಷಯ	:	ನಿಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ
ವಿಭಾಗ	:	ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	:	ಹೇಮಾವತಿ ಆರ್.
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	:	ವಂಶಿತ್ ಕೆ.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	:	ಶಿವಲೀಲಾ ಎಸ್. ಅಶ್ವಿನಿ ಜಿ. ಹರೀಶ್ ಎನ್, ತೀರ್ಥೇಶ್ ಪಿ.
ಶಾಲೆ	:	ಸರ್ಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ಹುಲುವೇನಹಳ್ಳಿ ತಾವರೆಕೆರೆ ಹೋಬಳಿ ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ.

ಉದ್ದೇಶ : ಗೃಹ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮಣ್ಣಿನ ಮಾಲಿನ್ಯಗಳನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮಣ್ಣಿನ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಈ ಯೋಜನೆ ಉದ್ದೇಶ.

- ವಿಧಾನ :**
- ಆಯ್ದ ಪದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು.
  - ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕುಂಡಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಂತ್ಯಬೀಜ ಹಾಕಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಗಮನಿಸಿ ದಾಖಲಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಮಾಲಿನ್ಯಗೊಂಡು ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದಲ್ಲದೇ ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯವೂ ಹಾಳಾಗಿ ಬೆಳೆಬೆಳೆಯಲು ಅನುಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಹುವೇನಹಳ್ಳಿಯ ವಿವಿಧ ಕಡೆ ಮಣ್ಣಿನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಯಿತು. ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಣ್ಣಿನ ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಂತೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಸಸಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣ ಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ : ಗೃಹ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಕೊಳೆತು ಗೊಬ್ಬರವಾಗುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಲಿನ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಹಾಗೂ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಹಾನಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	: “ಉತ್ತಮ ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಪಂಚ ಗವ್ಯ”
ಉಪವಿಷಯ	: ನಿಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ
ವಿಭಾಗ	: ನಗರ ಕಿರಿಯ/ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ನಮಿತ, ಕೇಶವ ಸಿ.
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಅಕ್ಷತಾ ಪಿ, ಚಂದ್ರ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ವರ್ಷಾ, ಪ್ರಭು ಹೆಚ್, ಶಾಮ ಸುಂದರ ಬಹೈ, ಶಮಂತ್ ಬಿ.ಎಂ ದುಪದ್ ಮಹಾರಾಜ್ ಎನ್.
ಶಾಲೆ	: ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಶಾಲೆ, ಪದ್ಮನಾಭ ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಉದ್ದೇಶ : ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದು, ಬೇಸಾಯದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಪಂಚಗವ್ಯದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ : ➤ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿ ಕೃಷಿ ತಜ್ಞರ ಸಲಹೆ ಮೇರೆಗೆ ಎರಡು ಮಾದರಿ ಮಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಪಂಚಗವ್ಯವನ್ನು ಬಳಸಿ ಬೀನ್ಸ್ (ಹುರಳಿಕಾಯಿ) ಬೆಳೆದು ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ನಮ್ಮ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯದ ಪ್ರಥಮ ಹಂತವಾಗಿ ಕೃಷಿ ತಜ್ಞರ ಸಲಹೆ ಪಡೆದು ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡೆವು. ಮಣ್ಣನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಎರಡೂ ಮಣ್ಣುಗಳಿಗೂ ಪಂಚಗವ್ಯ ಮತ್ತು ಎರೆಗೊಬ್ಬರ ಸಮ ಪ್ರಮಾಣ ಹಾಕಿ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದವು. ಈ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಪಂಚಗವ್ಯ ಹಾಕಿ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆ ಬೇರೆ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಪಂಚಗವ್ಯ ಮತ್ತು ಎರೆಗೊಬ್ಬರ ಎರಡೂ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಇನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದು ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ಈ ಪ್ರಯೋಗದ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲು ಜನಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿ ಕೊಂಡೆವು. ನಮ್ಮ ತಂಡ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್ ನ ಯರವನಾಗನಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದವು. ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಹು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದವು. ಆ ಎಲ್ಲ ರೈತರಿಗೆ ಪಂಚಗವ್ಯ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟೆವು.

ತೀರ್ಮಾನ : ಕೃಷಿ ದುಬಾರಿಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ನಮ್ಮ ರೈತರನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಕಷ್ಟದಿಂದ ಮೇಲೆತ್ತಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು. ಪಂಚಗವ್ಯ ಹಾಕಿ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕುರಿತು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	: “ಮಣ್ಣಿಗೆ ಜೀವ ಬೇಕಿದೆ”
ಉಪವಿಷಯ	: ನಿಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ
ವಿಭಾಗ	: ನಗರ ಕಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಪವಿತ್ರ ಯು.ಎಸ್.
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾ ಯು.ಎಸ್
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಪರಪ್ಪ ಯು, ದೀಪಕ್ ಎಸ್, ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಕೀರ್ತನ ಜಿ.ಕೆ
ಶಾಲೆ	: ವಿದ್ಯಾಂಜಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ವಿವರ್ಸ್ ಕಾಲೋನಿ ಕೊಟ್ಟಗೆರೆ ಬೆಂಗಳೂರು.

ಉದ್ದೇಶ : ಆನೆಕಲ್ಲು ತಾಲ್ಲೂಕು ರಾಗಿಹಳ್ಳಿಯ ಸೇನನಾಯಕ ದೊಡ್ಡಯ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಪುನರಾರಂಭಿಸಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದು. ಕೆರೆಯ ಹೂಳುಮಧಿನ್ನು ಈ ಭಾಗದ ಕೃಷಿ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ : ➤ ಈ ಭಾಗದ ಭೂಮಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಎರೆಗೊಬ್ಬರ ಪಿ.ಎಸ್.ಎಂ ಟ್ರೈಕೊಡರ್ಮ್ ಅಜಿಟೋ ಬ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಸೇರಿಸಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡಲು ತಿಳಿಸುವುದು. ಒಂದು ಎಕರೆ ಕೃಷಿಭೂಮಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಕೃಷಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಬೆರೆಸಿ ಈ ಭಾಗದ ರೈತರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿನೀಡಿ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ಆನೆಕಲ್ಲು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರಾಗಿಹಳ್ಳಿಯ ಶಿವಮೂರ್ತಿನಾಯಕರವರು ಇತ್ತಿಚ್ಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದು ಕೇಳಿ ಆತಂಕಗೊಂಡೆವು. ಕಾರಣ ಕೇಳಿದಾಗ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಹಾಕಿದ ಬಂಡವಾಳ ವಾಪಾಸ್ಸು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿತು. ಕಡಿಮೆ ಇಳುವರಿಯೇ ಇವರು ಬೇಸಾಯ ಬಿಡಲು ಕಾರಣವೆಂದು ತಿಳಿದನಾನು ಅದರ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಿಸಿದನು. ಹೊಲಕ್ಕೆ ಡಿ.ವಿ.ಪಿ ಯೂರಿಯಾ ಮುಂತಾದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಾಕುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ಮೊದಲು ರಾಗಿ, ಅವರೆ, ಸಾಸಿವೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಹಾನಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ತಜ್ಞರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದವು. ಪ್ರಯೋಗ ವಿಧಾನ ಅನುಸರಿಸಿದವು. ಇದರ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಈ ಮಣ್ಣಿಲ್ಲಿ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಕೆರೆಯ ಹೂಳು ಮಣ್ಣು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದೆಂದು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡಿ” ಎಂದು ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ : “ಮನುಷ್ಯ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಮಣ್ಣು ಜೀವಾಳ. ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಜೀವ” ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅರಿತನಾವು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಆಹಾರದ ಭದ್ರತೆ ಪಡೆಯಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದು, ಹಾಗೂ ಜೀವ ವೈವಿದ್ಯತೆ ಕಾಪಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆವು.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	: “ಕಿರುದಾನ್ಯ ಸಿರಿದಾನ್ಯ”
ಉಪವಿಷಯ	: ನಿಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ
ವಿಭಾಗ	: ನಗರ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಉಮಾಶಂಕರ್ ಇ.
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ದೀಕ್ಷಿತ್ ಕುಮಾರ್ ಎಸ್.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಮೇಘನ ಆರ್. ಗೀತ ಆರ್, ಮಮತ, ಹಂಸ ಡಿ.ಪಿ
ಶಾಲೆ	: ವಿದ್ಯಾಂಜಲಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ವೀವರ್ಸ್ ಕಾಲೋನಿ, ಕೊಟ್ಟಿಗರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಉದ್ದೇಶ :

ಕಿರುದಾನ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಕಿರುದಾನ್ಯಗಳ ಜೀವ ವಿಕಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯುವುದು. ಕಿರುದಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಕಾರಣ ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಧಾನ : ➤ ಕಿರುದಾನ್ಯಗಳ ಸಂತೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಜನತೆಗೆ ಈ ದಾನ್ಯಗಳ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಉಳಿಯುವಿಕೆಯ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿಸುವುದು. ಕಿರುದಾನ್ಯಗಳ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಈ ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಗಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ನನಗೆ, ಸಾಸಿವೆ, ಸಜ್ಜೆ, ಜೋಳ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಆಹಾರವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ರೈತರು ಇಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಇವು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ರಾಗಿ ಹೊರತು ಪಡಿಸಿದರೆ ಈ ಕಿರು ಸಸ್ಯಗಳ ಸಂತತಿ ಕಡಿಮೆ ಎನ್ನುತ್ತಿರುವುದು. ಆತಂಕಕಾರಿ ಇಂತಹ ಪೋಷಕಾಂಶ ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಕಿರುದಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಉಳಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕ ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಮುಡಿಸಲು ನಮ್ಮ ತಂಡ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಆನೆಕಲ್ಲು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರೈತರಿಗೆ ಕಿರುದಾನ್ಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ಆಹಾರದ ಭದ್ರತೆ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ ಜನಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	:	ಇಟ್ಟಿಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ಆಯ್ಕೆ ಸ್ವರೂಪ
ಉಪವಿಷಯ	:	ಭೂಮಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು
ವಿಭಾಗ	:	ಹಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	:	ರಾಜಣ್ಣ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	:	ನವ್ಯ ಎಂ.ಎನ್
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	:	ಸ್ವಾತಿ. ಆರ್. ನಿತಿನ ಮಂಜು, ಧನಂಜಯರಾವ್, ಚೇತನ್.
ಶಾಲೆ	:	ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಮಾಲೂರು, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ : ಮಾಲೂರು ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ, ಇಟ್ಟಿಗೆ ತಯಾರಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮಣ್ಣಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸಲಾಯಿತು.

- ವಿಧಾನ :
- ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯ ಮೂಲಕ ಜನರಿಂದ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹ.
  - ಕೃಷಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಇಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮಣ್ಣಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.
  - ಇಟ್ಟಿಗೆ ತಯಾರಿಕೆಯಿಂದ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ಇಟ್ಟಿಗೆ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಮೈನ ಫಲವತ್ತಾದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಲಾರಿ ಮಣ್ಣಿಗೆ 1500 ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಟ್ಟಿಗೆ ತಯಾರಿಸಲು 15 ದಿನಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 30 ಸಾವಿರ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಸುಡಲು 15 ಟನ್ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಶಾಖ ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಗಿಡ ಮರಗಳು ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಟ್ಟಿಗೆ ಸುಡುವುದರಿಂದ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ನೀರು ಮತ್ತು ಫಲವತ್ತಾದ ಮಣ್ಣು ದುರ್ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾನವನ ಹಣಮಾಡುವ ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮಿತಿ ಇಲ್ಲದೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ : ಇಟ್ಟಿಗೆ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಫಲವತ್ತಾದ ಮಣ್ಣಿನ ಬಳಕೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಬರಡಾದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳೂ ಸಹ ಫಲವತ್ತಾದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	: ಶುದ್ಧನೀರು ಕುಡಿಯಿರಿ
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀ ಆಂಜನಪ್ಪ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಮುಕುಂದ ಡಿ. ಆರ್
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಬ್ಯಾಟರಾಯ ಕೆ, ನವೀನ್ ಕುಮಾರ್ ಎ.ಎನ್, ದೀಪ ವಿ, ಸಹನ ಇ.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ದೊಡ್ಡ ಕೊತ್ತನೂರು, ಮಾಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ : ನೀರು ಒಂದು ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಮಾನವನ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ನೀರಿನ ಮಾಲಿನ್ಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

- ವಿಧಾನ :**
- ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಆಕರಗಳಿಂದ ಮಾದರಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಯಿತು.
  - ಸ್ಥಳೀಯರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.
  - ಮಲಿನ ನೀರಿನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ಶುದ್ಧ ನೀರು ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮಾಲಿನ್ಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೀರಿನಿಂದ ಶೇ 80 ರಷ್ಟು ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಪ್ರಸಾರವಾಗುವುದರಿಂದ ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ಇದೆ. ಪಾರ್ಶ್ವಗಾನ ಹಳ್ಳಿಯ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ನೀರಿನ ಮಲಿನತೆಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾಯಿತು. ಮಲಿನ ನೀರಿನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲಾಯಿತು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ : ನೀರಿನ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಶುದ್ಧನೀರನ್ನು ಮಿತವಾಗಿ ಬಳಸಲು ಜನರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು. ನೀರಿನ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರಿಗೆ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	: ಮಣ್ಣಿನ ಅಳಿವು ಉಳಿವು
ಉಪವಿಷಯ	: ನಿಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀ ಆಂಜನಪ್ಪ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಅನಿತಾ ಎನ್.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ವನಜಾಕ್ಷಿ ಡಿ. ಎಂ, ರಂಜಿತಾ ಎಂ. ಎನ್ ಸುಹಾಸ್ ಎಸ್ ಗೌಡ, ಅಶೋಕ ಕೆ. ಅರ್.

ಶಾಲೆ : ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ವಸತಿಯುತ ಶಾಲೆ, ಪಾರ್ಶ್ವನಹಳ್ಳಿ, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ.
ಉದ್ದೇಶ : ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನೀಗಿಸಿ, ಮಣ್ಣಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ರೈತರು ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆಯನ್ನು, ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

- ವಿಧಾನ** :
- ಪಾರ್ಶ್ವಗಾನ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.
  - ಮಣ್ಣಿನ ವಿವಿಧ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಯಿತು.
  - ಪ್ರಯೋಗದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ವಿವರಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ಪಾರ್ಶ್ವಗಾನ ಹಳ್ಳಿಯ ವಿವಿಧ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅವುಗಳ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಸಸಿ ಬೆಳೆಸಿ ವೀಕ್ಷಿಸಲಾಯಿತು. ಪ್ರಯೋಗದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು. ರೈತರಿಗೆ ಮೊದಲು ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳ ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಬಳಸಲು ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು. ಮಣ್ಣಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ : ರೈತರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನ ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಸಿ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	: ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನೆ.
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಬಳಕೆ ಕುರಿತು ಜನ ಜನಿತ ಜ್ಞಾನ.
ವಿಭಾಗ	: ಕಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀ ಅಂಜನಪ್ಪ, ವೆಂಕಟರೆಡ್ಡಿ .ವಿ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ನೇತಾಜಿ ಎಂ. ಗೌಡ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಪವನ್ ಕಲ್ಯಾಣ್ ಡಿ.ಆರ್, ಮನೋಹರ್ .ಎನ್. ಚರಣ್ .ಸಿ. ಅರುಣ್‌ಕುಮಾರ್ .ಎ.ಎನ್.
ಶಾಲೆ	: ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ವಸತಿಯುತ ಶಾಲೆ, ಪಾರ್ಶ್ವಗಾನ ಹಳ್ಳಿ, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ : ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಡೆಂಗ್ಯೂ, ಮಲೇರಿಯಾದಂತಹ ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ಹರಡುವ ಪರಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಜೀವನ ಚಕ್ರ, ಹರಡುವ ಕಾಯಿಲೆಗಳ ವಿವರ, ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

- ವಿಧಾನ : ➤ ಶಾಲೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಯಿತು.
- ಸ್ಥಳೀಯರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ತೊಂದರೆ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬಳಸುವ ಪರಿಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲಾಯಿತು.
- ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಬಾಧೆ ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪರಿಹಾರ ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ: ಪಾರ್ಶ್ವಗಾನಹಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಮುರಾರ್ಜಿ ಶಾಲೆಯ ಆವರಣಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಕೊಳಚೆ ನೀರು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿದವು. ನಿಂತನೀರು ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ತಾಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ, ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲಾಯಿತು. ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಸೊಳ್ಳೆ ಪರದೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ತಂಗಡಿ ಸೊಪ್ಪು, ಬೇವಿನ ಸೊಪ್ಪು, ಹಸುವಿನ ಸಗಣೆಗಳನ್ನು ಒಣಗಿಸಿ ಪುಡಿಮಾಡಿ, ಕಡ್ಡಿಗಳ ಆಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಚ್ಚುವುದರಿಂದ ಬಂದ ಹೊಗೆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ : ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಲು ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	: ಆರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಬಳಕೆ ಕುರಿತು ಜನ ಜನಿತ ಜ್ಞಾನ.
ವಿಭಾಗ	: ಕಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಮೈತ್ರಿ .ಎನ್
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಪಾವನ .ಜಿ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ರಶ್ಮಿತ ಬಿ.ಆರ್, ಪ್ರದೀಪ ಗೌಡ ಎಸ್.ಡಿ. ದಿವಾಕರ್ .ವಿ., ಧನುಷ್ .ಹೆಚ್.ಎಂ.
ಶಾಲೆ	: ಚಿನ್ನಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಚೊಕ್ಕಹಳ್ಳಿ, ಮೇಡಿಹಾಳ್ ಅಂಚೆ, ಕೋಲಾರ ತಾ ಜಿ

ಉದ್ದೇಶ : ಸಾವಯವ ಬೇಸಾಯವು ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆ, ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆದಿದೆ. ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಜೀವ ವೈವಿದ್ಯತೆಯನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದು.

- ವಿಧಾನ : ➤ ಹೊಗರಿ, ಗೊಲ್ಲಹಳ್ಳಿ, ಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ ರೈತರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.
 ➤ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಜನರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು.
 ➤ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಹೊಗರಿ, ಗೊಲ್ಲಹಳ್ಳಿ, ಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಗಳು ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೃಷಿಕ ಕೃಷಿಯಿಂದ ವಿಮುಖನಾಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅನ್ನದಾತ ಎರಡನೇ ದರ್ಜೆಯ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ರೈತರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೃಷಿಯಿಂದ ಸುಖ ಸಿಗದು ಎಂದು ಬೇರೆ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಕೃಷಿಯ ಉಪ ಕಸುಬುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ರೈತರು ಯಾವಾಗಲೂ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿಯು ರೈತನನ್ನು ಸೋಮಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸಾಲದ ಕೂಪಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ : ವಿಷಮುಕ್ತ ಆಹಾರ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ರೈತನ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಲು ಹಾಗೂ ರೈತರು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯೇ ಪರಿಹಾರ.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	: ಜೀವ ವೈವಿದ್ಯ ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಜೀವಾಮೃತವೀ ಸಗಣೆ
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ವಿಭಾಗ	: ಕಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಶ್ರೀಮತಿ ಬೀನಾ .ಡಿ.ಆರ್.
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ರಮ್ಯ .ಹೆಚ್
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಸುಷ್ಮಾ .ಹೆಚ್.ಆರ್. ಪ್ರದೀಪ್, ಕಾರ್ತಿಕ್, ನವೀನ್
ಶಾಲೆ	: ವಿವೇಕಾನಂದ ವಿದ್ಯಾ ಕೇಂದ್ರ, ಕನ್ನಡ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ರಾಬರ್ಟ್ ಸನ್‌ಪೇಟೆ, ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದ್ದೇಶ : ಪ್ರಕೃತಿ ದತ್ತವಾದ ಸಗಣೆಯಿಂದ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ಪ್ರಯೋಜನ ತಿಳಿಯುವುದು. ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆಯುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಧಾನ : ➤ ಪೊಟ್ಟಿಪಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಜೀವಾಮೃತದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು.

➤ ರೈತರ ಕೃಷಿ ವಿಧಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದು ತಜ್ಞರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ಪೊಟ್ಟಿಪಲ್ಲಿಯ ರೈತರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಯಿತು. ಸಗಣೆಯನ್ನು ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್‌ಗೆ ಶೇ.20 ರಷ್ಟು ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇತರೆ ಉಪಯೋಗಗಳಿಗೆ ಶೇ.35 ರಷ್ಟು ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಗಣೆಯನ್ನು ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂದು ರೈತರೂ ಸಹ ಕಷ್ಟಪಡದೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಗೊಬ್ಬರ, ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂದು ದನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ದನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಅದರ ಸಗಣೆ, ಗೋಮೂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಲು ರೈತರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ : ದನಗಳ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರು ಹಾಗೂ ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ದೇಶವು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	:	“ಮಣ್ಣು ರಹಿತ ಜಲಸಸ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ”
ಉಪವಿಷಯ	:	ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ.
ವಿಭಾಗ	:	ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	:	ರೀಟಿ .ಜೆ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	:	‘ಬನ್ನಪ್ಪ’
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	:	‘ಮಲ್ಲಪ್ಪ, ಬಸವನಗೌಡ, ಶ್ರೀದೇವಿ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ’
ಶಾಲೆ	:	ಸ.ಪ.ಪೂ. ಕಾಲೇಜ್, ಕೊಂಕಲ್ ಜಿ ಯಾದಗಿರಿ.

ಉದ್ದೇಶ : ಮಣ್ಣು ರಹಿತ ಕೃಷಿಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವುದು ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ : ➤ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಇದರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು. ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಜಿಲ್ಲೆಕಲ್ಲು ಪದ್ಧತಿ, ಮರಳು/ ಉಸುಕು ಪದ್ಧತಿ, ನೀರು ಪದ್ಧತಿ, ಇವುಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : “ಹೈಡ್ರೋ ಪೋನಿಕ್ಸ್” ಈ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಧಗಳು ಅಥವಾ ಮೂರು ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದೆ. ಈ ಜಲ ಕೃಷಿಯನ್ನು (ಮಣ್ಣು ರಹಿತ) ಮುಂದೆ, ಶಾಲಾ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಜಿಲ್ಲೆಕಲ್ಲು ವಿಧಾನ – ಈ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಗಳು ಆಧಾರಕೊಡುವ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತವೆ.

1) ಉಸುಕು-ಈ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಉಸುಕು ಆಧಾರ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ.

2) ನೀರು ಪದ್ಧತಿ – ಈ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಪೋಷಕಾಂಶ ಯುಕ್ತ ದ್ರಾವಣಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದು, ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳೆರಹಿತವಾದ ಕಡಿಮೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪಿ.ವಿ.ಸಿ. ಪೈಪುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಾರದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹೈಡ್ರೋ ಪೋನಿಕ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ : ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ರೈತರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ತರಲು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	: ಬೆಳೆಯುವ ಸಿರಿ ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣು.
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಬಳಕೆ ಕುರಿತು ಜನಜನಿತ ಜ್ಞಾನ
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಜ್ಯೋತಿ .ಜಿ.
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಸಂಗಮೇಶ್
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಶರಣಪ್ಪ .ಎಂ. ಗಾಲೆಪ್ಪ .ಎಸ್., ರಾಜು .ಎಂ., ಸಂತೋಷ್ .ಎನ್.
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ರಾಮಸಮುದ್ರ, ಯಾದಗಿರಿ ತಾ ಜಿ

ಉದ್ದೇಶ : ಉತ್ತಮ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ : ➤ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯರ ಅನುಭವ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಬೀಜೋಪಚಾರದ ಹಲವು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ಯಾವುದೇ ಫಸಲಿನ ಇಳುವರಿ ಬೀಜದ ಮೊಳಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಮೊಳಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಇಳುವರಿ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಬೀಜಗಳನ್ನು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪೂತಿನಾಶಕಗಳಿಂದ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಮನದಟ್ಟಾಗಿದೆ.

ಆರೋಗ್ಯವಾದ ದೃಢೀಕರಿಸಿದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಗೋಮೂತ್ರದಿಂದ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡಿ 7 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಗೋಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆನಸಿಟ್ಟು ನಂತರ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿಟ್ಟಂತಹ ಬೀಜಗಳು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಮೊಳಕೆ ಒಡೆದು ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಈ ವಿಧಾನ ಅನುಸರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಬೀಜಗಳು ಬೇಗ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಬೀಜದ ಸಸಿಗಳು ರೋಗ ಮುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ : ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವುದು. ಈ ಮೂಲಕ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ರೈತರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	: 'ನಮ್ಮೂರ ಮಣ್ಣು ಚಿನ್ನವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಆಸೆ'
ಉಪವಿಷಯ	: ನಿಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ನಾಗರೆಡ್ಡಿ .ಎಸ್. ಅಕ್ಕಿ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಯೆಸುರಾಣಿ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ದೇವೆಂದ್ರಮ್ಮ, ರೇಣುಕಮ್ಮ, ದೇವೆಂದ್ರಪ್ಪ, ವೆಂಕಟೇಶ್
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಅಲ್ಲಿಪೂರ ತಾ ಜಿ ಯಾದಗಿರಿ

ಉದ್ದೇಶ : ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯ ಮಹತ್ವ ಅರಿಯುವುದು. ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಈ ಭಾಗದ ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಭೂಸಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ : ➤ ಸರ್ಪಿಯಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ಬಂದ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ರೈತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವುದು. ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ಜನಜಾಗೃತಿಗೊಳಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : 'ನಮ್ಮೂರ ಮಣ್ಣು ಚಿನ್ನವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಆಸೆ' ಎಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಪೂರ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಲಿನ ರೈತರನ್ನು ಮತ್ತು ಹೊಲಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದಾಗ ದೊರೆತ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ಬಹುತೇಕ ರೈತರು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ, ಔಷಧಿ, ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿತು. ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಪಿ.ಹೆಚ್. ಮೌಲ್ಯ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಎರೆಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯ ಕೊರತೆ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಈ ಭಾಗದ ರೈತರಿಗೆ ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ಎರೆಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಸತತವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಭೌತಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ಮಣ್ಣಿಗೆ ನೀರು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಭೂ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಬೆಳೆಗಳ ಇಳುವರಿ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹಾನಿಕಾರಕ ಲವಣಗಳ ಪರಿಣಾಮ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳು ಮನವಿ ಮಾಡಿ "ನಮ್ಮೂರ ಮಣ್ಣು ಚಿನ್ನ ಮಾಡುವ ಆಸೆ"ಗೆ ಜೀವ ತುಂಬಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ : ಪ್ರತಿ ರೈತರು ಎರೆಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು. ಧನಾತ್ಮಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದ ರೈತರು ಸುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳ ರೈತರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	: “ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ”
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಜನ ಜನಿತ ಜ್ಞಾನ
ವಿಭಾಗ	: ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಬ್ರಹ್ಮಲಾಂಬಿಕಾ ಅರುಣಿ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಸಾಬಣ್ಣ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ನರೇಶ್, ರಮೇಶ್, ಸಾಬರೆಡ್ಡಿ, ದೇವಪ್ಪ
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಹೊನಗೇರಾ, ಯಾದಗಿರಿ ತಾ ಜಿ

ಉದ್ದೇಶ : ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರೈತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು. ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತಾರಗೊಳಿಸಿ, ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು.

ವಿಧಾನ : ➤ ಸುಧಾರಿತ ಕೃಷಿ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರಗಳ ಬಳಕೆ, ಸುಧಾರಿತ ಬೀಜ, ಆಧುನಿಕ ನೀರಾವರಿ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಂದ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ಭಾರತದ ಬೆನ್ನಲುಬು ಕೃಷಿ ಆದರೆ ಇಂದು ರೈತ ತನ್ನ ಬಂಡವಾಳ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಪಡೆಯಲು ಹರಸಾಹಸ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ದುಬಾರಿ ಗೊಬ್ಬರ, ಬೀಜ, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಕೈಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಮಳೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಕೃಷಿ ಮಾಡಲು ಭಯ ಪಡುವಂತಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಂಡ “ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯ” ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವಾಗಿದೆ. ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಇಂದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ಬೆಳೆಗಳ ಜೊತೆ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಯುವುದು. ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳು, ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳು, ಮತ್ತು ಮೀನು ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಸುಧಾರಿತ ಕುರಿಗಳ ಕೃಷಿ, ಕಾಡುಮರಗಳ ಕೃಷಿ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಫಲವತ್ತಾಗಿರುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆ, ಎರೆಗೊಬ್ಬರ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸುಧಾರಿತ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಮತ್ತೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿ ರೈತರನ್ನು ಸಾಲದಿಂದ ಹೊರತರುವ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆ.

ತೀರ್ಮಾನ : ವ್ಯವಸಾಯದ ಜೊತೆ, ಕುರಿ, ಕೋಳಿ, ಮೀನು, ಹಸು ಸಾಕಾಣಿಕೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದು. ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ರೈತರನ್ನು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	: “ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ”
ಉಪವಿಷಯ	: ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ನಗರ ಹಿರಿಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ಹನುಮಯ್ಯ .ಎಸ್. ಕಲಾಲ್
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ನಾಗಣ್ಣ ಗೌಡ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಮಹೇಶ್, ನಾಗರಾಜ್, ರಾಯಲ್, ವಿನೋದ್
ಶಾಲೆ	: ಸ.ಪ.ಪೂ. ಕಾಲೇಜ್ (ಪ್ರೌಢ ಶಾಲಾ ವಿಭಾಗ) ಯಾದಗಿರಿ

ಉದ್ದೇಶ : ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ತಡೆದು, ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಭೂ ಸವಕಳಿ ತಡೆಯುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವುದು. ಮಣ್ಣಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಿಂದಾಗುವ ಲಾಭಾಂಶಗಳನ್ನು ರೈತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ : ➤ ಸರ್ವೆಯಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಭೂ ಸವಕಳಿ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ರಕ್ಷಣಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ಮಣ್ಣನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ರೈತರು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಮಣ್ಣಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ರೈತರ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ, ಬೆಟ್ಟ-ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಮೌಲ್ಯಯುತ ಮಣ್ಣು ಕಣ್ಮರೆ ಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಆತಂಕವಾಗಿದೆ. ಅರಣ್ಯ, ಗುಡ್ಡ-ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಮಣ್ಣು ಇರುವುದರಿಂದ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ದನ-ಕರುಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲು, ಕರಿಕೆ, ಸಸ್ಯಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಮಾನವನ ಅತಿಯಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಮಣ್ಣು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡು ನಮ್ಮ ತಂಡ ಕೂಡಲೇ ಬದುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಾಳೆ, ಕಸುಹುಲ್ಲು ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ತಡೆ ಬದುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ತೋರಿಸಲಾಯಿತು. ಜಲಾನಯನ ಇಲಾಖೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಪಡೆದು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಭೂ ಸವಕಳಿ ತಡೆಯುವ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಈ ಭಾಗದ ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ಇಳುಕಲಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಬಿತ್ತುವುದು ಮಣ್ಣಿನ ಹರಿವು ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆಯಿಂದ ಉತ್ತಮ ಫಸಲು ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಸಿಕೊಡಲಾಯಿತು.

ತೀರ್ಮಾನ : ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ರೈತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಯುವಜನತೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	: ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ತೇವಾಂಶ ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ಮಲ್ಚಿಂಗ್ (ಹೊದಿಕೆ)ನ ಪಾತ್ರ.
ಉಪವಿಷಯ	: ಜಮೀನಿನ ಕುರಿತು ಜನಜನಿತ ಜ್ಞಾನ
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ನಾರಾಯಣ .ವಿ. ಗಿಡ್ಡಿ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಅನಿತ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಅಮೀರ್‌ನ ಬೇಗಮ್, ಮಹೇಶ್, ಬಾನಪ್ಪ, ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ
ಶಾಲೆ	: ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಆನಪುರ, ಯಾದಗಿರಿ. ತಾ ಜಿ

ಉದ್ದೇಶ : ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಪದರಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ರೈತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವುದು. ಭೂಮಿ ಬರಡಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು.

ವಿಧಾನ : ➤ ಮಣ್ಣು ಸವಕಳಿಯಿಂದಾಗುವ ತೊಂದರೆಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ತಜ್ಞರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ರೈತ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ವಿನಿಯಮ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜನಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ಮತ್ತು ಅನಾವಶ್ಯಕ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಮೆಲ್ಲದುರು ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಭೂಮಿ ಬರಡಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮಳೆ ನೀರಿನಿಂದ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋದ ಮಣ್ಣು ಹಳ್ಳ, ಕಾಲುವೆ, ನದಿ, ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತುಂಬಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ 'ಮಲ್ಚಿಂಗ್' ಕೃಷಿ ವಿಧಾನದ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಮಲ್ಚಿಂಗ್ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕರಗಳಿವೆ. 1) ಮಣ್ಣಿನ ಹೊದಿಕೆ 2) ಕಾಣ್ಬಾಚ್ಚಾದನ 3) ಸಜೀವ ಹೊದಿಕೆ 4) ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹೊದಿಕೆ ಈ ನಾಲ್ಕು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ದಿನದಲ್ಲಿ ತಾಪದ ವ್ಯತ್ಯಯಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾ, ಮಣ್ಣಿನ ಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಮಣ್ಣು ವೇಗವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿಧಾನವಾಗಿ ತಂಪಾಗುವ ಬಗೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು. ಮಲ್ಚಿಂಗ್ ಇರುವ ಜಮೀನು ಭೂ ತಾಪಮಾನ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ಇದರಿಂದ ಭೂಮಿ ತಂಪಾಗಿದ್ದರೆ ಮಣ್ಣು ಒಣಗಿ ಬರಡಾಗುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಮೇಲ್ಮಣ್ಣು ಫಲವತ್ತಾಗಿರುವ ಈ ವಿಧಾನ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ : ಮಲ್ಚಿಂಗ್ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ತಪ್ಪಿಸುವ ವಿಧಾನ ತಿಳಿಸುವುದು ಮಳೆ ಹನಿ ಮತ್ತು ಬೀಸುವ ಮಾರುತಗಳಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ಆಗದಂತೆ ತಡೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ಭೂ ಫಲವತ್ತತೆ ಉಳಿಸುವುದು.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	:	“ರೈತರ ಐಸಿರಿ, ಭತ್ತದ ಗರಿ, ಇತಿಶ್ರೀ ಆಗದಿರಲಿ, ಶ್ರೀ ಪದ್ಧತಿ”
ಉಪವಿಷಯ	:	ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ.
ವಿಭಾಗ	:	ಹಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	:	ಶ್ರೀಮತಿ ಹೆಚ್.ಆರ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	:	ಸಾಯಿಕುಮಾರ ಎಮ್. ಸವಾ ಸೇರಿ.
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	:	ನಾಗರಾಜ ಬ, ಶಹಾಪೂರಕ, ವಿನಾಯಕ ಬ, ಕುಂಬಾರ, ಅಕ್ಷಯ ಅ ದು ಪಾಟ್ನಿ, ಮಂಜುನಾಥ ಚಿ. ಶೇಟ.
ಶಾಲೆ	:	ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ವಿದ್ಯಾಮಂದಿರ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಟಿಳಕವಾಡಿ, ಬೆಳಗಾವಿ
ಉದ್ದೇಶ :		ನೀರು ಸದಾ ಹರಿಯುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕಡಿಮೆ ನೀರು ಮತ್ತು ಎರೆಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಬಳಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯುವಂತಹ ಪದ್ಧತಿ ಬಂದಿದೆ ಅದನ್ನೇ ಶ್ರೀ ಪದ್ಧತಿ.

- ವಿಧಾನ : ➤ ಎ) ಸಸಿ ಮಡಿ ತಯಾರಿಕೆ, ಬತ್ತದ ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು.
➤ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ನೀರಿನ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವುದು.ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಸತತವಾಗಿ ತೇವಾಂಶ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.ಶ್ರೀ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಇಳುವರಿ ಬರುವುದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಶ್ರೀ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ರೈತರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡುವುದು.ರೈತರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪಾಠ ಶಾಲೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ನೀರಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯುವುದು. ರೈತರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ನೀರಿನ ಉಳಿತಾಯ ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಪ್ರಯೋಗ ತಾಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಆಳವಡಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

- ಶೀರ್ಷಿಕೆ** : “ಬಹು ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ.
- ಉಪವಿಷಯ** : ನಿಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ
- ವಿಭಾಗ** : ಹಿರಿಯ ನಗರ
- ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು** : ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್.ಬಿ, ಪೂಜಾರ
- ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ** : ವಿಶಾಲ ಮಹಾಂತೇಶ, ಹೊನ್ನಿಡಿಬ್ಬ
- ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು** : ಮಹಾಂತೇಶ, ಬೀಮಣ್ಣ ಗೋಂಧಳಿ, ನಿತೇಶ ಭೀಮರಾವ್ ನವಾಳೆ, ವೀಣಾ ಶೇಖರಯ್ಯಾ ಅರುಣಚಲಮ್ಮ, ಮಂಜುಳ ನಾಗಪ್ಪ ಸುಲಧಾಳೆ.
- ಶಾಲೆ** : ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮೇಶ್ವರ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಶಿವಬಸವ ನಗರ, ಬೆಳಗಾವಿ -10
- ಉದ್ದೇಶ** : ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು. ಸಸ್ಯ ಜನ್ಯ ಮತ್ತು ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು. ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ ಅಳವಡಿಸುವುದರಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಆದಾಯ ತಿಳಿಸುವುದು.

- ವಿಧಾನ** : ➤ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.
- ರೈತರು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆ ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಇದ್ದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲೇ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯುವುದು ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಓಯಾಸಿಸ್ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೇ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚು ಅಧಿಕ ಆದಾಯವೆಂಬುವುದು ಮೂಲ ಮಂತ್ರವಾಗಿಸುವುದು. “ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ತಂದ ಖುಷಿ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಬಹುಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಬಳಸಿ ಆರ್ಥಿಕ ಲಾಭ ಪಡೆಯಿರಿ ನಿಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ, ರಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿ ಬಿಡಿರಿ.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ : “ಮಣ್ಣಿನ ಘಟಕಗಳ ಮೇಲೆ ಪಾರ್ಥೇನಿಯಂ ಕಳೆ ಮತ್ತು ಬೇವಿನ ಸೊಪ್ಪಿನ ಪಾತ್ರ”

ಉಪವಿಷಯ : ನಿಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ.

ವಿಭಾಗ : ಹಿರಿಯ-ನಗರ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಎ.ಬಿ. ಸತ್ತರಗಿ

ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ : ಎ. ಪಿ. ಕಾಮಣ್ಣವರ

ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು : ರಾಹುಲ ಇಟ್ಟಾಳ; ಗುರುಕಿರಣ ಮೇತ್ರಿ; ಸೋಹಿಲ್ ಜಮಾದಾರ ರವಿ ಅಂಗಡಿ

ಶಾಲೆ : ಹಲ್ಯಾಳ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ರಾಮದುರ್ಗ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ

ಉದ್ದೇಶ : ಪಾರ್ಥೇನಿಯಂ ಮತ್ತು ಬೇವಿನ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಸಿ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಪಾರ್ಥೇನಿಯಂ ಕಳೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗುವುದು.

ವಿಧಾನ : ➤ ಮಣ್ಣಿನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.

➤ ಮಣ್ಣಿನ ನೀರು ಹಿಡಿದಿಡಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಪಿ.ಹೆಚ್, ಬಣ್ಣ ಸಾವಯವ ಕಾರ್ಬನ್‌ಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು.

➤ ಮಣ್ಣಿನ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆ ಪಡೆಯುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದು.ಕರ ಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು. ಪಾರ್ಥೇನಿಯಂ ಮತ್ತು ಬೇವಿನ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಣ್ಣಿನ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ : ಭೂಮಿಯ ಸಾವಯವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಥೇನಿಯಂ ಮತ್ತು ಬೇವಿನ ಸೊಪ್ಪು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

- ಶೀರ್ಷಿಕೆ** : “ಕಸದಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ರಸ” ಪಾರ್ಥೇನಿಯಂ ಕಳೆಯಿಂದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾಲಪೊಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆ.
- ಉಪವಿಷಯ** : ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
- ವಿಭಾಗ** : ಹಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
- ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು** : ಸಿ.ಎಲ್ ಗುಡದಪ್ಪನವರ
- ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ** : ಹರೀಶ ಬ. ಹಾದಿಮನಿ
- ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು** : ರಮೇಶ ಶ ಕರಿಗನ್ನವರ, ಸಚಿನ್ ರ ಕೊಪ್ಪದ, ಆಕಾಶ ಕೃ ಧರಕಾರ ರಮೇಶ ರ ದಳವಾಯಿ.
- ಶಾಲೆ** : ಶ್ರೀ ರಾಮೇಶ್ವರ ಸಂಯುಕ್ತ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಹುಲಕುಂದ, ತಾ: ರಾಮದುರ್ಗ ಜಿ. ಬೆಳಗಾವಿ.

ಉದ್ದೇಶ : ಕಳೆ ಸಸ್ಯಗಳು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು. ಪಾರ್ಥೇನಿಯಂ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸುವುದು. ಪಾರ್ಥೇನಿಯಂ ಕಾಂಪೋಸ್ಟನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಕೊಡುವುದು.

- ವಿಧಾನ** :
- ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ವಿಷಯದ ಮೇಲಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.
  - ಕರ ಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಕಳೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛಿಸದೇ ಬೆಳೆಯುವಂತಹ ಸಸ್ಯಗಳು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ. ಕಳೆಗಳನ್ನು ಬುಡ ಸಮೇತ ಕಿತ್ತೋಗೆಯಲು ವಿವಿಧ ಸಾಧನೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಸ್ಯಗಳಗೂ ಔಷಧಕ್ಕಾಗಿ, ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕಾಗಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಬಳಸುವುದು. ಕಳೆಗಳನ್ನು ಕಳೆಗಳೆಂದು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಬಾರದು, ಕಳೆಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ತೀರ್ಮಾನ :

ಕಳೆಗಳನ್ನು ಔಷಧಿಯ ಸಸ್ಯವಾಗಿ, ಭೂ ಹೊದಿಕೆಯಾಗಿ, ಹಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	:	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರದ ಸಾರ ಸಂವರ್ಧನೆ
ಉಪವಿಷಯ	:	ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	:	ಹಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	:	ಆರ್. ಬಿ. ಖೊಂಪಿ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	:	ದಯಾನಂದ ರು. ಬಡಕಪ್ಪನವರ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	:	ಗಾಯತ್ರಿ ಮುದ್ದಾಪೂರ; ರೇಣುಕಾ ಹೋಂಕಳಿ, ಶಿವಲೀಲಾ ಮೊಖಾಸೆ ದಯಾನಂದ ಸಂಗೊಳ್ಳಿ.
ಶಾಲೆ	:	ಶ್ರೀ ಕೆ.ಪಿ ಮೋಕಾಶಿ ಸ. ಸಂ. ಪ್ರೌ.ಶಾಲೆ ಹೂಲೀಕಟ್ಟಿ-ಬೆಳಗಾವಿ.

ಉದ್ದೇಶ : ಸಸ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರದ ಸಾರವನ್ನೂ ವೃದ್ಧಿಸುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾನ : ➤ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನ ರೂಪಿಸುವ ಪ್ರಯೋಗ, ಬಿತ್ತಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಯಿತು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯುವ ಹಂಬಲದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 3-4 ದಶಕಗಳಿಂದ ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡಿಸಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದ ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿರುವುದು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನಾಹುತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಪ್ರಕೃತಿ ದತ್ತವಾದ ಮಣ್ಣು ನೀರು ವಾತಾವರಣ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾವಯವ ಬೇಸಾಯ ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿಕರು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಈಗ ಒದಗಿಬಂದಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ : ಸುಧಾರಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರು ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಒಲೆ ಹತ್ತಿ ಉರಿದರೆ ನಿಲಬಹುದು ಆದರೆ ಧರೆ ಹತ್ತಿ ಉರಿದರೆ ನಿಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮದು

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	:	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನ-ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಧ್ಯಯನ.
ಉಪವಿಷಯ	:	ನೆಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ
ವಿಭಾಗ	:	ಹಿರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	:	ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಡಿ. ಪಾಟೀಲ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	:	ಮುತ್ತು ಕೆ. ಅಂಗಡಿ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	:	ಮಂಜುನಾಥ ಸು ನಾಗನೂರ; ಬಸವರಾಜ ಮಾ ಗೊಳಪ್ಪನವರ ಮಹಾಂತೇಶ ಮ ಸುತಗಟ್ಟಿ; ಈರಣ್ಣ ಮ ತಡಕೋಡ.
ಶಾಲೆ	:	ಶ್ರೀ ರಾಮಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಉಡಿಕೇರಿ-ಬೈಲ ಹೊಂಗಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು

ಉದ್ದೇಶ : ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಧಾನ ತಿಳಿಯುವುದು. ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಕೆಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನ ಒಂದನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬಳಕೆಯ ವಿಧಾನಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡುವುದು.

ವಿಧಾನ : ➤ ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆ ಪಡೆಯುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದು. ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಧಾನದಿಂದ-ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಧಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಕೆಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನ ರೂಪಿಸುವುದು. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬಳಕೆ ವಿಧಾನಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತಮವಾದುದು. ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಕೆಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಳಸಲು ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

ತೀರ್ಮಾನ : ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬಳಕೆಯ ವಿಧಾನದಿಂದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಧಾನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ	: ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸಸ್ಯಗಳ ಪಾತ್ರ
ಉಪವಿಷಯ	: ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ
ವಿಭಾಗ	: ಹಿರಿಯ ನಗರ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು	: ರಾಜು ವೈ. ಎ
ತಂಡದ ನಾಯಕ/ಕಿ	: ಕಿರಣ ಯು ಯಕ್ಕುಂಡಿ
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು	: ಎಂ. ಎಸ್. ಚಿಟ್ಟಿ, ಎ. ಎಂ ನಾದೀಪ್, ವಿ.ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್, ಡಿ.ಎ. ಪಾಟೀಲ್
ಶಾಲೆ	: ಆರ್. ಇ. ಎಸ್. ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಸಂಪಗಾಂವ.

ಉದ್ದೇಶ : ಸಕಲ ಜೀವರಾಶಿಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಜೀವ ಸಂಕುಲಗಳನ್ನು ಆರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಣ್ಣಿನ ಋಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ತೀರಿಸಿದರೂ ಕಡಿಮೆಯೇ, ಮಣ್ಣಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತ ನಮ್ಮ ತಂಡ ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಾಂಪೋಷ್ಟವನ್ನಾಗಿಸದೇ ಇತರೆ ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ವಿಧಾನ : ➤ ರೈತರು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳೊಂದಿಗೆ ರೈತರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ತಮ್ಮ ಹೊಲಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಯಿತು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ರಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಮಣ್ಣು ಕಲುಷಿತವಾಗಿ ವಿಷಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ರೈತರು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಸಾಕಿ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಕಳೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಭೂಮಿಗೆ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಋಣ ತೀರಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ : ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಮಟ್ಟತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೈಗೊಂಡ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಯೋಜನೆಯು ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಮಣ್ಣಿನಲಿಯೇ ವಿಘಟಕಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಪೋಷಿಸುವ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

